hymy

1970
2:–
Skr 2:50 (inkl. moms.)
LEHTI 12

URSULA RAINIO

käveli 30 kilometriä
ja teki sovinnon äitinsä kanssa

Sivu 92

TARKASTETTU LEVIKKI 435 407

hymy LEHTI

puhuu asiat halki

päätoimittajat
URPO LAHTINEN
JORMA K. VIRTANEN
ANTERO LAINE (vastaava)

toimituspäällikkö
HANNU RAHKONEN

erikoistoimittaja
VEIKKO ENNALA

art director
OLLI TASANEN

erikoistoimittajat Helsingissä
JUHA NUMMINEN
KLAUS BREMER
Eerikinkatu 50 B 37, Helsinki 18
vaihde 647 301

toimittajat
ERKKI "YRJÖ" KANERVA
ERKKI PETMAN
TIMO SUOSTE
IRIS TUUNAINEN

toimituksen sihteeri
MAIJA HONKASUO

taiteilijat
JYRKI PAAVOLA
HEIKKI SLADEY

valokuvaajat
REINO KAIVOLA
JUKKA KUUSISTO

ilmoitukset
myyntipäällikkö
ANTTI ARO

ilmoitussihteeri
MARJATTA UUTELA

mainospäällikkö
RAUNO MÄNNISTÖ

lehtitilausten vastaanotto
ja osoitteenmuutokset
PUUTARHAKATU 16, Tampere
vaihde 33333

osoitteenmuutokset
kolme viikkoa ennen seuraavan
numeron ilmestymistä

julkaisujohtaja
JORMA K. VIRTANEN

levikkijohtaja
ANTTI HONKASUO

kaupallinen johtaja
MATTI LAHTINEN

toimitusjohtaja
URPO LAHTINEN

kustantaja

LEHTIMIEHET OY
Puutarhakatu 16, Tampere
vaihde 33333

Tampere joulukuussa

POLIISI

Me etsimme suosituinta poliisia. Löysimme ja palkitsimme kuten tuolta sisempää käy selville. Me olemme myös arvostelleet poliisia ja poliiseja — pahastikin, enkä epäile, etteikö kritiikkiä esitetä jatkossakin. Poliisiahan tarvitaan usein vasta sitten, kun jotain on jo vinossa. Mahdollisuudet johtaa puolin ja toisin jupakka vielä enemmän solmuun, ellei aivan käsirysyyn, ovat suuret.

Sen tähden haluamme toivottaa kilpailumme opetusten pohjalta onnea kaikille niille poliisimiehille ylhäältä alas, jotka ovat oivaltaneet joustavuuden ja leppoisuuden parhaiksi työvälineikseen. He ovat aivan varmasti oikealla tiellä. Poliisitoiminta on pakostakin byrokraattista, toivokaamme siksi, että siellä byrokraatteja on mahdollisimman vähän.

ALKOHOLISMISTA

Jokin aika sitten pyhitti Yleisradio kokonaisen päivän alkoholismille. Varhaisesta aamusta myöhään iltaan. Monet hyvät ihmiset närkästyivät ja ilmoittivat paheksuntansa moisesta lässytyksestä. Heille alkoholi ei ole ongelma.

Radion palvelupuhelimet olivat koko päivän ylikuormitettuja. Joku soittaja kertoi jonottaneensa yli tunnin voidakseen keskustella ongelmastaan. Oli stressien painamia johtajia ja omakotitalonsa kimpussa ahertavia viilareita. Oli miehiä ja naisia. Heitä oli satoja.

Eräs tapa hoitaa alkoholisteja on lisätä metyyliä liekkiviinaan. Kieltolaillakin sitä yritettiin. Kumpikin keino on yhtä väärä.

Ensimmäinen askel parempaan olisi asenteen muutos. On opittava ymmärtämään, että alkoholismi on sairaus. Kun tämä myönnetään, meillä on selvä kohde, johon voidaan tarttua. Sairaus voidaan parantaa. On ainakin toivoa.

Nyt me suhtaudumme alkoholismiin kovin tunnepitoisesti. Se ei auta ketään. "Viulunsoittajan" Tevje sanoo: RAKAS JUMALA, ANNA MEILLE LÄÄKE, TAUTI MEILLÄ ON OMASTA TAKAA!

ANTERO LAINE

KANSALAINEN SIMONEN

on menettänyt toisen jalkansa. Puhetapa on säilynyt yhtä terävänä ja piikikkäänä kuin ennenkin. Sivu 120.

Kaikki sanovat, että ota viinaa, Tapsa. Miksi kukaan ei kysy onko sinun nälkä, Tapsa. HYMY Tapsan mukana sohimassa Suomea

KEIHÄÄLLÄ JA KITARALLA

Sivu 64

MISS SUOMI, URSULA RAINIO TEKI SOVINNON ÄITINSÄ KANSSA

Ursulan missivuoden yksi pääpuheenaiheista on nyt puhuttu loppuun. Missi käveli 32 km tavatakseen äitinsä. Sivu 92.

Kansikuvat:
PEKKA KUPARINEN
JUKKA KUUSISTO

HYMYN INTIIMITESTI

Armi Ratia

Fjalar Jarva

Tytti Parras

kertoo esimerkiksi, mitä ehkäisyvälineitä ja särkylääkkeitä käyttävät nämä kolme ynnä 17 muuta julkkista. Sivu 124.

PIILOKAMERA

— Hyi, hän sanoi ja sylkäisi... Piilokamera kauheissa maistiaisissa. Sivu 7.

PRESSAN NAAPURI

on hiirilavantautinen puliukko. Sivu 32.

Varatuomari
VEIKKO PAJUNEN

puhuu jälleen järeästi. Sivu 106.

32 KIHLAUSTA

Vaalea Jatta, 29-vuotias helsinkiläisnainen, on ollut 32 kertaa kihloissa. Miksi? Sivu 60.

KAKSI DIIVAA TABE JA MOSSE

Monsieur Mosse kertoo hilpeää tarinaa Tabe Sliioorin makeasta elämästä: miten Tabe-rouva kosi kuvanveistäjä Lauri Leppästä. Sivu 52

HELVETTI IMATRASSA

Imatra-saunassa Helsingissä filmattiin helvettiä Ere Kokkosen tapaan. Sivu 180.

Hymy paljastaa:
VAKUUTUSYHTIÖIDEN SALAISEN ASIAKIRJAN — LIIKENNEVAKUUTUSTEN MUSTAN LISTAN

Sivu 114.

50-LUVUN KAUNOTTARET AVIOITUIVAT ULKOMAILLE

Sivu 72.

ANNIKKI ANT-VUORINEN JÄLLEEN AVIOLIITTOON?

Veikko Ennala tuo eteemme jälleen erään 1960-luvun huomattavimmista naisista — Annikki Ant-Wuorisen. Nyt seksi-Annikki on onnellisempi kuin milloinkaan aikaisemmin. Ja syyn ymmärtää hyvin: hän on löytänyt MIEHEN. Kuka tämä tavallista mittavampi tekijä on, siitä sivulla 88.

3 MURHAA LASTENSA TÄHDEN

Tampereen kolmoismurhaaja kertoo Veikko Ennalalle. Sivu 166.

KANSIKUVA 1 OLI EHDOTON SUOSIKKI

SE JÄTTÄÄ ARVAAMISEN VARAA

Vaikka kansikuvakilpailumme vastausaika oli tavattoman lyhyt, saimme toimitukseen lähes 6000 vastausta. Jokaisella tuntui olevan omat käsityksensä hyvästä kannesta! Näitä mielipiteitä tutkitaan vielä kauan ja hartaasti.

Kansikuvaehdotelma 1 oli selvästi suosituin. Viehättävä nainen kuvassa oli *Laila Halme*, kuten monet arvasivatkin. Perusteluina valintaan monet mainitsevat sen, että kuvassa on seksikkyyttä, mutta arvaamisen varaakin sentään jätetään.

— Siinä on jotakin kiinnostavaa (Heikki Laitinen).

— Ei liikaa paljasta pintaa (Kalevi Laakkonen).

— Nätti tyttö ja siististi puettu (Maija Kyrönvirta).

— On siedettävin, paras ja kaunein (Elsa Skogster).

— Tosi komea nainen eikä sattumalta alastikaan (Simo Simola).

Kansikuvaehdotelma numero 1 oli siis ehdoton suosikki. Se sai äänestäjiltä peräti 838 ääntä. Toiseksi sijoittunut kansikuva numero 3 sai 602 ääntä. Kaikki muut saivat tasaisesti vähemmän ääniä.

Voittaneet äänestäjät

Äänestäneiden kesken arvottiin palkinnot 13. 11. -70 yhtiömme toimitalossa, valvojana oli komisario Bruno Silekoski. Ja voittajat:

TÄYDELLISET STEREOLAITTEET: Anne Jakunaho, Simo as.

MIESTEN TAI NAISTEN RANNEKELLO: Ulla Lehtelä, Kankaistenkatu 7, Hämeenlinna, Marja-Leena Ylikangas, Torvenkylä, Himanka, rouva S. Anttonen, Isonevantie 28 F 67, Helsinki 67, Anja Mikkola, Ihaistenkatu 24, Lielahti, Seppo Talasoja, Artjärvi, Tauno Kuiri, Talvisto Klaukkala, Lilja Rantakoski, Perälä, Rehunposti, Seppo Ylitalo, Ruolankatu 24 A 43, Lahti ja Aune Vahta, Viherlaakso.

Kilpailussamme pyysimme arvostelemaan kaikkia kansikuva-aiheita ja ehdottamaan omia kansikuva-aiheita ja henkilöitä. Kiitoksia asian harrastuksesta te kaikki, jotka lähetitte valokuvia ja piirroksia. Me tutkimme kaikki ideat ja otamme parhaat huomioon. Muitten lukijoitten iloksi julkaisemme muutaman ehdotelman HYMYLEHDEN kansikuviksi. Tällä kertaa ei tarvitse arvostella! Muuttuneiden olosuhteiden vuoksi emme valitettavasti voi julkaista voittanutta kansikuvaa kannessa.

Klaus Lindholmin ehdotus. Arvostelu: Nainen kannessa sittenkin parempi.

L. Lehtisen kansikuvaehdotus vaikuttaa kenties hieman vihjailevalta.

Anja Majamaa ehdottaa herttaista lapsikuvaa.

Marjatta Syrjälä on tätä mieltä.

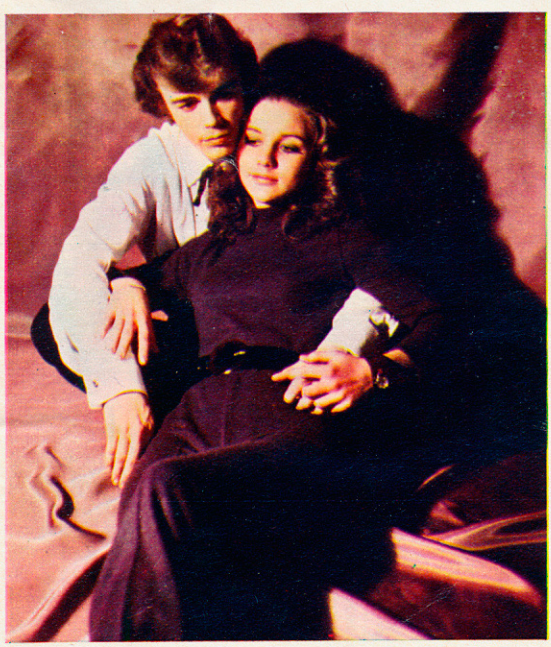

Pertti Vainio on tehnyt todella työtä ehdotuksensa eteen.

Timo Tähtinen on oikein itse piirtänyt kansikuvan.

Otetaan pala kauneinta luontoa ja tehdään siitä lattia.

Nurmikki on uudenlainen kaikin puolin mukavampi pehmeä lattia sinun kotiisi. Kummalla on mukavampi kävellä ruoholla vai asvaltilla? Kumpi on mukavampi jaloille kova lattia vai Nurmikki? Nurmikki on Kouvolan Villa Oy:n uudentyyppinen pehmeän pitkänukkainen villalattia. Pehmeydestään huolimatta se on helppo pitää puhtaana. Tutkimusten mukaan Nurmikin hoito nykyaikaisin menetelmin on nopeampaa ja halvempaa kuin kovien lattioiden.
Nurmikki on myös kestävä. Kestävyyden takeena on sen materiaali: Puhdas Uusi Villa.
Lähimmässä alan liikkeessä voit tutustua Nurmikin täyteläisiin väreihin, jotka on valinnut tekstiilitaiteilija Brita Seppä. Pyydä samalla aidot värimallit ja esite, joka kertoo Nurmikin edut muihin lattioihin verrattuna.

nurmikki

KOKO LATTIA PUHDASTA UUTTA VILLAA
DESIGN BRITA SEPPÄ
VALMISTAJA KOUVOLAN VILLA OY

PIILOKAMERA

PIENI AUTO, KESKIKOKOINEN TYTTÖ, ISO VIULU

Paremmin kamelin saa neulansilmän läpi kuin ison kontrabasson pikkuriikkiseen autoon.

Jokainen bassoviulua kuljetellut tietää miten sen saa mahtumaan aivan pieneenkin autoon. Siltä varalta että itse joutuisitte tähän tilanteeseen annamme neuvon: pistäkää se paksu alapää edellä takaistuinten yli kuljettajan viereisestä ovesta sisään, sitten vain työnnätte basson yli selkänojien ja siellä on, basson kielien tulee olla koko ajan ylöspäin.

Näin menetellen soittimen saa aivan pieneenkin autoon ja sivusta asiaa seuraavat ajattelevat että ihme on tapahtunut.

Punatakkinen piilokameratyttömme oli pulassa, hänen piti muka kiireesti toimittaa viulu miehelleen jonnekin ja hän ei osannutkaan tätä konstia. Ohikulkijat olivat onneksi avuliaita ja bassoviulu saatiin kerta kerran perään mahtumaan autoon. Ja mikä ihmeellisintä poiketen täysin em. neuvosta.

Tosin tunkemisen jälkeen autoa ei olisi voinut ajaa, koska basson mahtava peräpää oli vaihdekepin päällä. Tai sitten punatakkinen kuljettajattaremme ei olisi mahtunut mukaan ollenkaan. Mutta tarkoituksena olikin maallikkovoimin saada soitin autoon ja sehän oli pääasia. Tässä tyylinäytteitä.

Teksti: RISTO VANARI

Kuvat: PEKKA KUPARINEN

— Hei te siellä! Anteeksi, mutta voisitteko tulla hieman auttamaan minua kun en millään saa tätä bassoviulua mahtumaan autooni.
Käsi sydämelle, arvoisat mieslukijat. Eikö tämä piilokameraansa olekin sen sorttinen että joka mies olisi valmis lentämään lankaan. Eikä yksin sen bassoviulun tähden.

KÄÄNNÄ

NYT SE ON ILMESTYNYT!

YRJÖ PERSKELES

Uusi loistava pakinakokoelma Yrjön tempauksista. Edellinen Yrjö-kirja loppui pahasti kesken.

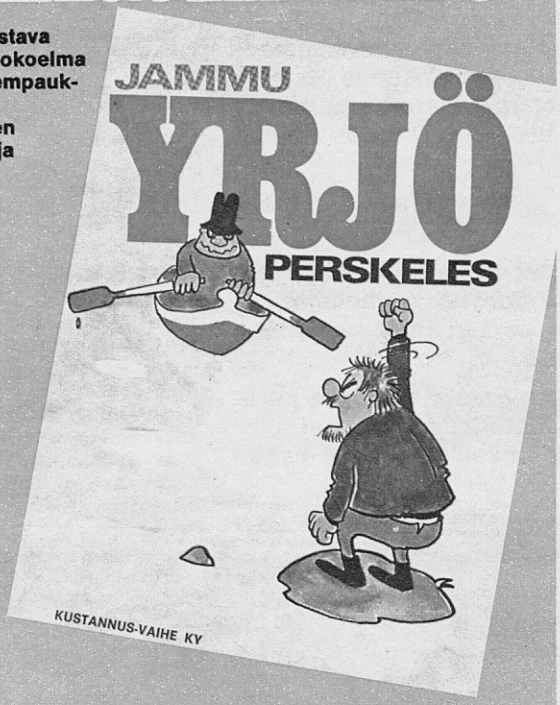

TILATKAA TE NYT AJOISSA. HETI TÄNÄÄN.

Oheisella kupongilla suoraan meiltä hintaan 10 mk. Voitte kysyä sitä myös LÄHIMMÄSTÄ KIRJAKAUPASTA ja RAUTAKIRJAN MYYNTIPISTEISTÄ.

Yrjö on vakaa hämäläinen, joka puhuu murretta, asuu kaupungissa, käy työssä, kalassa ja kapakassa. Ja kirjoittaa kotoväelle kirjeitä, joille tällä hetkellä koko Suomi nauraa. Naurakaa Tekin vapaasti mukana.

KUSTANNUS-VAIHE KY
Postilokero 1566 Tampere
Puh. 931-33 333

Tilaan tiliini postiennakolla kirjan **YRJÖ PERSKELES** hintaan 10:— nid.

Postimaksua emme veloita.

nimi

lähiosoite

postitoimipaikka Hymy N:o 12

PIILOKAMERA

▲ **Baskeripäinen mieshenkilö näytti osaavan konstit. Oli kai ennenkin ollut samoissa puuhissa.**

▲ **Basistin vaimo yritti ensin jujuttaa auttajaa ohjauspyörän puolelle, mutta heti baskerimies huomasi, että kuljettajan viereinen ovi on ainoa mahdollisuus.**

▼ **— Mä olen nääs joskus nähny miten tommonen iso viulu tungetaan taksiin. Tästä se menee jos menee. Ja menihän se. (Aika 2 min 40 sek.)**

▲ — Tostahan se tuntuu menevän hyvin sisään . . . jaa, mutta teidän täytyy ajaa kanssa . . .

▼ — Hei Arska. Piruaks sä yrität sitä noin päin? Oisit kato kääntäny sen ensin toisin päin.

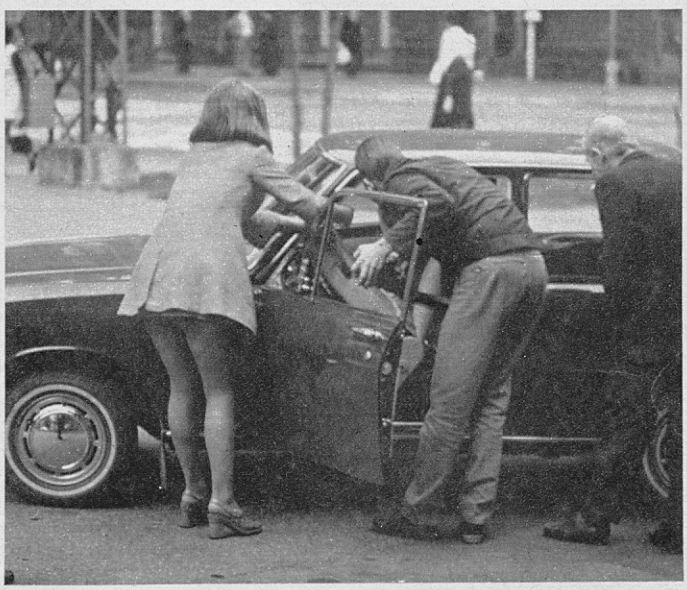

▼ — Mitä te oikein puuhaatte ton sellon kanssa. Mehän myöhästytään koko juitsuista. Eiks se muka mee sinne? — Tsiikaa ny, sehän on jo siellä. Kaula vaan on ulkona. Venttaas ny vähän vielä . . .

▲ Arvokas harmaatukkainen herrasmies pyöri viulun kanssa pitkään auton ympärillä.

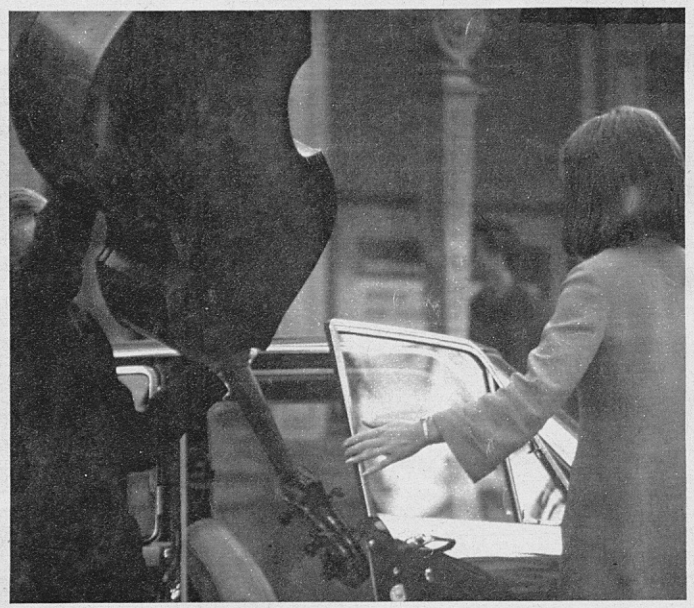

▲ — Jospa yritettäisiin tätä konstia . . . näinhän me emme vielä ole kokeilleetkaan . . .

▼ — Onkos rouva muuten varma, että tämä ollenkaan mahtuu sisään . . . Eikös se teidän miehenne osaa soittaa selloa? (Aika 11 min tasan.)

KÄÄNNÄ

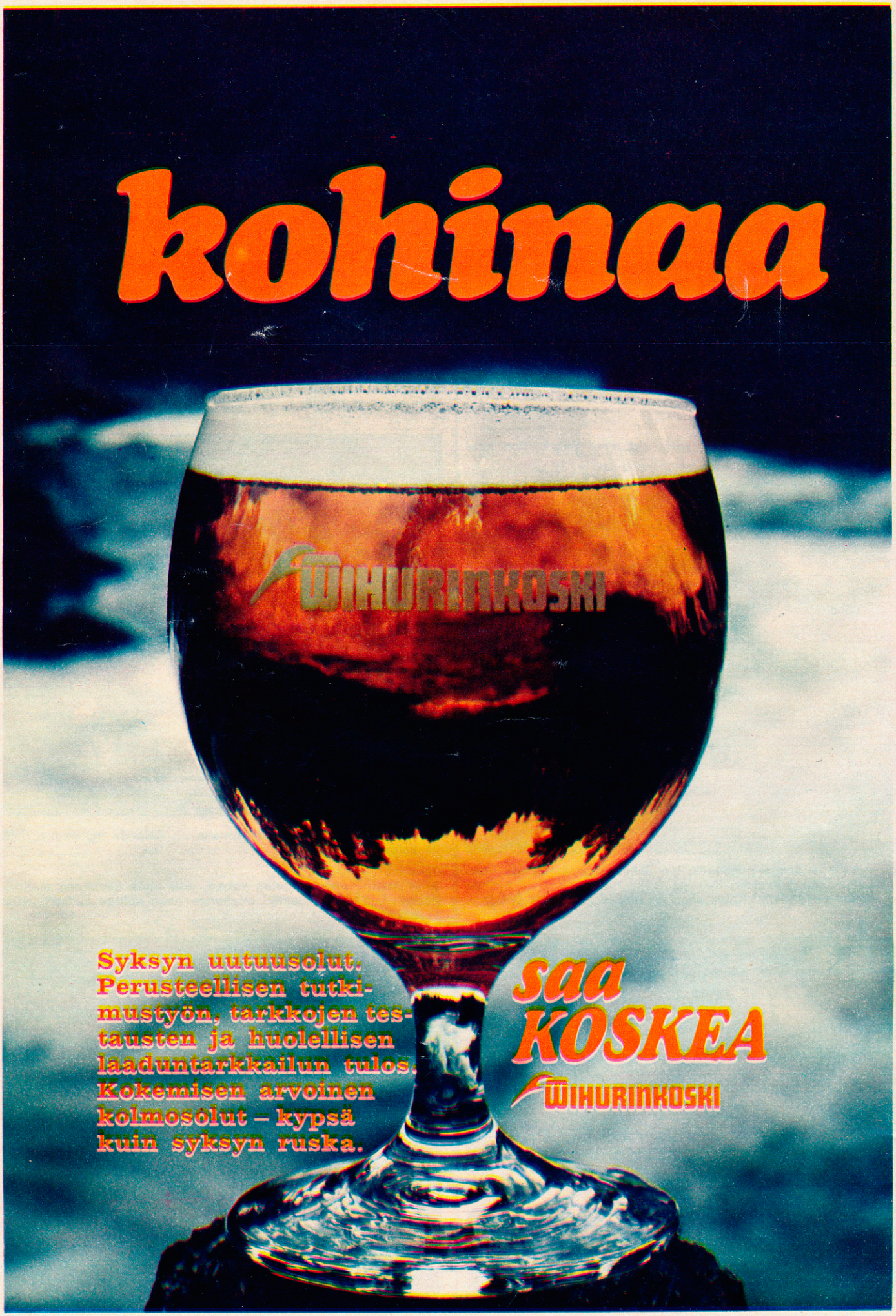
kohinaa
WIHURINKOSKI
Syksyn uutuusolut.
Perusteellisen tutki-
mustyön, tarkkojen tes-
tausten ja huolellisen
laaduntarkkailun tulos.
Kokemisen arvoinen
kolmosolut – kypsä
kuin syksyn ruska.
saa
KOSKEA
WIHURINKOSKI

PIILOKAMERA

MIETTISEN PAAHTIMON KAHVIUUTUUS

Asetelma oli tyypillinen: kahvipannu, sokeri, kerma ja komea mansikkakakku. Mutta itse kahvi oli hirvittävää, vaikka pari asiakasta olisi tahtonut ostaa sitä heti. Makuasioista ei kannata kiistellä.

Uutuuksien esittelyyn kuuluvat maistiaiset. Kahvi on yksi niistä artikkeleista, joita perheenemännillä ahkerimmin maistatetaan. Piilokamera järjesti kahvinmaistajaiset eräässä tamperelaisessa valintamyymälässä. Viulut maksoi Miettisen Paahtimo, jota ei ole olemassakaan. Kaikki oli muuten niin kuin pitikin: mansikkakakku pöydällä, pöydän takana hymyilevä esittelijä, kahvikupit kauniisti katettuina ja iso kuparipannu täynnä kahvia.

Kaikki tietenkin kuvittelivat, että pannussa oli kahvia ja niinhän siellä olikin. Kahviin oli kuitenkin lisätty reilusti suolaa, soija-kastiketta, valkosipulisuolaa, etikkaa ja ruokalusikallinen valkopippuria. Seos oli siis erittäin kuvottava. Ohessa ilmesatoa maistiaisistamme.

KÄÄNNÄ

Vac Activ on tutkittu. Vac Activ poistaa hilseen 3/4 sen käyttäjistä.

Vac Activin vaikutus hilseeseen on nyt todistettu Ranskassa suoritetussa tutkimuksessa. 80 potilaasta, sekä miehiä että naisia, pääsi hilseestä kokonaan 63. Lisäksi 13:lla oli hoidon jälkeen enää hyvin vähäistä hilseilyä. Vac Activ sopi hyvin kaikille hiuslaaduille. Myös värjätyille ja kiharretuille. Tulokset olivat pysyviä, kun hoidon jälkeen käytettiin säännöllisesti Vac Activia 1—3 kertaa viikossa. Lisäksi huomattiin Vac Activin lisäävän katkeilevien ja hauraiden hiusten joustavuutta. Vac Activ poisti myös sähkön hiuksista. Vac Activ on todistettu tehokkaaksi lääkkeeksi hilseeseen. Vac Activ pitää hiukset terveinä ja joustavina.

Apteekeista.
VAC ACTIV.

Pakkaukset:
110 ml 6:19
200 ml 10:52

Lääke Oy

PIILOKAMERA

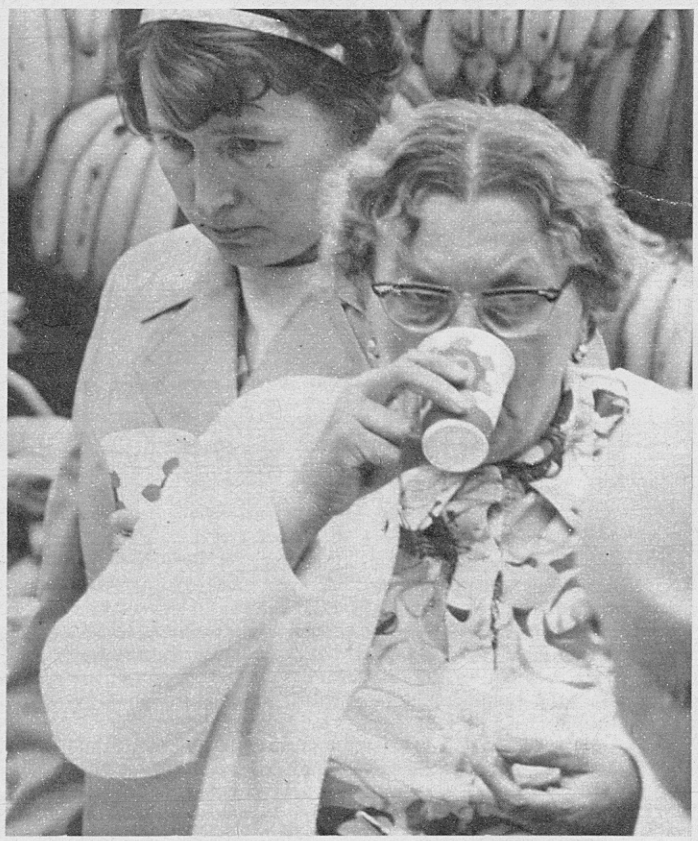

▲ — Jaaha, maistetaanpas nyt tätä Miettisen kahvia . . .

▼ — Herrajumala! Ei voi olla totta . . . Mitäs tämä oikein on?

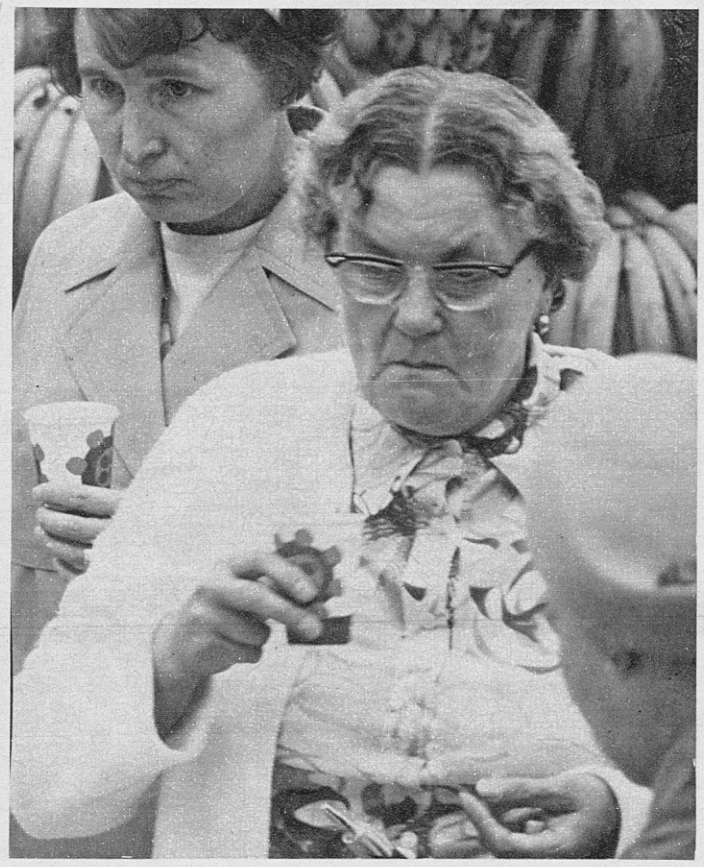

▲ — Neiti, mikä sen kahvipaahtimon nimi taas olikaan?

▼ — Tota . . . on hieman kumman makuista. Pitääkö tämä juoda loppuun . . .

▼ — Kiitos, kyllä tässä kahvi maistuukin . . .

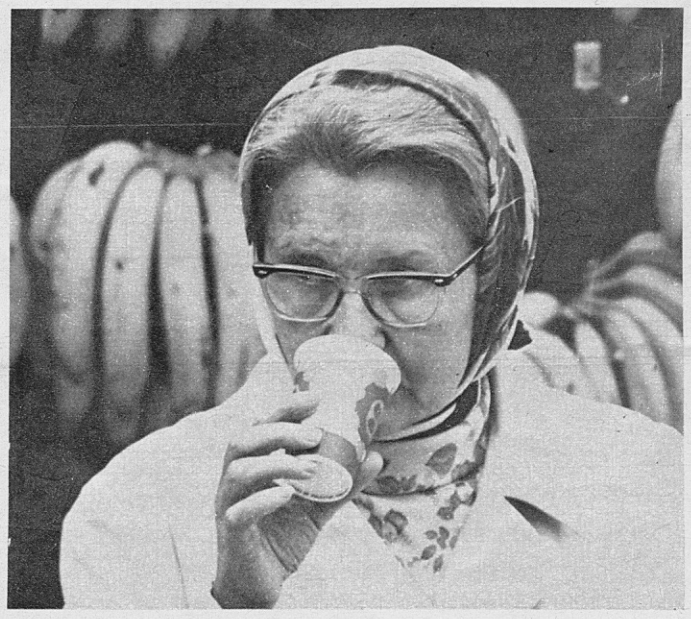

▲ — Eihän tämä ole kahvia! Hyi kauheaa . . .

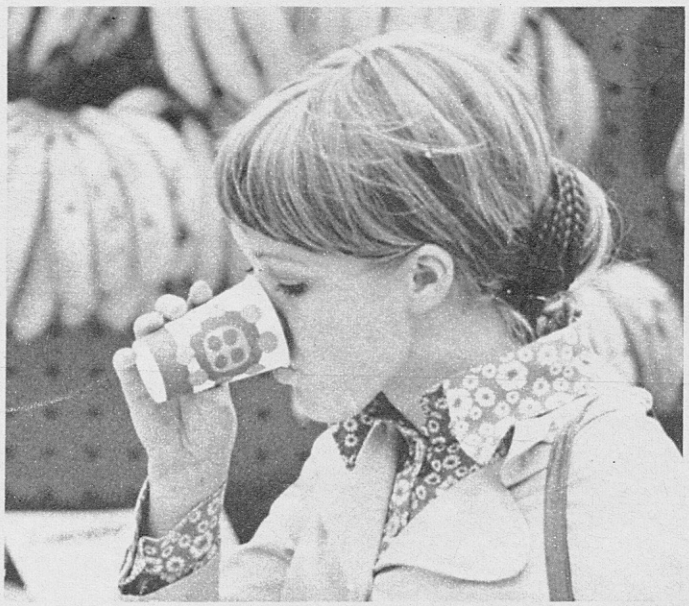

▲ — En ole ennen kuullutkaan tällaisesta paahtimosta . . .

▼ — Pthyi! Eihän tätä saa alas!

▲ — Yäk! Mikä maku! Hirveää . . .

▼ — Ja mikä jälkimaku. Kyllä jäi Miettisen kahvit ostamatta!

▼ — Mulla menee pitkin selkää ihan väristyksiä. Kehtaiskohan tämän jättää juomatta?

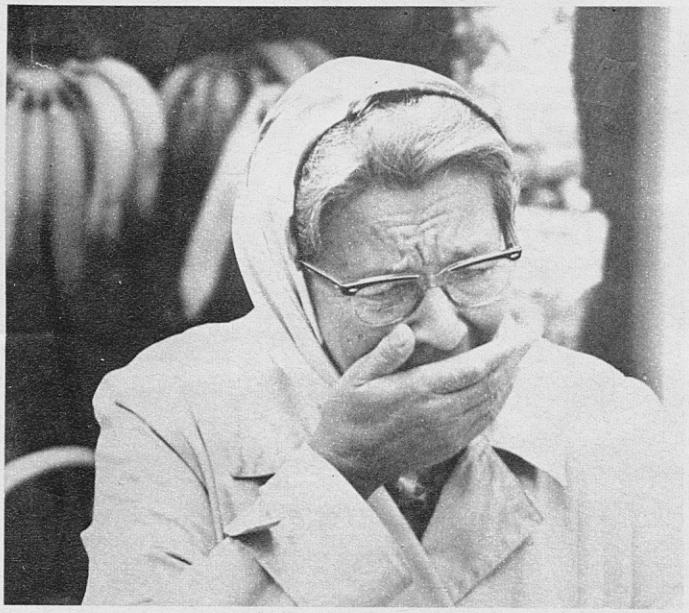

Me olemme kaikki syyllisiä.

Monet ovat sitä mieltä, että autoja on liikaa.
Kun kuitenkin useimmilla on vain yksi auto, tuntuu se itse kunkin mielestä sopivalta määrältä.
Ongelma onkin siinä, että jokainen auto pakokaasuineen likaa ympäristöään. Ja siinä, että tosiasiassa niitä tänä vuonna on lähes 80 000 enemmän kuin viime vuonna. Ja ensi vuonna taas vastaavasti enemmän kuin tänä vuonna. Me olemme alkaneet purkaa tätä ongelmaa. Panemalla bensiiniimme uutta lisäainetta.
Teille se ei merkitse lisähintaa, mutta kylläkin vähemmän likaavia pakokaasuja, puhtaampaa kaasutinta ja enemmän ajokilometrejä. Ehkä yhden matkan enemmän. Ehkä useamman.
Markoissa laskettuna ette ehkä säästä poikkeuksellisen paljon. Sen sijaan säästätte hiukan kallista ilmaa. Sen me olemme kaikki velkaa toisillemme.

PUHTAAMMALLE TIELLE. SHELLISTÄ. SHELL

Suomalainen ravintolavaunu on KISKOILLA KULKEVA EPÄKOHTA

Teksti: JUHA NUMMINEN
Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

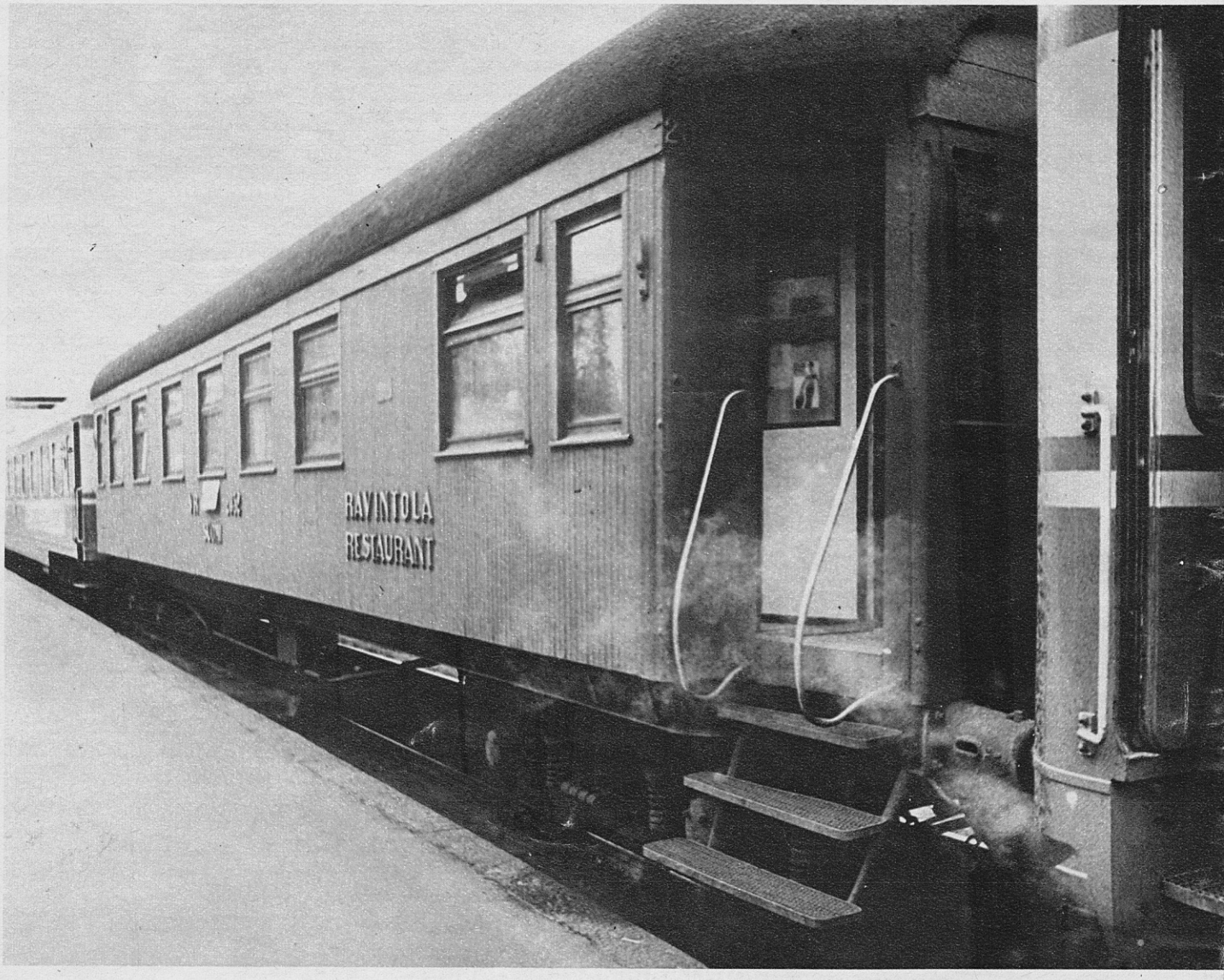

Puurakenteinen, tummanharmaa ravintolavaunu häpeilee olemassaoloaan uudehkojen teräsrunkoisten vaunujen välissä. Ja sietääkin hävetä.

Samaan aikaan kun ravintolaelämä edistyy kohtalaisen hyvin tässä maassa, valtiollisen rautatielaitoksemme kylkiäisenä liikkuu pieni, mutta sitä sinnikkäämpi ravintolayrittäjä, joka on valinnut tehtäväkseen kiusata muutenkin vähemmän mukavissa oloissa kituvia junamatkustajia.
Se on Suomen Ravintolavaunu Oy.

Sillä kiusaamisena minä ainakin pidän sitä, että vaunun kyljessä lukee kahden kissan kokoisella RAVINTOLA ja sisällä tarjotaan pussiteetä, huonoa kahvia, virvoitusjuomia (ei olutta) ja ainoana sapuskana joko kahta kääretortun viipaletta tai näkkileipää ilman mitään lisukkeita.

Jouduin matkustamaan tällaisessa ravintolavaunussa perjantai-iltana, lokakuun 16. päivänä Tampereelta Helsinkiin. Juna oli tulossa Kemistä ja ravintola oli ollut mukana Seinäjoelta lähtien.

Joitakin makeita viinejä oli vielä jäljellä Tampereelta lähdettäessä noin 10 minuutin ajan. Tämän vuoksi luulin, että muutakin olisi vielä tarjottavana.

Kesti muutamaa minuuttia vaille tunnin ennen kuin tarjoilija ehti tulla tiuskimaan eiootaan pöytäni ääreen, vaikka viittelöin kohtalaisen innokkaasti, eikä vaunu ollut läheskään täynnä.

Tämän tunnin ajan kuuntelin tyhjien olutkorien kolinaa ja ihailin ravintolavaunuasiakkaiden muurintyyntä kohtaloonalistumista.

Kaksi tarjoilusta vastaavaa, keski-iän ylittänyttä naista olivat täysin poissa tolaltaan. Heidän kielenkäyttönsä ja tapansa kohdella tolkussaan olevia asiakkaita oli alapuolella arvostelun.

Missään muussa ravintolassa, kapakassa, baarissa tai kahvilassa en ole tavannut moista henkilökuntaa ja niin surkean olematonta tavaravalikoimaa.

Saattaa olla, että tarjoilijoiden mielenterveys heitti (ja sai heidät vaikuttamaan humalaisilta) juuri sen vuoksi, että he joutuvat työskentelemään olosuhteissa, jotka lienevät tämän maan surkeimmat.

Heidän työskentelytilansa tuskin läpäisisivät viranomaisten tarkastusta missään muualla kuin VR:n huomassa.

Lypsylämmintä olutta

Suomalainen ravintolavaunu on ainoa ravintola, jossa on eri puoli tupakoitsijoille ja tupakoitsemattomille.

Koska suurin osa asiakkaista on tupakoitsijoita, on väärin, että heille varattu puoli on pienempi kuin tupakoitsemattomien.

Ravintolavaunut ovat Suomen ainoita ravintoloita, joissa ei ole WC:tä — ei ainakaan vanhimmissa vaunuissa — ja niistä pitää samota muihin vaunuihin, ellei riko sääntöjä ja asioi ovesta maisemiin.

Säilytystilat keittiössä ja henkilökunnan toimitilat ovat niin surkean pienet, että kassa täytyy levittää yhdelle ravintolapöydälle ja viedä siten tilaa asiakkailta.

Likaämpärille on keittiössä näköjään tilaa vain keskellä lattiaa.

Olut on aina lypsylämmintä, koska jääkaappi on joko rikki tai niin pieni, ettei se riitä kaljavaraston kylmentämiseen.

Vaunujen ikkunat ovat hyvin usein niin likaiset tai huurteessa, ettei niistä juuri viitsi katsella ulos. Puhumattakaan siitä, että vaunujen sisustus hakee alkeellisuudessaan ja ränsistyneisyydessään vertaa kurjimmista työmaaruokaloista.

Ravintolavaunut lienevät ainoita ravintoloita, joissa on tarjolla vain kolmea savukelajia — sikaareja tai piipputupakkaa ei ole.

Palvelustasoon nähden vaunujen hinnastot ovat kiskuriluokkaa.

Viisi vaunua

Suomen Ravintolavaunu Oy:n toimitusjohtaja ja yhtiön hallituksen ainoa jäsen Anatol Bodjanski kertoi, että yhtiö on vuokrannut VR:ltä viisi vaunua, jotka liikennöivät reiteillä Helsinki—Turku—Helsinki, Helsinki—Seinäjoki—Helsinki ja Helsinki—Imatra—(kesällä Joensuu)—Helsinki. Henkilökuntaa on yhteensä 38.

Vanhoja, puurakenteisia vaunuja, joista tässä on puhe, on kaksi, muut kolme ovat peltisiä.

Toimitusjohtaja Bodjanski myönsi, että ravintolavaunuissa on suuria puutteita, mutta kertoi tilanteen tulevina vuosina vähitellen korjaantuvan.

— Uusia vaunuja on rakenteilla ja toivon, että ensimmäinen uusi, modernia ravintolatasoa edustava vaunu tulee käyttöön vuoden 1972 alussa.

— Uusilla vaunuilla korvataan ensin vanhimmat vaunut.

— Joskus todella tapahtuu, että tavara loppuu yllättävän kysynnän vuoksi kesken matkan, mutta pyrimme täydentämään valikoimaa mahdollisuuksien mukaan.

Onkohan johtaja Bodjanskin mielestä yllättävää, että kysyntä on vilkasta perjantai-iltana Seinäjoelta Helsinkiin matkaavassa junassa?

Kurjuus jatkuu vuosia

Ravintolavaunuepäkohtien korjaamiseen kuluu siis vielä vuosia.

Eikö VR voisi tehdä jotakin tason kohottamisen puolesta?

Esimerkiksi tarkkailla vuokralaisensa Suomen Ravintolavaunu Oy:n henkilökunnan käytöstä ja palvelutasoa.

Ja pyrkiä esimerkiksi Matkaravinto Oy:n avulla lisäämään juniin kierteleviä virvoitusjuoma-, keskiolut- ja voileipäkauppiaita. □

▲ Tämä ei ole ravintola, vaan tutiseva, huojuva, putkituolein ja sottaisin pöydin kalustettu syöttämö, jossa olut on kuin armontilkka.

▼ Kahden tarjoilijan lisäksi ravintolavaunun henkilökuntaan kuuluu kaksi keittiötyttöä, joita käy ehkä eniten sääliksi. Heidän työpaikkansa on niin ahdas, että pystyvät tuskin kunnolla kääntymään.

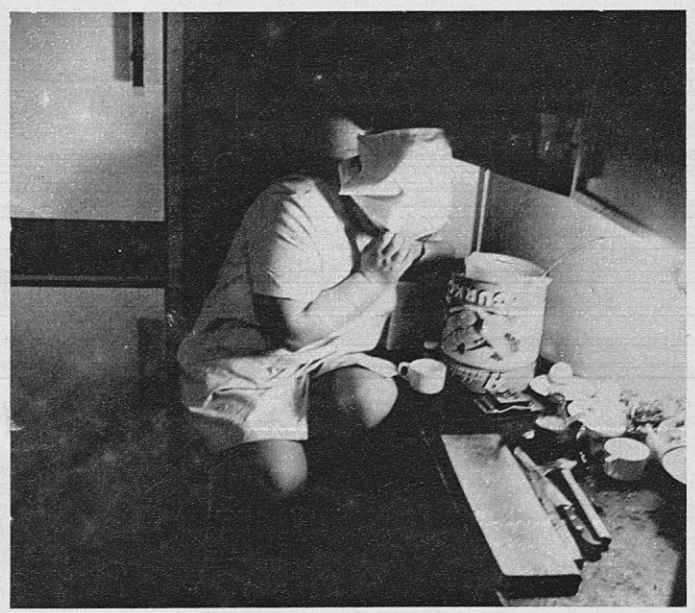

Mies & Nainen

Joudutte molemmat usein tilanteisiin, joissa alapesu vedellä ei ole mahdollinen. Eikä vesipesu aina edes riitä, jotta olo tuntuisi puhtaalta koko päivän.

Näitä tilanteita varten on Savett Intim. Miehelle ja Naiselle. Savett Intim on miellyttävän tuntuinen, antiseptisesti puhdistava kosteuspyyhe, jolla alapesu on mahdollinen missä tahansa. Se pitää raikkaana, koska se ehkäisee bakteerinmuodostusta.

Ja ennen kaikkea:
Uusi Savett Intim on riittävän huokea pidettäväksi aina laukussa tai taskussa.

10 kpl pakkaus 1:50 (ovh)

Veikko sedän PIINAPENKKI

Matti Raami Herralasta on lähettänyt toimitukselle kirjeen, joka painettakoon tähän: "Ihmettelen, miksi annoitte julkaista Ennalan kirjoituksen 'Lokakuisia kirjeitä henkilöille'. Kirjoitus oli lievästi sanoen erittäin ilkeä ja ala-arvoinen esitys mm. urheiluselostukset lopettaneesta P. Tiilikaisesta. Onko Ennalan tapainen törkimys ylipäätään sopiva julkaisemaan omia sadistisia mielipiteitään lehtenne palstoilla. Olisi tosiaan sopiva kohde, jos Piitulaisen nyrkki osuisi päin Ennalan kuonoa muutaman kerran."

Myönnän, että joskus olen ollut hiukan ilkeä, mutta eihän herra Raamikaan omassa kirjeessään ihan kaikkein kilteimpiä ole, kun suosittelee nyrkkiä. Niinhän se on, että kun hengen aseet eivät riitä, pyritään antamaan kuonoon. Terveisiä Herralaan.

Nimimerkkiä "Järjen ääni" käyttävä insinööri Helsingistä kirjoittaa mm.: "Seuraavassa Hymylehdelle epämiellyttävää asiaa, joten sitä ei kai paineta. Julkaistaan vain seireenin lauluja ja annetaan ihmisen kehua ääni väristen miten hyvä ja hyvin toimitettu lehti Hymy on. Poliisi ei saa Hymylehdeltä hymyä vaan ivaa. Seurauksena on esivallan kunnioituksen lasku ja epäjärjestyksen nousu. Suomi ei ole enää järjestyksen kourissa, kun se on Hymylehden törkeissä käsissä. Samassa Hymyssä haukutaan ylipoliisipäällikköä ja keskusrikospoliisin päällikköä ja kerrotaan krp:n asioiden olevan sekaisin. Kuitenkin krp. selvittää vuosittain melkein sataprosenttisesti sen tutkittavana olevat rikokset. Johtuuko lehden kiukuttelu siitä, kun sen oma toimitusjohtaja alkaa saamaan vankeustuomioita juoksevalla nauhalla. Sakot eivät enää tehoa. Milloin hänen mielentilansa on viimeksi tutkittu?"

Vastaisin insinöörille näin: Jos olemme joskus kirjoittaneet jonkin yksityisen poliisimiehen rikkeistä, se ei mitenkään tarkoita kaikkien poliisimiesten olevan suuria lurjuksia. Yksityistä tapausta ei pitäisi koskaan yleistää. Minun käsittääkseni Hymylehden rikkaus on siinä, että antaessaan satikutia jollekin Fjalar Jarvalle se samaan aikaan etsii kentältä mallikelpoista konstaapelia palkitakseen tämän.

Vaikka muuan helsinkiläinen poliisiupseeri kerran sanoikin, että tekisi hänenkin mielensä antaa minulle neniin niin "että kiharat oikenisivat", ymmärrän hänen tuskaantumisensa. Poliisille on sälytetty ikävimmät ja hankalimmat tehtävät mitä yhteiskunnasta ikinä löytyy: on kuulusteltava, on pidätettävä, on rauhoitettava, on vietävä perille haasteita. Sanomattakin on selvää, että ilman poliisia menisi kaikki ranttaliksi kahdessa päivässä. Tämä on todettu moneen kertaan Hymynkin palstoilla. Toisaalta meidän on silti tuomittava sellainen esivallan edustaja, joka murjoo pidätetyltä kylkiluut, heiluu itse hulluna humalassa pistooli kourassaan tms. Mutta, toistetaan se nyt vielä kerran, tarkoituksena ei ole mustata koko poliisikunnan mainetta, kaukana siitä.

Ylipoliisipäällikköstä puheen ollen, siinä meillä varsinainen juoppolalli ja teeskentelijä: voi voi miten paljon kertomista olisi hänen kännäilystään ja kännöilystään mutta olkoon nyt ainakin minun puolestani rauhassa, eläkkeelle kohdakkoin siirtyvä taatto.

Toim.joht. Urpo Lahtinen ei ole toistaiseksi saanut ainoatakaan linnatuomiota. Alioikeuden tuonnottain antaman 3 kuukauden ehdollisen vapausrangaistuksen on hovioikeus kumonnut. Sitä paitsi toimitusjohtaja Urpo Lahtinen on myös päätoimittaja ollessaan eräänlainen sijaiskärsijä: hänen on vastattava lehden kaikista jutuista vaikka ei olekaan niitä itse laatinut.

Siinä yhdyn insinööriin, että Urpo Lahtinen olisi toimitettava mielentilantutkimukseen. Sillä eihän nyt ole mitään järkeä esim. siinä, että hän pitää palveluksessaan minun kaltaistani

KÄÄNNÄ

WÓDKA WYBOROWA
huurteinen nautinto tulista puolalaista
ALKO No 034
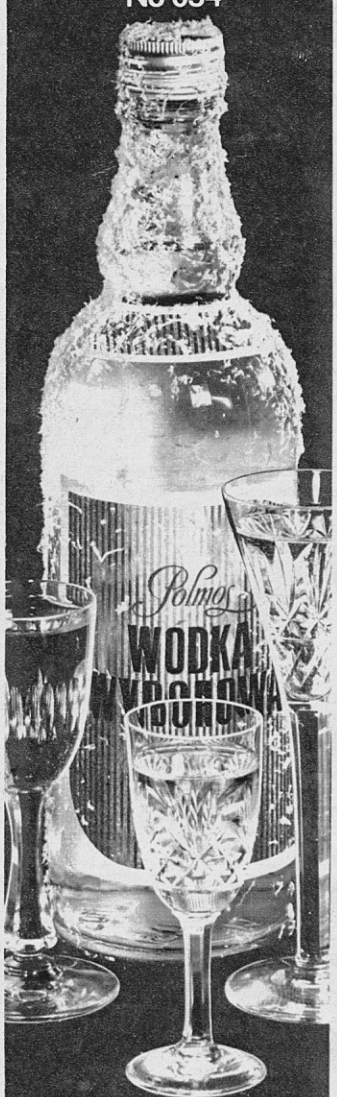

OY NORIMEX AB

PIINAPENKKI...

"toimittajaa", jonka lehden lukijakunta yksimielisesti tuomitsee.

Mitä sanoinkaan? Ettäkö ihan yksimielisesti tuomittaisiin? Osui käteeni tällainenkin kirje: "Rakas, voi niin rakas Veikko setä. Täällä eräs pikkutyttö haluaa purkaa sydäntään. Ehkä hän on hiukan ihastunutkin teihin. Tiedän, että minun ei pitäisi kirjoittaa sellaista kuin nyt kirjoitan. Mutta haluaisin tietää teidän mielipiteenne asioista. Onko nainen huora, jos hän antautuu humalaiselle? Kunpa saisin joskus keskustella kanssanne. Oletteko sitä mieltä, että on olemassa se ainut oikea. Minun elämässäni on ollut eräs mies, joka sai minut syttymään. Sen jälestä minua on haukuttu kylmäksi naiseksi. En osaa suudella. Suokaa anteeksi tämä sotkuinen kirje. Enhän tietenkään voi teiltä kysyä, miten suudellaan. Ja onko miehestä tärkeätä, että nainen vastaa suudelmiin? Voiko mies kestää passiivista naista? Kaikkea tällaista mielessäni pyörii. Myönnän että ongelmani ovat pieniä. Mutta minua ahdistaa sielullisesti, enkä mahda sille mitään. Odotan kuolemaa vapauttajana huolista. Kirjoitan siksi teille, koska minulla ei ole ketään, kenelle kirjoittaisin. Olen yksin maailmassa."

Voi pikkuinen, et Sinä ole yksin maailmassa. Eräänä päivänä löydät ystävän, joka ymmärtää Sinua aivan niin kuin minäkin ymmärrän ja hyväksyy Sinut juuri sellaisena kuin olet. Etkä Sinä ole mikään kylmä nainen vaikket mielestäsi osaisikaan suudella. Suudelman tekniikka ei kaikkea merkitse. Sellaisen käsitteen kuin huora voimme unohtaa, sellaista ei ole olemassakaan tahi sitten me kaikki olemme huorahtavuuteen taipuvaisia. Kuolema on hieno asia, merkitseehän se lopullista vapautumista ihmiselämän moninaisista vaivoista, tuskista ja ristiriidoista, mutta toivoisin Sinun kuitenkin vielä hiukan aikaa odottavan. Sillä yhden lakastuneen rakkauden sijalle on monissa tapauksissa tullut toinen, elämyksenä vieläkin suurempi. Eräässä ranskalaisessa laulelmassa sanotaan: jokaista prinssiä varten on prinsessansa ja jokaista prinsessaa varten prinssinsä. Tyttö kulta, Sinunkin ikioma prinssisi on olemassa. Ja hän tulee kerran.

Nimimerkki "Puhtaat ajatukset" tuntuu olevan kovin yleinen, viime piinapenkissä esiintyi sellainen ja nyt esiintyy jälleen. Samasta henkilöstä ei ole kysymys, käsialoissa on eroa. Tämän kertainen "Puhtaat ajatukset" olisi voinut kyllä valita nimimerkikseen jonkin muun, vaikkapa "Sekavat ajatukset", sillä eihän tämä naispoloinen tunnu itsekään tietävän mitä vailla on:

"Olen tilannut lehteänne jo usean vuoden ajan, mutta aina kurjempaan päin se on menossa. Milloin etsitään Jeesusta, milloin mitäkin hassuttelua. Eikö tuo jo ala riittämään. Eikö Jumala luonut ihmistä omaksi kuvakseen, eikä tarkoittanut, että ihminen alkaa luomaan ihmistä Jumalan kuvakseen? Kyllä Te voitte olla sivistymätön miesraukka. Ettekö enää voi muuta pilkata? Monet lukijat ovat jo lakanneet lukemasta lehteänne ja niin käy aina useamman ellei parannusta tapahdu. Samoin on uuden sarjanne laita: Milloin tytöstä tulee nainen ja sitten Milloin pojasta tulee mies? Viime kertaisessa lehdessänne oli "sutti" paljaana nainen, mutta nyt, kun oli mies, olikin "pilin" päällä vihreä puun oksa. Luuletteko ikänne pärjäävänne tuollaisella keinottelulla, ei se ukkojen peli ole sen kummempi panna näkyviin, arvoisa tirehtööri."

Siis mistä olikaan kysymys?

Henkilö, jonka kirjeessä ei ollut nimeä ei nimimerkkiä, lausuu paheksuntansa: "Te suurella palkalla rötköttelevä ihramaha koetatten pistää halvalla neuvostoliittolaisia viime nummerossa joka tuli tänään. Vai että ystävämaassamme kasvatetaan mansikan kokoisia kurpitsoita, tämähän voi aiheuttaa politisen selkkauksen, kun aina rienataan. Jonsei olisi Neuvostoliittoa ei olisi Suomea, herra Ennala. Pilkatkaa itseänne, vanha runkkari. Toivoo eräs kun on saanut tarpeekseen roska lehtestänne."

Voi voi. Heikoissa kantimissa on kansojenvälinen ystävyys, jos ei pientä pilaa sallita. Minusta tuntuu, että Te itse "pistätte halvalla" ystäviämme venäläisiä kun arvelette, että he eivät ollenkaan leikkiä suvaitse. Neuvostoliitossa ilmestyy pilalehti nimeltä Krokodil ja sen mitä sitä minulle on suomennettu, siinähän vasta itseironia ja omien kansallisten epäkohtien suominiminen kukoistaa. Se on osoitus kulttuurista, ei omahyväisyydestä.

Muuten, minulla ei ole ihramahaa eikä suurta palkkaa. Enkä ole edes runkannut pitkiin aikoihin, tainnee ikä painaa.

Pistetäänpä tähän nyt sitten tasapuolisuuden vuoksi hiukan pahansuopa, amerikkalaisten pinnallisuutta nälväisevä vitsi, vaikka se voi olla suurimmalle osalle lukijakuntaa ennestäänkin tuttu:

Tom ja Bill keskustelivat, mitä antaa Johnille syntymäpäivälahjaksi. Tom sanoi:

— Annetaan sille kirja.

Bill vastasi:

— Ei käy, sillä on jo.

Iältään 14-vuotias Eeva on lähettänyt novellin nimeltä Neekerin kuolema. Hän pyytää että se julkaistaisiin piinapenkissä, jos "ette ole vielä läpeensä paatuneita". Avaraa universaalia ja humaania näkemystä Eevan novelli kieltämättä edustaa. Kirjoitus ei kokonaisuudessaankaan ole kovin pitkä mutta Eevan luvalla (?) jäljennän siitä tähän vain olennaisimman:

"Surullinen neekeri käveli tietä pitkin. Ei hän välittänyt päänsä päällä lentävistä pommikoneista. Hänen äitinsä oli kuollut! Isä kuoli vihollisen luodeista. Äiti kuoli nälkään ja sairauteen. Mutta sisaret, kuinka he elävät, vai ovatko jo kuolleet? Viikon päästä neekeri oli varjo entisestään. Hän oli antanut melkeinpä kaikki ruokaannoksensa sisarilleen. Neekeripoika taisteli viimeisillä voimillaan. Pikkusisar sairastui. Eikö ollut rahaa, ei lääkäriä? Punaisenristin ensiapuasemalle hänet oli vietävä. Mutta neekeripoika ei jaksanut. Hän hoivaili sisartaan epätoivoisesti. Mutta sisar kuoli. Pieni puuristi vain todistaa, että siinä lepää neekeripojan sisar. Ilman ruokaa, vaikka veli teki kaikkensa, kuoli toinen ja kolmas sisar. Neekeripoika pääsi enää vaivoin liikkumaan. Pommituksessa neekeripoika löysi kaksi neekerityttöä viereltään. Surulla ei enää ollut rajoja. Hidas nälkäkuolema alkoi. Vähän ennen lopullista sortumaa tavoitti luoti tämän pojan. Pieni musta poika kuoli kyyneleet silmissään. Loppu."

Eevatyttö sanoo olevansa iloinen jos saisi pienen kirjoituspalkkion. Hän saa sen, Jorma K. Virtanen lupasi. Toivottavasti Sinulla Eeva riittää hyvää tahtoa pieniä neekeripoikia kohtaan vielä vartuttuasikin ja kun kirjallinen ilmaisusi on entisestäänkin kehittynyt. Paljon terveisiä.

No niin, mitä yllä olleesta lapsen kirjoituksesta opimme? Ainakin mi-

nä tunsin pienen kolkutuksen omallatunnollani kun olen sortunut lähimmäisteni syrjintään, en kylläkään rodun tai ihonvärin takia vaan muka moraalin vuoksi. Tarkoitan suhtautumistani mustalaisiin. Mutta ennen kuin voi tuomita ketään siveellisistäkään syistä, pitäisi kaiketi olla itse siveellinen. Ja kun sitä en ainakaan minä sattumalta ole.

Nöyryyttävää on tunnustaa olevansa väärässä, mutta parempi sekin kuin jääräpäisenä kieltää olevansa väärässä silloin kun sitä on. Miten kuten pelastaakseni naamani koetan sorvata ajatuksen: Joille on suuri virka uskottu (Fjalar Jarva), he myöskin vastuunsa tajutkoot; joille ei mitään ole annettu (mustalaiset), heiltä ei mahdottomia sovi vaatiakaan.

Lienenköhän sekoamassa päästäni.

Tähän itsetutkiskeluun antoi aiheen paitsi Eeva myös ystäväni toimittaja Mauri Nevalainen. Hän kirjoittaa romaaneja puoltavassa pitkässä ja kauniissa kirjeessään mm. näin (viitaten Hymyn lokakuun numerossa olleeseen tekstiini):

"Olen omin silmin, monen muun kanssa, nähnyt kun vanha mustalaisnainen tuli baariin. Hän osti kattilan ruokaa ja niin hänet käskettiin ulos. Hän meni. Istuutui portaille ja rupesi äänettömästi syömään. Veikko, silloin minä itkin."

Mutta jottei menisi ihan ulinaksi koko piinapenkki, annetaan sananvuoro Hanna Kuokkaselle.

"Tämä pitäsi Hymylehteen painaa mitä kirjoitan teistä ja haukkujista. Weikko Ennala on omissa ruuvissaan eikä ajetakkaan pois. Mutta Raamattu sanoo näin älkää tuomitko ettei teitä tuomittaisi. Mörkö kutoo verkkoa ympärillen mutta en minä vaan Ennalan tautta lähe Helevettiin jos muuten en jouvu. Ennala on hyvä mies se asioista kirjottaa mitäs lukee jolle ei kelpaa onhan siinä hyviihii asioita miten monta on avutonta niitä auttanutkaa ei purkaa sisuaan syyttömillen. Kun työ ootta niin mestari miehii sovittakaapas nämä asiat minä maksan painatus palkkion. Minua niin harmittaa nuo akat kun tyhjee härisöövät ja teitä haukkuut. Nyt monin terveisin piirtää Hanna Kuokkanen Kelvä pt. Uuro."

Hanna kulta, kyllähän ne akat ja ukot välillä tyhjää hörisöövät kuten minäkin, mutta annetaan höristä. Kun tulet Tampereella käymään niin mennään ja otetaan pikkaset. Teit mieleni niin iloiseksi. Ja sitten muka pitäisi Sinun vielä painatuspalkkiot maksaa, taidan olla minä maksamassa.

Thunder Baystä Kanadan Ontariosta on tullut kirje mrs SM:ltä: "Terve Ennala täältä rapakon takaa! Me ollaankin melko tutut. Olen nähnyt sut kerran läheltä, sä et kyllä huomannut mua silloin, siitä on vuosia aikaa. Se oli näet Hesassa, maanantaiaamuna ja sulla näytti olevan hyvän puoleinen kohmelo. Se mut pisti tässä kirjoittamaan kun oon lukenut Hymystä sun juttujas sieltä Kauko-Idästä ym. maailman kolkilta, että jos sulle niin kuin tulis joskus aihepulaa ja kyllästyisit kirjoittamaan siitä "thingistä" niin hyppäisit Finnairiin ja tulisit tänne. Täältä löytyy aihetta. Kyllä me laitettas sulle saunat kuumaksi ja olispa saunakaljat ja vähän whiskyäkin tarjota. Meistä kun sä oot reilun tuntuinen kaveri. Pistä vain tulemaan sitä pornoa plus seksiä kirjoituksissas, siitä ne kumminkin tykkää vaikkeivat uskalla tunnustaakaan. Hymy on täälläkin luetuin lehti vaikkei sitä aina saakaan painomuste tuoreena. Tuo kotimaan kaipuu kun kumminkin kytee tuolla rinnan paikkeilla. Jos tuut käymään niin muista tuoda silakoita tullessas, sitä herkkua kun täältä ei saa."

Voihan virsu, Seija. Tässä vallan syttyi; kunhan Urpo Lahtinen kotiutuu itse kaukomailta, panen hakupaperit vetämään: anna minun mennä Thunder Bayhin.

Ettäkö olisin ollut kohmelossa Helsingin asemalla? Se on kylläkin valhe, kännissä kyllä olen siellä ollut joskus. Silakoita tuskin voin Amerikkoihin tuoda, ne voivat ruveta tuoksahtelemaan matkalla ja mitäs sanovat tullissa?

Erinomaisen hauskaa, että Hymyä luetaan Kanadassa asti. Pornoa tulee, siitä "thingistä", siitä saat olla varma, kyllä se niin lystiä on. Niin kuin nyt sekin tarina villasella painamisesta.

Näin se kuuluu:

Aamulehteen tuli kerran pikku-uutinen maaseudulta. Lähetekirjelmässä pyydettiin: Olkaa hyvä ja painakaa tämä vihdeällä.

Toimistussihteeri tutkisteli tuota kaikenpuolin typerää juttua ja viskasi sen paperikoriin sanoen itsekseen:

— Vai vihdeällä. Painetaan villasella.

Toimittaja Aake Jermo (Jermo on etunimi ja Aake sukunimi, kuten tiedetään) on keksinyt itselleen uuden tittelin: alapäätoimittaja. Se poika se osaa, hee-hee. Seura-nimisessä lehdessä hän tuomitsee ankarasti naisiin kohdistuvan vainon. Osoittaakseen sitten, miten tuomittavia naisten vainot ovat ja mistä syystä naisia vainotaan, hän esittelee koko joukon alastomia pimuja aina kaukomaita myöten. Täytyy sanoa, että kivoja olivat povet ja kivoja peput, vähemmästäkin mies ryhtyy naista vainoamaan.

Toivoisin vaan, että naisia vainottaisiin kaunein puhein, imarteluin ja kukkasin ja jos ken mies sitten saa, hän olkoon onnellinen onnestaan.

Ja nyt kaikki sänkyyn ja sitten hm-hm-hm.

Piinaa piinaa, niin, sitä sisältää seuraavakin kirje.

"Yleisön osastoon, omalla nimelläni, olkaa hyvä. KUKA KENEN SELÄSSÄ? Mitä enemmän toimittaja Ennalan tekstiä lukee, sen tietoisemmaksi tulee mestarillisesta sanankäytöstä. Mutta kuten pölkkypäät teilasivat aikoinaan Aleksis Kiven hänen kirjoittaessaan rahvaasta, ja vielä rahvaan kielellä, tuntuvat uudet pölkkypäät olevan taas asialla. Kirjoittamisessa — kuten muussakin — pitää pystyä erottamaan mistä ja miten. En minäkään arvosta nudismia, ns. pornoa tai muuta senkaltaista, mutta arvostan tapaa, millä niistä kirjoitetaan. Ja arvostan yleensä luontevan sujuvaa kirjoitustaitoa. Toimittaja Ennala rakentaa selviä ja suoria lauseita, joka sanalla on paikkansa ja tarkoituksensa. Sitä ei totisesti voi sanoa kaikesta painetusta prantistä. "Kirjeitä henkilöille", kirjat "Linna meren rannalla" ja "Vaimo jonka minulle annoit" kuten kaikki muukin Ennalan kynästä singonnut on lyömätöntä. Hän ei ole "amerikkalaistyylinen novellisti" (kuten Pekka Tarkka sanoo) vaan ääloissamme harvinainen intellektuelli. Eila Railamaa."

Siinäpä sen kuulitte! Minne mennä häpeämään kun en ole sitä mitä rakastettava Eila Railamaa tahtoisi minun olevan?

Kirjeitä piinapenkkiin on tullut paljon. Kaikkia niitä ei voi julkaista samassa numerossa. Mutta HYMYlehti ei lopu tähän.

Toivotan sydämestäni kaikille lukijoilleni iloista joulua. Ja jos hiukankin helpottaa, antakaa tulla täydeltä laidalta, minä koetan kestää. Niinhän Teidänkin, ystäväni, on ollut kestettävä. □

KRAKUS VODKA

on ansainnut kannuksensa

Krakus Vodka on pehmeä, puhdas, kristallinkirkas vodka. Se valmistetaan viljaviinasta ja erityisten tislausmenetelmien ansiosta on Krakus Vodkassa säilynyt mieto ja pehmeä maku. Krakus Vodka tunnetaan ympäri maailman. Nyt on Krakus Vodka tullut myös Suomeen. Ruokaryypyksi. Seurustelujuomaksi. Cocktaileihin ja long drinkkeihin. Krakus Vodka tarjotaan aina hyvin jäähdytettynä. Maailmankuulun puolalaisen seurassa viihtyy.

Ostonumero 035
1/2 lp. 22,—
Oy Norimex Ab

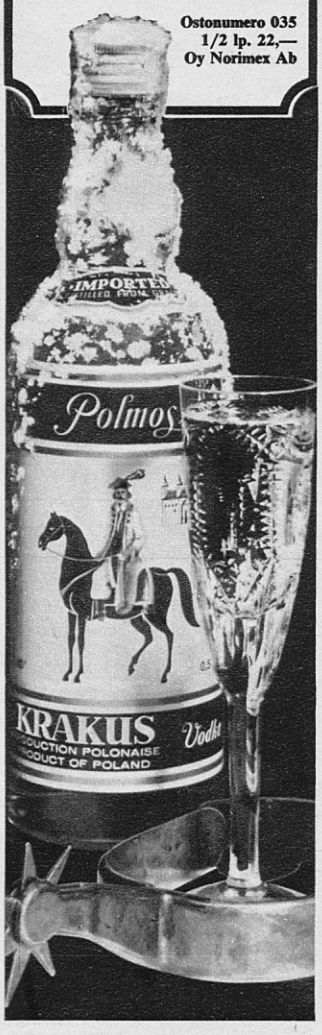

TÄMÄKIN ON PUNAISEN TUVAN TARINOITA!

Tasavallan presidentin lähinaapuri Elis Oljemark:

HIIRILAVANTAUTINEN PULIUKKO KURJUUDESSA

Teksti: JUHA NUMMINEN Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

Olkaa huoletta Helsingin herrat. Asunnonjakotoimistossa. Huoltovirastossa. Auroran sairaalassa.
Ei Elis Oljemark, 60, enää kauan ole vaivoinanne. Hän kuolee nopeasti, jos ei hiirilavantautiinsa, niin ainakin pakkaseen.
Saatte asuttaa sen jälkeen jonkun toisen poloisen nääntymään tuohon pieneen, sievään mökkiinne Ramsaynrantaan, Munkkiniemeen, yhdelle Helsingin kalleimmista tonteista, mistä on suora näköyhteys tasavallan presidentin kotiin Tamminiemeen.

KÄÄNNÄ

Enää ei tarvitse riisuutua deodorantin takia

Voitte olla aivan huolettomasti. Vaikka tulisi kuuma kesken päivänkin. Glimset Deodorantti vain esiin ja siitä suihkaus. Pssst. Vaikka vaatteen läpi. Kuivuu heti eikä varmasti tahraa. Tietysti käytätte sitä myös paljaaseen kainaloon. Silloin kun voitte riisuutua. On mukavaa olla aina raikas. Kotona. Kylässä. Töissä. Matkoilla. Kannattaakin ostaa kerralla kaksi Glimsetiä. Varmuuden vuoksi. Pssst.

GLIMSET

Deodorantti

kaksi tuoksua: Omenankukka ja Cologne.
Normaali- ja suurtölkki.

HIIRILAVANTAUTINEN...

Vierailin Elis Oljemarkin luona kuulaana, marraskuisena sunnuntaina, puolenpäivän aikaan.

Juuri parhaaseen ulkoiluaikaan.

Ramsaynrannan sileätä asfalttia paahtoi molempiin suuntiin lähes katkeamaton jono helsinkiläisiä kiiltävissä autoissaan.

Rantojen puut ja kirkkaansininen taivas kuvastuivat tyynen, jäätä odottavan Saunalahden pintaan.

Tasavallan presidentti ei näyttänyt olevan kotona vastapäisellä rannalla, kun lippu ei ollut salossa.

Mutta Elis oli kotosalla.

Kuljin lipsuvin kengin yli huurteisen pihanurmikon. Iskin nyrkillä punaisen, sortumispisteessä olevan mökin lahoa ovea.

Se pysyi kiinni.

Kiersin mökkiä myötäpäivään. Useimmat ikkunat oli lyöty umpeen kovalevyin.

Vain kolme ikkunaa oli ehjinä.

Yhdestä näin Eliksen.

Hän makasi pienenä myttynä seitsemän metriä pitkän huoneen toisessa päädyssä, laverilla.

Helisytin himmeää lasia.

Elis kohosi hitaasti. Putosi takaisin vuoteelle. Yritti uudelleen. Putosi taas.

Aina kun hän nosti päätään, kannustin: Tule avaamaan ovi.

Vihdoin Elis pääsi istumaan. Sitten hän nousi jaloilleen. Teki kolmen avuttoman sivuaskeleen liitelyn ja sai tuen seinästä. Lähti vaappumaan kohti huoneen ovea. Putosi polvilleen. Nousi taas. Putosi ja konttasi kunnes katosi näköpiiristä eteisen suuntaan.

Hetken kuluttua mökin ulko-ovi aukeni.

Elis seisoi oviaukossa ja katsoi lähes tajuttomin, vedenharmain silmin ohitseni tuskin minnekään.

Pitäisi kai kertoa, miltä Eliksen luona näytti.

Mutta tuskin pystyn kuvaamaan sitä kurjuutta kyllin selvästi.

On tyydyttävä sanomaan, että se oli tyhjä, saastainen ja kylmä loukko.

Siellä oli rääsyinen, törkyinen laveri, nojatuoli, jossa ei ollut jalkoja ja toinen, jossa ei ollut istuinta. Vuodesohva, joka oli revitty ja raastettu. Pari pientä pöytää täynnä rojua. Muutama riepu ikkunaverhoina.

Mutta olihan avotakka. Tosin aikoja sitten kylmennyt.

Ja löyhkä oli sellainen, että puolen tunnin vierailu haisi vaatteissani vielä neljän päivän kuluttua.

Muu osa mökistä oli täynnä rojua ja koivuhalkoja.

Siellä ei ollut sähköä eikä vesijohtoa.

Itse Elis ei puhunut montaakaan järkevää lausetta. Sen verran hän sopersi, että on kolmisen viikkoa asunut mökissä. Että ei ole vettä, eikä jaksa itse sitä hakea. Eikä tiedä, mistä voisi hakeakaan. Että ei ole pystynyt lämmittämään kolmeen päivään.

Kolmisen viikkoa aikaisemmin oli pulituuri-juoppo, sementtityössä aikoinaan saadun ammattitaudin raunioittama Elis Oljemark siirretty mökkiin Auroran sairaalasta.

Hän oli ollut hoidettavana sairaalassa yli vuoden hiirilavantaudin vuoksi.

Tautia ei saatu paranemaan, vaan basillit ovat yhä Eliksessä.

Hänelle ei ole voitu osoittaa mitään hoitolaitosta — muka — koska levittää yhä tautiaan.

Helsingin asunnonjakotoimisto näytti sen sijaan syvää inhimillisyyttään luovuttamalla Elikselle tuon punaisen mökin, joka käytiin 'korjaamassa'. Se tiesi sitä, että rikkinäiset ikkunat suljettiin kovalevyin ja pihalla kaatunut, pieni, soma puusee — jonne Elis tosin ei jaksa kulkea — nostettiin pystyyn.

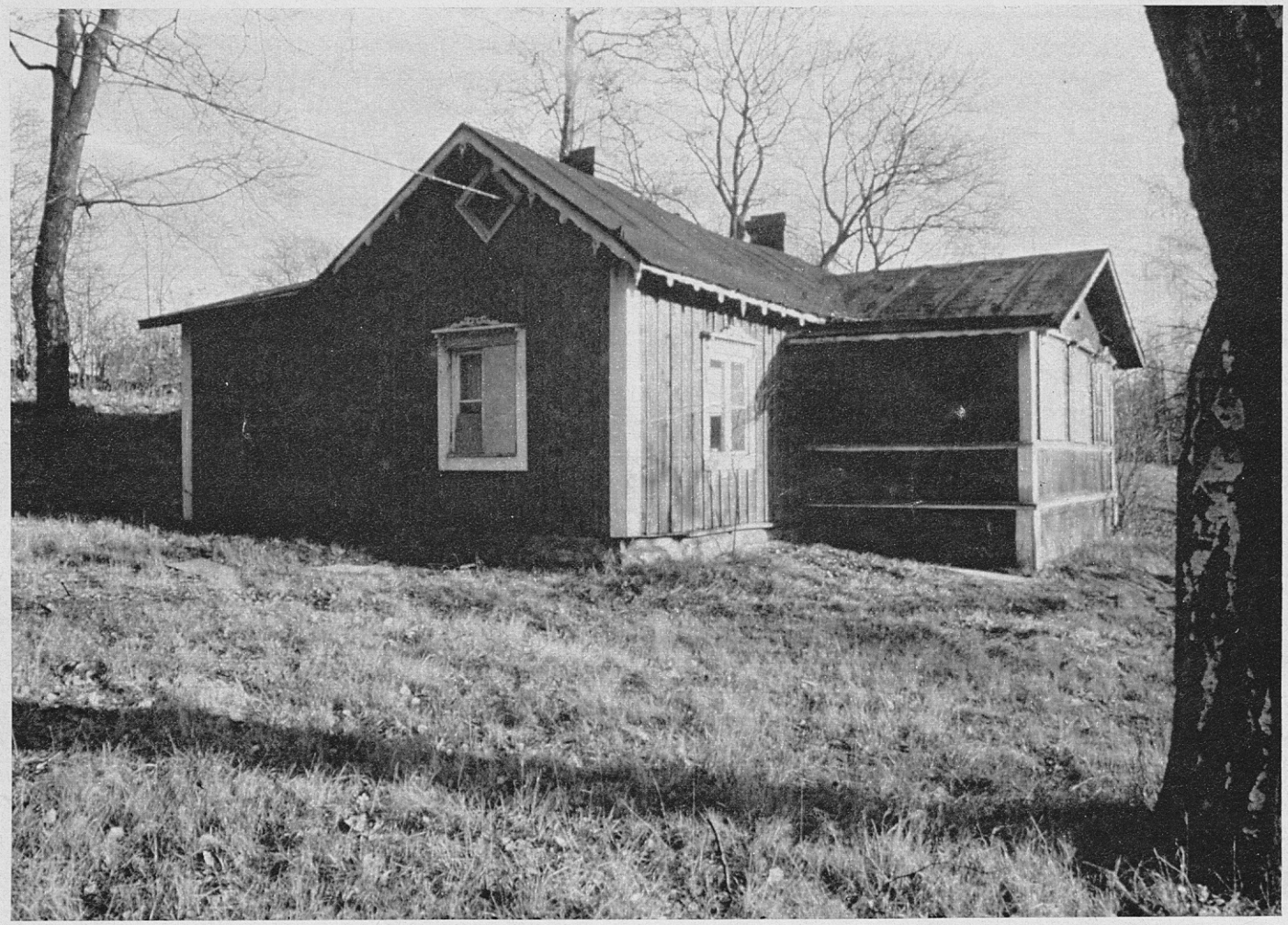

▲ **Helsingin herrat voivat olla huoletta, omatunto puhtaana. Hiirilavantautinen puliukko, Elis Oljemark on toki saanut pienen sievän mökin asuttavakseen, hiljattain kunnostetunkin. Ja upealta paikalta, Ramsaynrannalta. Naapurikin on kelvollinen: itse tasavallan presidentti. Mökki korjattiin sulkemalla rikkoutuneet ikkunat kovalevyillä ja nostamalla kaatunut puusee pystyyn.**

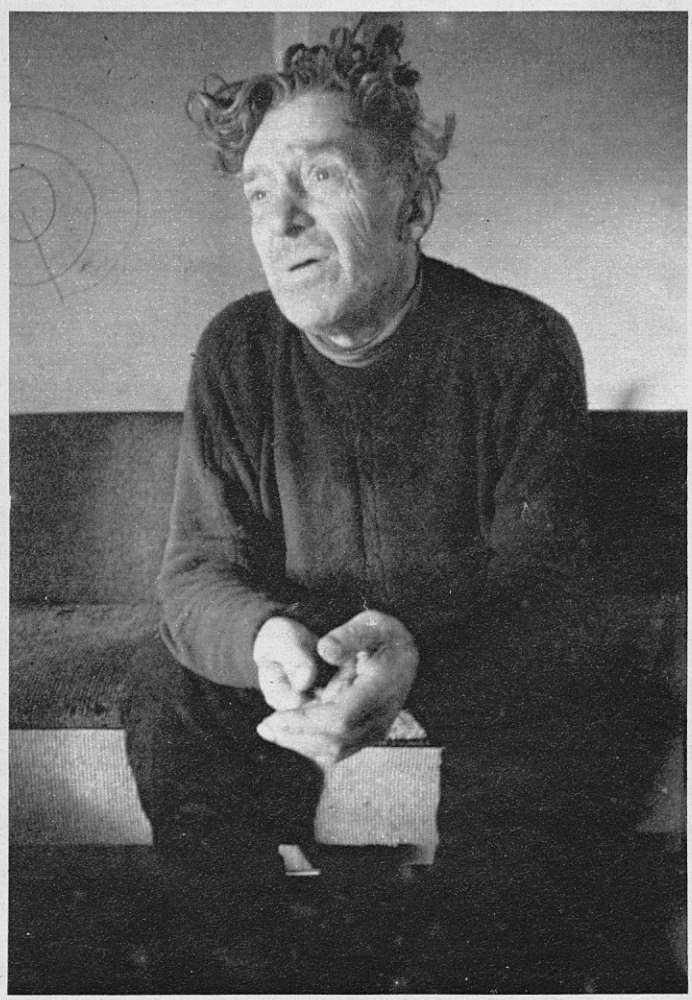

► **Elis kuuluisi ehdottomasti sairaalaan tai sen tapaiseen laitoshoitoon. Hän ei pysty itsestään huolehtimaan, ei jaksa kantaa vettä eikä puita. Ei hän jaksa kävellä myöskään siihen pystyyn nostettuun puuseehen. Elis on ollut hoidettavana sairaalassa yli vuoden hiirilavantaudin takia. Tautia ei saatu paranemaan, basillit ovat yhä Eliksessä . . .**

Jotta kaikki näyttäisi kyllin kauniilta, Elistä luvattiin käydä sairaalasta käsin katsomassa joka arkipäivä. Hoitaja antoi silloin lääkkeitä. Viikonvaihteeksi Eliksen lääkeannokset laitettiin muovimukeihin, joihin oli huopakynällä kirjoitettu: lauantain lääke, sunnuntain lääke . . .

Kun kävin Eliksen luona, mukit olivat kaatuilleet takanreunalla.

Kaikesta näki, ettei Elis Oljemark pysty hoitamaan itse itseään punaisessa mökissään, joka ei totisesti ole oikea paikka miehelle, joka on lähetetty vuoden hoidon jälkeen parantumattomana sairaalasta.

Elis kuuluisi ehdottomasti sairaalaan tai sen tapaiseen laitoshoitoon.

Hain Elikselle vettä muoviämpärillisen yli kilometrin päässä sijaitsevasta vesipostista (kuin hevoselle) ja sytytin tulen avotakkaan.

Sitten lähdin nopeasti pois ja ihastelin kotimatkalla kauniita rivitaloja punaisen mökin naapurissa. □

Odette deodorantti
sisältää kaksi varmaa tehoainetta.
Ne nitistävät hienhajun.
Antavat tilalle raikkauden.

Valitkaa Odette-raikkain olette.

Karl Lark

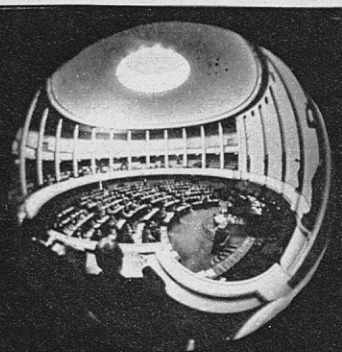

Kansanedustaja 201: KUN HIRVEÄT UUTISET OLI PAKKO KIELTÄÄ

Suomen Televisiossa on ohjelmien tason parantamiseksi siirrytty vihdoinkin sanoista tekoihin. Kuvaruudun ylivoimaisesti innokkaimmat esiintyjäthän ovat kansanedustajia tai ainakin tulevia kansanedustajia, kuten esimerkiksi Heikki Kahila, joka minä päivänä hyvänsä seuraa Pertti Salolaisen, Niilo Tarvajärven ja Ralf Fribergin jälkiä.
No Kahilahan osaa ammattinsa, joten ei hänestä sen enempää, mutta yhtä helposti eivät asiat sujuneet silloin kun muutamat nykyiset huippupoliitikot olivat TV-1:n johtoryhmän pitämillä tv-esiintymisen jatkokursseilla. Sain tilaisuuden seurata opetusta:

— Ennen aloitusta joudun huomauttamaan Teille, kansanedustaja Vennamo, että jos ette lopeta sen tuolin rynkyttämistä tuolla innolla, joudumme merkitsemään jo kuudennen tuhoutuneen tuolin Teidän miinustilillenne, sanoi johtaja Pertti Paloheimo osanottajien kokoontuessa tähän harjoituspaneliin kakkosstudiossa.

— Montako nahkatuolia se Silvola on siellä Kesäkadun ylellisessä edustussaunassa tärvellyt ensimmäisen ohjelmajohtajakautensa aikana? Ottakaa se ensin selville ja hyökätkää vasta sitten kansan syviä rivejä vastaan, Vennamo vastasi veikeään tapaansa.

— Aloitamme kameraharjoittelulla. Nyt yritätte vaihtaa katsettanne aina silloin kun napsautan kamerasta 1 kameraan 2 ja edelleen kameraan 3. Aloitetaan. Seis. Edustaja Alenius! Se suuri punainen valo siellä oven päällä on hätäuloskäytävän merkkivalo. Yrittäkää Tekin kääntää katseenne edes hetkeksi kameroiden suuntaan, sinkoilivat suunnittelupäällikkö Aarre Elon komennot.

— Edustaja Holkeri. Älkää suotta olko niin kiihtyneen näköinen. Tämä ei tosiaankaan tule ulos edes kakkosverkostossa.

— Edustaja Tuomioja. Muistan, kuinka äitinne kanssa oli jo aikanaan tukkahuolia, kun hän ei kampauksen tähden suvainnut tehdä edes 'Polun varrelta'-ohjelmaa muualta kuin studiosta. Älkää sukiko omaa tukkaanne koko ajan. Meillä on ollut siinä suhteessa jo riittävästi vaikeuksia Mauno Koiviston kanssa, joka sekoitti jatkuvasti hiuskiinnitteen partaveteen.

— Poliittisten keskustelujen pitäisi olla meilläkin luontevia ja yhtä kiihkottomia kuin esimerkiksi Neuvostoliitossa, jossa minulla oli tilaisuus seurata tämäntyyppistä keskusteluohjelmaa Samarkandista, sanoi Paloheimo.

— Siellä vaikutti aivan siltä kuin televisiota ei olisi ollut edes paikalla ja kaikki keskustelijat olisivat olleet samasta puolueesta. Meillä on tähän päästy vasta parilla ohjelmatoiminnan alueella, nimittäin televisioteatterissa ja Sirkus Pasilassa.

— Ne ovatkin olleet erinomaisia ohjelmia, sanoi Alenius ikään kuin pisteitä keräten.

— Edustaja Melin. Kyllä Tekin voitte sanoa kokeilumielessä jotain. Saadaan edes ääninäyte. Muistakaa toki, ettei täällä tarvitse olla kuin kotona, sanoi ohjelmapäällikkö Nils-Eric Ringbom.

— Onko Lenita ollut milloinkaan tällaisessa koulutuksessa?

— Ei.

— Siinä tapauksessa taidan sanoa pari sanaa tänä iltana kotonakin.

— Edustaja Aro. Tehän taidatte olla edustaja Ehrnroothin kanssa koko eduskunnan tunnetuimmat vanhusten asioiden ajajat. Viime aikoina olette kuitenkin puhunut pääasiassa lapsille. Oletteko unohtanut roolinne?

— Lapsellista puhetta. Tiedän yhtä hyvin kuin Tekin, että ei kestä kauankaan kun nuo lapset ovat vanhuksia ja silloin he muistavat minut, edustaja Aro näpsäytti Elolle.

— Luulen muuten, että TPSL putosi eduskunnasta siitä syystä, että puolueen pääesiintyjä Uuno Nokelainen ei muistanut, mikä oli edellisissä vaaleissa ollut TPSL:n image. Toivottavasti löydätte sen ennen seuraavia vaaleja, puoluesihteeri Saarinen, jotta ei taas käy yhtä kalpaten, Paloheimo neuvoi.

— Voi hyvinkin olla. Minkä maan valmiste se Image muuten on, Saarinen kysyi.

— Eiköpähän se liene amerikkalainen keksintö.

— Onko se kuusi vai kahdeksansylinterinen?

— Haluaisin oikeastaan tietää edustaja Westerholmilta, onko Teillä jokin heikko kohta tiedossanne tullessanne nyt oikeastaan ensimmäisiä kertoja 'Poliitikot tentissä'-ohjelmaan mukaan, tosin toistaiseksi vain harjoitukseen.

— En haluaisi moittia näitä poliittisia ohjelmia, mutta uskoisin, että ne olisivat huomattavasti antoisampia kuin nämä nykyiset eivätkä aiheuttaisi niin valtavaa painetta tähän Yleisradion suuntaan, jos ohjelman otsikkona olisi 'Poliitikot ripillä'. Nämä pojat kertovat nimittäin aivan hirmuisia juttuja jostain M-klubista aina täysistuntojen aikana kahvilassa ja jos ne jutut saataisiin myös televisiokatsojien tiedoksi, kaikki olisivat valmiit maksamaan vaikka kaksinkertaisen lupamaksun.

— Valitettavasti meidän ohjelmiemme tasoa pitää matalana ennen kaikkea ohjelmatoiminnan säännöstö. Kun saamme sen kumotuksi, tällaiset rehellisetkin ohjelmat voivat tulla kysymykseen. Pohdimmekin keinoja ohjelmatoiminnan sääntöjen kaatamiseksi seuraavalla kerralla, johtaja Paloheimo sanoi.

— Tänäänkin jouduimme juuri noihin sääntöihin vedoten kieltämään kaikki uutislähetykset. Siellä oli aivan hirveitä uutisia, kuten esimerkiksi se, että hirvi oli ammuttu miehenä, suunnittelupäällikkö Elo pahoitteli. □

Se koulupäivä meni hulinaksi

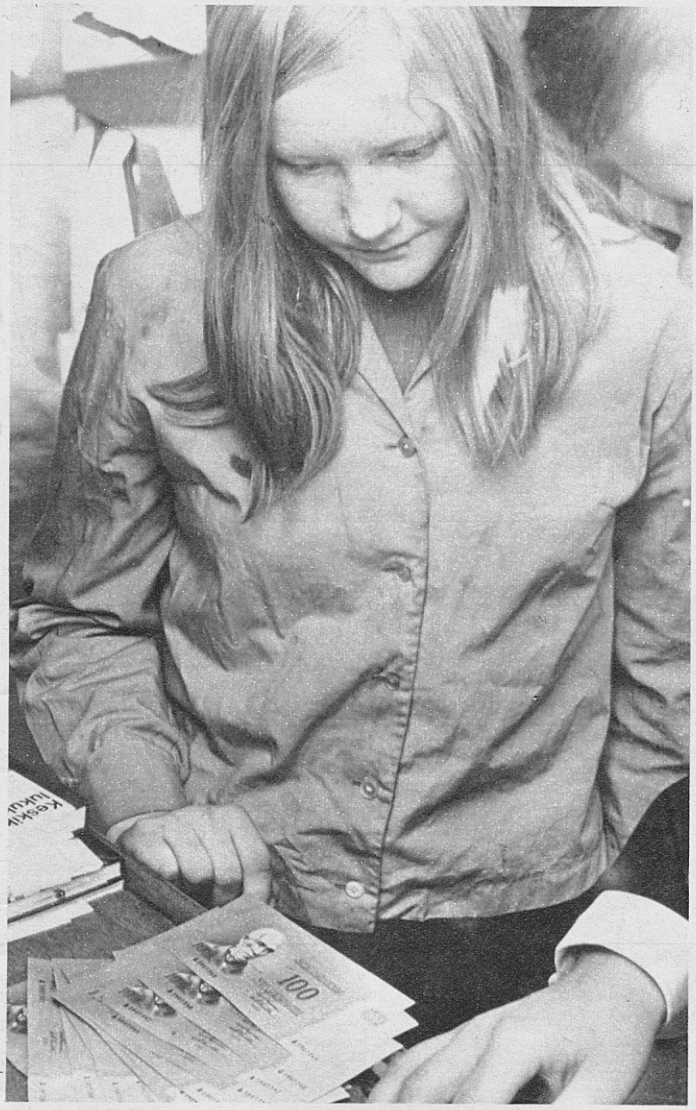

▲ Tuija seurasi vakavana rahojen laskutoimitusta eikä puhunut sanaakaan. Sitten tuli ujo kiitos.

▼ Koulupäivä meni hulinaksi. Juostiin, seisottiin tuoleilla ja tehtiin kaikkea sellaista mitä koulussa normaalisti ei tehdä. Mutta oli aihettakin, Tuijasta, 5 000 markan voittajasta, oli tullut juhlittava sankari.

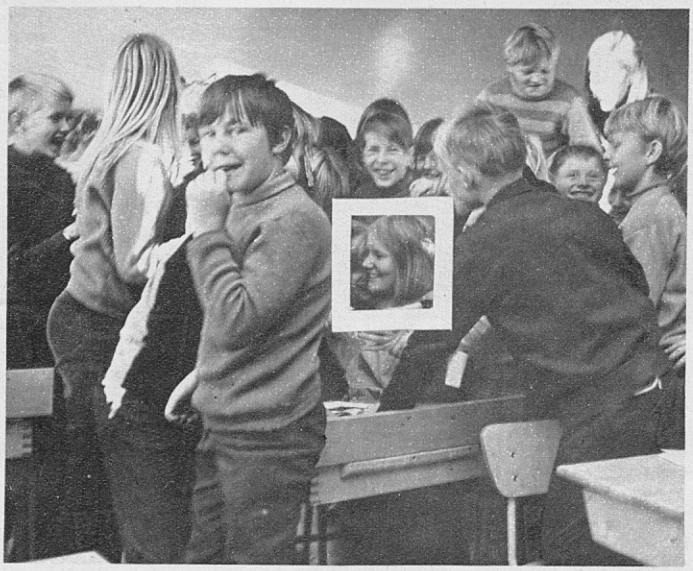

KOLMETOISTA-VUOTIAS TYTTÖ VOITTI 5000 MK

Teksti: ERKKI PETMAN Kuvat: JUKKA KUUSISTO

Lasten koulupäivä voi mennä sekaisin monesta syystä. Harvoin sentään rahan vuoksi.
Kangasalan Havisevan koulussa meni. Kolmetoistavuotias koulun oppilas Tuija Kupiainen kun otti ja voitti Lehtimiehet Oy:n Miljoonakisan toisen arvonnan pääpalkinnon, 5 000 markkaa.
Se oli kivaa se.

Luokkaan työntyi kesken tunnin kaksi miestä, jotka kyselivät oppilailta kummia:

— Moniko tietää mikä on Miljoonakisa?

— Mä ja mä ja mä!

— Moniko teistä on osallistunut siihen?

— Mä oon ja mun veli on ja ja . . .

— Mitäs sanotte jos kerron että yksi teistä on voittanut 5 000 mk?

— Uuu-uuh, hei setä, oonks se mä, oonks se mä?

— Et, voittaja on Tuija Kupiainen.

— Jihhuu, hyvä Tuija, annaks meillekin satasen!

Tuija itse otti tiedon vastaan jännittyneenä ja kalpeana. Suu kävi mutta sanaa ei tullut, kasvot painuivat alas, käsi tärisi.

5 000 mk on iso raha kolmetoistavuotiaalle! Se oli kuukautta aikaisemmin iso paljon vanhemmallekin, Orvokki Ramsille, joka voitti ensimmäisen väliarvonnan.

Orvokki Ramsi tiesi heti mihin hän käyttää palkintosummansa. Niin tiesi Tuijakin. Uteluuni tuli vaisu vastaus:

— Pankkiin.

Jos Tuija oli hiljaa, olivat muut sitä äänekkäämpiä. Tuijan pulpetin takaa löytyi toinen Kupiainen, Tuijan pikkusisko, joka osallistui rahariehaan sisarensakin puolesta. Tuija oli sankari, voittaja, ja kantoi osansa voittajan tyyneydellä.

Luin rahat opettaja Pentti Vierikon läsnäollessa Tuijan eteen. Yksi, kaksi, kolme . . . ja viisikymmentä. Viisikymmentä sadan markan seteliä. Kumilenkki komean nipun ympärille ja sitten nippu Tuijan käteen, missä se pysyi visusti. Meteli luokassa yltyi, kaikki parveilivat opettajanpöydän ympärillä.

Vain Tuija oli hiljaa ja puristi rahoja käsissään. Ne eivät hellinneet hetkeksikään edes silloin kun koko luokka heitti hänet hurraten kolmesti ilmaan voiton kunniaksi. Hei, hei, hei!!

Vain siskolle hän luotti nipun hetkeksi palattuaan pulpettinsa ääreen. Ja hetken kuluttua nippu kiersi ympäri luokkaa, kaikkien kosketeltavissa. Pysyi onneksi niin kauan koossa, että saatiin suljetuksi kirjekuoreen, joka asetettiin turvasäiliöön opettajan pöydälle. Varmemmaksi vakuudeksi opettaja vielä lupasi käydä saattamassa Tuijan ja kallisarvoisen kirjeen kotiin.

Tuija Kupiainen on yksi perheen kuudesta lapsesta. Jos haluaa, voi sanoa, ettei voitto mennyt väärään paikkaan.

Tuija ei ollut viimeinen voittaja. Tätä lukiessanne me tiedämme jo, kuka nappasi Miljoonakisan pääpalkinnon 50 000 markkaa, mutta emme kerro sitä teille ennen kuin tammikuun numerossa.

Perästä kuuluu. □

Atlas-pyjamassa voitte joutua mitä herkullisimpiin tilanteisiin.

Kuten esimerkiksi yläkerran hippoihin kello kaksi yöllä. On se niin hyvännäköinen pyjama. Ja jos ATLAS -pyjama tehoaa aivan ventovieraisiin söpöläisiin, niin ajatelkaa mitä se voi vaikuttaa omissa ympyröissänne. Aamiaispöydässä. Tai makuuhuoneessa.

Onneksi on olemassa miehiä jotka tajuavat, että pyjama on muutakin kuin lämmike. Tekö?

atlas

miehellä menee mukavasti!

finnwear
VIENTILAATUA
BY SUOMEN TRIKOO

ATLAS pyjamat silkistä, puuvillasta tai joustavista nykyneuleista. Kymmeniä kuviomalleja ja väriyhdistelmiä. Liian hyviä pidettäviksi vain peiton alla.

Jykä&Rike: ***puutaheinää***

SENSAATIO !!!!!!!

Nykyajan kova kilpailu on saattanut ihmiset lujille.
Meiltä vaaditaan yhä enemmän ja enemmän.
Kaikki eivät saa itsestään irti tarpeeksi.
Sen vuoksi alamme julkaista

GUILLOTIN SYSTEMiä.®

TÄMÄ AINUTLAATUINEN MENETELMÄ AUTTAA TEITÄ SAAMAAN ITSESTÄNNE IRTI ENEMMÄN KUIN KOSKAAN!

1. OSA

Repikää korvat irti päästänne ja kiinnittäkää neliöön niille varatuille paikoille.

Arkin voitte kiinnittää mappiin. Läpikäytyänne koko menetelmän voitte helposti tutkia kuinka paljon olette saanut itsestänne irti. Takaamme, että hämmästytte tuloksista.

PS. Ensi kerralla tartumme silmiin.

VEIKKO ENNALA

Joulukirjeistämme ensimmäisessä tarkastellaan sitä papiston merkillistä julistusta, jonka mukaan "synnillisen elämämme seurauksena Jumalan kirous lepää maanpiirin päällä. Ja kuitenkin kirjoittajasta tuntuu henkilökohtaisesti, että voimme tällä hetkellä joskaan ei hyvin kuitenkin paremmin kuin milloinkaan ennen historiamme aikana ja että niin muodoin Jumalan kirouksen sijasta pitäisi puhua Jumalan siunauksesta mikäli Kaikkivaltias on pakko joka asiaan sotkea.
Kuitenkin on eräs ihmisryhmä, joka muodostaa poikkeuksen: sotaveteraanit. Voisivatkohan teinit tunnetulla joukkovoimallaan jotenkin parantaa vanhojen rintamamiesten asiaa, kysellään kirjeistä jälkimmäisessä.

JOULU-KIRJEITÄ HENKILÖILLE

MARKKU SÄRELÄ

Herra pastori, aluksi harras toivomus: kunpa painovirhepaholainen, joka aina kulkee ympäri kiljuskellen ja katsoo kenen nimen taas vääntelisi, ei muuttaisi Teitä Särkeläksi, Te olette siis Särelä, Särelä itte.

Olen mitä monilaatuisimmista julkaisuista lukenut hartauskirjoituksianne, tutkistellut niitä huolellisesti Pyhän Hengen armoa avuksi huutaen ne oikein ymmärtääkseni ja niinpä järkeni on valaistu. Te olette oikeassa: enää ei kuulu liikettä kirkkotieltä, saatana on saamassa ylivallan maailmassa ja lopun ajat koittaneet, ihmiskunta on ajautunut tuskaan, hätään, ahdistukseen ja kurjuuteen.

Mainitsen tässä vain ihan muutamia esimerkkejä, jotka todistavat, miten oikeassa Te ja muut hengenmiehet olette ja mihin onnettomaan tilaan Perkeleen vääntämä kehityksen pyörä on meidät pyörittänyt vaikka kirkko, jolle kunnia ja ylistys, on parhaansa mukaan koettanut viskoa kapuloita vankkurinratasten pinnoihin.

Kysynpä vain, minne on kokonaan kadonnut esimerkiksi ravitseva, murea pettuleipä, jota hurskaat esivanhempamme pakersivat? Nytten on pakko ahmia valkoista vehnä-silkoa ja mahat eivät ole enää ollenkaan mahtua liiveihin. Oi noita Herralta siunattuja hyviä vuosia 1695—97, jolloin yksi kolmas osa kansastamme kuoli tiepuoliin nälän ja pakkasen kouriin.

Noina ah menneinä paratiisillisina aikoina, jolloin Herran siunaus vielä lepäsi kansamme yllä, ahersivat työläisetkin kiitollisin mielin 12—16 tuntia kaikkina arkipäivinä ja sunnuntaisin istuivat nöyrinä ja hartaina jalkapuussa kirkon porstuassa.

Entä mitä tehdään tänä pirun villitsemänä aikana: 5-päiväinenkin työviikko on muka liiaksi pitkä, haaveillaan 4-päiväisestä. Ja mikä on järkyttävä seuraus siitä, että raataminen ei enää ole sille kuuluvassa pyhässä arvossaan? Kansalla on liiaksi vapaa-aikaa, jonka se käyttää kevytmielisesti "kuntourheiluun", käypi tansseissa, katselee televisiota jota totisesti totisesti ei voi muuksi kuin helvetin lokaviemäriksi nimittää, koreilee vaatteilla (minäkin teetätin korkeakorkoiset valkoiset saappaat ja vastaavanmalliset mutta punaisesta lakeerinahasta ovat teetettävinä, mitä seikkaa en nyt, herätykseen tultuani, kyllin osaa katua).

Ruotimuorit, jotka entisinä hurskaina aikoina makailivat lämpöisillä uunin pankoilla syöden kerran päivässä mainiota huttua puupurtiloista, saavat nyt, saatanan villittyä maan, kansaneläkkeitä ja kaikki ne, jotka eivät enää kykene itse itseään hoitamaan, raahataan ovelasti vanhainkodeiksi nimitettyihin ilotaloihin: siellä soi helvetillisen riehakas rytmimusiikki etten sanoisi yötä päivää radion kovaäänisistä eikä iäisyyteen valmistumiselle juuri aikaa anneta.

Viime vuosisadalla roihusivat kirkon kunniaksi toki edes noitaroviot, joihin viskattiin raajarikkoja lapsia ja velhonaisia. Ne muistuttivat katselemaan kokoontuneelle rahvaalle, mikä on oleva loitsimisen ja muun synnin palkka. Minne nekin ovat nyttemmin joutuneet?

Jo alkeiskoulussa lasten päihin taotaan tänä meidän aikanamme, ei vain sellaista pirusta itsestään olevaa harhaoppia että maapallo muka olisi pyöreä, vaan peräti anatomiaakin.

Minne tahansa katsookin, kaikkialla näemme syvää taantumusta ja täydellistä piittaamattomuutta kirkon sanomasta. En tiedä mitä enää sanoa siitäkään, että kaikkein jumalattomimmat tekevät taloihinsa ukkosenjohdattimiakin vastoin kirkon nimen omaista määräystä. Lääkärit, nämä paholaisen agentit, suorittavat irstaasti nauraen kirurgisia leikkauksia, nukuttavat ihmisiä, antavat verensiirtoja, rokotuksia, kaikkea tätä vain pitkittääkseen ihmisten elämää vaikka kirkko on selkeästi sanonut: ihmisen päivien luku on vain Herran tiedossa.

Sanalla sanoen, rakas pastori Särelä, ihmiskunta on suistunut tielle joka johtaa kadotukseen. Herramme on siitä antanut kyllin selviä varoitusmerkkejä: kansa kuljeksii purppurassa, vetäisee voita läskin päälle, soittaa trox-fottia ja runpaa ja mitä kaikkia enää ovatkaan nimiltään nämä jumputukset, joita esittävät haitari ja runpu. Yksin aviovuoteissakin ilakoidaan niin että vihaksi pistää: miehet katselevat kuolaten vaimojensa häpyosia, vaimojen puolestaan niitä auliisti näytellessäkin.

Piskuinen on se joukko, joka vielä kirkkoa totuudessa palvelee. Jos vilpittömyyteen pitäydymme, oikeastaan vain papistomme jaksaa enää elää kirjaimellisesti Raamatun oppien mukaisesti: pyyteettä se suorittaa kutsumustyötään ja lähes palkatta se varoittaa lammaslaumaansa ajan merkeistä. Ajatelkaamme vain Tampereen piispaakin. Hänenkin verotettava tulonsa oli vuodelta 1968 vaivaiset 68 170 markkaa. Kunpa osaisimme edes tässä noudattaa Jumalanmiesten esimerkkiä: älä kerää itsellesi aarteita maan päälle.

Yhdymme joulurukoukseen.

JOULUKIRJE AMEBALLE

Tämän "lehden" marraskuun numerossa "sanan säilä" sivuaa nimeä Martti Innanen. Asiasta seuraavaa:

Kun kiertue ystäväni Gunnar-pässin kanssa päättyi, huomasin, että on tarpeetonta raahata pässiä mukanaan esiintymispaikalle, koska joka mutkassa törmää idioottimaisiin pässinpäihin. Kuten nyt tässä tapauksessa tuo ammattitaidoton turvenuija-"toimittaja" Veikko Ennala.

Muuten, mitä eroa on ameballa ja Veikko Ennalalla? Ameba on myös selkärangaton ja aivoton limaeläin. Mutta ameba ei ole rappio-alkoholisti, eikä se haise. Rohkenenkin lopuksi toivoa, että "toimittaja" Ennala astelee tämän kirjoitukseni kanssa jonkun lehden (Huom! Ei sitaatteja!) ammattitaitoisen toimittajan juttusille. Hän kyllä selittää Ennalalle tämän tarinan kätkemät piikit, sillä eihän Ennala itse pysty niitä debiliteettinsä vuoksi ymmärtämään.

"Kunnioittavasti,
aina Teidän",
Martti Innanen
Muusikko
Suomi

P.S. Ajoin tässä jokin aika sitten keikkamatkalla Hikiän halki. Raitilla syntyi paikallisten alkuasukkaiden ja yllekirjoittaneen välillä mielenkiintoinen paneeli siitä, että miksei Hikiän pelloilla ole missään sontaa. Asia selvisi. Kyseinen tuote viedään kuulemma sadan kilon säkeissä Tampereelle, missä turvenuijat tekevät siitä jotakin paska-lehteä. Kyllä vormaan nääs.

Sama

Iloista joulua Martti Innaselle toivottaa aivoton limaeläin Veikko Ennala

ERKKI LIIKANEN

Hyvä Teiniliiton uusi puheenjohtaja. Johtamanne teinit ovat osoittaneet globaalia ajattelua järjestämällä useampana vuotena ns. taksvärkkejä, joista kertyneet varat on sitten lähetetty avustuksina eri puolille maailmaa, kuten Perun intiaaneille jne. Puutetta on kuitenkin vielä paljon: eskimot tarvitsevat jääkaappeja, Kongossa on huutava pula sähkölämmittimistä yms.

Mahdanko olla varsinainen luupää ehdottaessani, että ensi kerralla loisitte silmäyksenne aivan vaihteen vuoksi kotimaahan ja täällä tarkemmin sanoen sotainvalidien ja veteraanien tuskalliseen ja hädänalaiseen asemaan. Teinien joukkovoimalla saataisi aikaan ihmeitä tilanteen korjaamiseksi.

Saanen luvallanne ihan muutamalla sanalla perustella asiaani. En osaa sanoa, olemmeko itsenäinen kansakunta sen vuoksi että sodimme kaksi sotaa vaiko kahdesta sodastamme huolimatta. Mutta sen tiedän, että kun marsalkan hopeatorvet soivat, sotaan oli jokaisen kynnelle kykenevän lähdettävä halusipa tai ei. Jos ryntäsit kohti vihollista, vain satumainen onni esti sinua saamasta kuulaa silmiesi väliin. Jos ryntäsit poispäin vihollisesta, vain satumainen onni esti sinua joutumasta omien joukkojesi teloitusryhmän eteen. Valitse siinä sitten parempi vaihtoehto kahdesta yhtäläisestä pahasta.

Nyt ei kuitenkaan ole kysymys ollenkaan siitä, olivatko suomalaiset joukot sitkeitä ja urhoollisia pakon edessä vaiko siksi, että heitä elähdytti isänmaallisuudeksi nimitetty tunne. Joka tapauksessa, kun tappelukset olivat lopultakin päätöksessä, henkiin jääneet miehet palasivat kotikonnuilleen kuka jalka-, silmä- tai käsipuolena, kuka kasvoiltaan muodottomaksi silvottuna, kuka täynnä kranaattien sirpaleita, kuka aivovammaisena, kuka halvautuneena; ja nekin nykyisistä veteraaneista, jotka säilyivät ruumiiltaan kajoamattomina, saivat kaikki sieluunsa lähtemättömiä vaurioita. Vain sodan läpikäynyt voi tietää mitä on käydä sota lävitse.

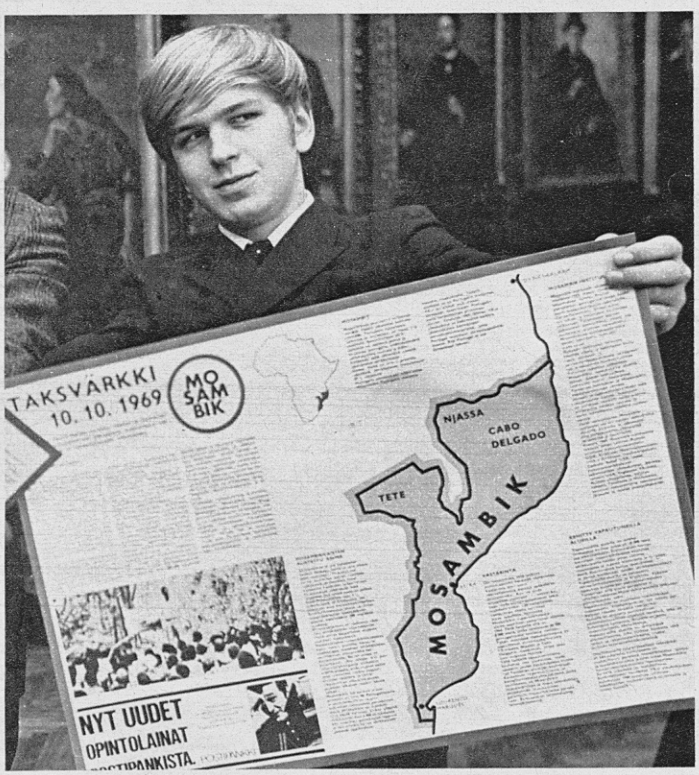

Vuodesta jopa jo vuosikymmenestä toiseen ovat nämä entiset rintamamiehet nyt uskollisina odottaneet, milloin valtiovalta täyttäisi ne suuret lupaukset, joita se sotavuosina taistelutahtoa kannustaakseen antoi. Odotus on ollut lähes turha; pahimpia sotavammoja on tosin sairaaloissa paikkailtu ja pitkien riitojen ja väittelyjen jälkeen jonkinmoisia minimaalisia rahakorvauksiakin suoritettu. Mutta siinäpä lähes kaikki sitten on ollutkin. Kun Mauri oli tehnyt tehtävänsä niin Mauri sai mennä.

Ja kuitenkin nämä Maurit uskoivat ja uskovat, että juuri he teidän isinänne valmistivat teille, omille lapsilleen, demokraattisen ja vapaan yhteiskunnan, oman aikansa yhteiskuntaa paremman. Teitä ei enää teloiteta vaikka kieltäytyisittekin asepalveluksesta tai kertausharjoituksista, joissa ammutaan puupyssyillä puukuulia.

Vähin mitä voisitte tehdä, olisi siis koota joukkonne ja vaatia, että valtiovalta lopultakin järjestäisi rintamamieseläkkeet juuri siten kuin se isänmaan suurten "pyhien" sotien aikaisessa hurmiossa lupasikin. Se olisi vedettävä tilille sanoistaan. Sillä mihin sitten enää luotamme, ellemme valtioon, so. niihin salkkuherroihin, jotka olemme hyvässä uskossa valinneet kaikkia yhteisiä asioitamme hoitamaan.

En pyydä tai toivo, että teinit jälleen kerran marssisivat pitkin jotakin katua kantaen tikkujen neniin kiinnitettyjä pahvinpalasia niin runsaasti kuin teillä tällaisesta toiminnasta onkin kokemusta. Vähääkään pelkäämättä yllytän teitä kapinaan: iskulauseiden asemesta varustautukaa seipäin ja viikattein ja asettakaa kirjaimellisesti seinää vasten valtiovallan korkeimmat kihot, heidän joukossaan kirjaltaja Paasio. Hänellähän oli luontoa ja selkärankaa kerran selittää, etteivät muutkaan sotaa käyneet maat ole rintamamiehiään lupauksistaan huolimatta mitenkään muistaneet.

Tätä "taksvärkkiä" suorittaessanne pitäkää kiirettä, sillä joka päivä korjaa tuoni yhden tai kaksi tahi kolme vanhoista sotaratsuista; kymmenkunnan vuoden kuluttua heitä ei enää ole laisinkaan. Tosin silloin rahamme säästyvät kun he ovat poissa mutta häpeä jää. □

Katso kynttilää, Havin palaa hyvin.

Katso Havin kynttilää. Kuinka kauniisti se palaa.
Sillä on hyvä sydän.
Kannattaa katsoa, että kynttilä on Havin.

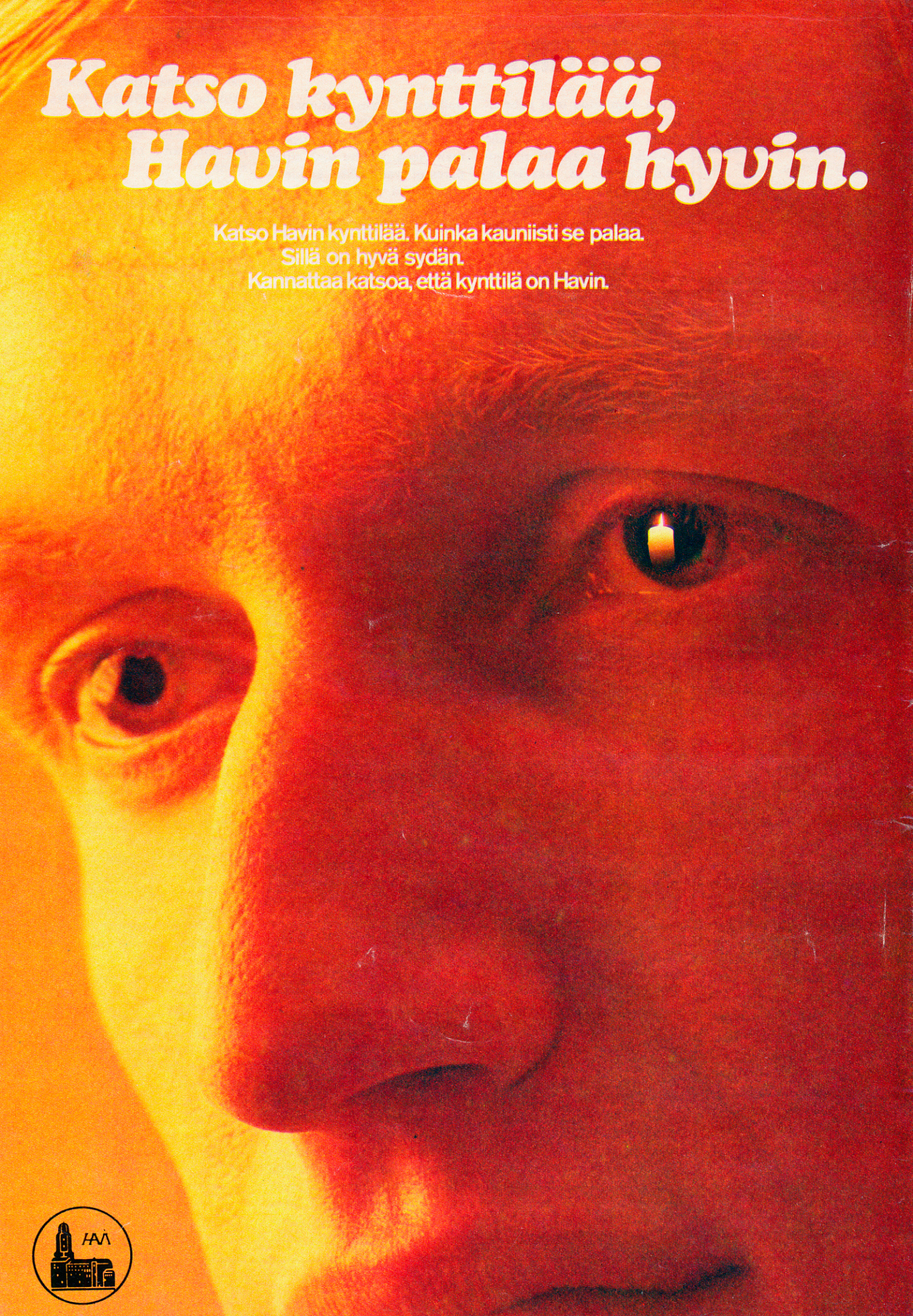

RATIONALISOINTI ON MUSIIKKITERMI: NOPEASTI LENTÄVÄT

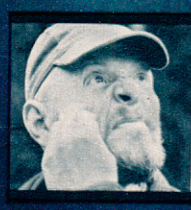

JOKISEN EVÄÄT

— Ennen tuli suden pesästä kaksi sutta ulos tunnissa, kun seipäällä sohittiin. Jos mä keksin kolmihaaraisen kepin ja sohin sillä kahta pirummin, tulee kuusi sutta ulos tunnissa. Tulokset kasvavat, mutta minä saan entistä enemmän heilua siellä suden pesän suulla samalla palkalla.

— Duunari alkaa olla niin kuin tällainen susi tai paremminkin rotta suurissa teollisuuslaitoksissa. Sinne tulee kaiken maailman suunnittelijat ja työntutkijat ja jokainen sohii omalta kantiltaan sitä äijää.

— Jos mä ennen kävelin tehtaalla käytävän päästä päähän ontumalla, kun sattui toinen jalka olemaan lyhyempi, ne tutkijat suunnittelee, että lyödään siltä jätkältä toinenkin jalka poikki. Silloin se piru ei enää onnu. Se kulkee joutuisammin, kun se on tasarampa.

— Tätä on rationalisointi.

Kuvat: HANNU KARPO

KÄÄNNÄ

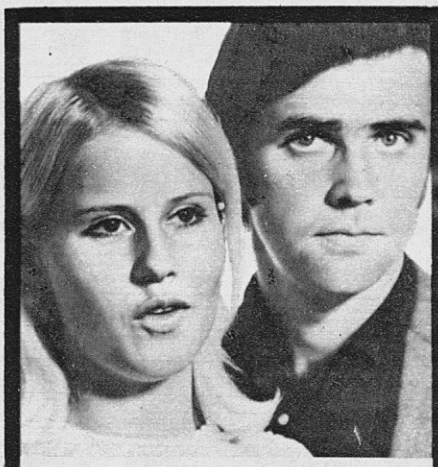

Täydellinen lääkesarja

Camyna

finnien ja epäpuhtaan ihon hoitoon

Säännöllinen **CAMYNA**-hoito auttaa tehokkaasti finnihuolissa muutamassa viikossa. Kokeilkaa!

CAMYNA-liuos
finnien perushoitoon. Sivellään iholle useita kertoja päivässä.

CAMYNA-lotion
yöksi finniselle iholle. Sivellään iltaisin hoidettaville ihon alueille.

CAMYNA-pasta
on ihon väristä ja soveltuu finnien paikalliseen hoitoon. Se tervehdyttää ja peittää samalla.

CAMYNA-sirotejauhe
päivittäiseen käyttöön puuterin tapaan. Levitetään iholle useita kertoja päivässä.

Vain apteekeista

Palauttakaa tämä kuponki, niin lähetämme Teille maksutta vihkosen "Muutamia hyviä neuvoja akneihon (finnien) hoitoa varten".

ORIOLA OY, postilokero 10 019 Helsinki 10

Nimi: .....

Lähiosoite: .....

Postitoimipaikka: .....

Hymy 12/70

RATIONALISOINTI ON...

Kaikki sanoo aina, että meidän täytyy mennä kehityksessä eteenpäin.

— Minä kysyn: Mitä varten?

— Metallimiehen kohdalla kehitys kyllä menee hienosti eteenpäin. Sen täytyy saada urakka täyteen joka päivä, oli se nuori tai vanha. Kun se joskus nuorena on uudella sorvilla ajanut joitakin kappaleita määrättyyn aikaan, sen täytyy 60-vuotiaana samalla koneella ajaa sama kappale samassa ajassa, koska se on aikaisemminkin tehty.

— Jos Ossi Karttuselta vaadittais samaa kuin metallimieheltä, pitäis satasen sileä mennä vielä 10 vuoden kuluttua aikaan 10,4, koska se meni tänä vuonnakin. Tai vielä vähän nopeammin, koska pitää pysyä kehityksessä mukana.

Ämpärit koneille

— Jätkää tarkkaillaan siellä koneella jatkuvasti. Kun sillä rupeaa ottamaan sydämeen tai sillä on kotona vaimo tekemässä kuolemaa, se menee puhumaan siitä kaverilleen. Muuten se ei enää jaksa olla siinä koneella. Sen täytyy jotenkin purkaa sitä patoutunutta tunnelmaa.

— Pomo katsoo lasikopin ikkunasta ja sanoo:

— Jaaha, siinä tuo Ronkala näköjään keskustelee tuon Huikkosen Väinön kanssa. Sillä on varmaan siinä urakka-ajassa vielä tinkimistä, koska se pystyy tuolla lailla seisoskelemaan. Pitää panna työntutkija asialle ja rationalisoida.

— Pomo pohtii itse aikansa ja päättää, että siinäkin menee miehillä aikaa hukkaan, kun ne ravaa WC:ssä.

— Tuodaan ämpärit koneille!

— Onhan se vähän epähygieenistä ja haiskahtaakin hiukan, mutta parannetaan sitten ilmastointia tai pidetään pakkasella ovet auki.

— WC:ssä käynti on tuottamatonta hommaa. Sehän on kehitystä, kun mies ennen käveli 50 metriä vessaan, niin nyt se saa koneen päässä päästää ämpäriin, että sanka vapisee.

Herrojen sudet

— Kun kaveri jatkuvasti painaa perä pitkällään ja niska limassa siinä koneellaan, se tekee siinä suhinassa suden. Montakin sutta, jos sattuu toppari tai joku muu pääsemään irti. Metallimies saa ne sudet maksaa.

— Herrat suunnittelevat vuosikaupalla tehtaita, rautateitä, maanteitä ja metsähakkuita: vääriin paikkoihin. Myrkyillä tuhotaan luontoa vuosisadoiksi eteenpäin. Nämä sudet maksaa yhteiskunta.

— Väitetään, että vastuu yhteiskunnassa on jaettu tasan. Se merkitsee sitä, että kun herrat tekevät susia, metallimies yhteiskunnan yhtenä osana maksaa viuluja.

— Kun metallimies tekee suden, vastuun jakaa perhe, joka saa laihemman tilipussin palkkapäivänä.

Teho kasvaa — hinta nousee

— Aina puhutaan rationalisoinnista, mutta koskaan en ole nähnyt sen alentaneen tuotteen hintaa.

— Yhdessä työpaikassa — taisin olla minäkin siihen syyllinen — ruvettiin syytämään vallan perhanasti kappaleita. Paljon joutuisammin kuin ennen.

— Myöhemmin sitten törmäsin kerran kauppaan ja kysyin olivatko ne kappaleet halventuneet. Ne oli pirut nousseet sillä aikaa. Kuitenkin niitä tehtiin samassa ajassa paljon enemmän kuin ennen.

— Mihin se hyöty meni? Minä heiluin entistä enemmän samalla palkalla ja kuitenkin tuotteen hinta nousi.

— Kun pääjohtajan tuoli on ennen ollut normaalia sian kärsänahkaa, niin

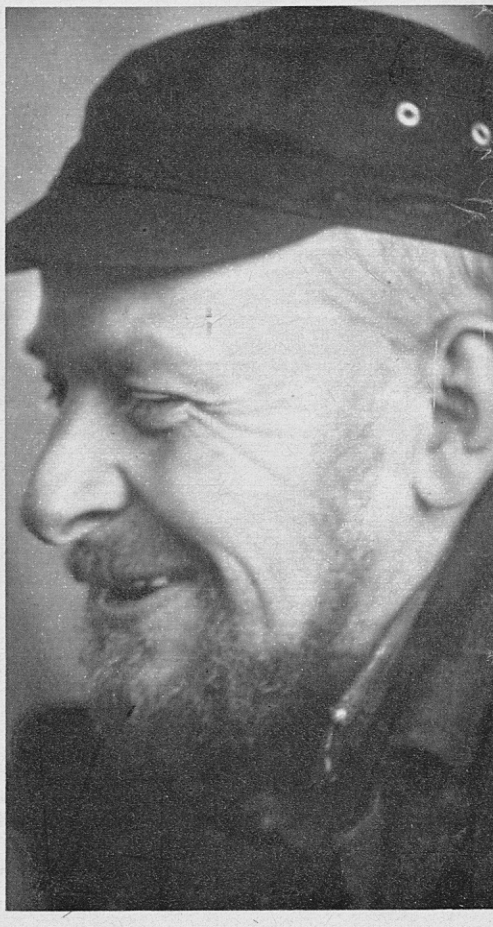

nyt se kai on kaltattua ryppyhyeenaa. Jos sillä on ennen ollut vaalea sihteeri, se vaihdetaan kahteen tummaan.

— Koskaan en ole nähnyt tavallisel-le duunarille rationalisoinnista mitään hyötyä. Lisää jätkää lappaa jatkuvasti hommiin: ne on niitä, jotka sitä rationalisointia suunnittelee.

— Se on sama asia, kuin että pantais rotta nakkiin ja kun sitä ennen sohi yksi mies tikulla, nyt sohii kymmenen.

Tyhmyydestä saa kiitoksen

— Kun siinä koneellaan vähän oikaisee selkäänsä ja kiroaa mielessään elämän kompuroimista, pomo menee ohi ja ajattelee:

— Tuokin jumalauta jätkä seisoo siinä eikä muuta kuin äimäilee suu auki. Kun perkele sais sitäkin joskus lyödä, että se olis lopun päivän polvillaan.

— Jätkä katsoo pomoa ja ajattelee:

— Kun sais tota joskus sivellä turpaan, kun se vaan kävelee edes takaisin tekemättä mitään.

— Kumpikin katselee toistaan sillä silmällä, että kunhan jonakin päivänä tulis sellainen suora, ettei kukaan näkis, niin tuon perkeleen mä nuijin turvoksiin.

— Tämä on tulos ihmisen kusettamisesta. Kusettaminen on kotoisempi nimitys rationalisoinnille.

— Jonakin päivänä ne samat kusettajat ja kusetettavat on tuolla keskussairaalassa pumppuvikaisina ja kuoleman kielissä vierekkäisillä peteillä.

— Yhteiskunta on niistä onnellinen. Lehdetkin voi kirjoittaa, että "hän oli pidetty mies työmaalla".

Tietämättömyys palkitaan

— Tv:ssä kerrottiin Englannin satamalakosta. Siellä satamaduunari saa 1 300 Suomen rahassa. Nuorempi lääkäri saa siellä vähemmän.

— Minä tiedän huippuammattimiehiä metallialalla, jotka saavat viisi markkaa tunnilta.

— Minä kävin kirurgilla. Se tutki korvaa. Selostin, mitä siihen oli aikaisemmin tehty ja mikä siinä oli vikana. Kirurgi sanoi, ettei hän osaa siihen mitään lisätä. Ei hän tiedä — pitäkää sitä kuitenkin lämpimänä. Ja otti multa 10 minuutin keskustelusta 35 markkaa.

— Minä maksoin sille kirurgille tietämättömyydestä 210 markan tuntipalkkaa. Se on metallimiehen viikkoansio ja metallimiehen pitää tietää muutakin, kuin että konetta ei saa päästää ruostumaan.

— Täällä yhteiskunnassa on suuria symboleja, joiden luo pitää mennä hattu kädessä ja joita ei uskalleta kirota eikä moittia.

— Ne ovat kirkkoherra, lääkäri ja katsastusmies. Ne ovat jumalaakin suurempia. Niitä kaikkia on teititeltävä ja jumalaakin saa sentään sinutella.

— Kirkonkin piirissä on ruvettu rationalisoimaan. Petäjäveden seurakunnan metsiin hakattiin niin suuri aukko, että susikin meni sen poikki reppu selässä, ettei kuollut nälkään. Linnut lentää siellä niin kuin ennen Sodomassa. Lahot pököt lyötiin nurin, ettei tikkojen nokka kulu. Täytyyhän linnutkin opettaa sille viimeiselle tuomiolle, ettei loppu tule yllätyksenä.

— Jopa varkaat ovat kärsineet rationalisoinnista. Ennen ne tuli toimeen varastamalla yhdessä tuurissa. Nyt täytyy perheellisen jo varastaa kolmessa tuurissa pysyäkseen pinnalla.

Herran ja duunarin ero

— Yhteiskunnassa täytyy pitää epäsopua yllä. Ei se ole onnellinen yhteiskunta, joka on tasapainoinen. Epäsopu saadaan aikaan palkkaa jakamalla.

— Jos duunarin älykkyystaso sattuu olemaan korkea ja jos sillä vielä on hieno ulkonäkökin — niitähän on rumiakin herroja siellä seassa — saadaan ero herran ja duunarin välille sillä, että kuteissa on eroa. Kun ei duunari pysty palkallaan kunnon vaatteita ostamaan.

— Nykyaikana puhutaan, että on korkea elintaso. Se on tosiaan korkealla, sillä kukaan tavallinen työmies ei pysty käymään konserteissa tai teattereissa. Jos se on vuorotyössä, se ei voi elää ollenkaan normaalia elämää. Se ei voi iltaopiskella eikä osallistua yhteiskunnan rientoihin. Vuorotyö tappaa kiinnostuksen elämään: joka toinen viikko väsyttää joka toinen viikko hatuttaa. Se kai on tarkoituskin.

— Työmiehestä on tehty kone. Se on väsyneenä helppo saalis. Yhteiskunnalle on hyvä, kun se ei jaksa ajatella, kun se on ihan umpiluuta. Sanotaan, että se on t u n n o l l i n e n, kun se ei kysy mitään. Kun se ei älyä kysyä eikä jaksa.

— Sitä sanotaan tunnolliseksi sellaista, joka tekee kaiken kysymättä — joka ei edes älyä pyytää palkkaakaan.

— Se on sitten nöyrä mies, sanoo työnantaja.

— Elintaso täällä Keski-Suomessa on pirun korkealla. Olen kuullut, että Korpilahdella jollain suurella mäellä on kuulemma yksi maalaisisäntä onkivavalla ylettynyt siihen. Kurotti siihen talonsa harjalta.

— Sitä elintasoa kun tällainen räkänokka duunari katsoo ylöspäin, tulee ainakin kirkkoherra onnelliseksi. Se ajattelee, että jumalaa ne ei ainakaan ole unohtaneet, kun ne korkeuteen noin halaavat ja nöyränä taivasta katsovat. □

Nyt lahjakirjat kerralla

*) Tämä ilmaiseksi

7 kirjaa kuuden hinnalla

Juan Valera
PEPITA JIMENEZ
Upea, kultasomisteinen romaani nuoren papin "kiusauksista".
230 siv. Sid. 19:—

Denise Robins
MANTELIPUIDEN KUKKIESSA
Englannin tunnetuimman viihdekirjailijan ihastuttava rakkausromaani.
226 siv. Sid. 15:—

Allan Jokinen
TULIRISTI
Hienoja kalastus- ja metsästyskuvauksia Peräpohjolasta ja Lapista.
136 siv. Sid. 17:—

Esa Anttala
PAKO YLI SUOMENLAHDEN
Kuulun kaukopartiomiehen jännittävä dokumenttiromaani Viron miehityksen ajoilta. Sid. 17:—

Stefan
POLITIIKAN RALLI
Tunnetun pilapiirtäjän verrattoman hauskoja pilapiirroksia viime vuosien poliittisista tapahtumista. Sid. 18:—

Pertti Hemánus
KIISTELTY KEKKONEN
Lähikuvia presidentistämme puheiden, lehtikirjoitusten ja pilapiirrosten valossa. Kuvitettu.
Sid. 19:50

*) **JA ILMAISEKSI,**
mikäli otatte kaikki kuusi kirjaa, saatte 230 sivuisen upean teoksen
Suomen urheilun tähtihetkiä.
Kuvitettu. Sid. 23:—.

Tilatkaa tällä kupongilla:

Tilaan yllä esitellyt teokset yhteishintaan 105:50, jolloin saan SUOMEN URHEILUN TÄHTIHETKIÄ ilmaiseksi. Maksun suoritan postiennakolla ☐ kirjat saatuani ☐ Osamaksulla: alkum. 15.50 + 6 × 15/kk.

Nimi .....

Osoite .....

.....

.....

Omakät. allekirjoitus

KIRJALAHTI Oy.
Lahti, Mariankatu 6. Puhelin 918 - 22 876
(Hymy 12)

Miehelle lahjaksi Mennen.

MENNEN mikä miehen olo

FARMOS OY

Mauri Sariola

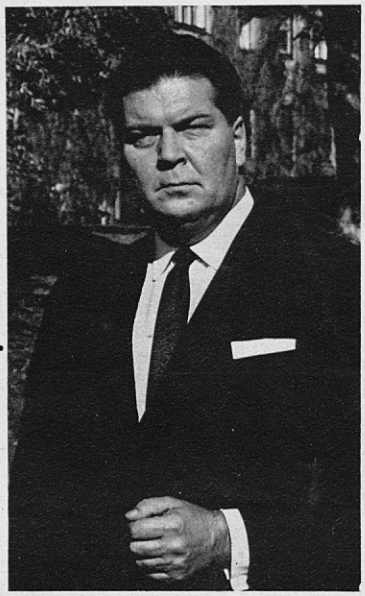

IHMISIÄ, JOITA TUNNEN 2. OSA

ARMAS PUOLIMATKA

POKASAHAN KAHVASTA VUORI-NEUVOKSEKSI -JA RIVAKASTI

Joskus voi ihmisen tuntea vuosikaudet. Tai oikeammin sanottuna "tuntea". Mutta sitten tuleekin hetki, jolloin tämä näennäinen tuttavuus ja tuntemus punnitaan. Ja saattaapa käydä silloin niinkin, että on pakko yhtyä V. A. Koskenniemen pessimismin läpitunkeman elegian toteamukseen:

Askelen, kaksi sa luulet
kulkevas rinnalla toisen
mutta jo eelläs hän on tai
jälkehen jäi;
hetken, kaksi sa itseäs
vastaan painavas luulet
ihmisen, kaltaises —
vierasta lämmititkin!

Mutta voi käydä täysin päin vastoinkin. Joskus voi tuntemus syntyä sähäkästi, vaistonvaraisena oivalluksena. Siinä ei tarvita vuosien harmaata nynnimistä, vaan toisen ihmisen otteista, käytöksestä, katseesta ja sanoista voi hyvin lyhyen ajan kuluessa päätellä paljon. En tiedä, onko ihan sopivaa Koskenniemen korkealentoisen elegian jälkeen heti siteerata merimieslaulua, mutta miten lauletaankaan:

Aina kun puhe Kalle
Aaltoseen käy
niin missit sanoo: "Jassoo,
vai hän!"

Mutta lopetetaanpa tämä ontuva esipuhe ja annetaan tapahtumien puhua puolestaan. Ja vaikka sanat ovat tunnetusti köyhiä, niin sanoillahan tässä täytyy yrittää kuvata seuraavaa:

Gran Canarialla, jossain satakunta kilometriä Las Palmasista etelään, sijaitsee sellainen paikkakunta kuin Patalavaca. Ja siellä hotelli Doñana. Pitkin Atlantin rantaa vedetty, kaksitoistakerroksinen, avoimen z-kirjaimen muotoinen, unelmankevein viivoin muotoiltu luomus. Siellä ovat puhtaat vedet, siellä paistaa aurinko pilvettömältä taivaalta. Ja öin ja päivin kuohahtaa kaukaa saapuva maininki joka kymmenes sekunti tyrskynä rantaan.

Siellä voi kiireen kuluttama ihminen levätä. Siellä ei ole Las Canterasin tyyppistä tungosta, siellä eivät häiritse rantakaupustelijat, siellä on tilaa hengittää ja siellä saa olla omissa oloissaan.

JATKUU SIVULLA 42

–SEK–

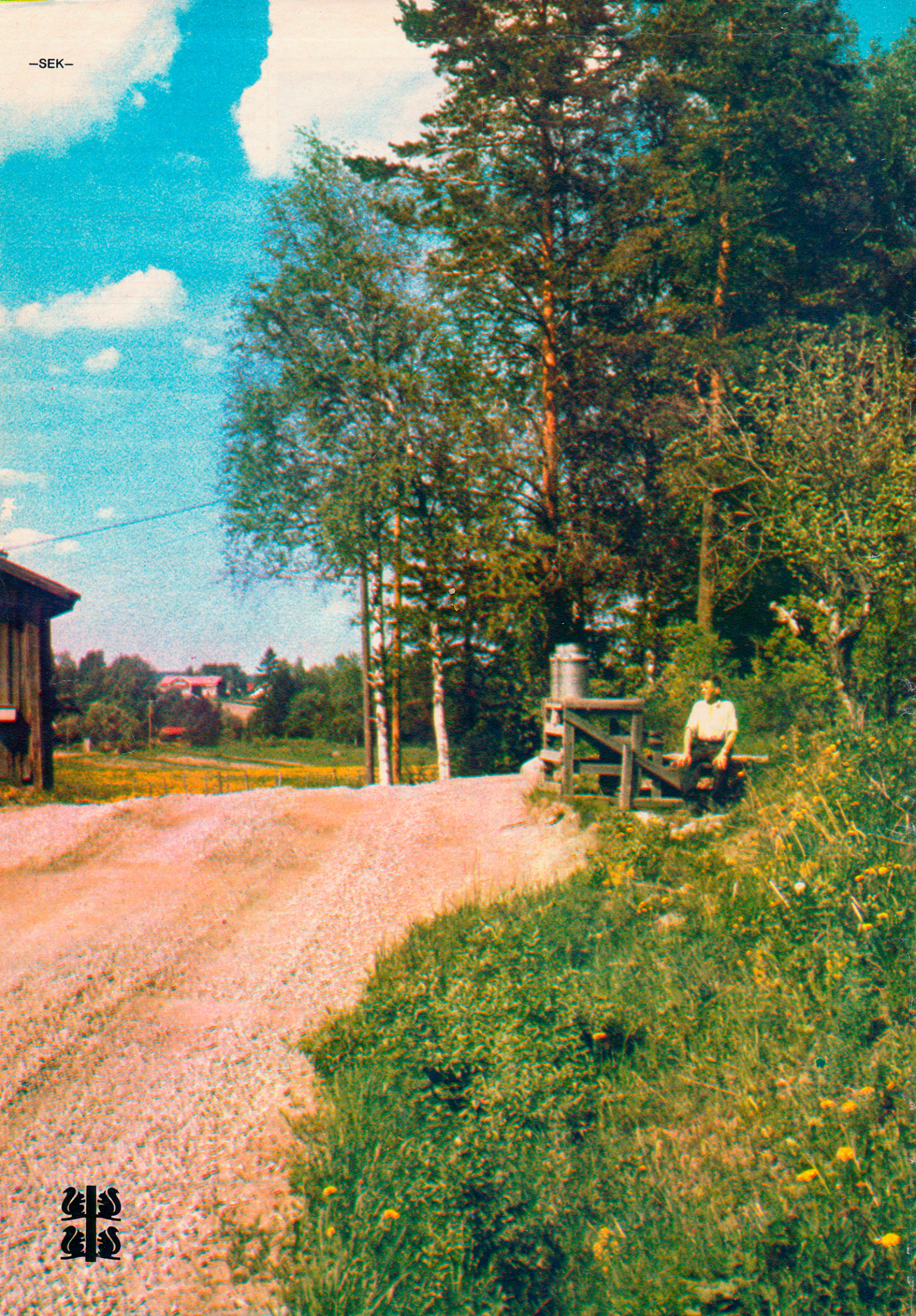

"Voisivat nämä hommat paremminkin olla."

Hän on seitsemän hehtaarin Arvi, jolla pyörii päässä kymppitonnin toiveet.

Me Kansallispankissa olemme kuulleet niistä toiveista, samoin kuin me kuulemme monista muista toiveista joka päivä.

Ja kaikille on yhteistä se, että ne maksavat enemmän tai vähemmän rahaa, mutta aina rahaa.

Ja tämä raha merkitsee usein lainaa, joka sekin maksaa.

Korko on aina lainan hinta ja lainakin annetaan vain tietyksi ajaksi.

Joillekin nämä tosiasiat saattavat merkitä hankkeen siirtämistä toistaiseksi, mutta monille nämä ehdot sopivat.

Kuten ne esimerkiksi sopivat Arville, joka on punninnut omat mahdollisuutensa selviytyä lainasta korkoineen kaikkineen ja joka tietää oman tilinsä antaman tuen.

Arvioikaa oma mittanne toiveittenne toteuttamiseksi ja tulkaa sitten meille.

Joko puhumaan lainasta tai vain avaamaan tili, joka antaa puhevaltaa.

Ystävällisesti **KANSALLIS-OSAKE-PANKKI**

POKASAHAN KAHVASTA...

JATKOA SIVULTA 39

Mikä mies?

Kun ensimmäisenä aamuna lähdimme valkoisen hiekan peittämälle uimarannalle, vaimoni — jolla nähtävästi on parempi silmä kuin minulla — kysyi jo ensi minuuteilla:

— Mikä mies tuo on?

Vilkaisin osoitettuun suuntaan ja melkeinpä harmistuin. Sillä vesirajassa todella käveli oikein raavas mies. Pituutta arviolta pari metriä, painoa reilusti toistasataa kiloa ja hartiat kuin ladon pariovet. Komeasti ruskettunut kiireestä kantapäähän ja vielä kasvattanut itselleen oikein viikinkipäällikön parran.

— Mikä lie otus! sanoin kuivasti. — Levitä aurinkovoidetta selkääni, äläkä turhia vilkuile . . .

Ihminen on kuitenkin utelias. Suoritettuani salavihkaisia Susikoski-tutkimuksia pääsin jo muutaman tunnin kuluttua selville, että rannan keisarina kävelevä ja naisten katseet puoleensa kääntävä Ursus oli suomalainen vuorineuvos Armas Puolimatka.

Sanalla sanottuna hämmästyin tiedon kuultuani. Jostain kummasta syystä hän ei vastannut sitä etukäteismielikuvaa, jonka olin hänestä saanut. Olinhan toki kuullut ja lukenut tästä herrasta. Mies oli luonut ihmeellisen karieerin. Saavuttuaan pennittömänä sodasta — ja tehtyään sielläkin velvollisuutensa esimerkillisesti — Armas Puolimatka oli kuulemma marssinut pokasaha olalla ja kirves kainalossa mottimetsään. Revittyään petäjän kupeesta irti sen verran rahaa, että hän pystyi käymään teknillisen koulun hän oli valmistunut rakennusmestariksi.

Oltuaan ensin jonkin aikaa toisten palveluksessa hän oli ryhtynyt itsenäiseksi urakoitsijaksi. Ensin hän oli rakentanut pieniä taloja, sitten isompia taloja ja sitten vielä isompia. Nykyisin hän rakensi kokonaisia kaupunginosia.

Onpa täytynyt olla vähän älliä äijän päässä! Ynnä myös sisua. Ja mahdollisesti myös annos hyvää onnea. Sehän ei satu kaikkien kohdalle.

Katselin nyt Patalavacin uimarannalla pari päivää tätä miestä. Raavin hengessäni päätäni. Hän ei myöskään näyttänyt mielestäni vuorineuvokselta. Enhän minä niitä niin montaa muuta tunnekaan, mutta nyt ainakin sen verran, että tiedän, miltä vuorineuvoksen pitäisi näyttää. Ovathan ne vaan sellaisia kavereita, että alkaa kummasti yskittää ja polvissakin tuntua oudolta, kun heidän juttusilleen sattuu. Kummasti on näillä herroilla solmio suorassa ja sihteeri käden ulottuvilla. Ynnä — jos nyt on vielä kerran lupa lainata muuatta runoa: — "Käytös tyyntä oli, mutta suurta jäykkää kylmää kuitenkin . . . "

Tähän kuvioon verrattuna Armas Puolimatkassa ei kaikki käynyt yhteen. Ihmettelin siis pari, kolme päivää, missä vika. Mutta sen jälkeen vasta ihmettelyn aihetta syntyi.

Tuoli lentää

Kolmantena päivänä alkoi tapahtua.

Istuin kaikessa rauhassa joskus iltapäivätuntien aikaan aurinkoterassilla uimahousuillani ja nautin jäällä jäähdytettyä juomaa. Vaimoni oli onneksi alhaalla rannassa. Sillä juuri nyt häntä ei ihan tarvittukaan, kun ryhdyttiin juttelemaan miesten kesken.

Arvon vuorineuvos saapasteli paikalle, myös uimahousuissa ja nähtävästi sellaisessa hyvässä laitamyötäisessä. Siihen asti hän olikin esiintynyt niin korrektisti ja selvin päin, että sivullista oikein harmitti. Mutta tänä päivänä hän oli vauhdissa juuri siihen tapaan, jota toinen härmäläinen ilolla ymmärtää. Muitta mutkitta hän istahti tuoliin minua vastapäätä.

Ja silloin tulikin heti oikein rysäysten rysäys.

Tuoli oli semmoinen puusäleistä ja heiveröisistä metallitangoista kokoon pantu puutarhatuoli. Kun Armas Puolimatka istahti oikein reimasti, tuoli hajosi. Se painui hänen allaan litteäksi kuin leija.

Ja lisää leijan ominaisuuksia nähtiin ihan heti.

— Kappa perkele!

Vuorineuvos kömpi maasta ylös ja loi littanaan tuoliin sellaisen härmän häjyn katseen. Sitten hän nappasi koko hökötyksen oikeaan käteensä. Se nousi kuin höyhen; Armas Puolimatkan hauislihas on suunnilleen tavallisen miehen reiden vahvuinen.

Ja sitten hän nakkasi.

Oli, piru soikoon, en toki paremmin sano, miehellä ruista hihassa. Ja räjähdyksenomaista voimalatausta koko olemuksessa. Kun tuoli lähti riuskasti lentoon, se lähti kuin tykin ammus. Seurasin sitä silmilläni. Se lensi kuin leija, pieneni hiljalleen ilmassa pisteeksi ja molskahti lopulta Atlantiin.

Hyvin kaukana.

Jos sanoisin kolmensadan metrin päässä, taitaisin hiukan liioitella. Mutta en kovin paljon.

Vuorineuvokselle tuotiin pikavauhtia uusi tuoli. Nyt Armas Puolimatka istahti varovaisemmin ja tuoli kesti. Sitten hän alkoi tuuheitten kulmakarvojensa suojasta tähyillä minua ja jutut alkoivat.

"Kaksi kukkoa ei sovi samalle tunkiolle!"

Hyökkäyshenkinen, mutta samalla leppoisa ja huumorintajuinen tuike silmissään vuorineuvos suvaitsi avata pelin kysymällä:

— Sinä kuulemma väsäät kirjoja, vai?

— No joo . . . vähän semmoista . . .

Äskeinen näytös oli lyönyt minut sen verran ällikälle, että vastasin varsin varovaisesti. Mutta samalla kiinnostukseni oli heti kohonnut suuriin mittoihin. Värikkäät henkilöt, erikoiset tapahtumat, oudot sattumukset ovat tunnetusti aina kiehtovia. Kyllähän tuota arkipäivää ja sinne kuuluvia nyyhkytyyppejä riittää aina. Mutta nyt olivatkin meiningit toiset.

— Otatko yhden Napoleon-konjakin? Puolimatka mörähti.

— En ota.

— Mitä helvettiä!

— Minä juon vain viskiä.

— No, sinähän nyt kumma tyyppi olet! Mutta jos et ymmärrä hyvän päälle, niin olkoon . . .

Viskiä tuli lujaa. Puolimatka tarkasteli minua edelleen kiinteästi. Jämerät kasvot olivat jo muovautuneet hymyyn ja silmissä tuikki. Pian kävi selville, että hänellä oli muutenkin hyvä huumori, kun hän alkoi teennäisen moittivasti pauhata:

— Ehdin jo viikon tuumailla, että minä olen tämän rannan isokokoisin mies. Mutta sitten tulet sinä tänne rehvastelemaan . . .

— Älä huoli, pistin väliin varovasti. — Kyllä sinä edelleenkin voiton viet.

Puoimatka iski lapion kokoisen kämmenensä pöytään. Mutta naurahdus oli leppoisa ja syvältä kumpuava, kun hän jatkoi teeman kehittelyä:

— Nääs, kyllä noita hyönteisen kokoisia kavereita aina riittää. Näyttelevät täällä rannalla notkeuttaan ja pelaavat palloa ja vokottelevat naisia . . .

Uskalsin jo lisätä: — Mutta kun Armas höökii paikalle, niin pois tieltä risut ja männynkävyt, vai?

Puolimatka vilkutti hupaisesti silmää, mutta jatkoi kuitenkin leikin loppuun tokaisemalla:

— Joo, että sinusta puheen ollen, koetas katsoa seuraavan kerran, ettet tule samoille leveysasteille yhtäaikaa. Meinaan, eihän sovi kaksi kukkoa samalle tunkiolle.

Armas Puolimatka ja rouva Tuula Sariola. Kuvan ottaja Mauri Sariola.

Työnäyte ja — kipurahat

Juttu alkoi pian luistaa juoheaan. Tein siinä salavihkaa huomioita. Tiettävästi tämä rämäpäinen ja otteiltaan ennennäkemätön vuorineuvos on nyt iältään 52 vuotias. Mutta eipä hän siltä näyttänyt. Tavattoman nuorekkuuden vaikutelman ehkä aiheuttivat myös hänen siekailemattomat otteensa, josta pian nähtiin uusi esimerkki.

Hotelli Doañan piha ei ollut vielä aivan loppuun viimeistelty. Muun muassa uima-altaan ja hyppytelineen työt olivat kesken. Jonkin ajan kuluttua Armas Puolimatkan huomio kiinnittyi työmaalla hääriviin espanjalaisiin. Eräs rapsutteli kuokalla — todellakin pikku kuokalla — maata ja toinen kuljetti ainakin suomalaiset mittapuut huomioon ottaen varsin pienillä kottikärryillä varsin pieniä kiviä.

Hyvään vauhtiin päästyään Armas otti käteensä konjakkilasin. Se häipyi ihan näkymättömiin hänen kouransa sisään. Siemaistuaan lasin pohjaan vuorineuvos äkkiä tuumasi:

— On tuossa työssä vähän noin niin kuin heiveröinen tempo . . .

Ennen kuin ehdin sanoa mitään, hän nousi. Hän tallusteli uimahoususillaan ja paljain jaloin kuin iso ystävällinen karhu työmaalle ja hyppäsi monttuun. Sitten hän otti ällistyneeltä espanjalaiselta kuokan ja upotti sen maahan. Johan alkoi savi lentää. Sen jälkeen hän tarttui kottikärryihin. Huolimatta siitä, että kärryissä oli kiviä hän nosti sen aisoista pitäen suorin käsin eteensä ja tuumasi:

— Hmh . . .

Saman tien hänen mieleensä kuitenkin juolahti, että espanjalaisilla säätyyn katsomatta oli ylpeä luonne. Viittoen kiireesti erään adjutanttinsa luokseen hän hihkaisi:

— Tuopas vähän tuohta!

Adjutantti — muuan Puolimatkan palveluksessa oleva rakennusmestari — toi kiireesti tukun sadan pesetan seteleitä. Puolimatka alkoi jakaa niitä ympärilleen ja selitti katuvaisena:

— Minusta ihan tuntuu, että taisin loukata näitä hidalgoja. Tässä on nyt pakko ryhtyä pienen työnäytteen jälkeen jakamaan kipurahoja . . .

Sen jälkeen vuorineuvos lähti Atlantiin uimaan. Vesi kohahti, tyrskyt levisivät ja samalla saviset uimahousutkin puhdistuivat. Noustessaan kuin Ahti aalloista hän tuumaili:

— Kyllä täällä hermo lepää. Mutta on se näissä minun hommissani joskus tarpeenkin.

Luja on ydin

Raskaat työt vaativat raskaat huvitukset, sanotaan. Tässäkin suhteessa voimamies Armas Puolimatka on sanontatavan mukainen. Sillä hän on todella tehnyt raskaan urakan, joskin hänellä näyttää olevan sellainen vitaliteetti, ettei sitä vieläkään päältä pahemmin näy.

Seuraavina päivinä jutellaankin taasen sitten aivan rauhallisesti. Hän ei paljon kerro itsestään. Missään tapauksessa hän ei kehuskele saavutuksillaan. Mutta muutamia asiallisia toteamuksia kyllä kuuluu:

— Rakennusala on varsin suhdanneherkkä. Usein on ollut vaikeaa. Sanotaan vielä pari kolme vuotta sitten raha ei liikkunut. Ihmiset empivät sijoituksissaan. Mutta vakauttaminen auttoi paljon. Se loi talouselämälle terveen pohjan. Asunto-osakkeet menevät jälleen kaupaksi sitä mukaa kun niitä vain ehtii valmistua.

Tunnettu asiahan on, että Puolimatka Oy parhaillaan rakentaa Helsingin liepeille muun muassa kokonaan uuden, Myyrmäki nimisen asumalähiön. Mutta tässä ei ole likikään kaikki. Armas Puolimatkan omistamalla yhtiöllä on rakennushankkeita ympäri Suomea. Hänen palkkalistoillaan on tuhansia henkilöitä. Ja sairaaloita, tehdasrakennuksia ja muita suuria rakennuskompelkseja nousee melkeinpä joka puolella.

Kun liike-elämä on tunnetusti kovaa, luulisi että tällaisen vastuun painama suurliikemies olisi joka hetki sen verran levoton, ettei edes tulisi uni silmään.

Vuorineuvos Armas Puolimatka ei kuitenkaan näytä kärsineen unettomuudesta. Hän selittää rauhallisesti muutamia suuntaviivoja:

— Olen koettanut tasapainottaa kaiken ja jakaa alaisilleni myös osavastuun. Tuntuma kaikkeen tietysti on pakko säilyttää, mutta jokaiseen pieneen yksityiskohtaan en tietenkään enää voi enkä ehdi kiinnittää huomiota. Sitä varten ovat ekonomit, insinöörit ja rakennusmestarit. Ja nähdäkseni olen onnistunut siinäkin suhteessa saamaan palvelukseeni hyviä miehiä.

Tavallinen työmies on kuitenkin vuorineuvos Armas Puolimatkan sydäntä lähinnä:

— En useinkaan tiedä edes täsmälleen montako heitä työmaillani kulloinkin on. Mutta he eivät olekaan pelkkiä numeroita kustannuslaskelmissa ja palkkataulukoissa. He ovat ihmisiä, rakentajia. Mukavalta se tuntuu ja mieltä lämmittää, kun joskus työmaalle pistäytyessä näkee tutut kasvot. Ja kättä paiskataan ja tavattaessa hymyillään . . .

Tuntuu, tuntuu.

On sillä miehellä vain sellainen karhunkämmen, ja rehti on ote kun jälleen arktisiin huuruihin saavuttua lumisateessa pistetään Seutulassa kättä. Ja suora on katse.

Ynnä voimaa on takana.

Pitkän yöllisen lennon jälkeenkin hän katsoo maailmaa virkein ja valppain silmin, samalla kun hän toteaa:

— Jahah. Töihin, töihin! Sanoi Lapatossu . . . □

KIRJE- JA PUHELUMÄÄRÄ RUOTSISTA ON VALTAVA!

KERÄYSLUPA VIIPYY -PALUU VIIVASTYY

Kuva: PEKKA KUPARINEN
Teksti: ERKKI PETMAN

Meidän kaikkien on pakko odottaa. Teidän siellä Ruotsissa, meidän täällä kotona.

Tositoimet Suomeen takaisin haluavien ruotsinsuomalaisten auttamiseksi ovat jumissa meistä riippumattomista syistä. Lehtimiehet Oy:n ja Hymylehden anomus tukikeräyksen aloittamiseksi joulu- ja tammikuussa muljaa nimittäin edelleen valtion rattaissa.

Silti me toimimme. Organisatio on valmiina työhön.

Olemme saaneet satoja kirjeitä Ruotsissa asuvilta suomalaisilta, puheluita vähintään yhtä paljon. Olemme yllättyneitä siitä miten suuri siellä oloonsa tyytymättömien joukko on. Haluamme toden totta auttaa.

Lupa-anomus siis pyörii virastoissa. Toivottavasti ei sentään loputtomiin. Ja toivottavasti se ei palatessaan tule käteen kappaleina. Ymmärrettehän.

Työvoimaviranomaisten ja teollisuuden suhtautuminen hankkeeseemme on ollut kiitettävää. Olemme käyneet neuvotteluja käytännön toimista eri tahojen kanssa. Viimeksi työvoimaministeriössä.

Sieltä saadut tiedot osoittavat, ettemme ole turhalla asialla. Metalliteollisuuden palveluksessa olisi työtä noin 7 000 ammattimiehelle. Palveluammateissa määrät ovat myös korkeita ja nousevat lähivuosina valtaviksi.

Emme ole turhalla asialla. Siksi olemme sopineet työvoimaviranomaisten kanssa tarkoin keskinäisestä menettelystä. Se on tämä:

Me osoitamme meille, tänne Lehtimiehet Oy:öön ja Hymylehteen saapuneet kirjeet työvoimaministeriöön, joka edelleen välittää ne työvoimapiireihin. Toisin sanoen, työtä haetaan koko maasta sieltä missä sitä vain on saatavissa ja sitä haetaan asiantuntevin voimin. Kun työhönsijoitusmahdollisuudet on saatu selville, saavat hakijat tästä normaalin käytännön mukaan, ts. työvoimaviranomaisilta, henkilökohtaisen ilmoituksen.

Tässä vaiheessa me tulemme jälleen mukaan. Kun työnhakija on saanut tiedon työpaikasta työvoimaviranomaisilta, hän ottaa jälleen yhteyden meihin ja me autamme käytännössä kotiinpaluussa. Me emme siis missään nimessä välitä itse työtä, me pyrimme auttamaan Teitä kotiin.

Kaikki on nyt kiinni vain keräysluvasta. Ennen sen saamista ei työvoimahallintokaan voi ryhtyä käytännön toimiin kampanjamme hyväksi.

Me sen sijaan — tosin ehdottomasti työnvälityksen ulkopuolella — olemme ottaneet aavistuslähdön. Kirjoittajien joukossa on joitakin sellaisia, joilla on työpaikka Suomessa valmiina ja joiden paluu on kiinni vain muutosta.

Heitä me autamme ensi tilassa. Kävi kuinka kävi. Lähdemme muuttoautolla vastaan ja tuomme heidät kotiin.

* * *

Sana "masentava" kuvastanee parhaiten saamiemme kirjeiden sisältöä. Se kertoo kotiin haluavista, olonsa yksinäiseksi tuntevista ihmisistä, joiden paluun monissa tapauksissa tekee mahdottomaksi varattomuus.

Ei ole rahaa millä muuttaa, millä katkaista paisuva kauppalasku, rahdata huonekalut tänne puolen.

Varattomuus ei ole kuitenkaan pääsyy. Pääsyy on kotikävä, jonka astetta ei osaa käsittää kun itse elää keskivertoelämää omassa maassaan.

Ja saa puhua äidinkieltään.

— Meijän lapset on kuin mehtän eläviä. Ne ei osaa ruohtia koulussa eikä niijen suomesta oo täällä apua kun kaverloihin kanssa suuta piekäissä.

Tämä on katkelma kotiin haluavan perheenpään kirjeestä. Se on totuus.

Me ymmärrämme. Me haluamme auttaa.

Odotamme sitä lupaa.

Odottakaa Tekin. □

YKSIÖ KEITTOKOMERO JA 50 000 MARKKAA

Kuvat: JUKKA KUUSISTO

On miellyttävä katsoa todella onnellista ihmistä. Sellainen oli ainakin Marja-Leena Rantanen maanantaina 16. 11. kello 19.15, sillä hän voitti Lehtimiehet Oy:n Miljoonakisan pääpalkinnon – 50 000 mk!

Tämä tarina kertoo kolmesta onnellisesta ihmisestä. Nuoresta rouvasta, hänen miehestään sekä ystävättärestä. Tämä ei kuitenkaan ole kertomus onnellisesta nuorperheestä, jota pikku ystävätär yrittää hajottaa.

Kaikki edellä mainitut olivat onnellisia edellä mainittuna maanantai-iltana. Veimme heille tiedon, että Marja-Leena Rantasta oli onnistanut, tai oikeastaan heidän onnellisuutensa taivas oli revennyt miellyttävällä tavalla. Rahaa satoi heidän päälleen. Heille kerrottiin, että 50 000 ihan ilmaista rahaa oli tulla tupsahtanut keittokomerolla varustettuun vuokrayksiöön.

Ensimmäinen, joka uutisen kuuli, oli rouva Marja-Leena Rantanen avatessaan oven ja päätoimittaja Jorma K. Virtasen kerrottua tiedon. Mutta ensimmäinen, joka tuossa asunnossa sen tajusi, oli rouva Rantasen ystävätär Leena.

— Eih . . .

Tuo oli Marja-Leena Rantasen ensimmäinen ja ainoa sana moneen minuuttiin. Hän vain seisoi keskellä lattiaa. Puna poskipäillä tummeni ja sitten hän istuutui. Ystävätär oli pelästynyt salamavalon välähdystä — nyt hänen tupakkaa pitelevä kätensä vapisi. Epäilys, joka hänen mielessään oli käväissyt salamavalon välähdettyä, oli nyt muuttunut hermostuneeksi puhetulvaksi.

Istuttuaan arviolta viisi minuuttia Marja-Leena Rantanen halusi keittää kahvia. Hän vei mukanaan tulitikut keittiöön, haki niitä hetken kuluttua kuitenkin jälleen yksiön kahvipöydältä, unohti ne kahvitulen sytytettyään keittiöön jne.

Marja-Leena Rantasen toiminnat olivat ulkopuolisen silmin täysin vailla järjestelmällisyyttä. Mutta hänen silmistään havaitsi, että hän oli onnellisempi kuin ehkä koskaan aikaisemmin. Ellei oteta huomioon tapahtumaa viime uudenvuoden aattona. Silloin hän lupautui vaimoksi Ilpo Rantaselle.

Minkälaisia ihmisiä sitten

Lehtimiehet Oy:n Miljoonakisan suuri hetki: voittajien arvonta, jonka suorittaa komisario Bruno Silekoski. Hänen takanaan todistavat tapausta vasemmalta lukien johtaja Pekka Vainio Markkinointi Topitörmä Oy:stä, yhteyspäällikkö Pekka Matikka Postipankin edustajana, osastopäällikkö Unto Säilä Konelasta, markkinointijohtaja Karlheinz Lark Oy Karl Lark Ab:stä, PR-päällikkö Jussi Sipilä Koffilta ja piiripäällikkö Pertti Mäkinen Huhtamäki-Yhtymästä.

▲ — Eih... Marja-Leena Rantanen vei kädet poskilleen. 50 000 markkaa ei tuntunut vielä tässä vaiheessa todelliselta.

▼ Iltakoulusta palaava aviomies Ilpo Rantanen sai tiedon voitosta huomattavasti lämpimämmin kuin itse voittaja Marja-Leena... Sanojen lisäksi suukkoja...

ovat nuo onnelliset voittajat: Marja-Leena Rantanen (22) on laboranttina Valion laboratoriossa. Hän on kotoisin Laihialta (mistä hän jo tunnin kuluttua ilonviestistä saattoi laskea leikkiä). Vasta vuoden päivät Marja-Leena on asustanut Helsingissä, Hermannin kaupunginosassa.

Marja-Leenan mies Ilpo Rantanen (25) oli iltaoppikoulussa, kun veimme hänen vaimolleen tiedon voitosta. Ilpo Rantanen on päivisin työssä Helsingin Keskusvankilassa vanginvartijana ja opiskelee iltaisin keskikoulua.

Tuo onnellinen perhe omisti omien sanojensa mukaan vain juuri ostetun pesukoneen, jota varten oli rahaa säästetty kauan muita menoja tarkoin kurissa pitäen.

Kun aviomies saa tiedon...

Ilpo Rantanen palasi tuona maanantaina pahaa aavistamattomana iltaoppikoulusta kävellen. Kello läheni puolta yhdeksää, kun hänet yllätettiin kerrostaloasuntonsa ulko-ovella. Yllättäjä oli vaimo, joka sanaakaan sanomatta kiepsahti Ilpo-miehensä kaulaan, puristi poskeaan kauan tämän rintaa vasten ja suuteli vielä huomattavasti pidempään. Ilpo Rantanen seisoi täysin ymmällä, salkku kainalossaan ja silmälasit huurussa.

— Ilpo, minä olen voittanut sen Lehtimiesten Miljoonakisan pääpalkinnon. Ymmärrätkö — 50 000 mk, viisi vanhaa miljoonaa!

P.S.

Tässä samassa Hymylehdessä sivulla 29 kerrotaan 5 000 mk:n voittajasta ja samassa yhteydessä luvataan paljastaa 50 000 mk:n päävoiton saaja vasta tammikuun numerossamme. Kuitenkin, koska arvontatilaisuus osui lehtemme painamispäivään, päätimme kertoa päävoiton saajan nimen jo nyt.

Kaikkien muiden voittajien nimet tullaan julkaisemaan yhtiömme muiden lehtien: Jaanan, Tekniikan Maailman, Suosikin, Nyrkkipostin, VIPin, Vauhdin Maailman ja Jallun tammikuun numeroissa. □

Valtio näyttää huonoa esimerkkiä:

Klaus Bremer:

SALT-NEUVOTTELUSSA KIERRETÄÄN AUTOVEROA

Ruotsista halvalla vuokratuista Saab 99 -autoista on ruuvattu irti ruotsalaiset rekisterikilvet ja tilalle on ripustettu suomalaiset koekilvet. Ruotsalainen katsastustarra tuulilasissa todistaa kuitenkin, että autot on virallisesti rekisteröity ja katsastettu Ruotsissa ja että niiden omistaja on ruotsalainen.

Väkivaltarikokset lisääntyvät. Kaduilla osoitetaan mieltä ja mellakoidaan. Anarkia leviää.

Järjestäytynyt yhteiskunta kauhistelee. Kansanedustajat laskevat kurkunpäätä ja puhuvat rintaäänellä vastuusta, laista ja järjestyksestä.

Silti kansanedustajat ensimmäisinä näyttävät tietä anarkialle. He suhtautuvat välinpitämättömästi annettuihin lupauksiin. He kumoavat ja muuttelevat sanojaan mielin määrin. Näin he tekivät mm. autoveroasiassa.

Autovero annettiin 1962 tilapäisenä. Sen jälkeen lupaukset lunastettiin yhä uusilla tilapäisillä autoverolaeilla. Lopulta hallitus ja kansanedustajat söivät sanansa kokonaan ja julistivat maailman julmimmaksi kasvattamansa autoverojärjestelmän pysyväksi.

Valtiomme on sen jälkeen valvonut autoverolakiensa noudattamista ainutlaatuisen pikkutarkasti, ja vähäisimmästäkin rikkomuksesta se on rangaissut suomalaista julmasti. Hyvin mielellään se on takavarikoinut auton ja myynyt sen tullihuutokaupassa. Kunnes sen oma etu tuli kysymykseen.

Tapahtui käynnissä olevia Salt-neuvotteluja valmisteltaessa, että neuvottelevien valtuuskuntien käyttöön piti asettaa autoja. Neuvostoliiton valtuuskunta kieltäytyi UM:n edustajan kertoman mukaan menettämästä saavutettuja etuja. Wienissä käytyjen neuvottelujen aikana sillä oli ollut käytössään Mercedes-Benzejä. Se vaati samanlaisia. Niitä saatiin suomalaiselta maahantuojalta. Vuokra oli kallis.

Amerikkalainen valtuuskunta vaati neliovisia autoja.

UM:n edustaja vihjaa, että ministeri Mattila, Saab-Valmetin johtokunnan puheenjohtaja, keksi idean. Salt-järjestelykomitean päällikkö evl. Pajunen sanoo, että aloite tuli UM:stä. Kolmas valtion edustaja syyttää neljättä, ja neljäs viidettä. Kaikkien muisti on huono, mutta idea oli sinänsä hyvä: Saabia tuli esiteltämän, suomalaista autoteollisuutta amerikkalaisille.

Vaikeudet tulivat, kun neliovista Saabia ei vielä valmistettu Uudessakaupungissa. Tarjous meni Scan-Autolle, Saabin suomalaiselle myyntiorganisatiolle.

Tämän jälkeen UM:n edustaja pesee kätensä. Toinen ja kolmaskin valtion edustaja pesevät kätensä, mutta evl. Pajunen ottaa huulet kuivina ja kylmä hiki otsallaan vastuun.

— Minä sanoin Scan-Autolle, että vuokratkaa vaikka Ruotsista, minä otan vastuun. Pääasia että autot ovat käytettävissä, kun Salt alkaa.

Se on sotilaan karskia puhetta. Hugo Ahlberg, Scan-Auton Saab-johtaja, puhuu kuin liikemies.

— Neliovisen valmistus alkoi ennen Saltia, mutta meille oli tullut tilauksia keväästä alkaen. Emme olisi voineet katsoa tilaajia silmiin, jos Salt-neuvottelijat olisivat saaneet autoja käyttöönsä ennen tilaajia. Siksi me vuokrasimme autot Saabin myyntiorganisatiolta Ruotsista.

Näin valtio kiertää autoveroaan

Scan-Auto vuokrasi 10 neliovista Saab 99:ää Ruotsista. Valtion piti ratkaista uusia ongelmia.

Lain mukaan suomalainen kuljettaja ei näet saa Suomessa ajaa ulkomaalaista autoa. Piti vaihtaa rekisterinumeroita ja piti järjestää poikkeuslupa suomalaisille kuljettajille.

Mikä ei järjesty tavalliselle kansalaiselle, sehän järjestyy isoveli valtiolle. Pitää näet olla myös oikeat suhteet. Ja valtiolla on.

Evl. Pajusen toimeksiantaja, ulkoministeriö, kysyi veli liikenneministeriöltä. Poik-

keuslupa, joka tähän saakka on myönnetty ulkomailla rekisteröityjen autojen kokeiluun ja esittelyyn, myönnettiin nyt ulkomaiselle, ruotsalaiselle autonvuokraustoimelle. Kukapa muu kuin liikenneministeriön hallitusneuvos Satuli olisikaan sopinut paremmin luvan allekirjoittajaksi.

Esittelytilaisuus, puolustaa liikenneministeriön insinööri Ilpo Krootila. Halvin mahdollinen ratkaisu valtiolle, puolustelee evl Pajunen. Jättäkää minut ulkopuolelle, pyytää UM:n edustaja. Täysin pykälien mukaan, sanoo tullineuvos. Tottakai me järjestimme autot käyttöön, sanoo Hugo Ahlberg, me olemme aivan oikea instanssi.

Miten se meni noin, ihmettelee kansainvälisen autovuokraamon Skandinavian-päällikkö, jolta amerikkalaiset olivat jo ehtineet varata autoja kuljettajineen. Samanlaisella "järjestelyllä" mm. tämä autovuokraamo olisi voinut tarjota saksalaisia Mercedes-Benzejä pilkkahintaan saltlaisten käyttöön.

Ja sillä aikaa kun valtio tyytyväisenä vaihdatti ruotsalaisten Saab 99:n rekisterikilpien tilalle suomalaiset koekilvet ja istutti suomalaiset kuljettajat rattien taakse, suomalainen kadun mies miettii

— eikö moinen korkean tason esittelytilaisuus ole niin tärkeä Saab-tehtaalle, että sen kannattaisi asettaa esittelyautoja vapaasti käyttöön,

— pitikö autot todella vuokrata Ruotsista, eikö Ruotsin tehdas pitänyt tilaisuutta niin tärkeänä, että se olisi lainannut autot,

— eikö Scan-Auto voinut antaa autoja, kun neliovisten tuotanto sittenkin käynnistyi Uudessakaupungissa ennen Salt-neuvotteluja,

— olisivatko neliovisten tilaajat todella suuttuneet, jos Salt-esittelyautot olisivat ohittaneet heidän tilauksensa,

— ja miksi valtio kevyesti syö sääntönsä ja sanansa?

Kenties valtion, hallituksen, kansanedustajien ja ministeriöiden tulisi nykyistä selvemmin tiedostaa oma vastuunsa, jotta luottamus lakiin ja järjestykseen säilyisi. □

TÄMÄ ON VIIMEINEN NUMERO TÄNÄ VUONNA

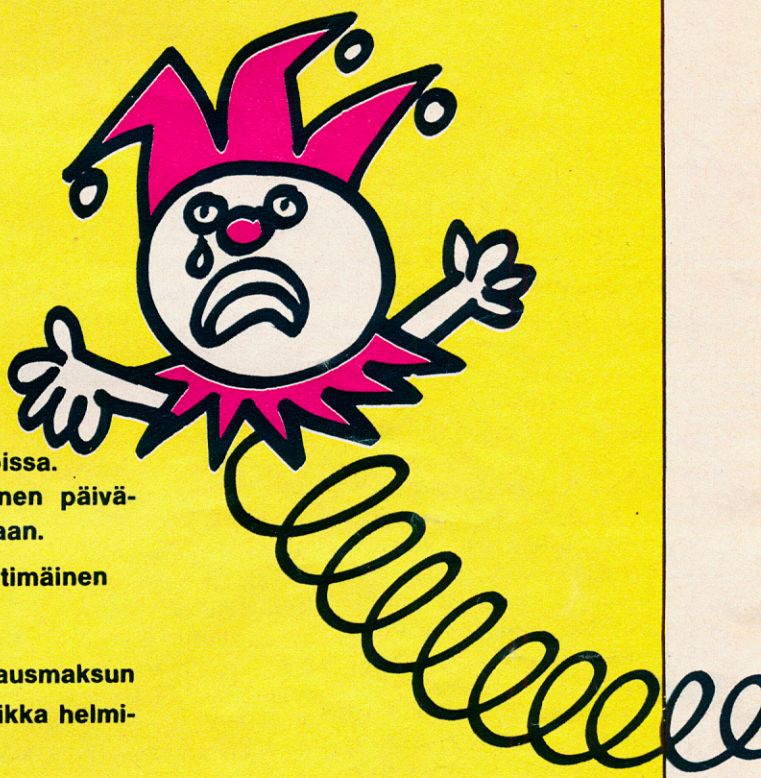

Uusikaa tliauksenne ajoissa. Hymylehti on suomalainen päiväkirja, joka saa aina aikaan.

Ja hintakin on hymylehtimäinen — vain

20 mk **Tilausmaksun voitte suorittaa vasta vaikka helmikuussa.**

hymy LEHTI **puhuu asiat halki**

Tilaan Hymylehden vuodeksi 1971 hintaan 20:— ☐

Olen Hymyn uusi tilaaja ☐

Tilausmaksun suoritan tammikuussa ☐ helmikuussa ☐

nimi

lähiosoite

postitoimipaikka

Tampereen postikonttorin lupa n:o 458/70

Hymy 12/70

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä!

LEHTIMIEHET OY
Puutarhakatu 16
Tampere

Kun valo ei riitä ette saa kuvaa vaikka kuinka haluaisitte

PHILIPS

Philips salamavalo tekee sen Teille helpoksi.

Kuinka moni vielä paljon myöhemminkin ainutlaatuinen hetki jääkään ikuistamatta yksinkertaisimman ongelman vuoksi. Kuvaamiseen ei ole riittävästi valoa.

Salamavalo ei suinkaan ole ammattikuvaajien tai vakavien harrastajien väline. Se on jokaisen kuvaajan apu — jokaista yksinkertaista tilannetta varten tehty. Juuri tämän Philips ottaa huomioon. Siksi Philips valmistaa salama-lamppuja kautta linjan. Kaikkein vaativinta käyttöä varten.
Ja kaikkein tavallisimpaan käyttöön. Valokuvaus on nimensä mukaisesti valolla kuvaamista.

Valon kanssa Philips on tosi hyvä tuttava.

Philips on valon asiantuntija

TABE & MOSSE

tarina kahden diivan
yhteisistä vaelluksista

I OSA

TABE KOSI KUVANVEISTÄJÄ LAURI LEPPÄSTÄ

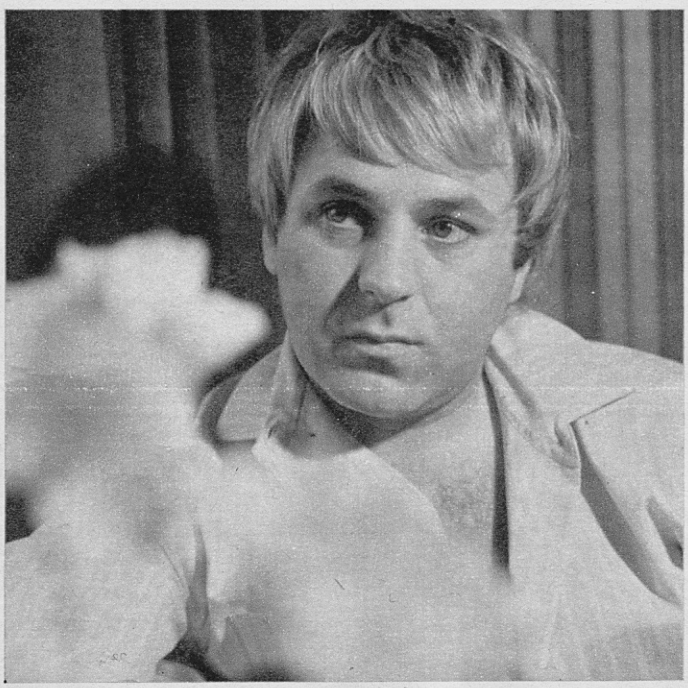

— Tabe Slioor kosi kuvanveistäjä Lauri Leppästä eräillä juhlaillallisilla. Leppänen esitti vastakosinnan, mutta avioliitosta ei tullut mitään. Kuvanveistäjä Leppäsen tytär toimitti näet isänsä pois Helsingistä heti kosinnasta kuultuaan, kertoo Monsieur Mosse. Tämä on vain pieni välähdys suuren diivan värikkäästä elämästä, jonka muutamia vaiheita Monsieurkin pääsi läheltä seuraamaan. Niistä muista vaiheista Mosse kertoo nyt alkavassa kirjoitussarjassamme.

Teksti: IRIS TUUNAINEN Piirros: MATTI LEHTONEN

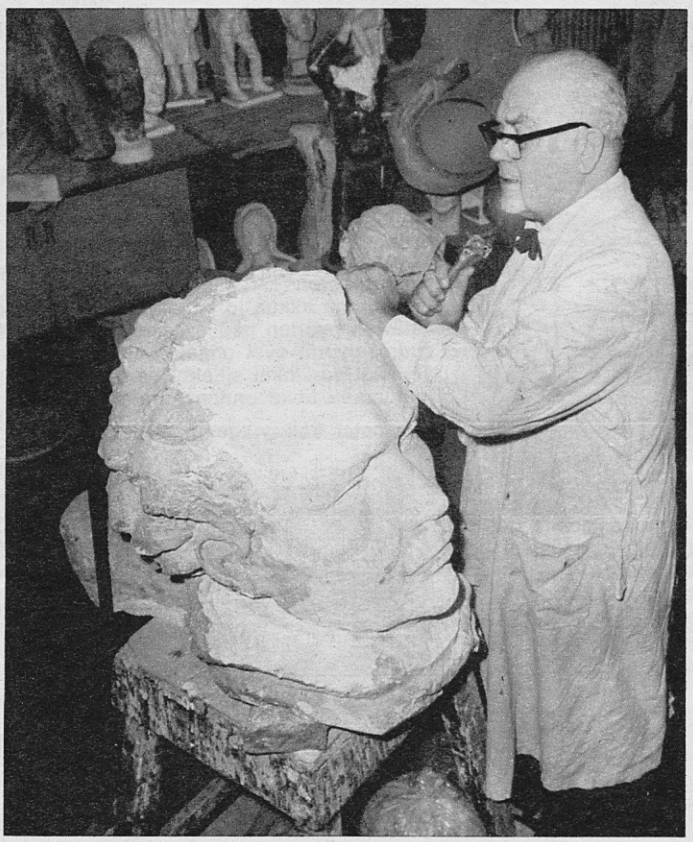

Tabe Slioorin kosittua kuvanveistäjä Lauri Leppästä, toimitti Leppäsen tytär isänsä hetimiten maaseudulle. Pitemmälle ei asia siis kehittynyt.

— Se tapahtui 60-luvun alussa, niihin aikoihin, kun Tabe Slioor julkaisi sensaatiomaisia muistelmiaan Jallussa. Minä olin meikkaajana TESSissä ja työssäni tutustuin Taben tyttäreen Aulikkiin. Hän oli melkein maanvaivana studioissa kun tehtiin 'Nuorten tanssihetki' -nimistä ohjelmaa. Joka tapauksessa hän esitteli minut äidilleen ja siitä alkoi meidän melkein kolme vuotta kestänyt yhteistyömme. Tabehan tahtoi olla mahdollisimman kaunis kuvauksissa, ja minä meikkasin hänet niitä varten. Teimme monia hyvän näköisiä kansikuvia niihin muistelmiin.

— Kun Rainer ja Anelma Vuorio sitten tekivät Taben kanssa sopimuksen jonkinlaisen elämänkerrallisen elokuvan tekemisestä, vaati Tabe, että minun piti ehdottomasti toimia hänen yksityisenä meikkaajanaan. Minulla ei ollut tietystikään mitään sitä vastaan, sillä sain hommasta mukavasti rahaa. Iltatyötäni Tessissä en sentään jättänyt, vaan koetin hoitaa kaikkia hommia parhaani mukaan.

Mosse ei suinkaan ollut vain pelkkä meikkaaja, vaan lähinnä seuralainen, juoksupoika ja hovinarri, jonka tehtävänä oli paitsi tehdä tähdestä vielä kauniimpi kuin mitä hän oli — myös pitää hänet hyvällä tuulella. Tehtävä oli koko vuorokauden käsittävä, työt Tessissäkin tahtoivat kärsiä, mutta Vuoriot maksoivat hyvin. Elokuvaan oli pistetty paljon rahaa likoon ja kuvausten edistyminen oli taas Taben mielialojen vaihteluista kiinni. Kun filmaus sitten

KÄÄNNÄ

Volkswagen on hyvä talviauto.

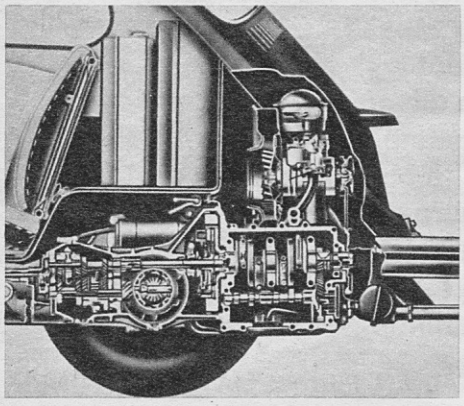

Volkswagenin ilmajäähdytteinen moottori on siellä missä pitääkin. Vetävien pyörien päällä.

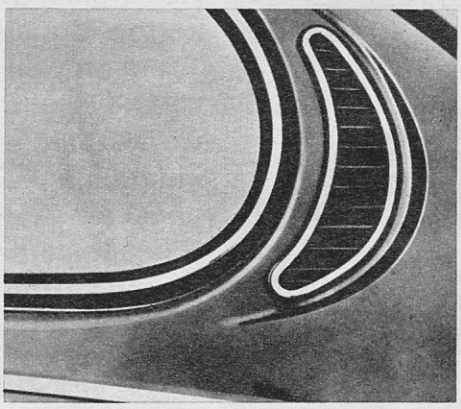

Läpivirtaustuuletus (1300 ja 1302-malleissa) ja tehokas puhallin pitävät lasit kirkkaina.

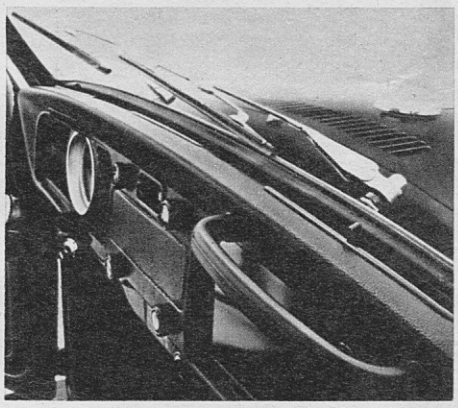

Volkswagen on lämmin. Yhdeksän suutinta puhaltaa lämmintä ilmaa. Viisi tuulilasin alapuolella ja neljä jalkatilassa.

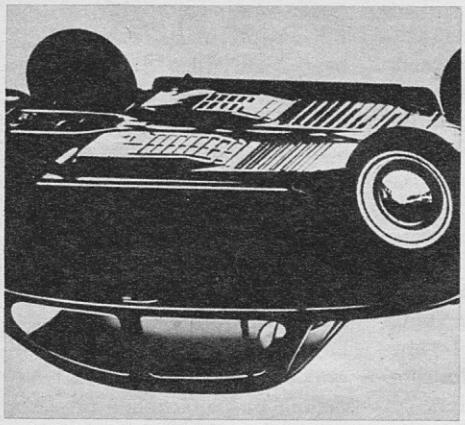

Täysin tiivis teräksinen pohjalevy suojaa kaapelit, johdot ja putket lumelta ja sohjolta. Nelikerroksinen maalipinta suojaa päältäpäin.

Volkswagenin huolto on maailman paras. Esimerkiksi kaikki huolto- ja korjaustyöt ovat ennakolta hinnoiteltuja. Ja VW-diagnoosi on sinun kannaltasi katsoen paras mahdollinen huoltojärjestelmä.

Volkswagen on hyvä talviauto. Termostaatin ohjaama ilmajäähdytys saa moottorin oikeaan käyntilämpötilaan lyhyessä ajassa. Imuilman esilämmitys on ohjattu termostaatilla. Siksi kaasutin ei voi jäätyä eikä kylmä moottori pysähtyä tyhjäkäynnillä. Käynnistysautomatiikka tuntee pienetkin lämpötilaerot. Varhainkytkeytyvä 12 voltin laturi lataa akkua jo tyhjäkäynnillä. Moottori vetävien pyörien päällä, tasainen pohja ja suuret pyörät ovat ominaisuuksia, joita arvostat varsinkin silloin, jos satut joutumaan tielle ennen aura-autoa.

Kun ostat Volkswagenin, tiedät mitä saat.

TABE JA MOSSE

päättyi oikeudenkäyntiin ja Tabe jätti työn kesken, sai Mossekin lähteä. Oikeastaan hän sai kaksinkertaiset potkut; Vuoriot eivät häntä enää tarvinneet elokuvan teossa ja Tabe puolestaan katsoi Mossen menneen oikeudenkäynnissä väärälle puolelle.

— Meillä meni kyllä kivasti Taben kanssa. Hän oli aivan fantastinen seuraihminen silloin kun halusi. Hänen kanssaan tuli kyllä toimeen niin kauan kun toimi hänen mielialojensa mukaan. Meikkauksessa ei koskaan tullut mitään pulmia, Tabehan on kaunis, oli silloin ja on vielä nytkin, nelikymmenvuotiaana. Parasta hänessä ovat mielestäni silmät ... ja se, että hän osasi tuoda itsensä esiin. Hän pukeutui loistavasti, elokuvaankaan hänelle ei kelvannut mitkä tahansa vaatteet, vaan ne piti teettää Salon Lindbladilla. Vuoriot maksoivat. Hänellä oli muuten paljon vaatteita ja hän saattoi järjestämissään muotinäytöksissä esitellä oman vaatekomeronsa valikoimia. Hänen kanssaan ei yksinkertaisesti voinut liikkua ilman, että tuli huomatuksi. Ja auta armias, jos Tabea ei huomattu, hän kyllä osasi järjestää asiat niin, että kaikki varmasti katsoivat häntä!

Onko siis ihme, että Mosse viihtyi hyvin. Tänään Mosse on Monsieur, kaveri, joka jokaisissa juhlissa on läsnä. Kuusikymmenluvun alussa hän oli vain Raimo Jääskeläinen, meikkaaja TV:stä. Taben seurassa hön löysi itsensä, löysi julkisuuden ja oppi ne kikat, joilla pysytään lehtien palstoilla. "Puhutaan mitä puhutaan, pääasia että puhutaan" kerrotaan Taben sanoneen. Toistaiseksi Mossen ei ole tarvinnut perustaa omaa lehteä saadakseen kuvansa palstoille, mutta ehkä hän voisi senkin tehdä. Hänellä on näet kokemusta, sillä Taben 'palveluksessa' ollessaan hän joutui toimimaan tämän lehden, 'Madamen', päätoimittajanakin.

— Vasta jälkeenpäin olen saanut kuulla, minkälaiseen silmukkaan pistin pääni silloin, kun lupasin nimellisesti olla päätoimittaja. Enhän minä tiennyt sitä, että MINÄ olisin joutunut vastaamaan jos olisi sattunut juttuja, jotka olisivat vieneet oikeuteen. Enhän minä edes nähnyt mitä lehteen laitettiin ennen kuin sain valmiin 'Madamen' käteeni. Minä vain annoin nimeni käyttöön, kun edellinen toimittaja lähti nostelemaan. Minulla ei ollut mitään muuta osuutta koko asiassa. Tabe määräsi mitä kirjoitetaan ja kirjailija Erkki Vuorela kirjoitti.

Pistooli käsilaukussa

— Tabella oli komea huoneisto Pietarinkadulla. Huomiotani kiinnitti se, että ovissa oli monet lukot, ja vieläpä makuuhuoneen ovessakin oli Abloy-lukko. Avaimia hän piti aina mukanaan ja ovet tiiviisti suljettuina. Hänen makuuhuoneeseensa ei kyllä hevillä päässyt, hän säilytti siellä kaikkia papereitaan, kuviaan, kuittejaan, todistuskappaleitaan. Lukkojen takana, kassakaapissa.

— Pistoolia hän piti mukanaan siksi, että hänelle tuli uhkauskirjeitä. Minä näin niistä joitakin ja ne olivat aika törkeäsanaista tekstiä. Kaikkia eivät Taben muistelmat miellyttäneet.

— Pistooli ei muuten ollut mikään leikkikalu vaan ihan oikea järeä ase. Ja Tabe osasi sitä kyllä käyttää — oikeastaan voisi sanoa, että hän oli loistava ampuja. Me nimittäin ammuskelimme Tabelassa — hänen kesähuvilallaan — joka kerta siellä käydessämme. Hän veti komeasti lonkalta ja osui pulloihin ja purkkeihin kaukaakin. Uskon, että hän tarpeen vaatiessa olisi pystynyt ampumaan päin ihmistäkin.

— Huvittavaa oli se, että hän pisti ulos lähtiessään puhelimen makuuhuoneeseen lukkojen taakse. Hän teki sen Aulikin takia, hän ei halunnut tytön soittelevan minnekään. Sitäpaitsi hän jätti tytönkin usein lukkojen taakse. Tabe piti kyllä huolta, ettei Aulikki päässyt hurvittelemaan, mutta kyllähän tyttö aina joskus onnistui livahtamaan. Hänellä oli omituinen taipumus saada seuraansa oikein epämääräistä porukkaa, joten Taben huolenpidon kyllä ymmärsin. Mutta kyllä sitä tyttöä kävi välillä sääliksi.

Aulikki vietti hääyön yksin

— Aulikki oli välillä lujilla, mutta toisaalta oli Tabekin tytön takia helisemässä. Niin kuin silloinkin, kun tyttö karkasi Kööpenhaminaan ja jutut alkoivat kantautua kotiin. Tyttö oli ihan rappiolla.

Kirjailija Erkki Vuorela lähti ottamaan selvää tytön tempauksista ja hänellä oli tarkoituksenaan tehdä asiasta kova juttu. Tarina jäi kuitenkin tekemättä, vaikka tyttö löytyikin. Tarkkaa olinpaikkaa Vuorelallä ei ollut tietenkään tiedossa, mutta kyselemällä sataman vakiojoukoilta hän sai kuulla Aulikin pitävän kantapaikkanaan pientä kapakkaa nimeltä Copacabana.

— Sitten Tabekin sai kuulla asioista ja pikavauhtia hän haetutti tytön takaisin kotiin. Heti sen jälkeen hän järjesti vihkiäiset, naitti keskenään Aulikin ja autonkuljettajansa Raimo Niittysen. Minäkin olin häissä — valitettavasti. Avioliitto taisi olla vain hämäysliike, Tabe tahtoi Aulikin talutusnuoraan ja samalla kai koetettiin peittää Taben ja Niittysen seurustelua. Hääyönään Aulikki raukka näet jäi jo yksin. Hänet vietiin yöksi pojan kotiin Hiekkaharjuun ja nuori aviomies lähti Taben kanssa. Avioliitto ei kestänyt kauaa — lieneekö pari kuukauttakin liikaa sanottu?

— Aulikki on kyllä sievä, mutta Taben varmuus ja näyttävyys puuttui hänestä kokonaan. Tabessa on 'sitä jotakin' niin pahuksesti, että pienempikin annos pystyy kyllä masentamaan nuoren tytön. Ei ihme, että Aulikki joutui Hesperiaan hoitoon joksikin aikaa. Vaikka tiedä häntä, saattaa olla, että hän meni sinne vapaaehtoisesti lepuuttamaan hermojaan tai että Tabe toimitti hänet sinne saadakseen taas yliotteen. Aulikki oli kyllä katkera, mutta näyttää kuitenkin olevan riippuvainen äidistään vaikka sanoikin usein, ettei voi sietää "tota akkaa".

Tabe Slioor, suuri diiva ja Monsieur Mosse. Monsieur valittaa, ettei tullut pitäneeksi päiväkirjaa sinä aikana, kun hän oli mukana Taben kuvioissa.

Loistavia juhlia ja nuukailua

— Tabe osasi järjestää hienoja juhlia jos tarve niin vaati. Hän säteili ja hurmasi haluamansa ihmiset noin vain. Niihin aikoihin, kun 'Madame' ilmestyi myyntiin, hän kutsui kaikki Helsingin lehtimum-

KÄÄNNÄ

TÄMÄ ON AINUTLAATUINEN JOULUTARJOUS!

KUN TILAATTE ALLA MAINITUISTA KIRJOISTA VÄHINTÄÄN KOLME, SAATTE VAPAASTI VALITA YHDEN LAHJAKIRJAN TÄSTÄ SAMASTA VALIKOIMASTA.

Toimikaa heti tänään. Nyt kannattaa hankkia kirjat jouluksi! Tämä tilaisuus on ainutlaatuinen!

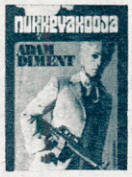

1. NUKKEVAKOOJA

on uudentyyppinen agenttiromaani. Jännitystä ja vauhtia enemmän kuin uskottekaan. Adam Diment on nimi, joka tunnetaan kaikkialla maailmassa kovien kirjojen tekijänä. Hinta nid. 12 mk ja sid. 16 mk.

2. VIHAN JA PELON PÄIVÄT

Väkevä romaani rotuvihasta. Hillitöntä raivoa ja ennakkoluuloja. Hinta nid. 12 mk ja sid. 16 mk.

3. ÄPÄRÄ

Maailmankuulun ranskalaisen kirjailijan Violette Leducin pääteos. Sen sivuilla muuan nainen kertoo Teille itsestään tinkimättömän vilpittömästi. Hinta nid. 19 mk ja sid. 24 mk.

4. ISÄ, ÄITI, LAPSI

Näin pitää kertoa sukupuoliasioista lapselle. Asiallisesti ja opettavaisesti. Hinta nid. 8 mk.

5. MALTTAMATON SYDÄN

Tauno Yliruusin satiiri suomalaisesta politiikan tekemisestä. Hinta sid. 16 mk.

6. POIKA

Kunniallisen koulukodin varjossa homoseksualismia ja väkivaltaa. Tositapahtumiin perustuvaa, järkyttävää kuvausta. Hinta nid. 10 mk ja sid. 14 mk.

POSTITTAKAA KUPONKI KIRJEKUORESSA 10. 12. MENNESSÄ (50 p), NIIN EHDIMME POSTITTAMAAN KIRJAT TEILLE JOULUKSI.

C-MYYNTI POSTILOKERO 1503 TAMPERE

Tilaan postiennakolla kirjat (rasti ruutuun)
Nukkevakooja ☐ Vihan ja pelon päivät ☐ Äpärä ☐ Isä, äiti, lapsi ☐ Malttamaton sydän ☐ Poika ☐

Lähettäkää lahjakirjana .....

Nimi

Lähiosoite

Postitoimipaikka

Hy 12/70

TABE JA MOSSE

mot Pietarinkadun huoneistoon cocktailille. Hän säteili kaikille parhaimpiinsa pukeutuneille mummuille ja käski sanoa Tabeksi vaan. Hän osasi hoitaa asiansa, sillä jälkeenpäin hän kysäisi milloin mistäkin kioskista, miten 'Madame' meni kaupaksi ja kehoitteli myyjiä pistämään lehden hyvin näyttävästi esille.

— Juhlissa saattoi olla tilanne kuitenkin loistokulissien takana se, että meitä 'tuttuja' kiellettiin ottamasta niitä parempia voileipiä — sellaisia joissa oli lohta tai kaviaaria tai semmoista — ja meidän piti syödä vain niitä helpoja. Sellainen oli talossa tapana muutenkin, sillä vain Tabe söi kinkkufilettä — Aulikki ja majuri Gustafsson tavallista berliininmakkaraa.

— Majuri Gustafsson kuului Taben hoviin kiinteästi. Hänellä oli tosin oma asunto Töölössä, mutta päivät hän vietti Pietarinkadun huoneistossa jonkinlaisena tukena ja turvana. Hän oli vanhempi harmaatukkainen mies, ehkä seitsemissäkymmenissä. Nyt hän on jo kuollut. Joka tapauksessa Taben seurapiiriin kuuluvat ihmiset muistavat hänet miehenä joka uskalsi moittia Tabea, huomauttaa asioista, vaikka toisaalta hän onkin sanonut "että Taben ainoa virhe on siinä, että hän on aina oikeassa".

Taben kosinta

— Se tapahtui West Side Storyn ensi-illan jälkeen järjestetyillä juhlaillallisilla Royal'issa.

— Tabe määräsi silloisen 'sihteerinsä' Kristiina Partion, (minun silloisen meikkausapulaiseni, nykyisin TV-toimittaja Jarmo Porolan vaimon) tilaamaan pöydän mahdollisimman läheltä kaupunginjohtaja Erik von Frenkell'in pöytää. Pöytä järjestyi melko vaivattomasti, mutta sitten tuli kyse kavaljeerista. Piti olla komea ja näyttävä, tunnettu ja fiksuna pidetty mies. Kirjailija Erkki Vuorela sai lopuksi tehtäväkseen pyytää kuvanveistäjä Lauri Leppästä mukaan ja tämä suostuikin.

— Tuolloin noin 60-vuotias Leppänen oli edustava kavaljeeri, hänellä oli valkoinen smokki, mikä silloin oli jotakin ihmeellistä helsinkiläisissä seurapiireissä. Me muut yritimme olla parhaamme mukaan yhtä edustavia, koska Tabe vaati niin. Kristiina Partiolla oli Taben iltapuku ja minun vaimollani Taben minkkistoola. Vuorela ja minä saimme pärjätä omillamme. Kyllä me edustimme ja herätimme huomiota, etenkin kun Tabe vilkutteli kaupunginjohtajalle vaikka tämän vaimo oli läsnä. Kaupunginjohtaja seurueineen poistui aikaisin, joten kiusallinen huomio meni ohi. Uteliaisuutta me tietysti herätimme. Jopa niin, että kaupunginjohtaja soitti minulle seuraavana aamuna ja kysyi, kuka se valkeaan smokkiin pukeutunut mies pöydässämme oikein oli.

— Tabella oli tietysti oma valokuvaaja mukanaan ja hän otti komeita kuvia — mahdollisimman paljon siltä sivulta, että kaupunginjohtajan seurue tuli taustalle. Kuvia ei saa mistään, sillä Tabe on hyvin tarkoin pitänyt huolen siitä, että kaikki kuvat ja filmit tulevat hänen omaan kassakaappiinsa. Vaikka minä pyörin hänen kanssaan melkein kolme vuotta, ei meistä ole olemassa kuin yksi ainoa yhteinen kuva joka on napattu lentokentällä.

— Tabe halusi joka tapauksessa olla valloittava siellä juhlaillallisilla, ja hän onnistui kyllä täysin. Kuvanveistäjä Leppänen oli myyty mies jo alkuillasta. Siitä huolimatta Tabe oli se, joka kosi. Kosinta tapahtui vähän omalaatuisesti, puhuttiin näet asunnoista ja Tabe laskeskeli yhteen neliöitä. "Minulla on 200 neliötä ja sinulla Lauri 150. Jos menisimme naimisiin, olisi meillä yhteensä 350 neliötä". Siitä se alkoi. Leppänen oli kuin tuli ja leimaus, hän kosi Tabea ja kihlakuvatkin otettiin oitis.

Baari, raha-automaatti, Robin, Tabe Slioor ja "Heijaa, ruusut tulipunaiset"...

Tabe ja Taben auto, ei mikään kansanauto.

— Seuraavana aamuna Leppänen lähetti Tabelle suuren kimpun punaisia ruusuja, mutta häitä ei tullut. Leppäsen tytär ja hänen silloinen morsiamensa saivat kuulla tapahtuneesta, ja Leppänen toimitettiin heti huvilalle Kangasalle jäähtymään.

Kuvanveistäjä Lauri Leppänen itse kieltää tavanneensakaan koskaan Tabea, vaikkakin heistä on joskus julkaistu yhteinen kuvakin. Leppänen selittää kuvan olleen vain trikin, hänen kasvonsa ovat muka liimattu jonkun toisen kasvojen päälle. Leppänen voisi kuitenkin olla ylpeä kosinnasta, sillä harvojen kanssa Tabe suostuisi avioon menemään. Hänellä on ollut tarkoituksena löytää niin edustuskelpoinen mies, että tämä pystyisi viemään hänet Itsenäisyydenpäivän juhliin presidentin linnaan.

"Minusta tulisi ruhtinatar"

— Taben tuttavapiiri oli loppujen lopuksi hyvin suppea. Naiset kadehtivat häntä eivätkä halunneet missään tapauksessa päästää häntä lähellekään aviomiehiään tai sulhasiaan. Miehet taas olivat kiinnostuneita, mutta muistelmien aiheuttaman kohun takia he eivät uskaltaneet seurusteluun.

— Joka tapauksessa Tabe kyseli, emmekö keksisi jotakin uutta ja jännittävää ihmistä. Minä tulin maininneeksi tuttavani hammaslääkäri Sylvi Karin, joka on loistava seuraihminen ja erikoinen persoonallisuus. Soitin Sylville ja hän kysyi, voisiko hän tuoda tullessaan silloisen kavaljeerinsa ruhtinas Pommerin. Tabe innostui oitis. Hän järjesti hienot partyt ja otti vieraat vastaan loisteliaasti. Ruhtinas Pommer osoittautui noin 30-vuotiaaksi, edustavannäköiseksi mieheksi jolla oli suuret puheet. Hän oli muka Englannin kuningatar Elisabethin pikkuserkku. Tabe oli innostunut ja pohti mahdollisuutta päästä ruhtinattareksi. Minä taas naureskelin, sillä olin tavannut kaverin Veikko Laihasen studioilla, missä hän toimi sähkömiehenä ihan tavallisella suomalaisella nimellä. Kaveri tunsi niinikään minut ja pyysi minua olemaan hiljaa. Ja mitäs minä asioista kertomaan.

— Ei Tabe kuitenkaan turhaan ole Tabe. Seuraavana päivänä hän otti 'ruhtinaasta' selvää, ja kun totuus paljastui, ei mies ollut enää penninkään arvoinen.

"Valtakunnan haastattelu"

— Päätoimittajaurani aikana olin yhdellä jutulla mukana. Tabe antoi kirjailija Vuorelalle ja minulle tehtäväksi tehdä koko valtakunnan käsittävä haastattelu siitä, mitä mieltä kansa on Tabe Slioorista. Juttu piti julkaista Madamessa komeilla kuvilla somistettuna.

— Me lähdimme Vuorelan kanssa matkaan Taben autolla. Olimme saaneet käskyn tulla Tabelan kautta, sillä Tabe oli luvannut meille eväitä. Tämä on taas yksi niitä nuukuuden puuskia! Hän halusi meidän syövän säilykkeitä autossa, jotta rahat säästyisivät!

— Ajoimme siis Tabelaan. Silloin alkuaikoina, kun en vielä tuntenut paikkaa, kuvittelin Taben puheista sen olevan vähintään kartanon, niin suuria olivat puheet. Siellä piti olla baarit ja terassit jne. Kyllä siellä jokin baarintapainen on — pari pulloa tiskin takana. No, joka tapauksessa, kun ensimmäisen kerran pääsin Tabelaan, kysyin tyhmyyttäni, missä on päärakennus? Ai jai, että Tabe suuttui! Joka tapauksessa Tabela on vain tavallinen huvila, jota on laajennettu hiukan sinne ja tänne. Olen kuullut, että sinne olisi rakennettu taas jotakin lisää — Taben kolmannen aviomiehen Matti Kososen veli Arto on tietojeni mukaan siellä talonmiehenä. Hän on aina ollut näppärä käsistään ja on ennenkin parannellut Tabelaa.

Tabelassa oli lähtöiltanamme sauna kuumana. Tabella oli joku hätkähdyttävä kotiasu päällään ja hän oli tosi seksikkäällä tuulella. Hän venytteli sohvallaan ja teki olomme kiusallisen kuumaksi. Me pystyimme sentään kirjailija Vuorelan kanssa olemaan suhteellisen normaaleja, mutta talossa oli läsnä pari alaikäistä 'puutarhapoikaa', jotka olivat pudottaa silmänsä Tabea katsellessaan.

— Sääli, ettei 'valtakunnan haastattelun' tuloksia ole tallella. Ne olisivat olleet mielenkiintoista luettavaa näin jälkeenpäin!

Monsieurin ja Madamen työtoveruus ja ystävyys kesti Mossen melko hataran muistin mukaan noin kolme vuotta. Mosse valittaa tänäkin päivänä sitä, ettei älynnyt pitää päiväkirjaa kuten Tabe teki. Noihin kolmeen vuoteen sisältyy nimittäin suuri määrä hauskoja tilanteita, suuria juhlia, matkoja ja muutamia surkuhupaisia oikeudenkäyntejä, joista Mosse kertoilee seuraavassa numerossa. □

KUKA OSAA SANOA SYYN, MIKSI ARI KURKO MURHATTIIN?

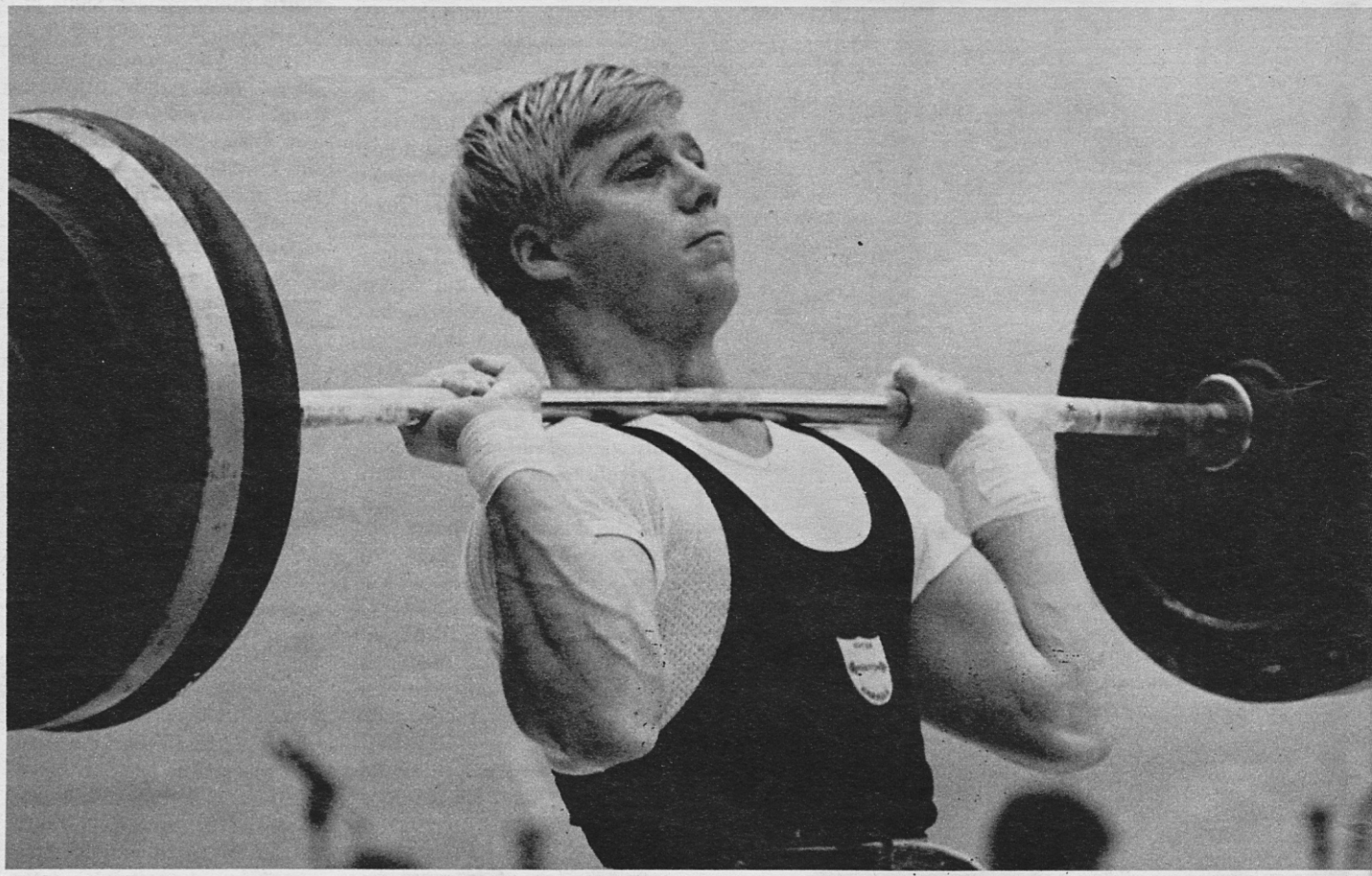

Ari Kurko lähti edellisenä päivänä Santahaminan urheilujoukoista lomalle kotikaupunkiinsa Kotkaan. Pistoolimies Seppo Mertanen oli tullut kolme kuukautta aikaisemmin Pohjois-Karjalasta Wärtsilän kylästä Kotkaan, missä hän sai paikan teollisuusvartijana. Juha Häkkinen vietti parhaillaan talvilomaansa.

Torstai-iltana kolmikon tiet yhtyivät ja Ari Kurko, koko maan lahjakkaimpiin kuuluva painonnostajanuorukainen kuoli kymmenen minuutin tuttavuuden jälkeen yövartija Mertasen ampumiin luoteihin.

Tapauksen tutkimuksia johtava komisario Unto Osanen sanoi Ari Kurkon hautajaispäivänä Hymylehdelle: "Olosuhteet olivat kolmikkoa vastaan, ja kohtalo teki järkyttävän työnsä."

Mertanen istui ase taskussa ravintolassa

Yövartija Seppo Mertanen, 22, heräsi torstaiaamuna hyvällä tuulella. Hän oli päättänyt mennä asuin- ja työtoverinsa T. Ahokkaan kanssa viettämään hauskan vapaaillan. Hän ei vielä aavistanut, että kohtalon käsi johdattaisi hänet tunti tunnilta harkitsemattomaan miestappoon.

— Lähdimme ulos klo 18.15 tarkoituksenamme tehdä jonkinlainen tunnustelukierros. Ensiksi menimme läheiseen merimieskapakkaan Kairoon, josta parin kaljan jälkeen siirryimme hotelliravintola Meritorniin. Tarinoimme työasioista ja siemailimme olutta baarin puolella, kertoo Ahokas.

— Mertanen ei vaikuttanut mitenkään ärtyneeltä tai hermostuneelta, pikemminkin päinvastoin. Hän oli hyväntuulinen ja kertoi, että hänestä oli ajateltu piirivartijaa, joka partioisi autolla teollisuusalueilla. Laskimme myös leikkiä tupakkalakosta, jonka olimme yhdessä tehneet ja aprikoimme, kumman hermot kestävät kauemmin olla polttamatta, jatkaa Ahokas.

Kaverukset erosivat toisistaan keskikaupungilla klo 21.30, noin kolme ja puoli tuntia ennen ampumisajankohtaa. Mertanen ei sanonut, mihin aikoi seuraavaksi mennä. Ahokas taas taivalsi diskoravintola Palskiin tietämättä lainkaan siinä vaiheessa, minkä kohtalokkaan virheen Mertanen oli tehnyt kotoa lähtiessään. Hän oli pannut taskuunsa pistoolin lähtiessään viettämään yövartijan vapaailtaa.

"Nyt se ura vasta alkaa" sanoi Ari tuntia ennen

Ari Kurko oli viettänyt torstaipäivän kotonaan ja kau-

Kotkan Vuorikatu lokakuun 29. pnä 1970 klo 1.01. Kelmeän katulampun alla makaa nuorukainen kaksi luodinreikää ruumiissaan. Kuolleen vieressä seisoo vaalea nuorimies savuava pistooli kädessään. Kauempana kadulta kuuluu nopeasti loittonevia juoksuaskelia.

Pistoolimies, yövartija Seppo Mertanen, luoteihin kuollut Ari Kurko, syksyllä MM-hopeaa painonnostossa voittanut urheilijalahjakkuus sekä henkensä edestä pakeneva 23-vuotias nuorukainen, Kotkan Teknillisen oppilaitoksen oppilas Juha Häkkinen, olivat tavanneet toisensa vain kymmenen minuuttia ennen laukausten kajahtamista. Kolmikko ei ennestään tuntenut toisiaan eikä kenelläkään ollut mitään toistaan vastaan. Mitä ehti tapahtua kymmenessä minuutissa?

Teksti: MARKKU SAKSA
Kuvat: OSMO KUUSISTO

pungilla tuttuja tapailemassa. Oli puhuttu MM-hopeamitalista, tulevista kilpailuista, armeijasta. Ari oli tapansa mukaan vaatimaton ja hiljainen kaveri, ystävä, joka jaksoi kuunnella toisiakin.

Alkuillasta hän tapasi useita seuratovereitaan ja jäi lopulta 23-vuotiaan Matti Silanderin seuraan, jota hän pyysi mukaansa Palskiin. Silander selitti kuitenkin olevansa väsynyt ja lähtevänsä kotiin. Tällöin lupasi Arikin lähteä nukkumaan. Hän olikin käynyt klo 22 jälkeen kotonaan, mutta lähtenyt jostakin syystä uudelleen ulos, Palskiin.

Palskin vahtimestari Aulis Ollikainen, 51: — Ari tuli tänne yksin noin klo 23. Onnittelin häntä hyvästä saavutuksesta USA:ssa pidetyissä MM-kilpailuissa, jolloin hän totesi hymyillen, että "nythän se tulevaisuus vasta alkaa". Sen jälkeen hän söi annoksen ranskalaisia perunoita ja joi kaksi pulloa olutta. Hänellä näytti olevan baarin puolella kovasti seuraa. Urheilusta kuuluivat puhuvan.

— Jokseenkin tasan puolen yön aikaan ojensin takin Arin ylle, minkä jälkeen hän poistui ymmärtääkseni yksin. Todennäköisesti hän ei käynyt missään muussa ravintolassa, koska hänellä oli villapaita päällään, kertoo Ollikainen hiljaisena.

Kolmas vaitelias mies

Ampujan ja ammutun seuraan liittyneen kolmannen miehen nimeä Kotkan poliisi ei antanut julkisuuteen, mutta kertoi kuitenkin sen verran, että hän sen paremmin kuin kukaan muukaan kolmikosta ei ollut tapahtumayönä juovuksissa. Saimme kuitenkin kyseisen Juha Häkkisen nimen selville ja tapasimme hänet järkyttyneen ja itkettyneen näköisenä kotipihaltaan. Hän sanoi pelkäävänsä kostoa Kurkon tovereiden taholta.

— En kerro mitään ennen kuin raastuvassa, koska sanoillani on ymmärtääkseni suurin paino oikeudenkäynnissä. Olin ampumisen ainoa silminnäkijä.

Kina syntyi urheilusta

Nuorukaiset tapasivat toisensa Keskustorin laidassa sijaitsevan apteekin luona. Mertanen tunsi Kurkon painonnostajaksi lehtikuvien perusteella, ja kolmikko siirtyi muutaman sanan vaihdettuaan parinkymmenen metrin päähän nakkikioskille ostamaan iltapalaa. Kioskin edessä tunnelma alkoi jo kiristyä, ja Häkkinen sai Mertasen kanssa aikaan käsirysyn. Tämä katsoi muutaman iskun jälkeen parhaaksi paeta, mutta sai Kurkon ja Häkkisen peräänsä.

Parinsadan metrin päässä, Vuorikatu 11 edessä, Kurko sai Mertasen kiinni, jolloin molemmat kaatuivat poliisin kertoman mukaan kadulle. Mertanen ampui yhden varoituslaukauksen ja heti perään kahden laukauksen nopean sarjan kohti maassa makaavaa Kurkoa.

Matti Silanderin isä, entinen poliisimies Armas Silander oli juuri käynyt vuoteeseen, kun laukaukset pamahtivat. Hän ryntäsi ikkunaan ja näki maassa makaavan miehen.

— Miehen edessä seisoi ampuja savuava pistooli kädessään. Kirkas katulamppu valaisi näyn ja avattuani ikkunan kuulin, kun pistooliaan sormeileva vaalea nuorimies sanoi hiljaisella äänellä: "Nouse nyt siitä ylös." Kurko valitti kerran ja yritti nostaa vasenta kättään. Sen jälkeen oli aivan hiljaista. Äkkiä ampuja huomasi minut ikkunassa, jolloin sanoin, että nyt taisi tulla teille leipää pitkäksi aikaa. Mies sormeili pistooliaan sillä tavalla, että katsoin parhaaksi siirtyä seinän taakse. Pelkäsin, että se ampuu minutkin. Seisottuaan hetken paikalla kaveri säntäsi pakoon. Poliisit tulivat paikalle miltei heti ja kohta myös ambulanssi.

Miksi Mertanen otti pistoolin mukaansa?

Mertanen viipyi pakomatkallaan vain muutaman minuutin. Yhdessä työtoverinsa Ahokkaan kanssa hän ilmoittautui poliisiasemalla ja tunnusti heti tekonsa.

Komisario Unto Osanen: — Mertanen ei ole mikään kovanaamatyyppi. Hänellä ei ollut tapana kantaa asetta muualla kuin työssään. Tavallisesti hän piilotti aseen kotiin ennen ulos lähtöään.

Rouva Silander: — Urheiluseuran pojat kertoivat, että se Mertanen oli esitellyt sitä pistooliaan aiemmin tytöille pitkin Kotkan baareja.

Risto Kiiski, painijanuorukainen, joka tapasi Kurkon Palskissa juuri ennen tämän poistumista: — Moniko tappelu päättyisi kuolemaan, jos kaikilla olisi pistoolit mukana illalla kaupungilla ja kapakoissa? Siinä vartiointifirmassa sanottiin, että Mertanen oli hyvä mies ja hyvä työntekijä, mutta mistä ne tietää kolmen kuukauden työsuhteen jälkeen? Annetaan pistooli noin vaan.

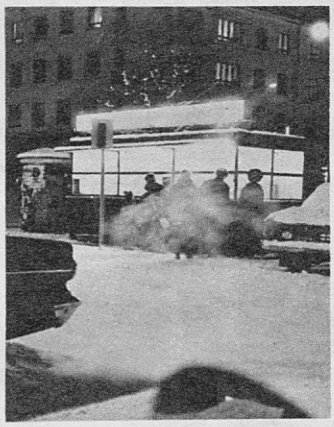

↑ **Tämän nakkikioskin edessä vaihdettiin ensimmäiset sanat, jotka johtivat kioskin takana näkyvän kulma-apteekin luona käsirysyyn, parinsadan metrin juoksuun ja kuolemaan.**

↓ **Eläkkeellä oleva poliisimies Armas Silander näki kaiken mitä tapahtui pari sekuntia laukausten jälkeen: "Sanoin sille kolpille, että nyt taisi tulla leipää pitkäksi aikaa, kun se siinä asettaan raplaili ja tuijotteli kuollutta."**

Vakuutustarkastaja Heikki Saarinen: — Mertanen oli kovin virkaintoinen yövartija. Eräs kaverini näki, kuinka hän pamputti sammunutta rappioalkoholistia. Mies oli liian lähellä teollisuusaluetta!

Komisario Unto Osanen: — Mertanen oli hyvin äkkipikainen luonne erään samassa asunnossa asuvan nuorukaisen mukaan.

Miksi Seppo Mertanen otti pistoolin mukaansa?

Miksi Ari Kurko murhattiin? □

VAALEA JATTA JA 32 KIHLAUSTA

Teksti: JUHA NUMMINEN Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

■ Älä naura Jatalle, vaikka kerronkin, että hän on ollut kihloissa 32 (kolmekymmentä kaksi) kertaa.

■ Sillä on vaikeata löytää vielä yksinäisempää, vielä surullisempaa tyttöä kuin Jatta.

■ Jatan elämä on ollut hirveä karuselli: tyttökoti – kapakka – työlaitos – kapakka – laiva – työlaitos – kapakka – laiva...

■ Nämä kihlaukset ovat olleet Jatan karusellin ilonhetkiä: yhtä keinotekoisia, valheellisia ja onttoja kuin satamakapakoiden muutkin riemut.

■ Silti olen monet kerrat ryypännyt paljon kovempien, paljon ilkeämpien, paljon halpamaisempien ihmisten kanssa kuin Jatta.

Erotukseksi kaimastaan, joka liikkuu samoilla maisemilla, häntä sanotaan vaaleaksi Jataksi.

Se toinen on tumma Jatta.

Vaalea Jatta on nyt 29-vuotias. Hänellä on ihmeen hyvin säilynyt iho ja hänen kasvojensa piirteet kertovat, että hän on ollut poikkeuksellisen kaunis vielä muutama vuosi sitten.

Mutta nyt hänen vyötärönsä ja rintansa ovat paisuneet suhteettomiin mittoihin, hänen päässään on halpa peruukki ja silmien sini on haalistunut.

Jatalla on viehättävä, kantava ääni. Kuuntele sitä silmät ummessa, niin tiedät, millainen ääni on seksikäs.

Jatan itseiva on todenmukaisuudessaan ja sattuvuudessaan riipivää.

Hän ei ole rivo puheissaan edes syvässä humalassa.

Hän on surullinen ja itkee menneitä, muttei niinkään tätä päivää.

Yhtä helposti hän lyö reittään ja nauraa — ei kylmää eikä katkeraa naurua, vaan huimaa huumorintajua pulppuavaa riemua, joka kuitenkin lähtee syvällä asuvasta tuskasta.

Istut häntä vastapäätä. Välissänne on pöytä, jolla savukerasia, kaksi Koskenkorvapulloa, toinen tyhjä, toinen puolillaan, pari pulloa Stepiä, kaksi lasia, tulitikkurasia, täysinäinen tuhkakuppi, pysähtynyt herätyskello.

■ — Sitä ei saa takaisin, minkä on menettänyt... Luulet sä, että mulla on ollu hauskaa kun mä olen hämännyt miehiä? Leikkikaluna pitänyt vain. Onko se nyt laitaa, että on 28 tuntia kihloissa?

— Muutama noista sulhoista, jotka mä olen letkauttanut menemään, on tykännyt musta hirveästi. Se on sattunut pahasti niihin ihmisiin, ystävä kallis...

— Kun on yksin luotu, yksin olet. Kukaan ei tule häiritsemään. Kun viinaa ostaa ja olla möllöttää...

— Uhmalla minä olen kihloihin mennyt. Olen halunnut ihmisen, joka on mun lähelläni. No niin. Kinseyn raportti saa alkaa.

■ — Säkkijärven polkasta mä tykkään... Ja siitä laulusta: Kolmekymmentäkaksi kertaa onnehen... Kaikki kuule menee hyvin, kun ei vain ne urokset tohon ilmesty... Voi sulhot, kun tietäisitte!

— Nyt se omatunto vasta herää, kun ajattelee, että niin paljon sormuksia. Joka kihlajaisissa on sormukset ostettu. Ja paljon muuta... Tässähän ajattelet kurja, mitä olet tehnyt. Missähän ovat kaikki nekin ihmiset?

— Kun suoraan sanon, köyhä koti ei mulle enää kelvannut, kun tulin Ruotsista 1952. Mä olin Ruotsissa sotalapsena. Mä olin siihen asti koulun penkkiä painanut, tyttölyseotakin kävin vähän Göteborgissa. Kun tulin kotiin Pohjois-Karjalaan, mut pantiin huushollityöhön. Yhdentoista hengen pyykki piti pes-

KÄÄNNÄ

VAALEA JATTA JA...

tä. En osannut niin kuin olisi pitänyt. Karkasin kotoa. Mut palautettiin. Karkasin toisen kerran. Sen verran menin, että panivat Yläneen tyttökotiin. Uskoivat, ettei kotona pystytä tällaista kasvattamaan, kun isäkin oli kuollut työmaatapaturmassa.

— Se oli 1957. Sieltä mä karkailin ja jouduin suoraan työlaitokseen, kun täytin 18.

— Ne olivat nuo kihlaukset uhmaa. Kun ei ollut kotia, oli etsittävä turvallisuuden tuntua.

■ — Karkumatkalla työlaitoksesta 1958 mä tapasin ensimmäisen niistä. Erkin. Yhdessä baarissa, kun mä olin hakemassa työpaikkaa. Se oli merimies. Merimiehet ovat olleet sen jälkeen mun kohtaloni. Mä olin sen kotonakin käymässä Pyhtäällä kolmena kesänä.

— Oli se hänen mielessään, naimisiinmeno. Muttei minun.

— Tämä on MUN menneisyyttäni. MUN omaa tyhmyyttäni. Mutta kuule. Pistä mielees isolla: Yläneen tyttökoti. Sieltä kaikki alkoi. Tytöt siellä kertoivat, miten ihanaa on laivoissa ja muuten. Ja sitähän sitä on koeteltu nämä vuodet.

— Uhmalla olen tehnyt. Onko tällaisella ihmisellä enää toivoa mihinkään? Sillat on poltettu takana.

— En kertaakaan ole kosinut minä. Aina ovat sulhot ehtineet ensin. Merimiesromantiikkaa. Kaksi poliisiakin on ollut kihlattuna. Yksi taksi. Ja vahtimestari. Ne ovat aviossa kato suuri osa. Mä en halua kenenkään menneisyyttä loukata.

— Se Yläneen tyttökodin johtaja oli sadisti. Laskekoon ne putkat siellä, joissa on mun nimikirjoitukseni. Yhden karkumatkan jälkeen mä olin kolme päivää sellissä ja sain vettä ja leipää ja mulla oli vain haalarit päällä. Sillä lailla mä jouduin johtajan puhutteluun. Johtaja lätki avainnipulla päin naamaa. Mä olen katkera, kun mä menen menneisyyteen. Se avainnippu vain helähti, kun se iski päin korvia. Tiedät sä, mitä se sanoi: Olen nähnyt tässä maailmassa huoria ja varkaita, mutta en ikinä tollasta veristä huoraa. En mä tiennyt, mitä se sillä tarkoitti. En tajunnut vielä silloin. Mulla on ollut aina painamassa sen lausunto. Kerran se otti mut putkasta piiakseen, kun sai kiinni tupakasta. Se huusi, että tekee musta ihmisen, vaikka väkisin. Kun minä jynssäsin sen olohuoneen lattiaa, ajattelin, että siinähän teet...

■ — Sen ensimmäisen sulhon, Erkin luota mä lähdin lätkimään kolme päivää ennen vihkiäisiä. Mä ajattelin, että miksi mä vetäisin ton ihmisen mukanani. Menneisyys painoi mua. Olin sen kanssa kihloissa yli kolme vuotta.

— Sen jälkeen on ollut karusellia. Paitsi viimeiset kolme vuotta olen ollut hissun kissun.

— Huoltopoliisit: mitä te hyödyitte musta?

— Mä en ole koskaan maailmassa toivonut kenellekään pahaa. Mulla on ollut omia vastoinkäymisiä niin paljon...

— Mä kiersin ympyrää: Salve (helsinkiläinen ravintola) — laiva — työlaitos... En tiedä tuomitsetko sä mut. Mä sanon kuule: mä olen itkuni itkenyt. Mä olin nuorena hoikka ja hyvän näköinen. Mä käytin tyhmyydessäni ulkonäköäni hyväkseni. Mulle oli kaikki kaikessa, kun miehet passas ja palvoi...

— Kun ihminen on yksin, se on yksin. Mä en pääse siitä mihinkään. Kyllä mä saan noita hetken tovereita, mutta siihen kai se jääkin sitten.

— Monet mun sulhoistani olivat mua vanhempia, kun mulla ei ollut omaa isää. Kaipasin turvallisuutta.

■ — Mä en ole ottanut vakavasti kihlauksia. Niin kauan kuin rahat riitti ne kestivät. Viimeksi mä olin työlaitoksessa kolme vuotta sitten. Eivät ne enää saa sinne, kun mulla on munuaisvika.

— Olen ollut työlaitoksessa Punkalaitumella, Ilmajoella ja Ridasjärvellä. Monta kertaa joka paikassa. Sulhot sain aina kun olin karkumatkoilla.

— Neljäkin kihlattua minulla oli yhtä aikaa. Kannaksen tarjoilijat voivat kertoa, että etsin käsilaukun pohjalta oikeata sormusta sen mukaan, mikä laiva oli tulossa satamaan. Miltä tuntuisi sinusta? Se oli kuuminta aikaa, kun oli nuori ja nätti. Sä et usko, että mä olen ollut hyvän näköinen...

— Laivalistasta mä sain tietää, mikä laiva milloinkin tuli. Soitin satamakonttoriin.

— Kyllä ne pojat uskoivat vielä silloin, että olin uskollinen. Mutta eivät ne enää usko.

— Mä yleensä kattelin sellaisen hepun, joka oli villillä linjalla. Aina kun mä sain uuden sulhon, mä toivoin, että se sais pestin villiltä linjalta, ettei tulisi heti takaisin.

— Mä kuule nauran omalle itselleni... Ai että mulla on ikävä yhtä urosta... Saanks mä soittaa?

■ — Kihlajaiset on laivassa ja ravintolassa vietetty. Luulet sä, että mun mieleni on ollut mukana? Aina rinki sormeen on tullut, mutta tiedäks: se ei ole sitä elämää, jota mä olen ajanut takaa. Totta kai mä olen ollut mukana nauramassa.

— Mua on joskus säälittänyt ne jätkät. Rakkaus on loppu kun rahat on loppu. Onhan ne olleet rahamiehiä jokainen. Rikkaita poikia, ainakin kihlajaisten aikana. En ole itse kosinut. Enkä pakottanut. Ulosmaksun (tilin) ottaneita ovat olleet. Mikä niiden päähän on aina mennyt, kun kihloihin? Ja minun kanssani!

— Rikkain niistä kuoli kihlausaikana syöpään. Mä pidin siitä miehestä. Se olisi tehnyt mulle testamentin, jos mä olisin mennyt sen kanssa naimisiin. On halunnut moni muukin, mutta en ole mennyt.

— Se joka kuoli syöpään, kustansi ulkomaanmatkat, Espanjaan, ja kaikkea. Toista vuotta mä olin sen kanssa. Se oli Inari-laivassa konemiehenä.

— Se sano mulle vielä loppuaikoina, että vaikka sulla on tollanen menneisyys, mennään vihille. Saat periä mut.

— Mutta mä en mennyt sen enkä muidenkaan kanssa. Kun mä en voinut taata itseäni.

— Mä muuten sanon niin kuin Marillyn aikanaan: en näe suihkussa varpaitani...

■ — Mä olen ollut miesten vieressä laivassa, Pohjois-Amerikkaan asti olen tehnyt reissuja. Olen ollut laivanainen — siis vain sänkyä varten — ja myös laivan nainen — siis työssä laivassa. Mä olen ollut salonkityttönä kipparisalongissa. Se on tarjoilijan hommaa. Maissa en ole tehnyt muuta juuri kuin hoitanut huushollia.

— Kyllä mä ne sulhoni muistan kaikki luetella.

— Ensiks oli se Erkki. Se oli 38-vuotias. Sen jälkeen Alpo, saman ikäinen. Seuraava oli Martti. Se oli jotakin 27. Mä olin silloin sitä nuorempi. Sitten oli Lainеen Kale, sillä oli viidenkymmenen villitys, 51-vuotias. Sit oli Eero, perämies. Se oli vasta 27.

— Oiva oli moottorimiehenä Realla. Minä olin sitä pari vuotta vanhempi. Jos mennään eteenpäin, niin sitten oli Jorma. Mua nuorempi sekin oli. Haukiputaalta.

— Ne neljä yhtä aikaa kihlattua olivat: Masa, se oli Pallaksella, Sivulan Matti Eira-laivassa, toinen Masa Herakles-aluksella ja Reijo ruotsalaisella laivalla, jonka nimi oli Bio-Bio. Siis kaks Masaa yhtä aikaa! Ja vielä yks Matti lisäksi! Voi jumalani.

— Sitten tuli Matti H. Perämies. Siis taas Matti. Ja sitten Matti R. Seuraavana oli vuorossa Olavi, joka kuoli syöpään.

— Mä oon muuten ollut muutaman kansanedustajan ja ministerinkin ystävätär ja muutamien tunnettujen laulajien rakastajatar. Nuorena tyttönä...

■ — Hmmm... Hmmm... Hoohoohohoo... Pois kaupungin hälystä rantaravintolan rauhaan...

— Kolmatta vuotta mä olen asunut nyt Pepen kanssa, vaikka en ole sen kanssa kihloissa. Välirikko tuli pyhäinmiesten päivän aattona.

— Olavin jälkeen mä menin kihloihin Paulin kanssa. Se oli ensimmäinen perämies ja kolmatta vuotta mua vanhempi. Mä olin katkera kun se

Satama jo poika — siinä Jatan elämän peruskuvioita. Lisää niihin vielä kapakka, pullo, katkera mieli, työlaitos . . .

Olavi kuoli.

— Sitten oli Antero. Kun mä jätin sen, se lähti uhmamielellä Suetzille. Kai se siellä unohti.

— Mä olen kuule kärsinyt monta kertaa katkerasti, kun mun on pitänyt huiputtaa miehiä. Teeskennellä rakastavani, vaikka en ole ollut sanojen takana. Miksikö? Palaa siihen mun nuoruuteeni. Joku ihminen on pitänyt olla aina mun lähelläni. Tuskin sä ymmärrät, kun et ole mun housuissa. Sit kun on ollut hyvä olo, on ollut liian hyvä.

Alpo oli mua kuusi vuotta vanhempi. Se oli Pjarmialla. Aaltosen Mika oli seuraava. Sillä oli kapteenin paperit.

— Sit oli Asko. Poliisi. Mä tein sen kihlauksen uhmalla. Mä ajattelin, että kun virkavalta juoksee mun perässä, niin kyllä minäkin teen jonkin koston.

— Sit tuli Väinö, myös poliisi. Heti tuli toinen läkkipää, kun toisesta irti pääsi. Olisit nähnyt kuule sen Väinön ilmeen, kun se sai tietää mun menneisyyteni. Raukka rakensi mökkiä. Kai se rakensi pilvilinnoja. Ei ollut iällä väliä. Se oli sitä kukoistuksen aikaa 1965—66.

— Se oli hyvä tilanne kun mä soitin sille Askolle: Hei mä olen täällä putkassa. Se kysy multa: Miten herran tähden sinä olet siellä? Enkä mä voinut sanoa sille, että satamasta paloin. Toppalakki vain heilahti, kun se haki mut putkasta. Uhmalla menin vielä toisenkin poliisin kanssa. Puhumalla saa ja hevosella pääsee. Pitkä letti mulla vain heilui, kun päätin, että kyllä minä teille jeparit vielä näytän. Kostonhalua.

— Mulla oli helvetin hauskaa, kun sain narratuksi. Hienot kihlajaiset pidettiin. Ne olivat hyvistä perheistä. Komeat kihlat. Moni nainen on muuten tehnyt tän saman tempun. Kun on ollut aikansa työlaitoksissa, niin haluaa saada naruun jonkun helvetin tyhmän, punaposkisen poliisin. Mistä se arvaa, raukka, mihin juoksee? Kun vapaus viedään nuorena, tulee tällaiseksi . . .

— Yks uskovainen huoltopoliisin kuulustelija sanoi mulle kerran Pengerkadulla, kun olin nuori, että ottaisi kasvatikseen, jos ei olisi niin vanha. Kun minussa oli sen mielestä ainesta.

■ — Sit tuli Jyrki. Moottorimiehellä oli mökki, hiiala hiiala hei. Mun olisi pitänyt mennä sen mökille kasvattamaan kanoja. Ei käynyt mun suunnitelmiini. Korpeen en lähe.

— Sitten tuli Vilho. Merimies. Sit Tapani. Sillä oli pitkiä vankeustuomioita. Nytkin se on lusimassa. Sillä oli hyvä käytös. Kun me asuttiin yhdessä, ja mulle ensimmäisen kerran soitti joku toinen mies, se sai mustasukkaisuuskohtauksen ja huusi ja huitoi. Mä sanoin sille ihan leikilläni, että ei kai sunkaan menneisyys ole ollu ruusuista. Silloin vasta se heitti mulle päin naamaa vapauspassinsa ja kaikki. Mä sanoin sille, että nyt oot menny säkin koukkuun. Meitä on tässä kaksi kovaa naamaa.

— Sen jälkeen tuli Uolevi. Kuin kiiltokuva. Tiedätsä? Seksikäs. Kapeat lanteet. Leveät hartiat. Tumma. Myöhemmin se meni naimisiin sellaisen naisen kanssa, jolla oli kaksi isoa lasta ja mummokuume.

— Sit tuli Reijo. Sit Henry. Sekin oli pitkä ja helvetin komea. Veijo oli tossusankari. Teki mitä minä määräsin. Paavo oli murheellinen tapaus. Se putosi mastosta ja sen alaruumis halvaantui kihlausaikana. Sitä mä työnsin rullatuolissa ja juoksin Invalidisäätiöllä katsomassa.

— Markun mä kihlasin 1967. Se oli reilusti mua vanhempi. Harri oli vahtimestari 1969.

— Tänä vuonna mä olen ollut kaksi kertaa kihloissa, 31-vuotiaan Askon kanssa ja yhden pienen ja ruman miehen, Veijon kanssa. Se Veijo oli niin pieni, ettei sitä mun varjostani juuri erottanut. Piti sen vuoksi sekin jättää.

— Hei kuule. Missäs muuten se paavi asuu? □

— Voi sulhot, voi sulhot, joitakin teistä minun on ikävä. Mutta hyvin harvaa, loppujen lopuksi.

KEIHÄÄLLÄ JA KITARALLA

RAUTAVAARA 67,06!

Loistelias keihäskilpailu eilen HKT:n ja Kullervon kansallisissa.

"Valtsu" Salmi voitti Pakinkylän-juoksun 59,01,5.

Muita tuloksia: Savolainen 11,2, Autonen 63.95, Kandolin 60.82, Tikkanen 15.35,1, Vansen 2.02,8 ja Toivonen 6.59.

TAPIO RAUTAVAARA, loistelias keihäsmiehemme, joka siirsi ennätyksen jälleen omiin nimiinsä.

Eilisiltana oli Kullervolla ja HKT:llä kansalliset iltakilpailut Eläintarhan urheilukentällä. Kilpailuista oli ajateltu kansainvälisiä ja toivottu eräiden Neuvostoliiton yleisurheilijain osallistumista, mutta kun Neuvostoliitosta ei oltu tiedusteluun saatu minkäänlaista vastausta, eikä myöskään itäisen naapurimaamme yleisurheilijoita saapunut kilpailupaikalle, niin kilpailuista tuli vain kansalliset.

putosi 67 metrin seuduille. Autosen helluntaina Forssassa heittämä ennätys 64.32 särkyi siis komeasti. Loppukilpailuheitollaan kumpikaan eivät parantaneet tulostaan. Tarkistusmittaus osoitti Rautavaaran heittäneen 67.06. Rautavaaran heittosarja oli seuraava: 61.5 — 62 — 67.06 — 62 — yli — 60 ja Autosen 58 — 60 — 63.95 — 59.5 — 62 — 60. Kun lisäksi H:gin Tarmon Kandolinikin heitti yli 60 m. rajaviivan, niin yleisöllä oli täysi aihe olla kilpailuun tyytyväinen. Ja vieläpä Äänekosken Leppänenkin heitti mainittavan tuloksen: 57.53

Eilisistä tuloksista keihäsmiesten saavutukset olivat yläpuolella muita. Kokonaisuudessaan keihäskilpailu oli parhain, mitä TUL:n kilpailuissa on koskaan nähty. Taso oli ennätyksellistä sekä laajuudeltaan että syvyydeltään. Heti alkajaisiksi Autonen, joka suoritti karsintaa Moskovan-matkasta Rautavaaran kanssa, paiskasi 58 metriä. Rautavaaran ensimmäinen heitto kantoi jo lupaavasti. Tulos oli 61.5. Autosen seuraava heitto oli 60 m. ja kolmas n. 64! Rautavaara heitti Autosen jälkeen ja sai toisella yrityksellään 62. Mutta kolmas, se oli yllättävän loistelias. Vauhti ja vetäisy näyttivät sopivan mainiosti yhteen ja kaunissa kaaressa, ehkä kuitenkin liian korkeassa, keihäs

Lehdenmyyjäpoikasesta on tullut lehtien otsikko. Oikein huutomerkin kanssa. Pienempi otsikko kertoo, että Uljas Kandolinkin on ylittänyt kuudenkymmenen metrin rajan.

Tapsan tuntee jokainen. Kultamitalimiehenä ja tietysti laulajana. Olkihatusta ja tuopin jäljistä. Ja siitä tavallisesta mitä lehdissä on tapana kirjoittaa.
Meidän mielestämme Tapsa on elämäkerran arvoinen mies. Hänestä on hyvä kirjoittaa sillä hän on läpeensä rehellinen mies.
HYMYlehti kertoo kolmeosaisessa artikkelisarjassaan kaiken Tapsasta. Melkein kaiken, sillä Tapsalle on sattunut niin paljon niinä vuosikymmeninä, jotka hän on kiertänyt sohimassa tätä maata keihäällä ja kitaralla.

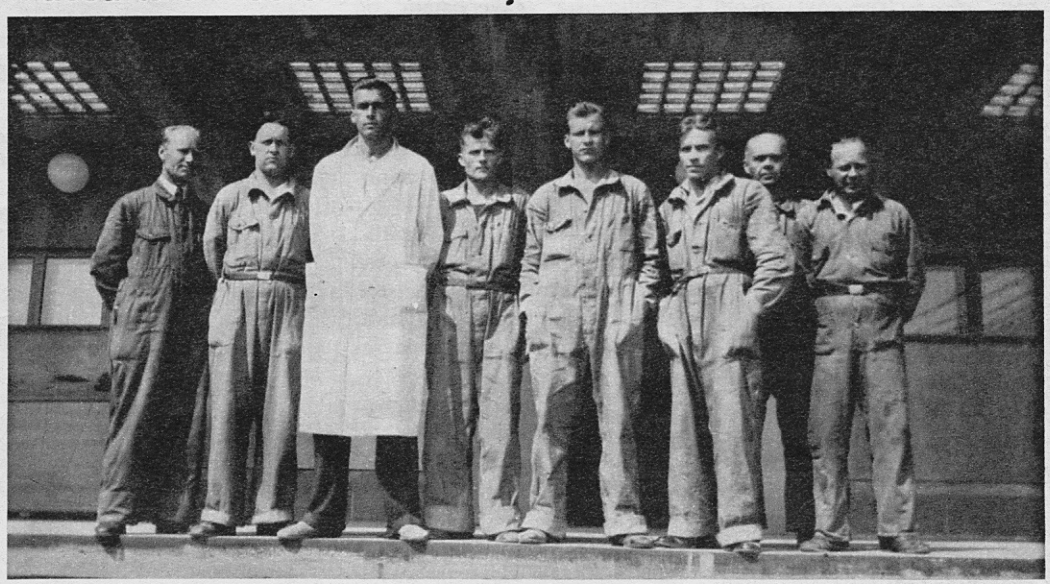

OTK:n myllärit ja siinäkin joukossa erottuu Tapsa päätään muita pitempänä.

Tuntuu toivottomalta lähteä kahlaamaan läpi yli viittäkymmentä elettyä vuotta, kun edes syntymäpäivästäni ei olla täysin yksimielisiä: äitini väitti minun syntyneen maaliskuun kahdeksantena 1915, virallisiin asiakirjoihin on kuitenkin jostakin syystä merkitty jo maaliskuun seitsemäs. Syntymäni kanssa pidin siis kovaa kiirettä. Jos ei oteta lukuun tämän päivän liikkuvaa ja kiireistä elämänrytmiä, on otteeni elämään aina ollut verkkaista ja sitä samaa voi sanoa kehittymisestänikin — niin urheilijana, laulajana kuin ihmisenäkin.

Nokialla minä joka tapauksessa kävin syntymässä, en viihtynyt siellä kauaa, ajattelin luultavasti heti syntymässäni, että jossakin täytyy olla paikka nimeltä Oulunkylä, siellä haluan kasvaa ja kehittyä, siellä haluan elää.

Kouluikäiseksi saakka Nokia opetti minulle mitä on työn teko, mitä on puute ja nälkä. Paimenpoikana minulle annettiin evääksi kaljapullollinen kurria. Kaadoin kurrin maahan ja lypsin salaa laitumella suoraan kaljapulloon! Kun joku tänä päivänä kehuu tarkalla tekemisellään, on minulla vieläkin tapana sanoa, ettei tuo vielä kovin suurta tarkkuutta vaadi, yrittäkääpäs lypsää suoraan kaljapulloon.

Vuosien varrella minusta on tehty eräänlainen surumielinen kulkuri, lauluissanikin on oltu kuulevinaan voittopuolisesti mollisointuja. Ehkä se on tottakin. Ja jos näin on, on pohja soinnuilleni varmasti luotu ankeina lapsuusvuosina. En tällä halua väittää, että syy olisi kotioloissa; kotini oli hyvin tavallinen köyhä työläiskoti, vanhempiani ei käy moittiminen. Syy oli asenteissa, syy oli järjestelmässä. Aika ajoin joutui kysymään oliko köyhä mökin väki edes ihmisten heimoon luettava. Tuostakin paimenpoikakesästä minun piti saada palkaksi pomppa ja kengät, mutta saamatta ne ovat vielä tänäkin päivänä.

Oulunkylä on merkinnyt minulle enemmän kuin mikään muu paikka tällä pallolla. Eniten siitäkin huolimatta, vaikka olen seisonut kunniakorokkeella Antwerpenin Työläisolympialaisissa, vaikka minut on julistettu Olympiavoittajaksi Lontoossa ja vaikka Amerikka on juhlinut minua jousiammunnan maailmanmestarina. Tänään tunnen olevani oulunkyläläinen enemmän kuin koskaan: siellä on kotini ja perheeni, siellä törmään muistoihin jokaisella askeleella, muistoihin lähes viidenkymmenen vuoden takaa.

Perheeni palasi vielä muutamaksi vuodeksi Hämeeseen. Tampereella aloitin kouluni, kuuntelin vanhojen ihmisten esittämiä arkkiveisuja ja hyräilin mukana. Tampereen Aleksanterin kansakoulussa oli opettajana Järvenpään Aukusti, innokas laulumies ja kun olin poikaluokalla, uskalsimme me pojanjullitkin laulaa. Kun yksitoistavuotiaana jatkoin Oulunkylän kansakoulussa, jouduin sekaluokalle ja kuka nyt tyttöjen kuullen olisi laulanut. Näitä Aukustin opettamia arkkiveisuja haluaisin tallentaa. Kun pari vuotta sitten Tampereella käydessäni kyselin entisestä opettajastani, ei kukaan tiennyt vieläkö hän elää.

Olin toivottoman heikko lapsi. Ravinnon puutteesta johtunut riisitauti runteli pitkiä jäseniäni. Koulun luokittelussa olin ns. heikko kakkonen ja se ei totisesti ollut paljon. Kansakoulun kuntomerkki jäi minulta ikuiseksi haaveeksi: kuudenkymmenen metrin juoksu ja pallonheitto menivät aika mukavasti, mutta leuanveto oli minulle ylivoimainen suoritus. Tuleva keihäänheittäjä ei jaksanut vetää neljää kertaa leukaa! Onko ennen kuultu mokomaa? Ainoa seikka, jonka saattoi kuvitella ennakoivan uraani urheilijana, oli kivenheitto. Kivi lähti kädestäni rennosti ja pitkälle, siihen ei tarvittu voimaa, käden liikerata oli oikea syntymälahjana.

Urheile jos haluat elää

Koulun lääkäri minut määräsi urheilemaan. Riisitaudin jäljiltä olin heikko ja näytin sellaiseksi jäävänkin. Hän oli äidilleni sanonut, että Kai Tapio on saatava urheilemaan, muuten poika kuolee.

Oulunkylässä ei ollut kenttää, meille sopivasta urheiluseurasta puhumattakaan. Kunnostimme hyppypaikkoja metsään, perkasimme pieniä suoran pätkiä juoksemista varten. Noina vuosina, vähän ennen kolmekymmenluvun taitetta, tulivat pulavuodet ja ruoka oli edelleen tiukalla. Juokseminen ja hyppiminen poltti vähäisiä kalorioita ja nälkä oli ikuinen. Mutta kunto koheni! Honteloihin käsivarsiin alkoi ilmestyä lihasten alkuja, jalat ja selkä kestivät vuosi vuodelta paremmin.

Minulla oli halu käydä koulua. Ja se oli totinen halu eikä mikään näin jälkikäteen keksitty temppu. Oli miltei ylipääsemättömän kova pala katsella kavereita, jotka lähtivät oppikouluun, saivat uusia kirjoja ja alkoivat heitellä muutaman sanan vieraita kieliä. Äitini kasva-

KÄÄNNÄ

KEIHÄÄLLÄ JA...

tusperiaatteisiin ei koulunkäynti kuulunut muuten kuin mitä pakollista oli. Työ oli se sana, joka sai hänet lämpenemään. Hän oli niitä vanhan kansan työläisnaisia, jotka ajattelivat että mitä työläiskakara herrojen koulussa tekee. Opettaja Tikkanen olisi järjestänyt minut vapaaoppilaaksi Oulunkylän Yhteiskouluun, mutta äidin sana oli laki.

Koulun jälkeen olin puolisen vuotta puutarhurin opissa kunnes poikakaverini Niemisen Elias tuli eräänä päivänä kotiini ja kertoi, että pääsisin lehtipojaksi juniin. Sillä hetkellä se tuntui melkein kuin omalta liikeyritykseltä! Sain luvan lähteä ja ensimmäinen tuuri oli "sutkin tuuri". Käytännössä se merkitsi sitä, että juoksin lehtireppuni kanssa kaikissa lähtevissä junissa aivan lähtövihellykseen saakka.

Tämä uusi ammatti merkitsi luultavasti paljon enemmän kuin kohtalaisia tuloja ja mielenkiintoista työtä. Opin matkustamaan! Minusta tuli kulkuri.

En ollut edes lehtipojaksi mikään ihannetyyppi. Olin pitkä ja hontelo, junien ovet olivat liian matalia ja kun sukeltauduin reppuni kanssa vaunuun, herätti huutoni: "Onko vaunussa ketään lukutaitoisia?", enemmän hilpeyttä kuin paheksuntaa.

Vähitellen pääsin liikkumaan. Ensin Tampereelle ja sitten aina Kouvolaan saakka. Näin kaiken mitä junassa voi nähdä ja minkä ainoastaan junassa voi nähdä! Menestys kauppiaana oli vaihtelevaa. Oli nousukausia ja kun pula-aika sitten alkoi ravistella maapalloa, sen koki lehtipoika ensimmäisenä. Voidaan sanoa, että se oli "suhdanneherkkää" työtä.

Lapuanliikkeen aikoina elämä junassa oli suorastaan jännittävää. Muistan miten pönäkkä isäntämies kysyi oliko minulla Sosialidemokraatteja. Hän osti kaikki, jokaisen numeron laukustani. Sitten hän äänettömyyden vallitessa repi koko nipun ja heitti kappaleet ulos akkunasta. Samassa osastossa istui toisen puolen miehiäkin. Joku heistä osti kaikki Uudet Suomet ja taas lensi silppu pitkin ratavarsia. Viisaana liikemiehenä pysyin vaiti ja laskeskelin mielessäni ison kaupan tuomaa voittoa.

Silloisista kavereistani on entinen lehtimyyjä Välilän Arska nykyisin huomattavan autoliikkeen päällikkönä ja Perttulan Pentti löysi elämäntehtävänsä armeijasta ja sittemmin Kouvolan Sanomista.

Urani lehtipoikana päättyi kolmekymmenluvun alussa pulavuosiin. Taloudellisesti en siitä paljoa kostunut, mutta muut sitäkin enemmän. Helsingin rautatieaseman seutu oli samanlainen sulatusuuni kuin mitä se on tänäänkin. Tuhannet ihmiskohtalot vyöryivät nuoren pojan ohitse mahtavana kavalkadina. Opin elämää ja luin vakavaa klassista kirjallisuutta. Ihan totta! Matkalukemisenani oli Tagorea ja Goethea. Suurelle junayleisölle myin "Tosikertomuksia", "Juttutupaa", "Lukemista kaikille" ja Veli Giovannin "Pilajuttuja". Markan kappale. Miehetkin ostivat niitä salaa, naiset lukivat julkisesti.

Oulunkylän Tähti — johtotähti

Oulunkylässä ei ollut meille sopivaa urheiluseuraa. Vuonna -27 perustettiin Oulunkylän Tähti ja olin sen perustajajäseniä. Alkunsa se sai inkkariporukasta ja kivisodista. Ruotsalaisseura Gnistan ei tuntunut meille sopivalta eikä siellä ollut poikaosastoa lainkaan. Nuorisotyötä ei silloin pidetty niin tärkeänä.

Pienestä kuulapahasesta ja keihään kärjestä ja venäläisestä virstasta se kaikki alkoi. Tatu ja Hannes Kolehmainen olivat juosseet samoissa maisemissa maailmanennätyksiään, perinteitä siis oli.

Keihäs tuntui luontuvan käteeni hyvin. Meni neljäkymmentä metriä, tuli kymmenen vuotta lisää ja kun ylitin kuusikymmentä, tunsin olevani jo kohtalainen tekijä. Muissa lajeissa olin aina viimeinen. Porasin kotona huonoa menestystäni ja yritin taas.

Työttömyys vaivasi edelleen. Lapualaisaikana työläisseuroja lakkautettiin ja taloja suljettiin. Menin Armas Valsteen luokse kysymään töitä, mutta hän vain pudisteli päätään ja ohjasi edelleen Matti Järvisen puheille. Helsingin Jyryn lakkauttaminen oli isku vasten työläisurheilun kasvoja. Muistan miten Armas Valstekin pahoitteli sitä, samoin muistan Urho Kekkosen taistelun lakkautettujen määrärahojen puolesta eduskunnassa. He olivat molemmat porvariliittojen miehiä, mutta ymmärsivät urheilun parhaan.

▲ **Muutama ulkomaanmatka on takana. Matkustamisen voi ottaa rauhallisesti.**

▼ **Suuri unelma on totinen tosi. Kolmoisvoitto Työläisolympialaisissa Antwerpenissa 1937. Vasemmalta: Rautavaara, Autonen, Mattila.**

Mutta keihäs teki kesä kesältä pidempiä kaaria. Ruoka oli edelleen hakusalla, oli pakko seisoa yleisessä soppajonossa, yksi annos päivässä. Olen seisonut samassa jonossa nykyisen Elannon pääjohtaja Olavi Salosen kanssa ja jos sitä rivistöä saisi katsella

Purjelaivan masto ja matruusi Tapio Rautavaara. (Rautavaara kuvassa oikealla.)

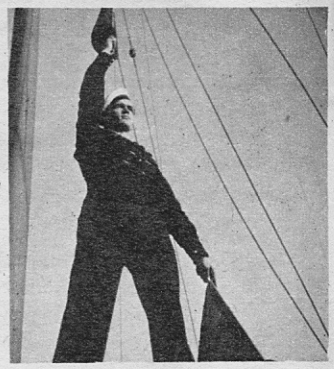

▲ **Kitara alkaa luontua miehisiin kouriin. Esiintymisasu on joltakin sodanaikaiselta viihdytyskiertueelta.**

▼ **Keihäänheiton opetusta Ranskan urheiluopiston pihalla. Erikoinen heittotyyli, jonka lapsena läpikäyty riisitauti saneli, on sama jolla tämän hetken tähtiheittäjät heittävät. Päävalmentaja Valste yritti muuttaa Tapsan tyyliä, mutta onneksi hän oli siinäkin jääräpäinen.**

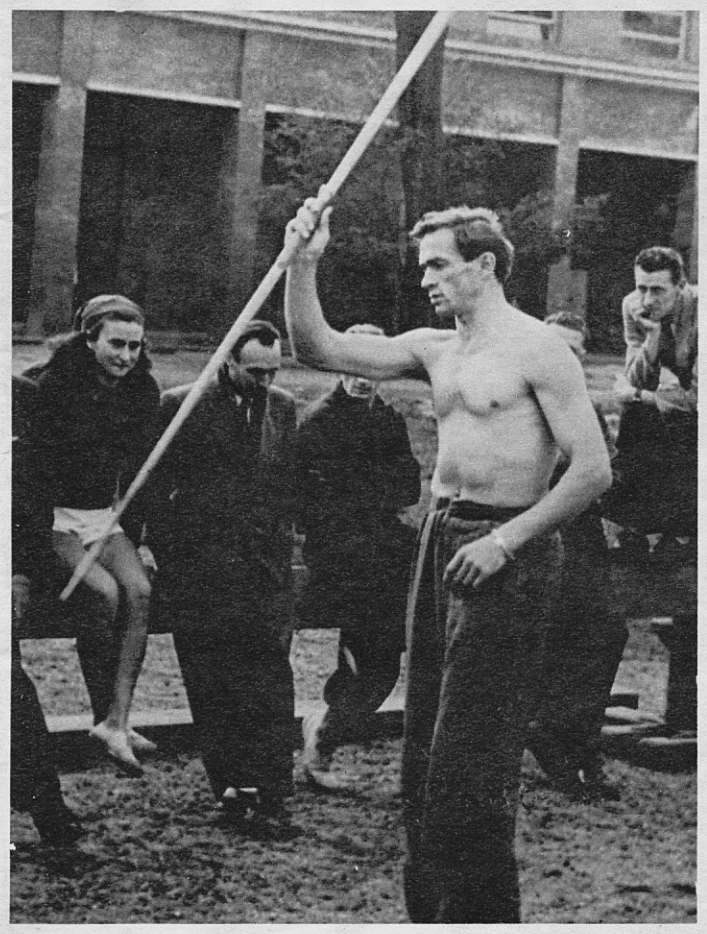

nyt uudelleen, sieltä löytyisi monet tutut kasvot.

1934 olin kypsä ensimmäiseen TUL:n mestaruuteen. Tulos jäi uupumaan neljä senttiä kuudenkymmenen metrin rajasta. Vuotta myöhemmin uusin mestaruuteni ja tulosluettelossa löytyy kuudennelta sijalta Uljas Kandolin, Helsingin Tarmo. Kun kesällä -36 heitin uuden TUL:n ennätyksen 67.06, aloin uumoilla pääsystä Antwerpenin Työläisolympialaisiin, aloin odottaa todellista menestystä. Ikävintä oli kilpailukosketuksen puute. Liitot olivat sotasilla jatkuvasti. SVUL:n pojat kilpailivat omissa kilpailuissaan, me omissamme. Tunsin, että voisin tasaveroisena osallistua koko maata kattaviin kisoihin, mutta siihen ei annettu mahdollisuutta. Sama riivaaja, joka vielä tänäkin päivänä riepottaa urheiluamme, oli minun urani alkuaikoina ylipääsemätön kanto.

Konservatoriossa soitin viulua. Suuriin kouriini ei hento viulu tuntunut sopivan, vaikka kyllä kai minussa jonkinlainen annos musikaalisuutta oli, koskapa opettajani sanoi minun edenneen vuodessa kolmen vuoden kurssin. Hän tarjosi soittimekseni selloa, mutta se tuntui vieraalta. Mandoliinikin oli mukavamman tuntuinen, kitarasta puhumattakaan. Ja näin kai luotiin sattuman kautta pohja nykyiselle uralleni. On huomattava, ettei kitara suinkaan noihin aikoihin ollut muotisoitin. Se oli suorastaan harvinaisuus. Ja jos totta puhutaan, en minä silloin voinut kuvitella, että kulkisin joskus kitara kainalossa pitkin maata perhettäni elättäen.

Tähden illanvietoissa lauleskelin kansanlauluja miten kuten osasin. Työläispiireissä suositut kisällilaulut eivät minua kiinnostaneet. Kuuntelin niitä kyllä mielelläni, mutta en oikein voinut kuvitella menevänsä itse mukaan. Siihen aikaan ei tavallisella koulua käymättömällä työläisnuorella voinut kovin ihmeellisiä tulevaisuudensuunnitelmia ollakaan, elettiin päivä kerrallaan, yritettiin ottaa leipä sieltä mistä sen sai ja korkeintaan haaveiltiin jostakin tarkemmin määrittelemättömästä paremmasta tulevaisuudesta.

Elämä käynnistyy

Elämääni tuli uutta sisältöä eräänä kesäisenä päivänä Oulunkylän urheilukentällä. Jouduin juttusille Liisa-nimisen pitkän hoikan neitosen kanssa. Hän oli tullut viettämään aikaansa urheilukentän laitamille kuten siihen aikaan oli tapana. Alkoi pitkä seurustelu, Talvisota ehti syttyä, Liisasta tuli kansakoulunopettaja jonnekin Hämeeseen ja kun sitten istuin kuorma-auton kopissa Uljas Kandolinin kanssa jossakin talvisen sotanäyttämön pyörteissä, kysäisin hyvältä ystävältäni, että mitä tämä arvelisi jos menisin naimisiin. Kahdeksan pitkää vuotta tarvittiin päätöksen tekoon, päätöksen, joka on pitänyt tähän päivään saakka. Liisa tuskin pahastuu, vaikka kerronkin, että hän se minua kosi, enkä minä häntä. Sota riehui pahimmillaan ja Liisa tunsi olonsa kovin yksinäiseksi ja kiusalliseksi vieraalla paikkakunnalla. Hän lähetti minulle kirjeen, joka sai eloa tällaiseen hitaaseen jurrikkaankin. Minun onneni oli, että Liisa sen kirjeen kirjoitti!

Työläisolympialaisiin pääsin ja tuomisina minulla oli hopeamitali. Nimeni alkoi näkyä lehtien palstoilla. Laulamista riitti entistä enemmän, sain joskus pieniä palkkioitakin laulamisestani. OTK ja Elanto Sörnäisten rannassa tulivat minulle tutuiksi, aloin saada itsestäni irti jotain. Tulevaisuus ei tosin ollut juuri sen varmemmalla pohjalla kuin siihenkään saakka, mutta jotenkin oli mukavaa elää. Suomi sai oikeuden järjestää Olympiakisat, kisat joita sitten ei kuitenkaan koskaan tullut. Silloin sitä ei kuitenkaan tiedetty ja ajatuksissa takoi: heitän omissa Olympialaisissamme. Teen työtä niin paljon, että mahdun joukkueeseen. En osannut pelätä Matti Järvistä enkä Yrjö Nikkasta. Olin monessa mielessä voittanut itseni, saatoin pystyä vieläkin parempaan.

Elämä käynnistyi. □

TOINEN OSA TAMMIKUUN NUMEROSSA

Tinneri on kuoleman-

Maahamme on hyvää vauhtia kehittymässä vammaisten ryhmä, jonka normaalit elämisen mahdollisuudet tuhoutuvat jo varhaisnuoruudessa. Alle kaksikymmentävuotiaat tuijottelevat seiniä ja osaavat tuskin kirjoittaa nimeään. He ovat nähneet kivien muuttuvan kilpikonniksi, he ovat nähneet kokonaisten metsien putoavan maan sisään. He ovat nähneet enkeleitä ja Jeesuksen. He ovat käyneet todellisuuden tuolla puolen. Ne ovat olleet elämysrikkaita matkoja, mutta on niillä ollut hintaakin. Lippuna muutamalle matkalle on yleensä terveyden tuhoutuminen; melkoinen tylsämielisyyden tila joka tapauksessa. He ovat tinneristejä, imppaajia.

Teksti: MARTTI HASU
Kuvat: REINO KAIVOLA ja MATTI PULLIAINEN

Tinneri on kuoleman-vakava asia

He eivät juo viinaa eivätkä polta kannabista. He vetävät keuhkoihinsa teknisistä liuotteista lähteviä huuruja. He imppaavat.

Asiantuntijat sanovat, että imppaajien tilanne on surkeampi kuin alkoholistien tai huumausaineiden käyttäjien. Noissa molemmissa tapauksissa hoito- ja huoltojärjestelmät ovat melko pitkälle kehitettyjä ja hyvin toimivia; tiedetään mitä voidaan tehdä sairaaloiden, ryhmätyön yms. puitteissa. Imppaajien kohdalla tämä tärkeä kysymys on avoin. Erilaisia hoitoja on yritetty, mutta tuloksista ei kukaan uskalla sanoa mitään varmaa. Sitäpaitsi ovat hoitoon saatetut liian usein lääketieteellisesti ottaen mitään tekemättömässä kunnossa. Tylsämielisyyden aste on saavutettu.

Aliarvioitu ongelma

Tinneristien olemassaolo on toki tiedetty, mutta vakavaa huomiota siihen ei ole yleisesti kiinnitetty. Ensimmäisenä lehtenä Suomessa HYMY-lehti nyt selostaa mitä imppaajat huumaustilanteessa kokevat. Kerromme myös yksityiskohtaisin esimerkein imppaamisen aiheuttamista vaurioista.

Johtaja Aarne Kostamo on eräs alan harvoista asiantuntijoista. Hänen johtamassaan Mikkelin A-kodissa hoidetaan alkoholistien ohella myös tinneristejä. Tärkeimmät imppaajia koskevat havainnot onkin tähän mennessä tehty pääasiassa Mikkelin A-kodissa, jonne hoidettavia saapuu eri puolilta Suomea, pääasiassa kuitenkin Helsingin tienoilta.

— Tinneriä pidetään yhtenä kaikkein vaarattomimmista huumausaineista, mikä on sitten osoittautunut hyvin kohtalokkaaksi virhepäätelmäksi, sanoo Kostamo. — Laboratoriovertailussa asia voi ehkä näyttääkin vaarattomalta, mutta samaan tulokseen ei voi tulla sellainen henkilö, joka päivittäin seuraa imppaamisen seurauksista kärsivien elämää.

— Harhaluuloista yleisin lienee se, että tinnerin kuvitellaan aiheuttavan alkoholihumalan kaltaisen tilan. Näin ei asia suinkaan ole, vaan imppaajien tavoitelluimpia kokemuksia ovat eri asteiset hallusinaatiot. Tinneri toisin sanoen siirtää käyttäjänsä irti todellisuudesta. Tätä ei yleisesti tiedetä, koska siitä ei ole kai koskaan julkisuudessa kirjoitettu.

Pelit soi ja kilpikonnat ryömivät

Pummiksi itseään kutsuva 23-vuotias entinen merimies sanoo kokeneensa lähimain kaikki huumautumisen tunnetut ja tuntemattomat muodot, LSD on ainoa mitä hän ei ole ehtinyt kokeilla. Hän on tois ta kertaa A-kodissa hoidetta vana. Poispääsyn jälkeen hän tä odottaa parin kuukaude linnatuomio ja sen jälkeen rai tis ja säännöllinen elämä – niin hän ainakin toivoo. Pum min tinnerikokemukset ova tällaisia:

— Ensimmäisten nuuhkai sujen aikana timmeri tosiaa haisee tinnerille, sen jälkee se alkaa haista ja maistua sil le mistä imppaaja eniten pi tää, esimerkiksi suklaalle. Sit te se siirtää jätkän kokonaa pois tästä päivästä. Kato, jo mä esimerkiksi tuijotan jotai kivee ja haluun et se on kil pikonna, se kanssa muuttu kilpikonnaks, se ryömii j kaikki. Mä voin panna iso metsät aukeiksi, puut puto kun kuoppaan vaan.

— Sitte mä kuulen musiik kia, helvetin hyvää musiikkia Mä pääsen taivaaseen me kein... Tiedäks sä mikä o Pikku Taivas?

Enpä taida.

— Joo kato, se on semmo nen jota imppaajat harrasta Siis kaveri vetää keuhkon täy teen ilmaa ja pitää sen sisäs sään. Sitte toinen puristaa ta kaa päin sen rintakehää o kein perkeleesti. Siinä mene taju sanotaan ny tommosek puoleks tunniks suunnilleer Sanotaan että siinä tilassa nä kee oikein tosissaa hienoo mut mä en kylläkään ole näh ny... mä nukuin vaan. Lää kärit sanoo, että tommone

vakava

Mikkelin A-kodin johtaja Aarne Kostamo on työssään monipuolisesti perehtynyt tinneristien elämään. Hän pitää tilannetta hälyttävänä.

Mikkelin A-koti saa vielä tänä talvena käyttöönsä uudet hoitolatilat. Imppaajien ulkonaiset mahdollisuudet uuteen elämään paranevat.

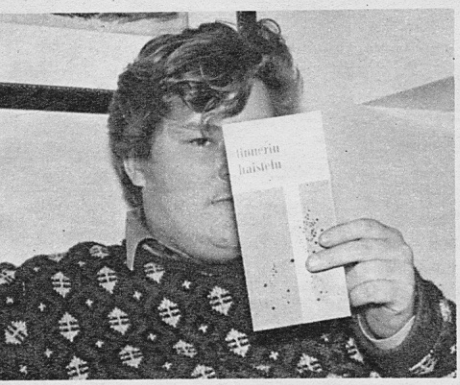

Pummi, imppaaja, tietää millaista on kun kivet muuttuvat kilpikonniksi ja metsät vaipuvat maan uumeniin.

asia

tahallinen tajuttomuus voi olla vaarallista.

Lukutaito unohtui

Pummin onni on saattanut olla että viina on hänestä ollut sittenkin parempaa kuin tinneri, hän ehti lopettaa imppaamisen ennen kuin pahimmat vauriot ilmenivät. Yhtä onnellisesti ei ole käynyt sille 15-vuotiaalle nuorukaiselle, joka ei enää osaa lainkaan lukea, vaikka on käynyt kansakoulun normaalissa järjestyksessä. Ymmärrettävistä syistä ei haastattelija tässä kunnossa olevasta veikosta paljon kostuisi. Enempää kuin siitäkään imppaajasta, jolle täytyy erityisesti huomauttaa väistämisen välttämättömyydestä ohituksen mahdollistamiseksi.

Johtaja Kostamo kertoo erään hoidokkinsa saaneen imppaamisen tuloksena "ilmoituksen" eräässä Helsingin puistossa tapahtuneesta joukkomurhasta. Samalla hänelle "annettiin käsky" käydä maansiirtokoneella lykkimässä ruumiit kekoon. Pojalle tuli hätä, hän harhaili ympäri kaupunkia kunnes löysi maansiirtokoneen, käynnisti sen ja lähti ajelemaan "murhapaikalle".

— Tinnerin käytöstä aiheutuvat terveydelliset vauriot kohdistuvat aivotoimintaan, maksaan, verenmuodostukseen ja persoonallisuuden kehitykseen, sanoo Kostamo. — Usein on käyttäjien persoonallinen kehitys pysähtynyt ja jopa taantunut lapsenomaiselle tasolle.

Nuorten ihmisten ongelma

Pääosa imppaajista on 12—17 vuoden ikäisiä. Alle kaksitoistavuotiaat ovat harvinaisempia. Kahdenkymmenen korvilla siirtyvät useimmat muihin aineisiin, mutta Mikkelin A-kodissa on kyllä hoidettu iäkkäämpiäkin imppaajia, vanhin on ollut 30-vuotias.

— Tunnetaan kyllä myös sellaisia piintyneitä imppaajia, jotka eivät koskaan vaihda tinneriä muihin aineisiin, sanoo Kostamo. — He tulevat vähitellen täysin eristyneiksi ja ihmisaroiksi ja ovat joka suhteessa täysin aineensa vietävissä.

Aarne Kostamon kokemuksen mukaan suurin osa imppaajista on kotoisin henkisesti kylmistä kodeista. He kärsivät alemmuudentunteista ja useimpien koulumenestys on alun perin ollut heikohko.

Imppaajan yleiskuvan hahmottelee Aarne Kostamo näin:

— He ovat rakkauden lapsia, jotka mielikuvituksessaan samaistavat itsensä jumaloituihin pop-tähtiin. He haluavat irtautua yhteiskunnasta, jonka he tuntevat vieraaksi ja jonka jäsenyyttä he eivät näe tavoittelemisen arvoisena. Jotkut heistä huomaavat valheellisen elämänsä kestämättömyyden ja ponnistautuvat takaisin oikeille raiteille, mutta suuri osa rekisteröidään myöhemmin alkoholisteiksi tai narkomaaneiksi. He kulkevat vääjäämättömästi kohti pysyvää mielisaurautta tai ennenaikaista kuolemaa.

Hallitus ymmärsi asian vakavuuden

Tämän jutun kirjoittamisen jälkeen antoi valtioneuvosto määräyksen ettei tinneriä enää saa myydä alle 18-vuotiaille. Päätös osoittaa myös hallituksen tajunneen kuinka vakavasta asiasta on kysymys. Ennustamme tahranpoistoaineiden myynnin lähiaikoina lisääntyvän. □

30 KERTAA MISS SUOMI II OSA

50-LUVULLA KAUNOTTARET AVIOITUIVAT ULKOMAILLE

Teksti: IRIS TUUNAINEN

ARMI on Filippiineillä
INGA-BRITT SÖDERBERG
Kanadassa
MIRVA ARVINEN USA:ssa
SIRKKU TALJA
seurapiirirouvana Pariisissa
PIRKKO MANNOLA
näyttelee Ruotsissa
MAYA SARIOLA löytyy Roomasta
ESSI PETHMAN valloitti Pariisin
HELI HEISKALA
on Uudessa-Seelannissa.
Loput sentään jäivät kotimaahan.

Tina

30 KERTAA MISS SUOMI

1950—51
HILKKA RUUSKA

— Saahan sitä sanua! tokaisi Hilkka Ruuska, kun joku kehui häntä missiaikana kauniiksi. Missikisat eivät muuttaneet tuolloin 17-vuotiaan Hilkan tyyliä lainkaan, hän oli yhtä suora ja reipas kuin niihin aikoihin, kun kauppaneuvos Kerttu Pitkänen keksi nuoren oululaisneitosen liikkeensä mannekiiniksi.

Hilkka osallistui Riminillä Miss Eurooppa -kilpailuihin, mutta ei menestynyt — ei kilpailuissa, mutta itse shaahi ihaili nuorta suomalaisneitosta tavattomasti. Kotimaassa oli kuitenkin odottamassa mielitietty, kauppaedustaja Jouko Visuri, jonka kanssa Hilkka avioitui jo missivuotensa aikana. Avioliiton langat menivät kuitenkin solmuun, sillä pariskunta erosi. Toinenkaan avioliitto ei ollut Hilkalle se oikea mutta kolmas kerta sanoi toden. Kolmas aviomies on sama kuin ensimmäinenkin, tuttu oululaispoika Jouko Visuri!

— Minulla on tällä hetkellä seuranani vain kaksi saksanseisojaa, jotka onnekseni tarvitsevat melko paljon hoivaa. Molemmat tytöt ovat lähteneet maailmalle! kertoi rouva Visuri.

— Jaana, vanhempi tytöistä, meni naimisiin ja teki minusta 37-vuotiaana isoäidin! Hänellä on poika. Nuorimmainen lapsistani lähti hänkin maailmalle siipiään koettamaan, enkä minä halua estää. Lähdinhän itsekin 16-vuotiaana Helsinkiin.

Jaana Visuri, nyt 19-vuotias rouva, halusi hänkin kokeilla onneaan missikilvassa pari vuotta sitten. Tyttö ei kuitenkaan ilmaantunut loppukilpailuihin, lieneekö poikaystävä kieltänyt osallistumasta? Joka tapauksessa Jaana on ensimmäinen missin tytär joka aikoi tosissaan koettaa onneaan — tosin vain saadakseen enemmän mainetta onnistuakseen iskelmälaulajana.

— Minä olen täällä Oulussa niin syrjässä kaikista muista, etten ole niitä missiaikojeni tuttuja juuri tavannut. Olisihan se melko mukavaa tavata kilpakumppaneitaan 20-vuoden takaa. Elokuvatytöksi valittiin muistaakseni silloin Heidi Lybeck ja kansikuvatytöksi Sinikka Pohjalainen. Jotakin sellaista se oli . . .

1952
EVA HELLAS
Armi Kuusela

Eva Hellas ja Kyllikki Koskihalme kamppailivat hyvin tasapäisesti voittajan tittelistä. Armi Kuuselan Suomen Neidon titteli sen sijaan ratkesi melkein kuin itsestään. Molemmat edellämainitut jäivät pahasti Armin varjoon tämän voitettua Miss Universum -kilpailut.

Eva Hellas ja Kyllikki Koskihalme olivat mannekiiniaikoinaan erottamaton parivaljakko. Armi sen sijaan katosi nopeassa tahdissa avioon Filippiineille. Armi on kaukana, Kyllikki kadonnut kaikessa hiljaisuudessa jonnekin ja Eva muuttanut vain kuukausi sitten Kuopioon.

Eva Hellas toimi myyjämannekiinina niin kauan, kunnes kolme lasta lentäjämajuri Erkki Lindbergin kanssa vaativat oman osansa. Saatuaan lapset onnellisesti kouluikään Eva palasi osapäivätyöhön — tietysti muodin pariin. Pari vuotta sitten nähtiin hänet missikisojen yhteydessä yhtä hoikkana ja sirona kuin ennenkin. Misseillämme näyttää olevan tapana kaunistua vanhetessaan.

Armi Kuusela-Hilario on tyttö joka muutti Muhokselta Manilaan, tyttö, joka tunnetaan koko Suomessa vain Armina. Hänellä on viisi lasta, varallisuutta, mahdollisuus matkustaa kerran vuodessa kotimaahan tuttuja tapaamaan. Hänellä on aviomies, joka pienistä epäilyksistä huolimatta on onnistunut pääsemään suomalaisten suosioon, vaikka veikin kaikkien rakastaman kaunottaren tuhansien kilometrien taakse.

Hilarioilla menee hyvin.

Hilkka Ruuska, missi 20 vuoden takaa. 37-vuotias onnellinen isoäiti. OULU.

Armi Kuusela-Hilario, konsulinna, unohtumaton kaunotar. Ensimmäinen Suomen Neito. MANILA.

Eva Hellas, lentäjämajuri Erkki Lindbergin puoliso. Muutto KUOPIOON tapahtui vain kuukausi sitten.

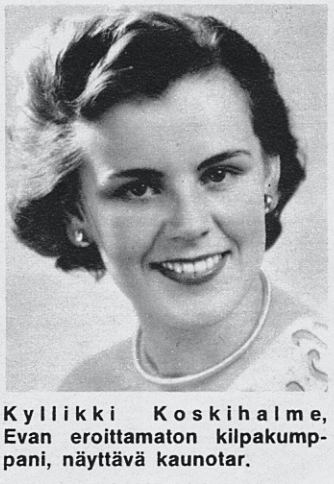

Kyllikki Koskihalme, Evan eroittamaton kilpakumppani, näyttävä kaunotar.

Tällä hetkellä perhe on muuttanut Manilan esikaupunki alueelle, pois vilkkaasta keskustasta. Gil Hilariosta on tehty Suomen kunniakonsuli. Aloite on tullut kotoisista vientipiireistämme, joissa osataan antaa arvoa sille, että Gil ja Armi ovat tehneet kovasti maatamme tunnetuksi meille melkein tuntematto massa maassa. Rahallisest Gil ei hyödy tittelistään mi tään, päinvastoin. Kesällä Suomessa käydessään Arm on esittänyt pyynnön päästä jälleen Suomen kansalaiseks voidakseen aivan virallisest edustaa maatamme Filippii neillä. Armilla on siihen kaik ki mahdollisuudet olemass — hän kuului mm. Osakar maailmannäyttelyn aikana Fi lippiinien presidentin rouvan viralliseen seurueeseen.

1953
MAIJA-RIITTA TUOMAALA
Teija Sopanen

— En minä niistä kilpailuis ta juuri muuta muista, kuin että me kaikki — minä, Ihan netyttö, Elokuvatyttö ja Kan sikuvatyttö — olimme 18-vuo tiaita. Ihannetyttöni nimi o Raija Mättönen, muu nimet ovat unohtuneet.

Maija-Riitta Tuo maala avioitui meteorolog Mauri Salon kanss muutamia vuosia missikauten sa jälkeen. Hänellä on kaks lasta, 15-vuotias Päivi ja 9 vuotias Petteri. Elämä suju mukavasti, perhe asuu "mel kein maalla", Martinmäessä missä on tilaa liikkua ja reip pailla. Rouva Salo käy työs sä Muotituote Oy:ssä, miss hän toimii jo kuudetta vuo ta.

— Minulla on sellainen ta pumus pysyä paikallani. En nen tätä työpaikkaa olin 1 vuotta Kirjokankaalla. Ole tukkumyyjä ja vähän manne kiinikin välillä. Enää en sen tään matkusta tapaamass asiakkaita, vaan hoidan asia täältä pääpaikalta käsin. Mu kavaa työtä, sanoisin. Min hän olin missiksi valittaess kampaaja, mutta jotenkin si nä kiertueitten aikana tuli so keuduttua erottamattomas vaatteisiin.

Teija Sopanen esiin tyi Suomen Neidoksi valir

Teija Sopanen, kaunotar ilman nuoruudenaikaisia pisamia. HELSINKI.

Yvonne de Bruynin sisar Beatrice otti vuonna 67 osaa missikilpailuun, mutta ei menestynyt Yvonnen tavoin. Yvonne on rva Luhtala. KURIKKA.

Kansikuvatyttö mallia 1955. Nykyään rva Kari Suomalainen, entinen Lippe Hokkanen. HELSINKI.

Elokuvatyttö Leni Katajakoski. Hän todella teki elokuvia — ja onnistui hyvin. SAKSA.

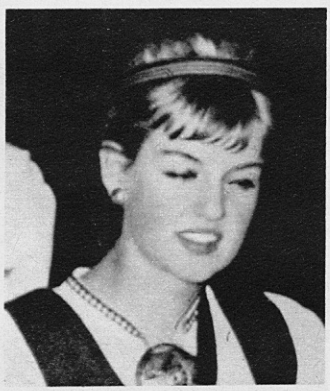

Sari Kaukonen, Lenitan perintöneito. Entinen Sari Rinne. HELSINKI.

Inga-Britt Söderberg, Miss Eurooppa -55. Sulhasen ohjaltava. Nai diplomaatin. KANADA.

tansa jälkeen muutamissa elokuvissa, mutta vasta TV on tehnyt hänestä todellisen tähden. Seitsemän Telvistä, palkintoja suosituimman TV-kuuluttajan tittelistä, kaapin päällä kertovat omaa tarinaansa Teijan suosiosta.

Missiaikoinaan Teija oli pisamakasvoinen, kiharahiuksinen ja hyvävartaloinen tyttö. Tänä päivänä pisamat ovat kadonneet, tilalle on tullut pehmeää naisellisuutta — ja suomalaiseen tapaan taistelua liikakilojen kanssa. Teijalla näyttää kuitenkin olevan loistava huumorintaju ja mukava tapa nauraa itselleen. Liikakilot menevät siinä sivussa.

Avioliitto Matti Oraviston kanssa on ollutta ja mennyttä. Kaksi lasta, Jaana ja Janne, ovat kasvaneet omatoimisiksi ja järkeviksi nuoriksi, eikä heistä ole ollut harmia pääkuuluttajana toimivalle Teijalle. Oma viihtyisä koti, posliinikokoelmat, hyvät tuttavat ja virkistävät matkat sekä tavallisesta kuulutustyöstä poikkeavat tehtävät pitävät pirteänä. Paljon puhuttu seurustelu Pertti Purhosen kanssa on yksityisasia, josta Teija ei ole seitsemän seurusteluvuoden aikana paljon jutellut. Häitä on odotettu joka vuosi, ja Purtsin puolelta niitä on lupailtukin, mutta vielä ei ole ratkaisua tapahtunut.

1954
YVONNE DE BRUYN
Lenita Airisto

Kun Yvonne missikiertueensa aikana rakastui Pentti Luhtalaan, hän jätti kaikki houkuttelevat tarjoukset ja muutti kotirouvaksi Kurikkaan. Kolme lasta, 13-vuotias Riitta, 12-vuotias Marjut ja 8-vuotias Matti antoivat yllin kyllin työtä perheen omistaman lakkitehtaan lisäksi. Nyt, kun lapset ovat kasvaneet niin isoiksi, että osaavat olla omin nokkineen, on Yvonne lähtenyt uudelleen kiertueille.

— Täytyy tehdä töitä niin kauan kun minut vielä muistetaan ja mahdollisuuksia on! hän sanoo leveällä kurikkalaismurteellaan. Toistaiseksi työtä on riittänyt, sillä Yvonne on vain kaunistunut vuosien mittaan.

Lasten sikotauti oli se onnekas syy, jonka takia Yvonne sattui olemaan kotosalla. Pikainen vilkaisu lähellä olevaan leikekirjaan kertoi, että Ihannetytöksi valittiin Raili Kallioinen, joka on kadonnut hiljaisuuteen, Kansikuvatytön tittelin vei Lippe Hokkanen, pirteä vaaleaverikkö, joka nykyään tunnetaan Kari Suomalaisen vaimona. Karin ja Lipen avioliitto herätti aikoinaan melkoisesti huomiota, sillä — voi kauhistus — Lippe oli esiintynyt Linnanmäellä vedenneitona. Tämän päivän Liisa (Lippe) Suomalainen on tyytyväinen kotirouva, kolmen villin vekaran, kahden kissan ja taiteilija Karin silmälläpitäjä. Omaksi huvikseen hän harrastaa laulua.

Elokuvatytöksi valittu Leni Katajakoski osoittautui tittelinsä veroiseksi. Hän esiintyi useissa kotimaisissa jutuissa ja toi esiin melkoisia näyttelijäkykyjäkin vaalean ja edustavan ulkomuotonsa lisäksi. Hän avioitui saksalaisen kanssa ja oli useita vuosia miehensä kotimaassa edustaen suomalaisia kenkiä. Joitakin vuosia sitten hänet nähtiin TV:ssä emännöimässä Jahnukaisen vetämässä ohjelmassa. Suomalainen nykyelokuva ei valitettavasti osaa antaa työtä parhaassa iässä, kauneinta aikaansa eläville, kypsille naisille.

Lenitaa ei kukaan uskoisi 33-vuotiaaksi. Hän elää tiiviisti mukana muodissa, näyttää aina muodikkaimmalta — juuri sellaiselta kuin kunakin aikakautena pitääkin. Hän on tottunut siihen, että häntä sanotaan Airistoksi, vaikka hänen sukunimensä on jo vuodesta -61 ollut Melin. Hänellä on tarmokas ja menestyvä mies, jota ei vaimon menestys ja menevyys masenna. Saattaa olla, että jonakin päivänä Ingvar S. Melin voi esitellä maailmalle erään edustavimmista ministerinrouvista.

Lenita on pelottavan tarmokas nainen, monipuolinen kyky, jota ei tunnu masentavan mikään, ei edes se, että joutuu linjojensa takia pitämään melko tiukkaa laihdutuskuuria. Hän on kiistelty persoona, jonka olemuksesta ja sanomisista ollaan montaa mieltä.

Lenita ei enää pelkästään esiinny mannekiinina, vaan

KÄÄNNÄ

30 KERTAA MISS SUOMI

hän osallistuu niin vaatteiden suunnitteluun, näytösten musiikin, koreografian ja tekstin luomiseen, valitsee ryhmän jota hän rautaisella kädellä ohjaa, tarvittaessa laulaa ja tanssii, seisoo vaikka päällään jos niin on hyvä. Näyttää siltä, ettei hänelle ole mikään mahdotonta.

— Joskus minäkin masennun, kun on tehnyt oikein kovasti työtä jonkun asian edestä, eikä kukaan kiinnitäkään siihen huomiota. Että silloin puhutaan vain siitä, miten kamala meikki sillä oli ja tuollaista. Onneksi sitä sattuu harvoin . . .

Lenitan varaneidoksi valittiin Sari Rinne. (Perintöprinsessan titteleitä ei Suomen Neito -kilpailuissa ollut, toinen oli vain toinen ja kolmas kolmas.) Nimi Rinne ei sano lukijalle luultavasti juuri mitään, mutta kun kerrotaan, että tämä vaalea neitonen meni aikanaan naimisiin tietokilpamies-ravintoloitsija Timo T. Kaukosen kanssa, on nimi jo ehkä tuttu. Tällä hetkellä pariskunta on eronnut, eikä Sari Kaukonen halua sanoa asiasta enempää. Hänellä on hyvä ammatti — hän on lapsia kasvattaessaan opiskellut siinä sivussa puheterapeutiksi.

1955
INGA-BRITT SÖDERBERG
Sirkku Talja

Inga-Britt Söderbergin valinta Miss Euroopaksi herätti melkoisen kohun, sillä kisat pidettiin sinä vuonna Suomessa. Oman tytön valinta kauneimmaksi sai aikaan puheita, mutta toisaalta oli todettava se, että Inga-Britt oli todella kaunein.

Missien kotimaisena managerina tunnettu Helge Siimes on todennut, että Inga-Britt oli "vaikea". Vaikeaksi hänet teki lähinnä sulhanen, joka ohjaili tytön toimintaa. Kaiken lisäksi sulhanen oli naimisissa, eikä se suinkaan muuttanut asiaa mukavampaan suuntaan. Perintöprinsessaksi valittu Mirva Arvinen ja Inga-Britt viihtyivät hyvin yhdessä ja aikaansaivat monia sekaannuksia. Molemmat ovat tällä hetkellä ulkomailla, Mirva avioitui lentäjän kanssa ja asuu luultavasti USA:ssa. Inga-Britt vihittiin lokakuussa -56 kanadalaisen diplomaatin Don Clissen kanssa. He asuivat jonkin aikaa Sveitsissä, mutta muuttivat myöhemmin — miehen vaihdettua diplomaatinuransa siviilivirkaan, — Clissen kotimaahan Kanadaan. Perheessä on yksi lapsi.

Jostakin kohtalon oikusta myös Suomen Neito avioitui ulkomaille. Sirkku Talja on tällä hetkellä madame Larrivoire, hänen seurapiiriinsä kuuluvat suurin osa Pariisin hienostosta, jopa presidentti Pompidou. Sirkku on pitänyt seuraa mm. rouva Sylvi Kekkoselle tämän Pariisin vierailun aikana.

Sirkku Talja oli missiksi valittaessa tumma, pyöreäposkinen tyttölapsi. Hän toimi aikansa Tabe Slioorin mannekiinikoulun oppilasopettajana kunnes lähti valloittamaan maailmaa. Hänestä tuli eräs suosituimmista valokuvamalleista Pariisissa. Hän avioitui France-Soir -lehden erikoisreportteri Jean-Claude Larrivoiren kanssa ja sai kolme vilkasta lasta. Valokuvamallin työn hän on jättänyt kokonaan, sillä uusi harrastus, antiikkiesineet, ovat vieneet kaiken ajan. Sirkusta kehittyi vuosien mittaan niin taitava tekijä tällä alalla, että hän on toiminut jo muutamia vuosia erään antiikkiliikkeen sisäänostajana.

1956
SIRPA KOIVU

Sirpaa eivät suuren maailman houkutukset vietelleet pois kotimaasta. Hän oli voittaessaan 18-vuotias liikeapulainen, hiljainen ja ujon tuntuinen. Vuosi kului ja juhannuksena Sirpa asteli hääkellojen saattamana edustaja Ismo Kiviharjun vaimona ulos kirkosta. Hän vetäytyi Turkuun viettämään hiljaista perhe-elämää. Jari-poika on jo täyttänyt 11 vuotta, mutta siitä huolimatta Sirpa ei ole lähtenyt

Maija-Riitta Tuomaala "sotkeentui" vaatteisiin jo missiaikoinaan ja toimii yhä alalla. On tyytyväinen rva Salo. HELSINKI.

Suomen Neito Lenita Airisto. Tyttö, joka ei esittelyjä kaipaa. HELSINKI.

Marita Lindahl, Maailman kaunein vuonna 1957. Tittelistään huolimatta yhä HELSINGISSÄ.

Tarja Nurmi, kotimainen seurapiirikaunotar. HELSINKI.

mukaan manneki inityöhön. Hänen miehensä on kohonnut kenkätehtaan palveluksessa johtajaksi, joten jonkinlainen tuntuma muodin maailmaan on Sirpalla käden ulottuvilla.

Sirpan perintöprinsessaksi valittu Ritva Ruuska — vuoden -50 Miss Suomen Hilkka Ruuskan sisar — asuu hänkin Turussa. Ritva ja Hilkka asuivat Hilkan avioeron aikoihin yhdessä ja Hilkan tyttären, Jaana Visurin mieluisimpiin muistoihin kuuluikin yhteinen matka Israeliin tädin kanssa. Ritva on nykyään rouva Honka ja hänellä on kaksi poikaa.

1957
MARITA LINDAHL

On oikeastaan ihme, että olemme saaneet pitää Marita Lindahlin kotimaassa. Häntä on kalasteltu missiaikoinaan ja vielä nytkin suuriin muotikeskuksiin, elokuviin jne., mutta Marita on harkinnut asioita ja päätynyt kotimaahan.

— Suomi on hyvä maa! hän sanoo, kun asiasta tulee kyse.

Tällä hetkellä Marita työskentelee korkeatasoisen boutiquen vastaavana, sisäänostajana, mannekiinina, myyjänä ja PR-naisena. Hän nauttii työstään, jonka hän kertoo olevan osittain seurustelua, sillä laatutasoa vaativilla ihmisillä on jo varma maku, taito valita juuri ne vaatteet jotka tyydyttävät heitä. Heille ei varsinaisesti tarvitse myydä.

— Olen aina arvostanut laatua joka asiassa. Leikkaukset, kankaat, mallit — lähinnä klassilliset mallit, ovat ikuisia ja niiden arvo säilyy. Ne eivät koskaan ole vanhanaikaisia, eivät liian räikeitä. Itse olen aina viihtynyt klassillisissa vaatteissa, vaikkakin myönnän, että nykyaika on tuonut monia helppoja ja käyttökelpoisia uutuuksia. Ne on osattava sisällyttää mukaan valikoimiin.

— Tämä ala on vaihteleva ja elävä — se ei ole pelkästään vain nämä kapat, joita liikkeessämme myydään, vaan se on muoti kokonaisuudessaan. Seuraan edelleenkin tiiviisti kenkäalan tapahtumia, samoin laukkujen muodonmuutoksia, hattuja jne. Muoti on kokonaisuus, jonka on oltava ehyt ollakseen täydellistä.

Missikautensa jälkeen Marita jatkoi toimintaansa jalkojenhoidon parissa, mukaan tuli myös kenkien esittely ja muoti. Viime vuonna hän tarkan harkinnan jälkeen vaihtoi alaa mutta ei kertomansa mukaan ole hyljännyt entisiä oppejaankaan. Missiaikansa hän katsoo olevan ohi — niistä on hänen mielestään melkein turha puhua. Missikauteen liittyvät matkat olivat sitä parasta, mitä kilpailut toivat tullessaan.

— Oikein käytettynä missiaika antaa erinomaisen mahdollisuuden ponnahtaa eteenpäin. On vain osattava erottaa tyhjänpäiväiset asiat toisistaan, pidettävä päänsä kylmänä sopimuksia tehdessä ja harkittava, mitä elämältään toivoo. Minä olen löytänyt alan, jolla viihdyn — pidän asiakaspalvelusta ja tämän työn monipuolisuudesta. Jossakin perimmäisissä haaveissani suunnittelen kuitenkin vanhalle alalle palaamista — fysikaalisen hoitolaitoksen perustamista. Toistaiseksi se on vain kallis haave.

Perintöprinsessojen osana oli jäädä Miss Maailman -tittelin voittaneen Maritan varjoon. Airi Ikävalko on tätä nykyä maanviljelijän rouvana Urjalassa, mutta toisen perintöprinsessa Raili Turusen olinpaikasta ja elämästä ei Maritalla ollut tietoa.

1958
PIRKKO MANNOLA

Pirkosta on kehittynyt niin hyvä näyttelijä, että monet ovat unohtaneet hänen olevan missin. Kun hänet valittiin maan kauneimmaksi, oli hän 19-vuotias pyöreäposkinen mainossihteeri. Iloisuutensa takia hän sai Pirkko Pirteän lisänimen, joka nyt on tytön mieliksi jo kadonnut.

Pirkko laajensi sitä missin tavallista mannekiini- ja valokuvamallityötä ryhtymällä laulamaan, eikä menestys ollut ollenkaan huono. Laulaminen vei sitten teatterin lavalle ja teatteri vei tytön. Tällä hetkellä ruotsalaiset ovat omineet Pirkon niin, että yleisöllä — ja vuonna -68 vihityllä aviomiehellä Åke Lindmanilla — on hy-

KÄÄNNÄ

Mirva Arvinen, epäluotettava esiintyjä, villi. Avioitui lentäjän kanssa. USA.

Sirkku Talja, Suomen Neito (viimeinen malliaan). Madame Larrivoire Pariisin hienoston parissa. RANSKA.

Sirpa Koivu, hiljaisuuteen vetäytynyt kotirouva. TURKU.

Ritva Ruuska, missisukuun kuuluva kaunotar. Nykyään rva Honka. TURKU.

30 KERTAA MISS SUOMI

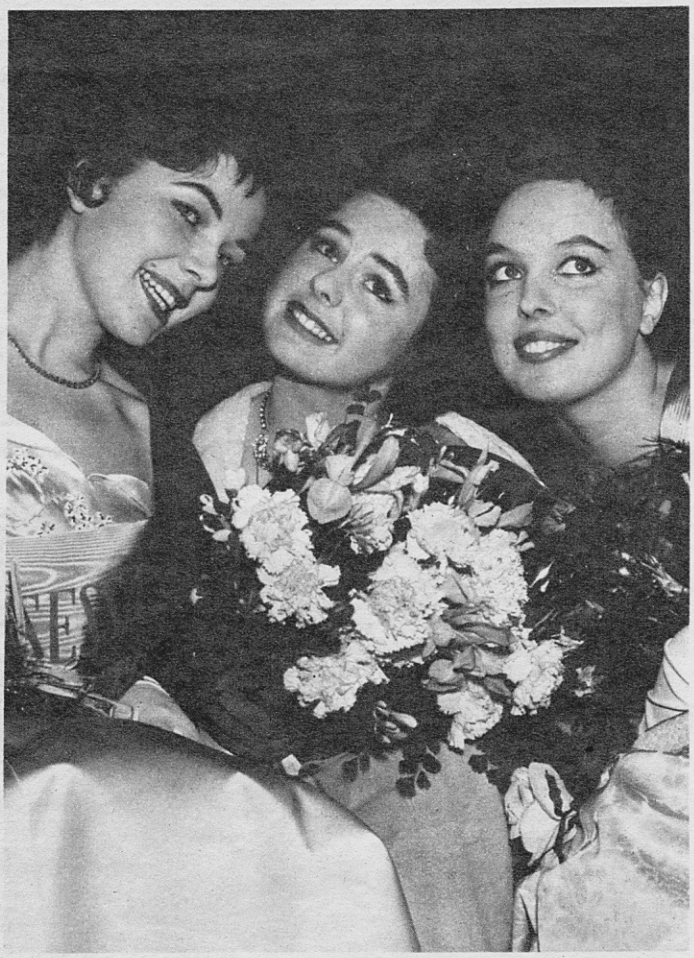

Pirkko Mannola, suosittu näyttelijätär RUOTSISSA. Aviomies Åke kaipaa kotona HELSINGISSÄ.

Eeva-Maija Sariola, seurapiirikaunotar nimellä signorina Borealis. ROOMA.

Anja Hatakka, avioliitossa pettynyt. HELSINKI.

Margit Jaatinen, valokuvamalli, mannekiinikoulun johtajatar, kampaamonomistaja. HELSINKI.

vin harvoin mahdollisuutta nähdä Pirkkoa kotimaassa.

Vuoden vaihteessa saa ensi-iltansa Tukholmassa, Scala-teatterissa "vakava komedia" nimeltään "Perhoset ovat vapaita". Pirkko Mannola esittää siinä pääosaa, 19-vuotiasta tyttöä, joka rakastuu sokeaan poikaan. "Perhoset" kuuluvat tällä hetkellä Broadwayn menestysnäytelmiin, joten on odotettavissa jälleen kerran se, että Pirkko on sidottu Ruotsiin ainakin vuodeksi.

Pirkon perintöprinsessat ovat Eeva-Maija Sariola, jolla menee hyvin — sekä Anja Hatakka, jolla taas ei mene hyvin.

Maya (taiteilijanimi) Borealis valloitti aluksi Italiaa valokuvamallina, kunnes tapasi aviomiehensä, joka on ammatiltaan lakimies. Suku on vanha ja rikas, joten Maya kuuluu nyt Rooman hienostoon. Pariskunnalla on yksi lapsi, poika, joka on saanut tutustua Suomen kesäiseen luontoon muutaman kerran. Maya on säilynyt entisellään, täydellisen kauniina mannekiinityyppinä.

Anja Hatakka koetti aluksi laulamista elämänuranaan, mutta se ei kiinnostanut kauaakaan. Elättäjäksi ilmestyi johtaja Willy Staudinger, joka noin vajaa vuosi sitten muutti pois kotoa ilmoittaen, että kaikki on lopussa. Anja on jäänyt yksin hoitamaan Kreikasta kasvattilapseksi adoptoitua pikkupoikaa. Anja on tietysti pettynyt ja katkeroitunut, sillä vain joitakin aikoja ennen miehen poismuuttoa hän ehdotti eräälle naistenlehdelle juttua, jossa hän hakisi toisenkin kasvattilapsen. Ero on ollut Anjalle yllätys, sitä ei voi olla huomaamatta.

1959
1960
TARJA NURMI

Tarja on se missi joka kantoi titteliä olkapäillään kaksi vuotta. Ensimmäisenä vuonna hänen perintöprinsessojaan olivat Margit Jaatinen ja Essi Pethman, toisena vuonna Heli Heiskala ja Marja-Leena Mannila. Varamiehenä ilmaantui kuvaan ujo opiskelijaneitonen Marketta Nieminen. Hän tuli yllättäen mukaan kansainvälisiin kilpailuihin siinä vaiheessa, kun Heli Heiskala katosi.

Helin katoaminen oli varsinainen tapahtuma. Hän vain lähetti sähkeen keskellä edustuskauttaan ilmoittaen, että hänen osaltaan asiat olivat lopussa. Heli löytyi myöhemmin Haifan sairaalasta, missä hän opiskeli sitkeästi ja kävi ilmi, että hän oli avioitunut katoamisensa aikana. Kotirouvaksi Heli ei heti päässyt sillä aviomieskin opiskeli. Myöhemmin pariskunta muutti Australiaan, missä aviomies teki töitä arkkitehtina, Heli kasvatti tytärtään Satu Jeal'ia lääketieteellisten opintojensa lomassa. Mannekiini- ja valokuvamallitöitä riitti niinikään kunnes perheeseen ilmaantui toinen lapsi. Viimeiset tiedot kertovat Wolfien muuttaneen Uuteen-Seelantiin.

Helin katoamisen jälkeen joutui ylioppilasneitonen Marketta Nieminen lähtemään pikavauhtia Helin tilalle Miss International Beauty -kilpailuihin. Hänellä oli vain kolme päivää aikaa saada edustuspuvusto ja muu moninaiset asiat kuntoon. Marketta oli hiljainen ja vaatimaton tyttölapsi samoin kuin Marja-Leena Mannilakin. Molemmat edustivat kuitenkin kunniakkaasti maatamme.

Margit Jaatinen on tällä hetkellä palannut uudelleen valokuvamallimarkkinoille. Hiljaiseloa on ollut muutamia vuosia, avioliitto Topi Ropen kanssa ja pikkuinen terhakka tyttö ovat vieneet Margitin ajan melko tarkkaan. Kun hän perheasioittensa sivussa on vielä hoitanut kampaamoa ja mannekiinikoulua, ei ole ihme että kameran edessä poseeraaminen on jäänyt.

Margit on se tyttö, jonka kansallispuvun hameenmitta herätti tavattomasti huomiota. Se oli näet sitä aikaa, jolloin helmat alkoivat lyhentyä — ja koska Margitilla on loistokkaat sääret, niitä piti myös näyttää, — huolimatta siitä että perinteiden vaalijat kauhistuivat. Joka tapauksessa Margit edusti tarmokkaasti suomalaista naiskauneutta vielä missikautensa jälkeenkin.

Else-Maj Pethman, muotisuunnittelija Ted Lapiduksen huippumannekiini ja pikku lemmikki. PARIISI.

Heli Heiskala, Östringin sisarussarjaan kuulunut "kadonnut" kaunotar. UUSI-SEELANTI.

Ritva Wächter, suklaasilmäinen lentoemäntä Amerikan-linjalla. HELSINKI.

Marja Ryönä, hunajapupu. Tyytyväinen kotirouva TAMPEREELTA.

Ann-Mari Nygård, salaperäisesti kuollut.

kunnes Topi talutti hänet vihille.

Essi Pethman ei ole kaunis, mutta persoonallisuutta hänellä on vaikka toisillekin antaa. Juuri persoonallisuutensa voimalla hän on tullut tunnetuksi Pariisissa. Parhaana päivänään Essi tienaa päivässä sen mitä joku toinen mannekiini kuukaudessa. Kuuluisuutensa hän on hankkinut Ted Lapiduksen tanssivana mannekiinina ja tämän vakituisena tyttöystävänä. Avioliitosta ei tule mitään, sillä Essin kertoman mukaan Lapidus pelkää kahleita. Toistaiseksi ei Essi itsekään avioliittoa kaipaa, hänellä on tuttavapiiri joka suorastaan vilisee toinen toistaan tunnetumpia ja rikkaampia kavereita. Hän viihtyy hyvin Pariisin villeissä ympyröissä ja ajattelee vain joskus millaista mahtaisi olla, jos hän olisi mennyt naimisiin Karri Käyhkön (uimari) kanssa, niin kuin joskus oli suunnitteilla. Se oli niitä aikoja, jolloin Essi oli kiltti pikkutyttö Loviisasta.

Tarja Nurmi kantoi ansiokkaasti kahden vuoden ajan missititteliä mukanaan. Jälkeenpäin ajatellen parempaa valintaa kuin Tarja ei varmasti olisi voitu tehdä. Hän oli jo nuorena missinäkin hillitty, varma ja tehokas. Filmitähtenä hänellä ei ollut sanottavampaa menestystä, ainoastaan kihlaus Ville-Veikko Salmisen kanssa voitaneen lukea sellaiseksi. Näyttelijä Tarja ei ollut, mutta tuskin hän sitä kuvitteli olevansakaan.

Ville-Veikko on muistelmissaan sanonut kihlauksen purkautumisen syyksi sen, etteivät he, Tarja ja hän, loppujen lopuksi sopineet yhteen. Hän piti boheemista asumisesta, kun Tarja puolestaan kalusti kotiaan antiikkihuonekaluin.

Tarjan mieltymys vanhoihin huonekaluihin on selvästi näkyvissä hänen uudessa 260 neliön kodissaan Helsingissä. Aviomiehellä, tohtori Johan Berggårdilla ei kaikesta päätellen ole mitään sitä vastaan. Tarja on nyt vain kotirouva, erittäin tyytyväinen kahden lapsen äiti. Perheessä on 3-vuotias Clarisse ja puolen vuoden ikäinen perintöprinssi.

1961
RITVA WÄCHTER

Ritva sai lisänimekseen "Naantalin aurinko" ja "Surusilmä". Ensimmäinen nimi johtui tietysti kotipaikasta ja toinen ruskeiden silmien haikeasta katseesta. Syynä haikeuteen pidettiin kihlauksen purkautumista missikisojen aikoihin. Sulhanen ei tainnut hyväksyä Ritvan missipuuhia — edellisenä vuonna hän voitti Hiekkarantojen Kuningattaren tittelin Yyterissä.

Ritvakin kokeili elokuvissa ja yritti laulaakin, mutta yritykseksi se jäi. Lentoemännän ammatti viehätti enemmän, ja vielä tänäänkin Ritva lentää paikasta toiseen, lähinnä Helsingin ja Amerikan väliä. Onko siis ihme, että Ritvan tyttären, vajaan vuoden ikäisen Jasminin kummeina ovat Amerikan-linjan Finnhostesit.

Ritva avioitui hankintapäällikkö Jukka Haimin kanssa 1966, ja aviomies antoi siunauksensa sille, että Ritva jatkoi työtään, totesi vain, että pienet erot vahvistavat rakkautta. Ensimmäinen tauko lentämiseen tuli, kun esikoinen, nyt nelivuotias Jarkko, ilmaantui perheeseen.

Ritvan ensimmäinen perintöprinsessa Ann-Mari Nygård kuoli salaperäisissä olosuhteissa missivuotensa aikana, joten toinen perintöprinsessa, hunajapupu Marja Ryönä joutui ottamaan edustuksen harteilleen. Marja seurusteli jonkin aikaa "italialaisen" kanssa, mutta loppujen lopuksi kävi niin, että italialainen osoittautui aivan tavalliseksi, tummaksi ja hiljaiseksi suomalaispojaksi Jouni Koivistoksi, joka vuonna -63 vei Marjan vihille. Marja on vetäytynyt mannekiinimarkkinoilta syrjään, tosin hän jonkin aikaa toimi Tampereella perustetun Studio 3:n mannekiinikoulun opettajana, kunnes yritys osoittautui enemmän tai vähemmän huijaukseksi ja Marja jätti koko roskan. Hän vaikuttaa tyytyväiseltä elämäänsä eikä sure muutamaa liikakiloaankaan — eihän hänen enää tarvitse edustaa. □

JATKUU
SEURAAVASSA
NUMEROSSA

vahvin sen vei

VUODEN POLIISI: KALEVI LAHDENRANTA

Vastaajien jopa maailman vahvimmaksi mainitsema porilainen konstaapeli Kalevi Lahdenranta nimettiin Vuoden 1970 suosituimmaksi suomalaiseksi poliisiksi. Porista tuli pisteitä kuin kansanliikkeeltä, eikä tosiaankaan vain palkinnonostajalle vaan ennen kaikkea hyvälle poliisille. Porissa työtiin raudanvihaan käteen Hymylehden plaketti ja 4 000 markan opiskelustipendi.

Lahdenranta sai äänestäjiltä, joita oli kaikkiaan noin 1 600, yhteensä 276 ääntä. Seuraavaksi sijoittui ylipoliisipäällikkö Fjalar Jarva 226 äänellä ja kolmanneksi Kalevi Laurila Tampereella 124 äänellä.

Kilpailun palkintolautakunta; puheenjohtajanaan toimitusjohtaja Urpo Lahtinen sekä jäseninä liikenneneuvos Onni Vilkas, varatuomari Veikko Pajunen, yhteiskuntatieteiden tri Raimo Siltom ja sihteerinä päätoimittaja Antero Laine, oli hyvin yksimielinen voittajasta.

Kaksi tunnustuspalkintoa

Yhtä yksimielinen lautakunta oli myös kahden tunnustuspalkinnon saajasta. Kultakelloon ojennetaan neljänneksi siirtyneelle konstaapeli Oiva Larhuselle Kuopiosta. Perusteena on, että hän edusti vastaajien lausunnoista päätellen erittäin hyvin suomalaista suosittua poliisia, ihmiestä. Poliisin uroteoista, jotka myös voitiin kilpailun sääntöjen mukaan palkita, ei paljon tiedetä. Poliisi ei niistä herro. Konstaapeli Olli Kuusimäki Helsingistä, joka rohkeasti asettui murtomiehen tielle ja pidätti heidät, sai lähiseudun asukkailta niin paljon kiitosta, että vaikkei hän kärkisijoille ylettynytkään, lautakunta päätti lähettää tunnustuspalkinnon hänellekin.

Mitä kilpailu opetti?

Ensinnäkin sen, että poliisin tehtävistä monet jäävät vaille suuren yleisön huomiota. Liikenne- ja järjestyspoliisi huomataan, mutta monet muut erikoisryhmät ovat meille tuntemattomia. Selvästi kävi myös selville se, että byrokraattinen poliisi ei ole mieleen. Huumorilla, joustavuudella ja pienellä anteeksiannolla rikkeiden tekijät ojennetaan paremmin ja vastauksista päätellen myös pysyvämmin.

Maaseudun poliisimiehet ovat hekin usein kaukana ns. poliisin eturivistä, mutta hyvin useat heistä saivat paikkakunnaltaan tunnustusta ja kiitosta. "Se on täällä kaiken napa", sanottiin eräästäkin konstaapelista. Valitettavasti kilpailussa maaseutupoliisi jäi vähemmälle suosiolle, pienestä pitäjästä ei niin vain satoja ääniä lohkaista. Mutta ammattikuntana he voivat olla työhönsä tyytyväisiä, niin laaja oli suosio.

Suuri, vahva ja niin rauhallinen

Jos kilpailumme vastauksista etsisi suomalaisen poliisin ihannetyyppiä, asia on aivan selvä. Suomalaisten mielestä paras poliisi on suurikokoinen, ettei nyt vähän lihava, vahva kuin karhu ja niin rauhallinen. Useissa vastauksissa mainitaan miehen ansioksi juuri se, että yleensä riittää pahassakin tilanteessa kehotus: "lähdetääns meneen". Sen jälkeen poliisin vieteri venyy ja venyy, kunnes vasta sitten, jos mikään ei auta, mennään viemällä. Ja se on menoa se. Näitä suosittuja isoja miehiä ovat Vihtori Ahven Kotkasta, Kalevi Lahdenranta Porista, Olavi Kekki Lahdesta ja samasta ansiosta ilmeisesti sai pisteitä myös ylipoliisipäällikkö Fjalar Jarva. Sekä tietysti Suomen pisin poliisimies, Tampereen poliisimestari Eero Melartin.

Urheilijat pinnalla . . .

Listamme kärkikin jo näyttää, että urheileva poliisi on suosiossa. Lahdenranta, Kalevi Laurila, Markku Kukkoaho ovat kaikki kärkimiehiä. Niinikään urheilevat poliisit Pauli Haapasalo, Matti Laakso Oulusta, saman kaupungin Aimo Mäenpää, Vihtori Ahven sekä nyrkkeilysuvun Väinö Hämäläinen Kotkasta saavat suosionsa osittain myös aktiivisina urheilumiehinä.

. . . ja tv-tähdet

Televisio on toinen suosikkipoliisien leipoja. Selvimmin tämä näkyy komisario Lauri Salon kohdalla. Häntä kiitetään nimenomaan hyvistä esiintymisistä, jos paljosta muustakin. Auvo Nuotio ja jo eläkkeellä oleva Georg Malmstén edustavat poliisin julkisinta puolta jos ketkään — ja pisteitä tuli.

tään siitä, että hän pelasti Pielisjoesta hukkumaisillaan olevan miehen. Konstaapeli Olli Kuusimäki Helsingistä saa kiitosta oltuaan rohkeasti varkaitten kanssa nenätysten, samasta saa tunnustuksen Olavi Ärölä Valkeakoskelta. Hänellä on äänestäjän mukaan vieläkin luoti olkapäässä muistona kahakasta, jossa Ärölällä itsellään ei edes ollut asetta. LP:n konstaapeli Antti Kilpanen taas saa kiitoksen Ruotsista asti. Hän pelasti Lahden Messuilla vahvan sähköiskun saaneen neitosen hengen antamalla ripeästi tekohengitystä.

Ja kun väliotsikkomme yhdistetään, tullaan tapaukseen, josta asian kahdenkeskisyyden takia jätämme nimet pois. Kirje kuuluu näin:

"Olin viime pääsiäisenä La-

Vuoden poliisi 1970 on saanut plakettinsa. Todistajina olivat tilaisuudessa Porin poliisimestari Lars Pairo, Porin Poliisiurheilijain puheenjohtaja komisario Antti Helin ja Porin poliisiyhdistyksen puheenjohtaja, vanhempi konstaapeli Armas Ketola. Plaketin luovutti päätoimittaja Antero Laine.

Naiset ja uroteot

Naispuoliset poliisit jäivät vähemmälle suosiolle, johtunee heidän osuudestaan poliisin työssä, joka on ehkä näkymättömämpi. Vaan tulipa kuitenkin. Varatuomari Eila Kännö, Suomen Interpoltoimiston päällikkö, konstaapeli Arja Vanamo, joka soittaa poliisien soittokunnassa, sekä Varpu Tuovinen Joensuusta mainittiin. Viimemainitusta äänestäjä totesi: "Varpun hyviä töitä ei voi sanoin kuvata."

Kilpailuun kuului, että poliisimies voitaisiin palkita myös yhden rohkean teon perusteella. Näyttää siltä, että poliisi ei uroteoistaan paljon kuiski. Kuitenkin Osmo Lavikaista Joensuusta kiite-

pissa, oikein koltta-asutusalueella. Siellä menin lantalaisen uteliaisuudella heidän tansseihinsa. Liikkuvan poliisin miehet olivat siellä komennuksella. He myös olivat tansseissa, tietenkin valvomassa. No, jouduin liian suuren huomion kohteeksi (aivan suotta), pari kaveria alkoi oikoa nyrkkejään ja minä olin heidän keskellään. Riita oli minusta. Sain yhden nyrkiniskun leukaani, mutta silloin riensi paikalle apuun tullut poliisi, rauhoitti tappelijat ja todella viehättävästi lohdutti minua. Näin alkoi meidän välillämme romanssi, joka jatkuu yhä.

En koskaan unohda sitä hetkeä, jolloin hän pelasti minut niiden humalaisten lappalaisten kynsistä!".

KÄÄNNÄ

VUODEN POLIISI...

Liikenne, se liikenne

Tietysti joustavat liikennepoliisit saavat kiitosta. Naiset antavat äänensä joskus pelkästään senkin perusteella, että "on niin komea". Ystävällisistä rikkeen oikaisuista kiitetään useita konstaapeleita ja Tampereella saa Bruno Silekoski tunnustusta eräältä ajokortin uusijalta erittäin kohteliaasta asioitten hoidosta. Erikoisesti oli tätä autoilijaa ilahduttanut Silekosken lause: "onnea nyt seuraavalle viisivuotiskaudelle".

Nuorison kanssa ahertavat konstaapelit on myös huomattu. "Korona-poliisi Kuitti" Tampereelta mainitaan ja useita muita muualtakin maasta. Outokummussa ennestäänkin kauppalan suosituimmaksi äänestetty suuretsinnän järjestäjä Toivo J. Riikonen saa erikoiskiitoksen.

Voittaja: KALEVI LAHDENRANTA Pori

Lahdenrannan ystävät pitivät kaikesta huolen. Niinpä hänen esittelykseen käynee porilaisen Antero Halmeen selostus:

"Konstaapeli Kalevi Lahdenranta synt. 20. 3. 1942 Kankaanpäässä, pituus 192 cm, paino 142 kg. Suorittanut poliisiopiston, toiminut passipoliisina aikaisemmin, nykyään autopartiossa.

Mies, jonka pakeilletulo riittää rauhoittamaan tilanteen. On rauhallinen, ystävällinen ja ennen kaikkea huumorintajuinen. Selvittänyt yksinään tilanteita, joissa aseella uhkaajaa ei ole ryhmäkään saanut pidätetyksi.

Pohjoismaiden paras ja maailman kolmanneksi paras painonnostaja. Tulos 580 kg, sarja yli 110 kg. Omistaa tempauksen ME:n 176,5 kiloa. Toi EM-kisoista 1970 yhden kullan, kaksi hopeaa ja yhden pronssin, MM-kisoista yhden kullan ja kaksi pronssia. Suoraselkäinen suomalainen mies, esimerkillinen ihminen.

P.S. On painonnostossa myös poliisien pohjoismainen mestari -70 yhteistuloksella 555 kg."

Ja sanoivat porilaiset muutakin:

"Asiallinen, juro, älykäs ja muutenkin hyvä jätkä."

"Maailman vahvin ja paras järjestyspoliisi. Ellette usko, tulkaapa katsomaan tänne Poriin hänen 195 cm:n — 140 kg olemustaan."

"Massiivisin, rauhoittavin ja vahvin poliisi tällä pienellä planeetallamme."

"On hienoa, että hän omistaa jättiläisen voimat ja osaa käyttää ne silti oikein. Hän on paras poliisi täällä päin."

"Kohottanut poliisin arvovaltaa Porissa.

Hopeaa FJALAR JARVA Helsinki

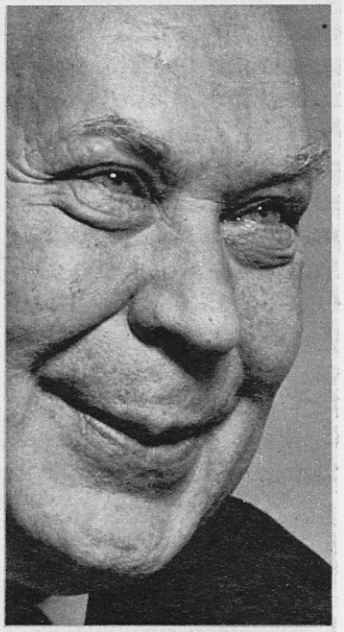

"Aina hyväntahtoinen, hymyilevä. Saaden varmaan kanssaihmisiä turvallisuuden tunteeseen. Esimerkki muille poliiseille."

"Harvoja, jotka vielä poliiseissa hymyilevät."

"Aina hyväntuulinen, sovitteleva, hymyilevä, oikeamielinen kaikkia kohtaan. Sympaattinen ja seksikäs."

"... on asiallinen, samalla huumorintajuinen mies".

"Hän on mielestäni sopiva poliisiksi, hän on aika komea. Kun hän on televisiossa hän vastaa harkiten hänelle tehtyihin kysymyksiin."

"Jaalar Jarva on syntynyt ylipoliisipäällikköksi, joka luo koko Suomen kansaan rauhallisen tunteen."

"Ylipoliisipäällikkö esittää asioita erittäin hauskasti ja asiallisesti Yleisradiossa. Varsinkin liikennepoliisin alaan kuuluvia tehtäviä."

"Hän on rauhallinen, asiallinen ja isällinen, josta voisi koko Suomen poliisikunta ottaa esimerkin."

Pronssia KALEVI LAURILA Tampere

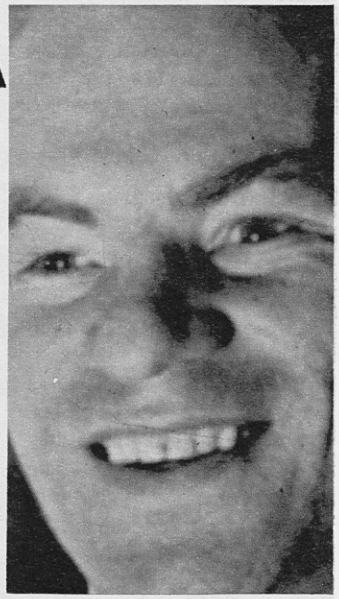

"Koska hänellä on sama sairaus kuin minullakin. Pidän hänestä, koska hän sairaudestaan huolimatta valvoo yöt huoltopoliisin päämajassa. Hän on tosi poliisi."

"Hänen saavutuksensa urheilussa on lähentänyt poliisia ja tavallista kansalaista toisiinsa."

"Suomalaisen sisun näyte, ei vähistä vaivoista valita ja jaksaa suorituksillaan kannustaa nuoria urheiluun kaikista solvauksista huolimatta."

"Hänet tunnetaan rajojemme ulkopuolellakin poliisina sekä suururheilijana. Hän ei hössötä turhia eikä ole lahjottavissa poliisina eikä urheilijana."

"On mies, joka ei ehtinyt rähinöidä mielenosoittajien kanssa."

"Hauska mies, mitä lehdistä olen hänen haastattelujaan lukenut."

"Hänhän on oikea MIESTEN MIES!"

"Hiljainen mutta tunnollinen työssään. Reipas urheilumies, rehellinen, sairaudestaan huolimatta velvollisuudentuntoinen. Sisukas."

"Poliisina asiallinen, jaksaa vielä työnsä lisäksi osallistua urheiluun. En tiedä enkä ole kuullut mitään epäedullista."

POLIISIEN LISTA:

Hieman yli sata poliisia sijoittuu listallemme, johon on poimittu kaikki vähintään kaksi ääntä saaneet. Yhteensä kilpailukupongeissa mainittiin lähes viisisataa poliisimiestä ja naista. Ensimmäiset kymmenen on mainittu pisteineen, muut aakkosjärjestyksessä:

1. Kalevi Lahdenranta, Pori 276
2. Fjalar Jarva, Helsinki 126
3. Kalevi Laurila, Tampere 124
4. Oiva Karhunen, Kuopio 77
5. Markku Kukkoaho, Oulu 67
6. Auvo Nuotio, Helsinki 26
7. Armas Kostiainen, Nurmijärvi 19
8. Toivo Musikka, Kemi 16
9. Edvard Urja, Helsinki 15
10. Pentti Ylösjoki, Helsinki.

Kaksi tai useamman äänen saaneet:

Alpo Aaltonen, Kyröskoski; Knud Aas; Antti Ahola, Hki; Vihtori Ahven, Kotka; Veikko Alakopsu, Raahe; Pentti Auliin, Rauma; Rafael Flöjer, Maalahti; Kaarlo Forsman, Kemi; Taito Haara, Lahti; Eino Hakala, Lammi; Lasse Halonen, Viitasaari; Gösta Hammarström, Vaasa; Kauko Helamo, Tornio; Heikki Helppi, Kuopio; Seppo Hirvelä, Oulu; Arvi Huoponen, Mäntyharju; Erkki Huotari, Imatra; Juhani Huutoniemi, Hki; Arvo Hyvärinen, Heinola; Lauri Hämäläinen; Väinö Hämäläinen; Pentti Hänninen, Konginkangas; Väinö Ihalainen, Utti; Armas Ilvo, Simo; Aarne Ilvonen, Juuka; Veikko Jansson, Valkeakoski; Ahti Joutsen, Hki; Heimo Junttila, Sotkamo; Mauri Järvenpää, Tre; Karell, Hki; Vilho Karesvuori, Hirvensalmi; Keijo Karhunen, Kuopio; Olavi Kekki, Lahti; Asko Koivunen, Hki; Väinö Kuisma, Hki; Kuitti, Tre; Erkki Kumpu, Ylöjärvi; Olli Kuusimäki, Helsinki; Eino Laakso, Turku; Matti Laakso, Oulu; Pauli Laine, Hki; Taisto Lampinen, Hki; Sakari Lehtonen, Viiala; Lehtoranta Pentti, Jkylä; Timo Lerkelä, Kinnula; Viljo Liukkonen, Ylitornio; Johannes Lukin, Sukeva; Tauno Luostarinen, Lahti; George Malmsten; Kalervo Manninen, Kajaani; Eero Melartin, Tre; Risto Miettinen, Kuopio; Aimo Mäenpää, Oulu; Lauri Mäkelä, Sippola; Arvo Mäkikokkila, Sodankylä; Rauno Mäkinen, Jaala; Kauko Mämmi, Nivala; Väinö Mölsä, Pieksämäki; Isak Nenonen, Turku; Sulo Nurmi, Jyväskylä; Jussi Närvänen, Pirkkala; Jorma Nässi, Keuruu; Manu Paavola, Reisjärvi; Tauno Pakarinen, Parikkala; Kaino Palenius, Lohja; Antti Pennanen, Joensuu; Pertti Perttula, Ulvila; Veikko Peräkorpi, Jyväskylä; Onni Pilkevaara, Hki; Tauno Pollari, Tre; Antero Ranta, Nurmijärvi; Kalervo Rauhala, Seinäjoki; Toivo Riikonen, Outokumpu; Ritvanen, Jyväskylä; Martti Ruuskanen, Siilinjärvi; Viljo Räihä, Järvenpää; Lauri Salo, Hki; Viljo Salo, Keuruu; Paavo Silventoinen, Joensuu; Bruno Silekoski, Tre; Raimo Siren; Olli Tamminen, Loppi; Arto Tiainen, Mikkeli; Klaus Tiitta, Jämsä; Lauri Toivonen, Turku; Birger Brinck, Hki; Erkki Tuohisaari, Kouvola; Sulo Turpeinen, Eno; Veikko Turunen, Ilomantsi; Timo Vainonen, Kouvola; Väinö Viinikainen, Pihtipudas: Kalle Viitanen, Mänttä; Artturi Vuolteenaho, Sievi; Heikki Vuorela, Tuusniemi; Erkki Yli-Luopa, Hki.

YLEISÖPALKINNOT

Kaikkien vastauksensa lähettäneiden kesken arvottiin palkinnot 13. 11. -70 Hymylehden toimituksessa. Komisario Bruno Silekosken valvonnassa jakoi Onnetar antinsa seuraavasti:

TUNISIAN-MATKAT:

Artturi Kuusiniemi, Kyröntie 20, Vaasa;
Onni Oksa, Sukkavartaankatu 17 B 1, Tampere;

EVA-AUTOMATIC-OMPELUKONEET:

Anja Ylinen, Syväraumankatu 16 A 2, Rauma;
Tuula Heikkinen, Sopulitie 19, Helsinki 80.

Lisäksi arvottiin 100 kustantamaamme lehtiparia.

LEHTIPARIEN VOITTAJAT:

1. Satu Levola, Päärnäistenkatu 16, Pori 2; 2. Martti Karjalainen, Reunakatu 99, Kaukas; 3. Annikki Koponen, Pengerkatu 1 A 4, Kuopio; 4. Mauno Kauppinen, Lokakylä; 5. Veikko Hyvönen, Paavolantie 18, Riihimäki; 6. Arvi Aalto, Kangasniemi kk; 7. Erkki Pettinen, Hakalahti, Hurissalo; 8. Jalo Kallioniemi, Violankatu 4 A 13, Helsinki 55; 9. U. Sintonen, Torivoudintie 4 B 18, Helsinki 64; 10. Helga Rautiainen, Jaakonkatu 5 A 1, Rovaniemi; 11. Väinö Kuusela, Rastaantie 3, Kotka-Metsola; 12. Tarmo Raittila, Käpytie 28 Tampere 15; 13. Harry Nurmiranta, Hirsimetsäntie 69, Lahti; 14. Saija Lehtonen, Viiala 1kp; 15. Ensio Pensas, Sarvijoki, Kolina; 16. Tapani Sorsa, Venetie 8 D 25, Joensuu; 17. Jalo Sillanpää, Vainia, Kyröskoski; 18. Sonja Nordkvist, Box 24, Maalahti; 19. Mauri Pensas, Kolina, Långminne; 20. Harri Ingberg, Ahlainen; 21. Aulis Saarikoski, Rävnäs, Högbacka; 22. Matti Jokinen, Liisankatu 18, Pori; 23. Helena Ruohonen, Järvimaa; 24. Kyllikki Lehtonen, Hietastentie 17, Toijala; 25. Seppo Paldanius, Kuninkaansaari mv-as, Helsinki 19; 26. Aino Pekurinen, Inarintie 26 B 11, Helsinki 55; 27. Helka Nuottanen, Ahmanpelto D 26, Sääksjärvi as; 28. Päivi Jokihaara, Luhalahti, Sisättö; 29. Raija Anneli Pakarinen, Iisvesi, Suonenjoki; 30. Hilma Tuominen, Kohmankaari 2 F 36, Tampere 31; 31. Kauko Kivijärvi, Porras; 32. Hilkka Piirala, Ämmänsaari, Korpelan koulu; 33. Rauno Romppainen, Juvank. pl 9, Hyrynsalmi; 34. Pertti Laulajainen, Aravatalo as. 21, Perniö; 35. Anna-Marja Korhonen, Nurmes, Savikylä, Heinäsuo; 36. H. Moilanen, Hennala A 1, Lahti 11; 37. Sulo Varjonen, Utajärvi 4 kp; 38. Kaarina Alametsä, Saarenkatu 4 E, Helsinki 55; 39. Pekka J. Laakso, Myllärinkatu 4, Lohja; 40. Pirjo Väisänen, Vanuvuorenkatu 3 A 1, Kuopio; 41. Vieno Antikainen, Killisenkatu 3 A 5, Kuopio; 42. Ester Maria Rantalahti, Lapintie 20 B 1, Tampere; 43. Reijo Pääläinen, Perjalanti 7 as 1, Riihimäki; 44. Kalevi Viitanen, Nakkila, Lestilä, 45. Sakari Kinnunen, Keljonkankaantie 36, Keljonkangas; 46. Eila Kekki Ritikanranta 14, Tainionkoski; 47. Marja-Liisa Suojanen, Paistanoja, Nousiainen; 48. Erkki Lahti, Länsi-Teisko; 49. Helmi Koskinen, Yrjönkatu 10 D 60, Pori; 50. Timo Valkama, Säästäjänkatu 3 as. 16, Pori; 51. Hilkka Niemistö, Vöyrinkatu 14, Vaasa; 52. Riitta Kokkonen, Jokitie, Siilinjärvi; 53. Laina Hämäläinen, Lähteenkatu 13 E 46, Kaleva; 54. Soini Pekkala, Ukkoherrantie 9 A 21, Rovaniemi; 55. Ilmari Salakka, Aaponkatu 15, Imatra; 56. Aili Erjava, Istruala, Kangasniemi; 57. Keijo Virtanen, Oravanpolku 5 B 12, Kaleva; 58. Laina Kujanpää, Yrjönkatu 7 B 14, Pori; 59. Aino Marjamäki, Virrantörmänkatu 4 H 92, Tampere 31; 60. Annikki Kauppinen, Hämeenkatu 44 A 7, Riihimäki; 61. Olavi Palmu, Mallasvedenkatu 25, Valkeakoski; 62. Heikki Rantasalo, Horsma, Taivalkoski; 63. Raimo Lahdenranta, Joutjoentie 54, Lahti 6; 64. Laina Nurmi, Kiveriönkatu 75, Lahti; 65. Inkeri Rantala, Otavankatu 19 A, Pori; 66. Raimo Haanpää, Vanha-Ulvila; 67. Hilja Hietanen, Mukkulankatu 2 C 38, Lahti; 68. Siiri Laine, Keuruu, Juurikkaniemi; 69. Martta Hämäläinen, Kirjatyöntekijänkatu 10 B 28, Helsinki 17; 70. Sakari Luukkonen, Pikatalot, Karhumäki, Imatra; 71. Anna Hyttilä, II linja 27 A 7, Helsinki; 72. Erkki Lievonen, Kaukopäänkatu 4 B 12, Vuoksenniska; 73. Antero Rantapää, Albertinkatu 19 O 40, Helsinki 12; 74. Eevi Järvinen, Välikatu 18, Kajaani; 75. Amanda Varila, Syväranta, Tuusula; 76. Martta Mettälä, Myllykoski 4 kp; 77. Seppo Niemi, Kalstajatorpantie 43, Kokkola; 78. Anneli Siviä, Voikka, Virtakivi 5; 79. Veijo Lehto, Tuomarinkatu 27, Pori 2; 80. Vieno Vartiainen, Luikonlahti, Ahosenniemi; 81. Kurt Forsman, Jokela, Takoja; 82. Linnea Rauhala, Aleksanterinkatu 31 A, Lahti; 83. Katri Ojala, Kaustinen, pp; 84. Aili Taipale, Ahomäki; 85. Elsa Airomo, Pengerkatu 20 A 3, Helsinki 50; 86. Marja-Liisa Hyytiäinen, Alholminkatu 49 K 64, Pietarsaari; 87. Timo Kemppainen, Räihä, Konginkangas; 88. Lena Korkeamäki, Borgareg. 8, Uusikaarlepyy; 89. Hanna Kallio, Juankoski, Vuotlahti; 90. Sirkka Merimaa, Salviag, 10, Angered 42440, Sverige; 91. Aino Sani, Salpausselänkatu 53 A 3, Kouvola; 92. Paula Lindström, Vihti, Jokikunta; 93. Eini Arpiainen, Kellarpelto, Pöllönlahti; 94. Reima Virtanen, Takajärventie 26 B 8, Kemi; 95. Johannes Reikonen, Pusula, Kaukola; 96. Kalle Gröhn, Joensuunkylä, Juuka; 97. Esa Virtanen, Lehmustie 35 as 20, Turku 16; 98. Pekka Vehmanen, Röölä, Airismaa; 99. Lauri Vuorenmäki, Ruovesi Ruhala; 100. Eira Koskinen, Herraskoskenkanava, Virrat.

Tunnustuspalkinto OIVA KARHUNEN, Kuopio

"Huumoria, sillä ne asiat parhaiten selviää."

"Hyvä poliisi, kaikille poliiseille esimerkki. Hyvä diplomatia asioita selvitellessä."

"Ei ole kusipää eikä suuruutenhullu kuten eräät. On rehti, auttavainen, kohtelee kaikkija saman arvoisina."

"Mualiman paras polliisi. Kohtelias ja ystävällinen, mutta suap silti kurin säilymään. Mänkee ja kysykee enemmän ite kuopiolaisilta."

"Fanaattisen iskevä savolainen huumori."

Tunnustuspalkinto OLLI KUUSIMÄKI, Helsinki

"Uhkarohkea varkaitten pidättäjä."

"Konstaapelin toiminta oli erittäin nopeata. Hän huomasi tilanteen oikeassa ajassa saaden siten murtomiehet pidätetyksi."

"Esti murtomiehiä viemästä saalistaan vaikka oli oma henki mennä."

"Kokenut, pelkäämätön ja rauhallinen."

"... on järkähtämätön, järkälemäinen ja peloton virantoimituksessa. Pidätti mm. allekirjoittaneen 6. 8. -70". □

Kantajana kansalainen ERKKI AALTO:

ISTUUKO VALTAKUNNAN-OIKEUS JÄLLEEN?

Teksti:
ERKKI PETMAN
Kuvat:
PEKKA KUPARINEN

Valtakunnanoikeus ei ole istunut Suomessa pitkään aikaan.
Pian saattaa istua.
Kantajana olisi silloin kansalainen Erkki Aalto, VR:n entinen pääjohtaja, ja vastaajina entinen oikeuskansleri Jaakko Enäjärvi sekä Helsingin hovioikeudessa Aallon syyttäjänä toiminut Erik Gustaf Svinhufvud.
Syy olisi tämä: Aaltoa vastaan esitetyistä noin 50 syytöksestä nostettiin 21:sta virkavirhesyyte Helsingin hovioikeudessa. Loppujen lopuksi Aalto sai hovioikeudessa vain kolmesta tulkinnanvaraisesta virheestä 1 000 markkaa sakkoa, muut 18 syytettä hylättiin.
Eli, niin kuin Aalto sanoo, asiaa ei tutkittu alustavasti juuri lainkaan. Enäjärvi sanoi, ettei hän jaksa kaikkia papereita lukea, tutkikoon hovioikeus!

Erkki Aalto on rakentaja, on aina ollut. Tämän vuoksi hän tässäkin yhteydessä vetää esiin usein käyttämänsä vertauksen: Onko rakennusinsinööri pätevä hoitamaan virkaansa, jos hänen suunnittelemistaan 21 talosta 18 sortuu?

Teille, jotka ette ehkä ymmärrä vertauksia, voin vihjeeksi kertoa, että tässä tapauksessa rakennusinsinöör on syyttäjä ja talot syytteitä.

Aika nastaan sanottu.

Tämän päivän Erkki Aalto ei muuten loppujen lopuksi uhraa kovinkaan paljon aikaansa ja ajatuksiaan VR:lle ja itseään siellä kohdanneelle tapaukselle. Nyt 65-vuotias Aalto on nimen omaan rakentaja, rakennuttaja, talonsuunnittelija, joka on päässyt mieliharrastuksensa pariin. Silti VR askarruttaa.

— En minä VR:n asioita oikeastaan mieti sillä tavalla kuin voisi odottaa. Sanotaan että minä seuraan niitä silti täältä sivusta. Ainahan tällai

KÄÄNNÄ

KANTAJANA KANSALAINEN...

nen asia kiinnostaa.

Kun keskustelee Erkki Aallon kanssa hetken aikaa, ei puhe voi olla kääntymättä hetken kuluttua VR:ssä vietettyihin kymmeneen vuoteen. Kysymykseen, mitä mieltä hän on veturihankintojen suuntaamisesta Neuvostoliittoon vastaa Aalto näin:

— Minä en koskaan olisi antanut niitä Neuvostoliitolle. Nyt tehty sopimus tuntuu aluksi edulliselta, mutta kyllä sitä hintaa tästä eteen päin kertyy. Sitä kertyy niin, että Neuvostoliittoon on vastedes suunnattava jatkotilaukset ja varaosatilaukset. Kaiken lisäksi neuvostoliittolaiset eivät pysty seuraamaan vetureiden käyttäytymistä täällä Suomessa sillä tavoin kuin suomalainen teollisuus pystyisi, tarvittavat muutokset eli kehittelytyö tulee varmasti näissä venäläisissä vetureissa liian kaukana tarpeiden jäljessä. Suomeen minä tilaukset olisin antanut.

Jouduitte kuitenkin aikananne suomalaisen veturiteollisuuden hampaisiin diesel-vetureiden vuoksi?

— Kieltämättä jouduin, mutta minut käsitettiin väärin. Minä pyysin ulkomaiset hintatarjoukset vain sen vuoksi, että olisin voinut laskea suomalaisen veturimonopolin hintoja, joita kukaan ei aikaisemmin ollut pystynyt horjuttamaan. Ja onnistuinkin, siitä vihat ja ajojahdin osasyy.

Pistoradat vikaliike, tarvitaan pikaratoja

Erkki Aalto joutui aikanaan vastaamaan syytöksiin jos jonkinlaisista asioista. Kaiken huippuna hän pitää sitä, että häntä syytettiin mm. rautateittemme sähköistämisen jarruttamisesta. Kuitenkin tilanne oli se, että Aalto olisi halunnut sähköistää rautatiet jo kymmenen, yli kymmenenkin vuotta sitten. — Nyt sähköistämisen aika on kaukokuljetusradoillamme auttamattomasti ohi, ja nyt sen uskaltavat sanoa muutkin kuin minä, toteaa Aalto.

Rautateiden harvoista uusista ratahankkeista Aallolla on heti esittää valmis ja perusteltu mielipide:

— Jämsänkosken—Jyväskylän superkallis rata on aivan turha, jolla ei koskaan ole mielekästä käyttöä. Se pantiin vastustuksestani huolimatta aikanaan alulle lähinnä vain maakuntapoliittisista syistä. Nyt Rekola ainoana rautatieläisenä ajaa Uudenkaupungin —Kiukaisten ratahankkeen toteutumista. Se on totta vie vain eräiden keskustapuolueen kansanedustajien keppihevonen, Rekola haluaa kaiketi hyvitellä heitä. On sata vuotta vanhaa tekniikkaa rakentaa tuollainen pistorata sisämaasta rannikolle. Tärkeintä olisi yhdistää rannikon suuret ja kehittyvät keskukset nopeilla pikaradoilla.

Näin sanoessaan Aalto on päässyt yhteen entisistä mieliaiheistaan. Hän ottaa esiin kartan ja vetää kynällä ne pikaradat, Helsingistä Porvooseen, Loviisaan, Kotkaan, Luumäelle, Imatralle ja länteen päin Helsingistä Turkuun, Naantaliin, Uuteenkaupunkiin, Raumalle, Poriin. Suuritehoinen, moderni rata rationalisoisi parhaiten kuljetuksia.

— VR:n pääjohtajalla on suoraan sanoen niin vähän valtaa, ettei hän oikeastaan voi tehdä paljon mitään, sanoo entinen pääjohtaja Erkki Aalto.

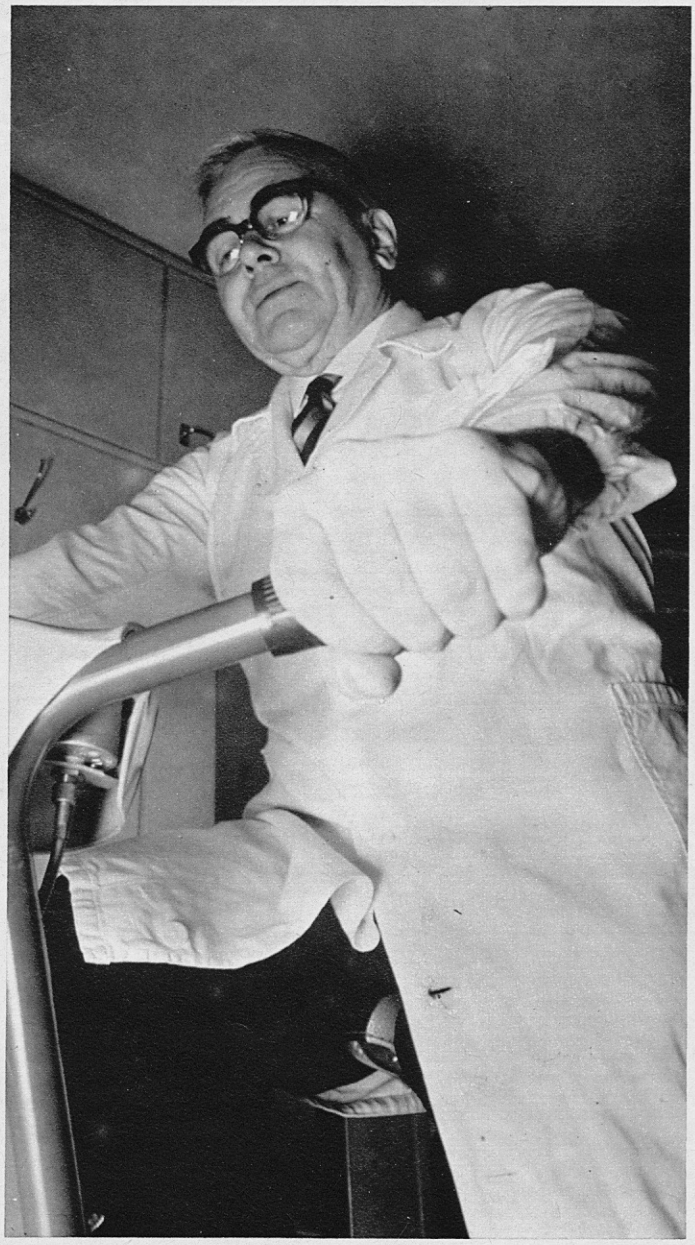

Ja siitä sähköistämisestä vielä, sanoo Aalto. — Sisärataverkkoa ei kannattaisi sähköistää laisinkaan, vain Helsingin seutu, jossa lähihenkilöliikenteen paine kasvaa.

Rakentaja vai ratamies? Ehkä molempia. Ainakaan Erkki Aalto ei ole eläkeläinen eikä katkerana kuoreensa vetäytynyt nyt kun pääjohtajakausi on takana:

Teen rakennussuunnitelmia ja hoitelen rakennushankkeita. Eläkepäivistä ei voida puhua kuin siinä mielessä, että nyt saan tehdä työtä milloin haluan ja muutenkin saan järjestää kaiken niin kuin haluan. Muuten olen sitä mieltä, että ihmiselle on suuri onni päästä eläkkeelle mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Näin on hyvä, en ole väsynyt, ylirasittunut, eikä aika suinkaan tule minulle pitkäksi. Nyt olen "vapaa", voin tehdä näitä hommia, jotka ovat olleet minulle ennen harrastus. Aikanaan ostin jokusen tontin ja niistä olen sitten jatkanut.

Tosiystävät ovat jääneet

Erkki Aallon ystäväpiiri pieneni tuntuvasti silloin kun ajojahti alkoi. Eikä se siitä oikeastaan ole kasvanut. — Mutta, sanoo Aalto, — ne ystävät jotka ovat jääneet, ovat kin sitten tosiystäviä. Eikö tämä ole hyvä?

Pidättekö kenraali Keinosta kohtalotoverinanne?

— Jaa-ah. En tunne Keinosen tapausta kovin tarkoin Miksei, olemmehan me tavallaan kohtalotovereita, mutta toisaalta Keinonen on ollu liian sinisilmäinen sikäli, että häntä on voitu syyttää omaan edun tavoittelusta mihin minun ei koskaan ole voitu sanoa syyllistyneen. Minä esimerkiksi ajelin työmatkan omalla Volkkarilla ja käytin virka-autoa vain juhlalliseen virka-ajoon. Tiesin ihmisten kateuden jo silloin.

Ovatko paineet nyt hellittäneet?

— Ei minulla ole painettu ollutkaan. VR:n pääjohtajalla on suoraan sanoen niin vähän valtaa, ettei hän oikeastaan voi tehdä paljon mitään!

TEACHER'S

se opettajan viski

Aivan omaa luokkaansa.

Alko n:o 140

Teacher's Scotch Whisky.
Siinä maistuvat vuodet. Tammitynnyrissä vietetyt.
Ja ne 140 vuotta, jotka sillä on ollut aikaa löytää oma arominsa. Se on kypsää.
Siinä ei ole säästetty arvokasta mallasviskiä.
Siitä maun täyteläisyys. Aivan omaa luokkaansa.
Teacher's.

1/1 p. 39,—

Oy Norimex Ab

VEIKKO ENNALA:

ANNIKKI ANT-WUORINEN NELJÄNTEEN AVIOLITTOON?

Päättyneen 60-luvun eräs kaikkein kiistellyimmistä naisista Suomessa oli rouva Annikki Ant-Wuorinen. Eikä ihmekään, sillä tuskin kukaan muu meillä oli ennen häntä puhunut niin suorasukaisia ja totuudellisia sanoja naisen sukupuolielämästä. Moraalinen paine häntä vastaan kasvoi kuitenkin niin ankaraksi — ei vähiten sukunsa taholta — että hänen oli lapsineen paettava ensin Tanskaan, josta myöhemmin siirtyi Ruotsiin.

Nyt hänen asiansa ovat oman kertomansa mukaan paremmin kuin milloinkaan ennen. Häämatkan hän tekee kenties kirjailija Arne Myrådin kanssa (kuvassa oikealla).

Kun Hymyn joulukuun numerossa 1967 julkaistiin silloin 40-vuotiaan mutta ikäistään huomattavasti nuoremmalta vaikuttavan rouva Annikki Ant-Wuorisen haastattelu, herätti se maassa mitä melkoisinta hämminkiä. Tyttönimeään käyttävä rva Ant-Wuorinen nimittäin kertoili naisen sukupuolielämästä senlaatuisia totuuksia, ettei mitään vastaavaa Suomessa ollut ennen tätä mistään aikakausjulkaisusta luettu.

Jutun otsikko jo kieli, mistä oli kysymys: "En voi elää ilman miehiä." Ja itse tekstissä rva Ant-Wuorinen väitti, ettei kukaan muukaan normaali nainen voi. Lehden kannalta kuitenkin harmillista, että painovirhe muutti rubriikin monikolliseksi: puhuttiin miehistä vaikka rva A-W puhui vain miehestä, yhdestä ja ainoasta, vieläpä nimen omaan aviomiehestä.

Hänellä itsellään oli haastattelua tehtäessä takanaan kolme avioeroa, koska, kuten hän kertoi, yksikään hänen puolisoistaan ei ollut vastannut hänen toiveitaan, he laiminlöivät perheen elatuksen.

Erojensa aikana rva A-W kyllä myönsi olleensa lukuisissakin tilapäisissä sukupuolisuhteissa mutta tehosti siis toisaalta, että täydellisintä naisen seksuaalielämä on vain rakkausavioliitossa.

Poimittakoon tähän vielä muutama rva A-W:n ajatus ja käsitys; koko jättiläispitkää haastattelua sellaisenaan ei enää voida uudelleen julkaista. Näin rva A-W muun muassa:

— Kun olemme saaneet sellaisen ihanan lahjan kuin sukupuolivietti, olisi rikos olla siitä nauttimatta.

— Naisen on (sukupuoliaktissa) antauduttava ehdoitta, joka solullaan.

— Tietysti (nainen) ei aina tunne hekumaa joka kerralla täsmälleen samalla tavalla, joskus se on kuin vienointa musiikkia, joskus se on hirmumyrsky. Mutta kaikissa tapauksissa ihanin elämys mitä ihminen voi kokea.

— Haluaisin olla sukupuoliyhteydessä joka päivä. Tämän mielitekoni johdosta olen kysynyt lääkäreiltä olenko jokin poikkeusnainen, ylikiihottuva sairas olento. Dosentti Olavi Kinnunen vastasi minulle, että olen yksinkertaisesti terve, normaali, hyvinvoipa ihminen.

Vaikka rva A-W haastattelussa puhui tietysti itsestään ja omista havainnoistaan, tähdensi hän sitäkin, etteivät naiset lopultakaan kovin paljoa eroa sukupuolisilta tarpeiltaan; ei ole olemassakaan kylmiä tunteettomia naisia. Heidät tekee "kylmiksi" heidän omat estonsa, he pitävät sukupuolisuutta jotenkin hävettävänä, siinä kaikki.

Vuonna 1968 julkaisi rva Annikki Ant-Wuorinen kirjankin, jossa teki haastatteluansa sata kertaa laajemmalti selkoa rakkaudesta ja rakastamisen taiteesta.

Kaikki henkilöt, jotka uskaltavat esittää uusia radikaaleja ajatuksia ja osoittaa monet entiset käsitykset vääriksi, saavat pian huomata puskeneensa päänsä seinään, heille nauretaan, heitä pilkataan ja nimitellään. Lyhyesti sanoen heidän elämänsä tehdään kaikin tavoin hankalaksi.

Mm. Hymyn toimitukseen valui rva A-W:ta solvaavia kirjeitä satakaupalla. Osan hän julkaisi niistä kirjassaan ("Kaikki minun rakkauteni"). Lainatkaamme tähän vain kaksi lyhyintä kannanottoa, toinen oululaisen mieshenkilön lähettämä, toinen tamperelaisrouvalta tullut.

Edellisessä kirjeessä näin: "Voi saatanan lutka, ettes häpeä silmiä päästäs. Mikä sä luulet olevasi, vanha noita, en menis sun kanssas sänkyyn vaikka maksasit."

Ja jälkimmäisen kirjeen alkua palanen: Rouva Ant-Wuorinen, te olette syvästi onneton ihminen, jolla ei ole itsetuntoa, ei itsekunnioitusta. — — Jos naisella ei avioliittoon mennessä muuta antamista kuin oma itsensä, se ei ole tarpeeksi."

Mikä sitten lienee kirjeen kirjoittajan mielestä "tarpeeksi" avioliittoon mennessä; voiko kukaan antaa enempää kuin oman itsensä sieluineen ruumiineen?

Annikki Ant-Wuorisesta tuli haastattelunsa ja kirjansa ansiosta kuuluisa nainen. Mutta Suomi on liian pieni maa kuuluisuuksien elää. Rouva A-W "huonoksi naiseksi" leimattuna ei saanut kotimaassa edes työtä akateemisesta koulutuksestaan huolimatta ja niin hänen oli pakko matkustaa kahden poikansa kanssa ensin Tanskaan ja sieltä Ruotsiin, jossa hän nykyisin asuu.

Rouva A-W:n maine kiiri lahden yli jo ennen häntä itseään ja niinpä monet suuret ruotsalaiset päivälehdet haastattelivat häntä varustaen juttunsa joskus jopa yli koko sivun ulottuvin otsikoin. Mutta, päin vastoin kuin Suomessa, häntä ei lyötykään, hänet hyväksyttiin.

Haastattelija elää haastatteluilla, haastateltava sen sijaan ei. Mitä rouva Annikki Ant-Wuorinen nyt siis puuhailee ansiotyönään ja millä varoin hän kouluttaa kahta poikaansa (joista on pakko sanoa, että he ovat hyvin kasvatettuja, korrektisti käyttäytyviä nuoria miehiä).

Rouva Ant-Wuorisen luvalla lainaan otteita hänen viimeksi lähettämästään kirjeestä. Se selittää paljon.

"Veikko kulta. Nyt minulle kuuluu todella vain hyvää ja tulevaisuus näyttää kovin valoisalta. Vaikeudet, joita minulla on ollut kärsittävänä, näyttävät voitetuilta.

Niistä täkäläisten lehtien artikkeleista, joita olen Sinulle jo aikaisemmin lähettänyt, tiedät jo, että opiskelen Ruotsin valtion apurahalla Hoitokoulussa Lundissa ja erikois-

KÄÄNNÄ

HÖGANÄS

Sexförfattarinna avslöjar finsk nazipolis i ny bok

Annikki — som avslöjade sitt sexliv skriver kärleksroman i krigsmiljö

▲ **"Annikki, joka paljasti seksuaalielämänsä, kirjoittaa romaanin rakkaudesta sodassa" kerrotaan eräässä ruotsalaisessa lehtiuutisessa.**

▼ **Suomalainen kulttuuriviikko Höganäsissa Ruotsissa. Mukana myös suomalainen kirjailijatar Annikki Ant-Wuorinen.**

EN FINSK KULTURVECKA

Program:

Lörd. 3/10 Invigning kl. 15.00 av Finlands ambassads kulturattaché Per-Erik Lönnfors.

Fred. 9/10 Finsk författarafton kl. 19.30 med den finska författarinnan Annikki Ant-Wuorinen. (Denna kväll är helt finskspråkig.)

No,
Surfilla kyllä lähtee.
Surf on niitä vaatteita varten,
joissa eletään. Joissa leikitään.
Joihin tarttuu kaikenlaista.
Ojasta, keittiöstä, autotallista, nurmikolta.
Ja ihmisestä itsestään.
Sen vuoksi Surf on tehty tehokkaaksi.
Surf
Surf
Hohtavan
puhdasta
keittämättä

ANNIKKI ANT-WUORINEN...

tun vanhuksia hoitamaan. Opiskeluni ei suinkaan lopu tähän, vaan kun valmistun 18. 1. 1971 jatkan Sairaanhoito-opistossa laillistetuksi sairaanhoitajaksi.

Huomaan nyt olevani oikealla alallani saadessani hoitaa ihmisiä, antaa hellyyttä ja lämpöä. Työskentelyni harjoittelupaikassani Linebäckissä, Ruotsin suurimmassa ja nykyaikaisimmassa vanhainkodissa, on innoittanut minut kirjoittamaan kirjaa 'Arbeta med hjärtat' (vapaasti suomennettuna 'työskentele siten, että sydämesi on mukana'). Keväällä -71 teoksen pitäisi olla valmis. Kustantajan saaminen ei tuottane vaikeuksia, sillä juuri vanhusten ongelmat ovat ajankohtaisin asia tämän päivän Ruotsissa."

▲ Tässä talossa asuvat Annikki Ant-Wuorinen poikineen ja Arne Myråd, Annikin tuleva aviomies — ehkä. Talon nimi on Målaregården, onhan isäntä tunnettu taidemaalari.

▼ Ja tässä Annikki-rouva Målaregårdenissa.

Rva Ant-Wuorinen kertoo edelleen poikiensa sekä käyvän työssä että opiskelevan samanaikaisesti.

Oman toimensa ohessa rva A-W on jo ehtinyt tehdä toisenkin kirjan nimeltä "Anna ja Josef". Se kertoo Puolan juutalaisesta pojasta ja karjalaistytöstä ja heidän rakkaudestaan sota-aikana.

"Anna ja Josef" tullee kohdakkoin painosta ja mm. suuri ruotsalainen päivälehti Arbetet on osoittanut sen käsikirjoitusta kohtaan suurta ennakkokiinnostusta. Teos käännettäneen ainakin tanskaksi ja englanniksi ja rva Ant-Wuorinen toivoo, että se myös suomennettaisiin.

Kirjeestä ilmenee edelleen, että rva Ant-Wuorinen on solminut lämpimän ja läheisen ystävyyssuhteen tunnettuun ruotsalaiseen taiteilija Arne Myrådiin, jonka maalauksia on monissa julkisissa laitoksissa ja tietysti yksityiskodeissa ja hänen keramiikkaesineittensä näyttelyssä hänen ateljeessaan Målaregårdissa käy kesäisin kymmenkuntatuhatta ruotsalaista ja ulkomaista turistia.

Rva Ant-Wuorinen viettää viikonloput poikineen taiteilijaystävänsä kodissa ja suorittaa siellä myös kirjallisen työskentelynsä.

Ja vielä suoraa lainausta rva A-W:n kirjeestä:

"Kirjailija-illassa lukemani otteet "Annasta ja Josefista" herättivät valtavaa ihastusta ja mielenkiintoa. Kysymys on vain siitä, kiinnostaisiko kirjani myös suomalaisia. Ruotsissa arvellaan, että teos on Suomessa liian kuumaa tavaraa. Onpa jopa arveltu, että voisin saada porttikiellon Suomeen ja saman tien Neuvostoliittoonkin, sillä kirjoitanhan saksalaisista Suomessa, Himmlerin käynnistä kesällä 1942 Suomen Valtiollisen Poliisin kutsumana tapaamassa poliisipäällikkö Arno Anthonia yms.

Taiteilija Myråd on aloittanut myös maalata kuvaa minusta ja tuntuu siltä, että valmistuttuaan se on upea luomus. Pitkän 'seksikkään' tukkani tosin olen leikkauttanut, sillä työskennellessäni sairaalassa lyhyet hiukset ovat helpommat hoitaa ja pitää siisteinä."

Vain siitä rva Annikki Ant-Wuorinen on pahoillaan, että hänen isoisänsä Anton Wuorisen aikoinaan perustamasta Ant ja Ida Wuorisen säätiöstä ei vastoin säätiön säännöksiä laisinkaan avusteta hänen poikiensa opintoja rahallisesti sen paremmin kuin muutenkaan.

Syy — joskaan tuskin laillinen — lienee siinä, että Annikki Ant-Wuorinen "loukkasi" sekä Hymylle myöntämässään haastattelussa että julkaisemassaan kirjassa "Kaikki minun rakkauteni" kovin arvovaltaista sukuaan.

Niin kuin ylempänä mainittiin, ei Annikki Ant-Wuorisella ole mitään sitä vastaan, että hänen kirjeistään lainataan tähän kertomukseemme muutamia otteita. Viimeisimmän kirjeensä hän päättää ruotsiksi jotta myös hänen sydänystävänsä saa lukea omalla kielellään muutamia sanoja sitten kun tämä Hymylehti aikanaan ilmestyy:

"Jag skriver brevets slut på svenska, att konstnär Myråd också förstår det. Konstnär Myråd sänder sina hälsningar och säger, att han aldrig tyvärr varit i Finland, och i en finsk bastu. Hoppas ni där i Hymy kommer ihåg ert löfte, vad det gäller bröllopsresan, kanske det blir till Finland då." Siis terveisiä vain taiteilija Myrådiltä.

Älkäämme menkö tapausten edelle, mutta bröllopsresa tarkoittaa joka tapauksessa häämatkaa. Ja kenenkäpä oikeastaan muun kuin rva Annikki Ant-Wuorisen itsensä? □

Teksti: JORMA K. VIRTANEN
Kuvat: JUKKA KUUSISTO

MISS SUOMI URSULA RAINIO KÄVELI 32 KM JA TEKI SOVINNON AITINSA KANSSA

Epäsopu äidin ja tyttären välillä on ollut Ursula Rainion missivuoden yksi pääpuheenaiheista. Siitä ovat lausuneet mielipiteensä niin äiti kuin tytärkin. Mutta kaikkein eniten sitä ovat vatvoneet ulkopuoliset. Kaikki ovat olleet tietävinään syyt Ursulan ja Jenni-äidin välisiin ristiriitoihin. Ne ovat kuulemma olleet sovittamattomia.

Kukaan ei kuitenkaan ole ollut oikeassa, sillä Ursula päätti tavata äitinsä ja poistaa julkisuudessa pyörivän huhumyllyn.

Päättäessään tapaamisesta Ursula ei tiennyt, että Jenni-äiti on rajavartioston emäntänä Lapissa ja että äidin luo olisi 32 kilometrin tietön taival.

Mutta tietön taivalkaan ei pidätellyt Ursulaa. Hän käveli yhden päivän aikana tuon louhikkoisen polun ja torstaina 5. 11. tapasivat äiti ja tytär erämaajärven rannalla. Siinä missä pimentynyttä kairaa valaisivat vain venäläisten valonheittäjien kajo ja hirsisaunasta tuikkiva lyhty.

Tänään Ursula ja Jenni ovat kuin kuka tahansa äiti ja tytär. He ovat sopineet.

KÄÄNNÄ

URSULA TEKI SOVINNON...

Ursula Rainion maksipituinen leoparditurkki roikkui yksinäisenä Virtaniemen rajavartioston naulakossa torstaina 6. 11. Ursula itse istui veneessä, jonka pohja ja tuhdot välkkyivät aamujäisinä. Vene kulki rajavartiomiehen soutamana riuskasti yli Paatsjoen aivan Neuvostoliiton rajan tuntumassa.

Veneessä oli muitakin: rajavartiomiehet Mikko ja Ilkka, toimittaja ja valokuvaaja. Edessä oli lappalainen maisema, joen vastakkainen ranta. Siitä alkaisi muutaman minuutin päästä sovinnontekomatka. 32 kilometrin päässä odotti sovinnonteon toinen osapuoli, rouva Jenni Kääriäinen, Ursula Rainion äiti.

Ursula päätti tavata äitinsä ennen joulua. Nyt oli se hetki ja edessä mielettömän tuntuinen kävelymatka yli vaarojen, suorämeiden, ohi koskemattomien kairojen ja järvien.

Mieliala oli korkealla olkoonkin, että Virtaniemen vartioston päällikkö rajavartiomestari Eino Repo ja hänen ohellaan muutkin rajavartiomiehet pidättelivät hymyään ja epäilyään kävelymatkamme onnistumisen suhteen. Enkä minä ihmettele heidän suhtautumistaan. Aamulla rajavartiostoon ilmestynyt ryhmä ei taatusti näyttänyt kairojen kävelijöiltä: missi leoparditurkissaan, meikattuna tottakai ja kaksi henkisentyöntekijää kameroineen ja reppuineen. Näky lienee ollut huvittava ja huvittavinta kaikessa se, että ilmoitimme lähtevämme kävelylle — 32 kilometriä kohti Norjan, Neuvostoliiton ja Suomen rajojen yhtymäkohtaa.

Sisukas missi

Ursula oli vaihtanut ylleen toppatakin, punaiset huopatossut ja väljät housut. Pääsään hänellä oli missimäinen tunnusmerkki: napakettulakki, taskussa salaa mukaan otetut meikkivälineet ja kainalossaan Miss Skandinavia kilpailuissa otettu valokuvasuurennos. Se oli oleva hänen lahjansa äidilleen. Lahja, jota Jenni Kääriäinen oli tyttäreltään toivonut.

Mikko, missi, toimittaja, valokuvaaja ja Ilkka, siinä ryhmämme, joka hivuttautui ensimmäistä vaaran kuvetta kohti päämäärää.

Vene oli jo matkalla takaisin. Se oli jättänyt meidät usvaisen Paatsjoen rantapenkereelle, paikkaan, josta muutaman minuutin kävelymatkan päässä idässä olisi Neuvostoliitto, arviolta 10 tunnin päässä pohjoisessa Jenni Kääriäinen ja aivan edessämme päivän vanhat jalanjäljet lumessa. Noita "Manoliton" — erään rajavartiomiehen — jälkiä seuraamalla tavoittaisimme ensimmäisenä Suovaselän vartioston, papusoppalautaset ja kolmanneksen koko matkastamme.

Ursulan punaiset huopasaappaat etsiytyivät vikkelästi kiveltä ja juurakolta toiselle. Hänen pitkä kaulaliinansa heilui iloisena, takertui välillä matkalla olevaan näreeseen, mutta riistäytyi kantajansa matkaan yhtä päättäväisenä kuin tämäkin. Kymmenminuuttinen toisensa jälkeen jätti taaksemme lappalaista maastoa. Muistin Ursulasta ja hänen äidistään aikaisemmin kirjoitetut tarinat. Muistin, että tyttö oli ollut melko ynseä äitiään kohtaan missiksitulonsa jälkeen. Joissakin lehdissä väitettiin Ursulan kertoneen äitinsä kuolleen, toisissa taas siitä, että Ursula ei halunnut tunnustaa äitiään, koska Jenni Kääriäinen oli köyhä ja kävi rakennuksella töissä. Missikisojen jälkeen ilmestyi Helsingin Sanomat, jossa sanottiin "Nyt Ursulan lähin omainen on Saksassa asuva sisar."

Muistin senkin, kun tyttö ensimmäistä kertaa missiksi tulonsa jälkeen palasi Rovaniemelle, kotikaupunkiinsa, ei hänellä ollut aikaa äidilleen, vaikka tämä oli muiden vastaanottajien mukana lentokentällä. Ursulalla ei ollut aikaa myöskään samaniltaisessa muotinäytöksessä edes tuttavalliseen hymyyn saati sitten keskusteluun.

Ursulan askeleet edelläni olivat päättäväisiä. Yhdelläkään tauolla en kuullut hänen äänensävystään saati sanoista epävarmuutta matkan jatkamisen suhteen. Hänen päättäväisyytensä oli sitä samaa kuin mikä oli ollut hänen puhelinkeskustelunsa hetkeä aikaisemmin äitinsä kanssa. Kuulin, että Jenni-äiti oli kysynyt tyttäreltään, aikooko tämä tulla sota vai rauha mielessään. Yhtä vakaana kuin Ursulan vastaus "rauha" hän nyt käveli kohti rauhantekopaikkaa.

Ruokahetki erämaakämpässä — enää on 10 km:n matka Jenni-äidin luo.

Minkälainen noiden kahden ihmisen tapaaminen tulisi olemaan? Sitä emme tienneet me muut, mutta tuskin edes äiti tai tytärkään. He olivat olleet vuosikaudet toistensa tavoittamattomissa. Vaikka tytär oli sanonut matkustavansa rauha mielessään ja äiti toivottanut tämän tervetulleeksi, oli kohtaaminen suuri kysymysmerkki.

Nyt, kun matkaa oli takana kolmannes ja edessä Suovaselän rajavartioasema, aloin uskoa Ursulan vilpittömyyteen. Sillä tuskinpa kukaan aivan syyttä jättäisi mannekiiniesiintymisiään useaksi päiväksi ja vaihtaisi niitä sekä niistä saatavaa rahaa patikkamatkaan Lapissa.

— Älä nyt suotta hermoile. Hyvin on päästy tähän asti. Odota vain rauhallisena . . .

Jälleen Ursula on puhelinyhteydessä äitiinsä. Nyt välimatka on enää 22 kilometriä. Äiti kuuluu kyselevän tyttärensä vointia, onko tällä riittävästi vaatteita, Lapin pakkaseen sopivat kengät, onko tytär syönyt riittävästi. Kaikki sellaisia kysymyksiä, joita huolestunut äiti voi esittää. Ja tytär vastailee niin kuin huolestuneelle äidille vastataan. Äiti sanoo vielä, että saunaa lämmitetään, ruoka odottaa.

Mitä lähehmäksi määränpäätä pääsemme, sitä kaukaisempia ovat etelän ihmisten kiireet, seurapiirikutsut, ja misseys. Nyt mukanamme kävelee Ursula Rainio, tavallinen tyttö. Paitsi, että joka kerran kun kuvaaja kaivaa kameran repusta, sanoo Ursula:

— Muista, että sopimuksessani lukee, että minun tulee vaalia kauneuttani. Ja samaan hengenvetoon ilmestyvät pieni peili ja huulipuikko hänen käteensä.

Kohtaaminen

Mikko häärii kamiinan äärellä. Ilkka hakee läheisestä järvestä kahvivettä. Ursula istuu pienen hirsikämpän porontaljalla. Olemme kulkeneet 22 kilometriä. Me maallikot olemme väsyneitä, mutta intoa ei puutu. Tiedämme, että enää 10 kilometriä erottaa meidät Jenni Kääriäisestä. Taipaleemme loppusuora alkaa ja sen suoran päässä odottaa äiti tytärtään. Ursula haluaa kiirehtiä. Hän ei malta viipyä pitkään erämaakämpässä, vaan hoputtaa meitä muita liikkeelle.

Ilta Lapissa on alkanut. Jäljet, joita seuraamme, ovat

◀ Ilta alkaa hämärtää, mutta niin alkaa Miss Suomi myös olla sovinnontekomatkansa päässä.

▲ Tällä tauolla jaksetaan vielä laskea leikkiä . . .

▼ "Perheilta" sen jälkeen, kun äiti ja tytär ovat puhuneet. Vasemmalta rajavartija Ilkka, Jenni Kääriäinen, Ursula sekä rajavartijat Pentti, Mikko ja "Manolito".

vaikeasti havaittavissa. Alkumatkan iloinen puheensorina on kadonnut. Silloin tällöin yrittää joku laukaista pimentyneeseen iltaan huumoria sisältävän lauseen, mutta vastauksiksi tarkoitetut naurahdukset ehtyvät ja kuolevat väsymykseen. Jyrkät nousut vievät entistä enemmän aikaa ja jokainen alamäki on kuljettava varoen, sillä kaatuminen tietäisi vaivalloista nousemista.

Kello on lähes 19. Edellä kulkeva rajavartija Mikko pysähtyy:

— Vielä 200 metriä ja sitten näkyy jo valoja!

Se hetki on nyt lähellä. Ne ristiriidat, joita julkisuudessa ja ompeluseuroissa on kuluneen vuoden aikana useaan kertaan vatvottu, lähestyvät ratkaisuaan. Mielessäni pyörivät sanat "sota vai rauha". Onko niin, että me sittenkin olisimme kävelleet koko tämän pitkän matkan turhaan. Olisivatko äiti ja tytär etääntyneet kuluneiden vuosien aikana jo niin kauas toisistaan, että edes kohtaaminen rajavyöhykkeellä ei enää voisi luoda heidän välilleen lämmintä ihmissuhdetta, sellaista, joka äidillä ja tyttärellä pitäisi olla.

Kuljemme hitaasti noita valoja kohti.

— Mennään hiljaa ja yllätetään äiti.

Se, millä tavalla Ursula nuo sanat sanoo, kuvastaa hänen ajatuksiaan.

— Ursula!

Ääni kaikui aivan yläpuoleltamme, valaistusta ikkunasta. Siitä, missä Jenni Kääriäinen sanoi odotelleensa jo muutaman tunnin tuloamme.

Jättäydymme hienotunteisesti hetkeksi eteiseen. Äiti ja tytär kohtasivat toisensa rajavartioaseman seurusteluhuoneessa. Vaalea Ursula Rainio, tämän vuoden Miss Suomi ja hänen äitinsä Jenni Kääriäinen.

Kaikki kirjoitukset ristiriidoista tuntuivat tuossa tilanteessa turhilta. Kummallakin noista ihmisistä oli ollut omat syynsä siihen, miksi heistä ja heidän huonoista väleistään oli paisuteltu monia tarinoita.

Nyt eivät enää tuntuneet tarpeellisilta Jenni Kääriäisenkään aikaisemman lehtihaastattelun lopussa lausumat sanat:

— Olen kyllä maan alla työssä — se on semmoinen kallioon louhittu varastorakennustyömaa — mutta en sentään vielä haudattu. Olen erittäin elävä ja hyvässä kunnossa. Olen ollut kolme kertaa naimisissa, mutta häpeäisikö Ursula sitä? Kuka tietää, saattaa olla, että on missinä vaikea tunnustaa rikkinäisiä kotioloja.

— Toivon tietysti lapselleni kaikkea parasta. Toivon hänen huomaavan, ettei valheille voi mitään rakentaa. Sen jälkeen kun hän on oppinut sen käsittämään, uskon kaiken menevän hyvin.

Ursulalla on kyllä sisukkuutta pyrkiä eteenpäin, halua onnistua ja menestyä. Mutta on otettava muutkin huomioon . . .

Siinä he istuivat nyt vierekkäin rajavartioaseman keittiön penkillä. Heillä oli paljon asiaa toisilleen. Ursula kertoi kaikesta siitä mitä missivuosi oli tuonut tullessaan. Taisipa paljastaa äidilleen tämänhetkisen suurimman salaisuutensakin — poikaystävänsä nimen. Mutta se jätettäköön toistaiseksi Jennin ja Ursulan salaisuudeksi.

He istuivat siinä penkillä pitkään. He istuivat meidän muiden kanssa seurusteluhuoneessa, he istuivat Jennin pienessä asuinhuoneessa. Jenni vei tyttärensä hellästi saunaan, laittoi meille kaikille ruokaa ja oli onnellinen.

Me kaikki olimme onnellisia. Me olimme nähneet kahden ihmisen jälleen löytäneen toisensa. Enää ei ole olemassa kirjoitusten aihetta, joka voitaisiin otsikoida "Miss Suomi, Ursula Rainio sanoo äitinsä kuolleen" tai sitäkään, että "Ursula Rainion äiti haluaa kertoa kurittomasta ja hänet unohtaneesta tyttärestään". Niistä aiheista on turha onkia enää mitään. Tällä kävelymatkallaan Ursula halusi osoittaa, että hänellä on äiti, jota hän ei häpeä. Mutta kertoi lisäksi, että

— ketäpä ihmistä tämä tällainen kiinnostaa. Eikö tämä olekin liian onnellinen tarina. Eihän hyvistä ja onnellisista ihmissuhteista voida juoruta! □

Tehkää hyvin

—mitä sitten keittiössä teettekin. Philipseillä. Loistoemännän suorituksia. Nopeita, kauniita, maukkaita. Sillä Philips on apuri, joka ei väsy koskaan. Ottakaa se siis avuksenne keittiöön!

PHILIPS

AUTOMAATTINEN PHILIPS KAHVINKEITIN

4—10 kupillista varten. Helppokäyttöinen, ei rikkoutuvia osia. Hyvä kahvi tyhjösuodatinmenetelmällä. Ovh. 156:—

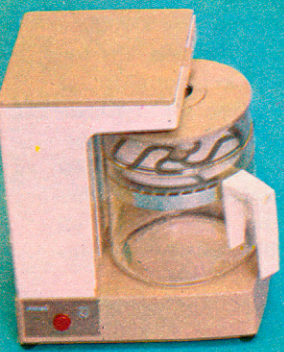

PHILIPS KAHVIMATTI

Tekee hyvää kahvia — ja aivan itsekseen. Vuodessa suursuosikiksi tullut kahvinkeitin. Ovh. 98:—

PHILIPS INFRAGRILLI

Terveellistä grilliruokaa läpi vuoden. Pienet ulkomitat mutta suuri grillitila. Teho 1000 W. Ovh. 245:—

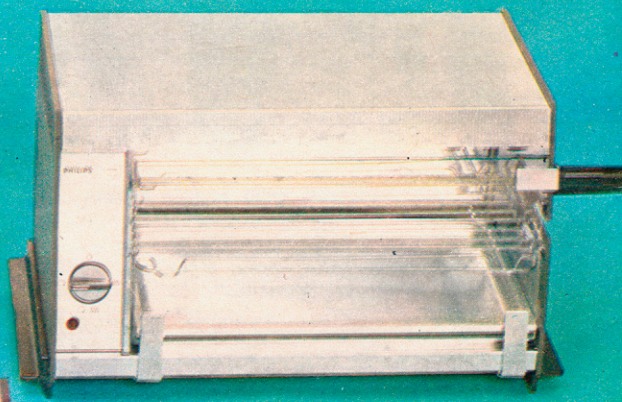

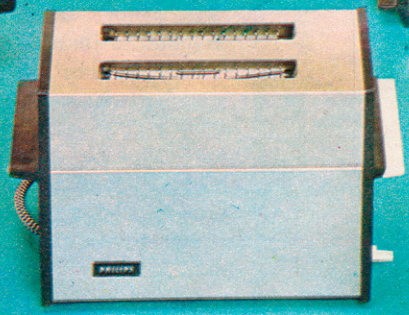

AUTOMAATTINEN PHILIPS LEIVÄNPAAHDIN

Kaksi viipaletta samanaikaisesti jo molemmin puolin tasaisesti. Paahtoasteet vaalean kullanruskeasta tummaan. Nostovaimennin, viipaleet eivät lentele ulos. Ovh. 94:50

uutuus!

AUTOMAATTINEN PHILIPS SITRUSPUSERRIN

Terveellistä, raikasta tuoremehua hetkessä ja ilman siemeniä. Mehu irtoaa tarkkaan ja helpommin kuin koskaan käsikonsteilla. Ovh. 69:—

3-NOPEUKSINEN PHILIPS VATKAIN

jokapäiväiseen käyttöön. Kokoteräksiset, oikeinmuotoillut vispilät ja taikinakoukut sekä seinäteline vakiovarusteina. Tehokas 130 W moottori, jolla on rajoittamaton käyttöaika. Ovh. 85:—
Kuvan metallinen koottava pöytäteline 21:— (ovh.)

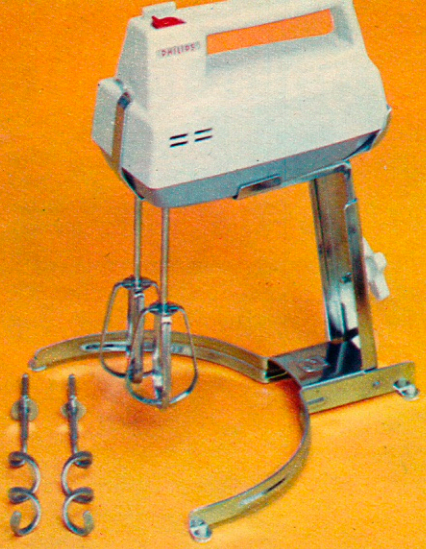

PHILIPS
VEITSENTEROITIN

Helppokäyttöinen teroitin veitsiä, saksia, askarteluvälineitä varten.
Ovh. 38:—

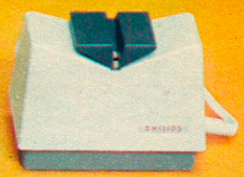

uutuus!

PHILIPS ELECTRONIC 5

5-nopeuksinen tehokas vatkain vaativaan käyttöön. Vispilät, taikinakoukut ja seinäteline vakiovarusteina. Moottoriteho 130 W, ei käyttöaikarajoitusta.
Ovh. 99:—

uutuus!

PHILIPS MIXETTE

Näppärä 1-nopeuksinen vatkain kevyeen vatkaukseen. Vaahdottaa ja vatkaa tehokkaasti.
Ovh. 49:—

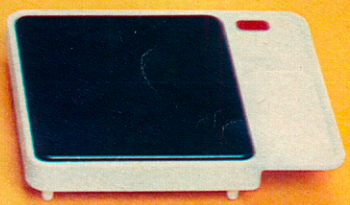

PHILIPS LÄMPÖLEVY

pitää kuumana keitot, teet, kahvit myöhäisellekin ruokavieraalle.
Ovh. 39:50

PHILIPS - väsymätön kodin askareissa

PHILIPS SÄÄTÖSILITYSRAUTA

Avokahvainen kevyt (kangas siliää lämmön, ei painon vaikutuksesta). Helppo käyttää, termostaatti pitää oikean lämpötilan silitettävän kankaan mukaan. Ovh. 49:50.

PHILIPS
LÄMPÖTUULETIN

Suuritehoinen tuuletin, jossa on kolme lämmitystehoa sekä kylmäilmapuhallus. Ylikuumennussuoja. Pieni koko, hiljainen käynti.
Ovh. 109:—

uutuus!

PHILIPS HÖYRY-
JA SPRAYSILITYSRAUTA

Toimii höyrysilitysrautana, toimii säätösilitysrautana. Nappia painamalla suihkuttaa lisäksi vettä pellavaa tai muita vaikeasti siliäviä kankaita silitettäessä. Siis enemmän kuin kaksi rautaa yhdessä.
Ovh. 99:—

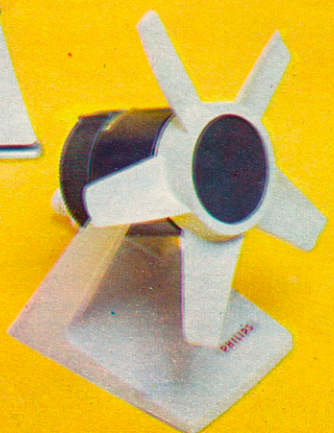

PHILIPS PÖYTÄTUULETIN

2-nopeuksinen. Pehmeäsiipinen ja siten turvallinen. Viilentää, puhdistaa ilman. Hiljainen käyntiääni. Ovh. 54:50

Amiraalin aarre on Teidän!

Tulkaa ottamaan rautaisen miehen annos. Amiraali-luokan olutta, jossa maistuvat menneiden aikojen perinteet. Ehkä myös ruuti. (Luokka A IV). Istukaa tukevasti ja heittäkää rohkea huuli. Olette reilussa seurassa. Amiraalin pöydässä.

AMIRAALI - uusi voittoisa A-olut

PYYNIKKI

Runot pois pöytä-laatikosta

Runopalstan avaus onnistui huimasti yli odotusten. Runsas viikko edellisen Hymylehden ilmestymisestä oli toimitukseen saapunut 152 kirjekuorellista runoja. Ja kun kussakin oli keskimäärin viisi runoa, yhteismäärä lähentelee tuhatta.
Valitse siitä sitten pari parasta.

Runojen ja varsinkin lähetekirjeiden tutkiminen oli opettavaista, se oli röntgenkuva suomalaisesta kansansielusta — noin runollisesti sanoen.

Yleistaso on hyvä, rehellinen. Miehet tuntuvat runoilevan enemmän kuin naiset, mutta sehän on tiedetty. Eläkeläisten ja koululaisten runot muistuttavat paljon toisiaan. Edelliset helkyttelevät muistojaan ja luonnontunnelmia, koululaiset ovat järkyttävän traagisesti rakastuneita. Näissä ryhmissä tapasi eniten sanallista tyhjäkäyntiä.

Tällä kertaa julkaisemme kolme runoa. Älköön pettykö ne jotka eivät nyt nimeänsä löydä: runonne ovat edelleen ehdolla. Vielä toivomus: mieluummin lyhyitä kuin pitkiä!

Elsa Saarela, 49, muurarin vaimo Kemistä, kirjoittaa suorasukaisesti ja konkreettisin sanoin. Hänen muurari-runonsa on yhdistelmä lämmintä rakkautta ja yhteiskuntakritiikkiä. Jokainen hyvä runoilijahan on pohtinut myös ympäröivää yhteiskuntaa eikä vain taivaanrantaa ja perhosia. Elsa Saarelan ilmaisulliset lahjat ovat ilmeiset.

Toivo Salmela Loimaalta ei ilmoita ikäänsä eikä ammattiaan. Hänen runonsa sävystä voi arvella, että hän on sen piruuttaan päräyttänyt. Mutta mikäs siinä, runon henki on leppoisa, sanoisiko uusrahvaanomainen, komiikaltaan ansiokas.

Alvi Vuorinen, 51, rautatieläinen Keravalta ilmoittaa aloittaneensa runoilut 42-vuotiaana. Harrasteina ovat viini ja laulu. Mihin lie naiset kadonneet? Runo antanee siihen vastausta. Alvi Vuorinen hallitsee sanojen taloudellisen käytön — toisin sanoen osaa olennaistaa.

Lähettäkää edelleen runojanne osoitteella HYMYLEHTI, Puutarhakatu 16, Tampere. Kuoreen tunnus "Kansan runot".

Kunnioituksella
Osmo Lahdenperä

TOTUUDEN HETKI

Sattumalta asemaravintolaan aamuna
eräänä jouruin. Siellä ihastukseni
kohre niin krapulaisena nuokkui
pyöritellen kätösessään savuketta tuletonta.
Suu sentään hymytä koitti
mutta tähtisilmistä noista sain niin
tyhjän karsaan katseen.
Astuin luo pään tuon painuneen
jota syntiverhon lailla värisävy
tummempi nyt rumensi ja sitä paksua
silkkitukkaan niin hellästi silitin
ja jostain huulilleni sanat nousi:
"Minun tulee niin ikävä Sinua."
Sitten hiljaa onnuin pois.
Mutt' lasilevystä lippuluukun näin
tuon tyhjän särkyneen katseen
kunnes Aale-rouva, siivoojatar,
pyyhkäisi sen pois.

Toivo Salmela
Loimaa

MUURARI

Muistatko muurari ajan tuon ennen,
se muistui mun mieleeni noin ohimennen.
Oli paljon mestaa ja fyrkkaa tuota
lännen tuohta. Ja nyt täytyy työn perässä
aivan ulkomaille juosta.
Muurari ammattis poljettu on maahan
työttömyyskorvausta toki saadaan.
Rakas muurari muistatko kun
vihille mentiin,
ei tarvittu frakkia ei edes pyhäkenkii.
Oli ylläsi sarkaa ja sotilassaappaat.
Sitten takaisin rintamalle riensit
kiireen vilkkaa.
Puolustamaan maata ja herrain rahaa.
Nyt kapitalisti vain poikiaan pilkkaa.
Niin se on muurari kulta,
ammatti leipä viety on sulta.
Rakas muurari nyt olet kalju, ei ole mestaa
tyhjä on palju.
Tallella on kyllä hartiapankki,
eikä päätäsikään ole pilannut rankki.
Mutta ikä kun karttuu ja ammattitaito
varttuu, sinut siirretään rakenteelliseen
työttömyyskaartiin et tuntea saa
työn iloa elämän vaartii.
Mutta onhan tämä virkamiesten
hyvinvointimaa, työläiset
työttömyyskorvausta saa.

Elsa Saarela, 49
työläisnainen
Kemi

HUOKAUS

"On ilot menneet"
näin vanha vaari huokaa,
"ei muodot naisen enää silmää kiehdo,
ei nuoruusvoima jäsenissä liehdo,
vain kolotus ja ärtymys on seuranain,
siks' ryyppy murheeseeni mulle tuokaa!"

Alvi Vuorinen, 51,
Rautatieläinen
Loimaa

LAPPI ON MAAHERRA MIETTUSEN HIEKKALAATIKKO

Teksti:
SEPPO ANTERO TIAINEN
Kuvat:
YRJÖ METSÄLÄ,
S. A. TIAINEN ja
LEHTIKUVA

Lapin läänin maaherra on

Lapin ja sen asukkaiden etuja ajava ja valvova korkein hallintoviranomainen
Kemijoki Oy:n (Lapista eniten hyötyvän yhtiön) hallintoneuvoston puheenjohtaja
Kemi Oy:n hallintoneuvoston puheenjohtaja
Veitsiluoto Oy:n hallintoneuvoston jäsen
Pohjois-Suomen Keskinäisen Vakuutusyhtiön hallintoneuvoston puheenjohtaja
Saamelaisasiain neuvottelukunnan puheenjohtaja
Maakuntaliittojen keskustoimikunnan puheenjohtaja
Peräpohjolan Maanviljelysseuran puheenjohtaja
Lapin teitä kunnostavan Raivauskone Oy:n omistajan isä
Metsäliiton johtokunnan jäsen
Lapin läänin urheilulautakunnan puheenjohtaja
Ja vaikka mitä

Maaherra Martti Miettunen, uskotteko pystyvänne kaikkien virkojenne, luottamustoimienne ja liikeasioittenne ohella toimimaan ensisijaisessa tehtävässänne maaherrana?
Lapin asukkaat eivät ainakaan usko!

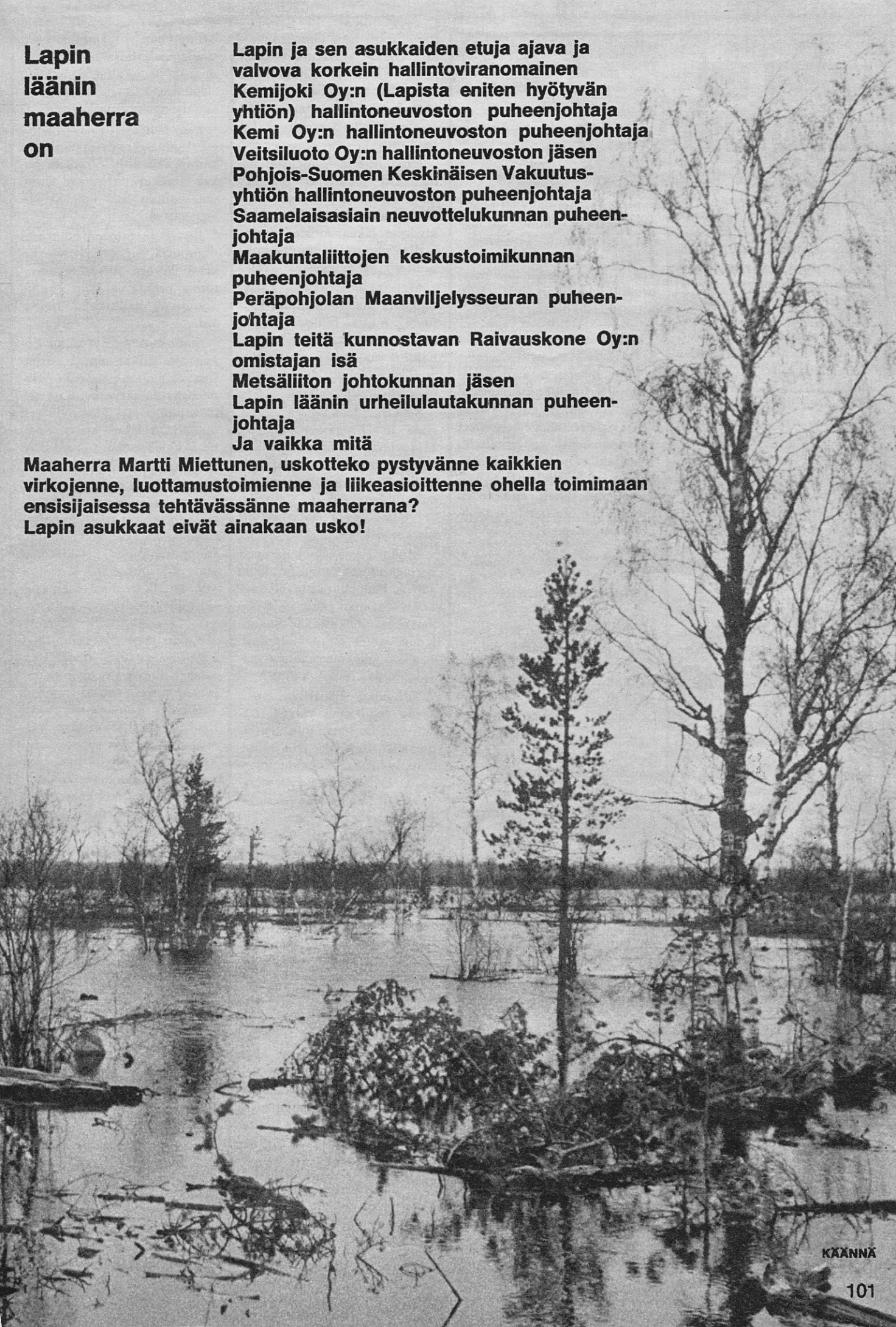

KÄÄNNÄ

LAPPI ON MAAHERRA...

Porttipahta

Lokan ja Porttipahdan korvauskysymykset ovat rempallaan. Kemijoki Oy ei ole pystynyt tai ehkä ei ole halunnutkaan pystyä hoitamaan kaikkia allasalueiden maakorvauksia. Usealle on annettu rahat kouraan ja osoitettu mökin paikka päätien varrelta. Rahoja käyttämään tottumattomat ovat ryypänneet rahansa, ja kurjuus on entistä totaalisempi.

Kun viimeinenkin mohikaani, maanviljelijä Ukkola oli saatu kannetuksi poliisivoimin perheineen nelostien varteen, saatettiin Porttipahdan vettä ruveta nostamaan. Tällä hetkellä maanviljelijä Ukkola asuu lämpimässä ja siistissä työmaakopissa Kitisen rannalla. Hän toteaa vain, että pahemmaksi ei enää voi mennä. Kun on kaikki otettu, niin ei ole enää mistä ottaa. Jumala yksin kuulemma voi pelastaa.

Porttipahdan altaan vedennostojuhlaa vietettiin 1. lokakuuta. Mitähän juhlimisen aihetta siihen oli. No olihan sillä työmaajuhlalla sentään oikeutuksensa; minkä työmiehet sille voivat, että olivat tehneet työnsä hyvin arktisissa olosuhteissa. Mutta siinä, että koko Kemijoki Oy:n isokenkäisten kaarti kutsuvieraineen, lukuunottamatta hallintoneuvoston puheenjohtajaa, ryyppäsi todella kalliisti Laaninhovissa on kyllä ihmettelemistä.

Porttipahdan altaalla jatkoi samaan aikaan neljän hengen raivausryhmä työtään. Aslak Hetta, Olavi Harju, Johannes Pokuri ja Niila Hirvasvuopio viettivät toimittajan kanssa pienen allasjuhlan hekin. Juotiin toimittajan autossa olleet kaksi olutpullollista kokonaan. Ihmettelivät itsekin ehtivätkö raivata koko 215 km²:n alueen. Sillä hetkellä vedenpinta oli noussut jo 13 metriä. Porttipahta on kyllä raivattu siten, että näkyvät alueet ovat sileät ja kauniit kuin lapsen posket, mutta heti ensimmäisen näköesteen jälkeen alkaa vitikko, jossa nämä neljä urhoollista räpiköivät kuin sorsat kaislikossa.

Kysymys:

— Maaherra Martti Miettunen: Yrittittekö maaherrana vaikuttaa siihen, etteivät Lokan virheet olisi toistuneet Porttipahdassa vai pyrittekö Kemijoki Oy:n hallintoneuvoston puheenjohtajana vaikuttamaan siihen, että veden nostaminen aloitettaisiin mahdollisimman pian?

Kalastus Lokalla

Lokasta on sanottu, että se on muistomerkki ajasta, jolloin Suomessa ei vielä ollut luonnonhoitovirastoa. Jättiläismäisestä turvemerestä eri suuntiin nousevat puunrungot antavat alueelle aavemaisen leiman.

Kun Lokan maa-aluekaupat oli tehty, jäi maan entisille omistajille luulo, että heille jää kalastus- ja nautintaoikeudet entisille kalavesilleen. Toisin kuitenkin kävi. Kauppakirjojen sanamuoto on sellainen, että kaikki oikeudet siirtyivät Kemijoki Oy:lle.

Muuankin isäntä totesi, että taisi se sanamuoto olla sellanen, että siinä kalastusoikeudet menivät huomaamatta. Kaupat kun tehtiin talvella, niin ei sitä kaikkea huomannut. Se oli vähän sama kuin talvisotaan lähtiessä ...

Kemijoki Oy luovutti sittemmin kalastus- ja metsästysoikeutensa metsähallitukselle, mutta pidätti itselleen oikeuden 600 pyydysyksikköön henkilökuntaansa ja heidän vieraitaan varten. Lisäksi alueella saa metsästää samanaikaisesti 'korkeintaan' 30 Kemijoki Oy:n henkilöä ja heidän vierastaan.

Oikeudet ja toivo menivät lopullisesti, kun ylimetsänhoitaja Olavi Toivokoski metsähallituksesta kävi pitämässä kuuluisan kokouksen Vuotson kansakoululla. Onneksi tilaisuudessa oli sentään kaksi nauhuria ...

Kokouksessa annettiin armeliaasti jokaiselle tilaisuus kalastaa missä tahansa koko Lokan alueella. Pyydysmerkit luvattiin jakaa entisten manttaalien perusteella, muttei kohtuuttomassa suhteessa.

Metsähallitus pyytää kalastajilta ja maanomistajilta vastuuta, mutta mitäs vastaat, kun ei ole oikeuksia. Metsähallitus myy koko ajan ulkopuolisille lupia, kerää lupamaksut, muttei valvo.

Sulo Alakorva Vuotsosta ja Tapion veljekset Muteniasta ovat keskenään täysin samaa mieltä, että kyllä kalastusta valvottaisiin, mikäli olisi oikeuksia. Niinhän se tapahtui jo kalastuskuntienkin aikana.

Mitenkä voidaan kalastusta ja metsästystä ylipäänsäkään valvoa kun budjetista liikenee koko maahan vain 570 000 markkaa. Pelkästään Sodankylän alue on 4 400 km². Kuinka voi alueen ainoa valvoja hoitaa koko kairan?

Toisaalta epäilyttää, onko kohta enää mitä valvoa. Lokan vesi on hapetonta. Tutkimuksissa todettiin, että Mutenian kohdalla veden happiarvo on O jo kahden metrin syvyydessä ja pinnassa se on 4. Lohikaloja varten sen pitäisi olla vähintään 5 1/2. Happamuus on alle 6 ja sen pitäisi olla 7. Fosforia on valtavasti ja rautaa aivan liikaa kaloille.

Lisäksi kalastajien pyydykset rikkoontuvat pohjassa pystyssä oleviin puihin ja risukoihin. Olipa muuan isäntä jättänyt verkkonsa entiseen piikkilanka-aitaansa ...

Kysymys:

— Maaherra Martti Miettunen, mitä olette tehnyt Lokan alueen ihmisten kalastusoikeuksien normalisoimiseksi, sillä kalastus on ollut useimmille talouksille yli 25 % elinkeinosta?

Sompio

Sompiojärvi — aikoinaan kalatuotoltaan ainutlaatuisin järvi maailmassa — on luku sinänsä, vaikkakin se kuuluu olennaisena osana Lokan kokonaisongelmaan.

Läpi vuosisatojen on Sompio ollut koko Sodankylän kairan kala-aitta. Voidaan laskea ainakin tuhannen ihmisen saaneen siitä kalansa talvea varten.

Järven ravinto on ollut monipuolista, siika pääkala. Lisäksi järveen laskee lukemattomia puroja ja jokia, joihin Sompion vaelluskalat nousevat.

Sompiosta on nyt tullut Lokan osa. Lokan pintaa nostettaessa pääsee hapeton vesi nousemaan järveen. Kun altaan pintaa lasketaan, vie vesi mukanaan lähes koko Sompion kalakannan.

Sompion rantoja raivataan. Erittäin hyvä asia. Riittääkö se, vai pitäisikö ryhtyä toteuttamaan pohjapatosuunnitelmaa, joka on jo valmiina suunnittelijoiden laatikossa. Vai katsookohan Kemijoki Oy, että sen tulee liian kalliiksi pelastaa tuhoamansa järvi?

Lokakuussa toimittajan käydessä altaalla olivat Rantalan Kalle ja Lepolan Jalmari nostaneet toistakymmentä verkkoa. Kalansaalis: kaksi haukea, kaksi säynettä ja kaksi matikkaa. On siinä saalista kerrakseen entisestä maailman parhaasta siikajärvestä.

Muteniassa kuitenkin jaksaa Tapion veljeksistä Karhu-Matti vielä uskoa Sompioon: "Kyllä siinä Sompiossa sitä siikaa on, mutta se on niin pirun lihavaa, ettei se jaksa liikkua. Pohjassa kunhan vain olla lohnottaa ..."

Kysymys:

— Maaherra Martti Miettunen, oletteko yrittänyt pelastaa Sompiota vai oletteko koettanut säästää Kemijoki Oy:n rahaa?

Poronhoito

Poronhoito jos mikään on olennaisin Lapin elinkeinoista. Mutta miten suhtautuu voimatalous, metsänhakkuut ja turismi poronhoitoon?

Lokan ja Porttipahdan altaiden takia on Sodankylän

KÄÄNNÄ

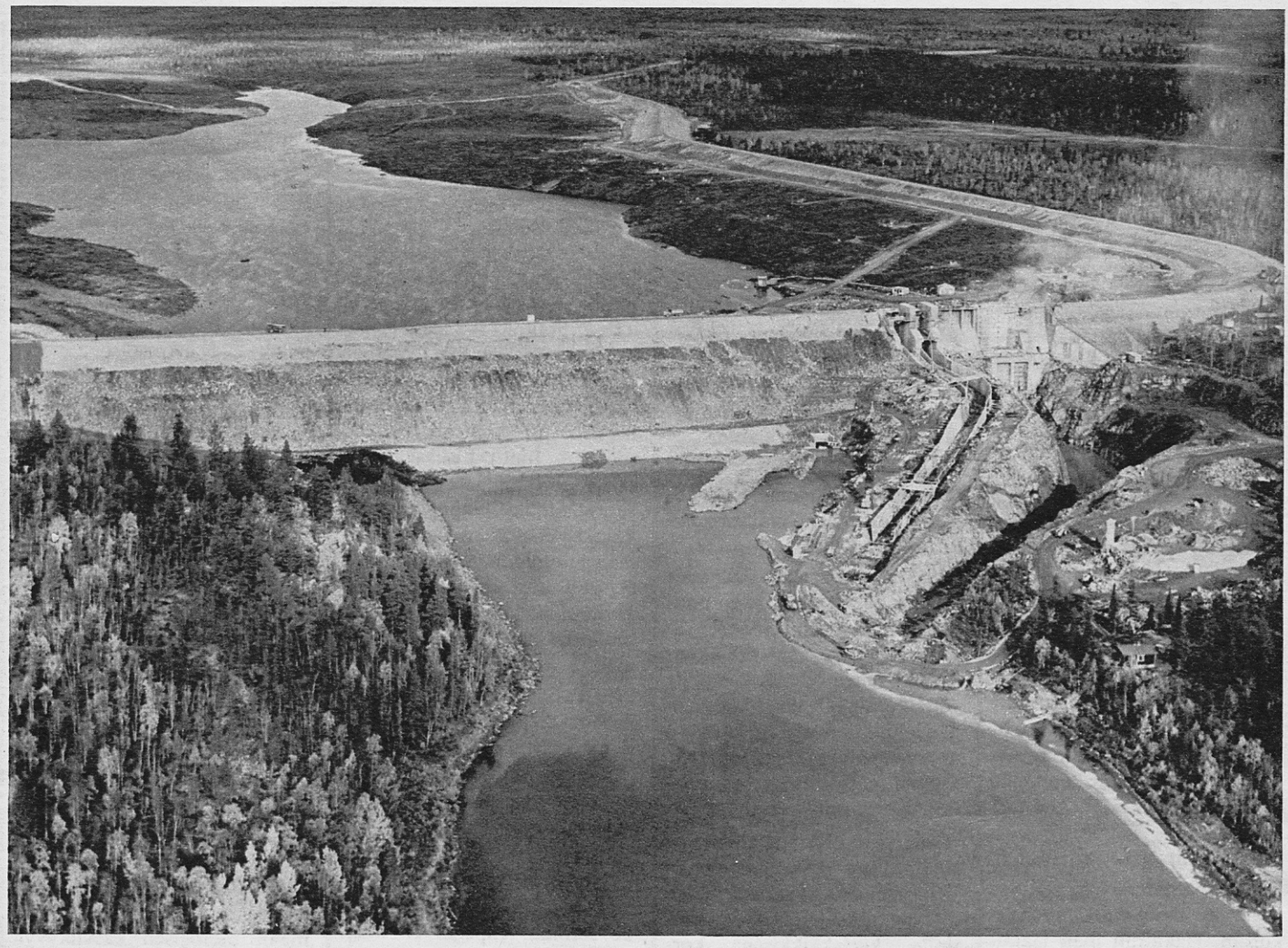

↑ Lehdistölle jaettu kuva, missä Porttipahdan allas näyttää siistiltä ja sileältä kuin lapsen takapuoli.

← Puupulaa potevassa Lapissa ei riitä, että puut ovat pystyssä Lokan ja Porttipahdan pohjalla. Puuta on pinokaupalla myös veden alla.

↓ Maaherra Miettunen, tullessanne vuonna 1958 Kemijoki Oy:n hallintoneuvoston puheenjohtajaksi, vastasitte 200 ihmisen edustajalle kirjeitse, että on Lapin asukkaan edun mukaista, että maaherra on mainitussa hallintoneuvostossa mukana. Onko todella?

Helsinki, 14.4.58.

Mitä tulee maanomistajien etujen valvomiseen Kemijoki O.Y:ssä olen katsonut, ettei minulla juuri heidän etujensa valvomista ajatellen ollut oikeutta kieltäytyä ottamasta vastaan Urho Kekkosen jätkeen hallintoneuvoston puheenjohtajan tehtävää. Onkan minulla nyt tietysti aivan toisenlaiset edellytykset valvoa kohtuuden ja oikeuden noudattamista maanomistajia kohtaan verrättuna siihen, että olisin vain sivusta asiaa.

Kunnisittavasti

Martti Miettunen.

LAPPI ON MAAHERRA...

paliskunta joutunut vähentämään poromääränsä kymmenestätuhannesta päästä kahdeksaantuhanteen. Elinkeino on kaventunut. Aiheuttajana on ollut Kemijoki Oy.

Kun Lokka ensimmäisen kerran nostettiin, vaelsi yli 5 000 poroa Sodankylän paliskunnasta Ivalon paliskunnan erotuksiin. Sodankylän paliskunta joutui voimassa olevien sopimusten mukaan maksamaan kymmenen markkaa päästä Ivalon paliskunnalle. Lisäksi arvellaan 200—300 peuran joutuneen toiseen palkiseen. (Peura merkitsemätön poro, joka kuuluu sen kiinniottaneelle paliskunnalle.) Kemijoki Oy kiistää altaitten aiheuttaneen liikkeen. Korvaukset viipyvät.

Porttipahtaa suunniteltaessa ruvettiin jo jonkinlaisiin hakkuisiin. Hakattiin liian laajalta. Sen jälkeen tulivat metsänaurakset. Jäkälä ja aluskasvillisuus aurattiin. Poroilta loppui ruoka, poro ei voi syödä soraa. Porojen oli muutettava ruokapaikkojaan. Paikkakunnalla on todettu kanalintujen soransaannin huomattavasti helpottuneen . . .

Pohjoisemmissa kunnissa taas turistit ovat porojen pahin riesa. Keväisin moottorikelkkamiehet ajavat liian lähelle poroja ja vaatimet joutuvat laskemaan vasansa hangelle ja jättävät ne. Tappiot ovat mittaamattomat.

Kysymys:

— Maaherra Martti Miettunen, milloin Kemijoki Oy aikoo korvata kaikki Sodankylän alueella poronhoidolle aiheuttamansa vahingot. Oletteko pyrkinytkään eristämään turisteja keväisistä porotokista ja kieltämään moottorikelkkojen käytön määrätyillä alueilla?

Inarinjärvi

Lapin läänin tärkeimpiä kalataloudellisia kysymyksiä on patojen, perattujen uomien, altaiden ja säännösteltyjen järvien aiheuttamien haittojen velvoitetoimien ja korvauskysymysten järjestely. Inarinjärvellä tilanne lienee pahin.

Neuvostoliitolla on oikeus säännöstellä Suomen kolmanneksi suurinta järveä. Ero saa olla korkeintaan 236 cm:ä.

Säännöstelyn seurauksena on mm. rantavyöhykkeen pohjaeläimistön kuoleminen. Se on taas aiheuttanut kalakannan vähenemistä. Kalastajille vahinko siirtyy mm. kalakannan huononemisena, opitun kalastustiedon ja -taidon käymisenä pätemättömäksi, apajien tuhoutumisena jne.

Suomi ja NL ovat tehneet sopimuksen kalastushaittojen korvaamisesta, jonka mukaan NL on maksanut Suomen valtiolle kertakaikkisena korvauksena 75 000 000 markkaa. (Vuoden 1966 raha-arvossa 946 000 mk.)

Sopimuksen mukaan mahdollisesti vieläkin NL voi joutua maksamaan jotain, mutta kun sopimuksessa Suomen Ministeriö (sanamuoto sopimuksesta) sitoutuu vastaamaan kaikesta tästä mainituille yhteisöille ja henkilöille, on valtion ryhdyttävä pikaisesti toimimaan.

Suomen valtion kertakorvauksena saaman summan ja talousarviossaan Inarin kalastuksen hoitoon varaaman 50 000 markan välillä on merkittävä epäsuhde.

Kysymys:

— Maaherra Martti Miettunen, oletteko tietoinen ao. korvauksesta ja oletteko yrittänyt saada sitä oikeaan kohteeseensa?

Sähkö

Kemijoki Oy valmistaa sähköä etelän ihmisille Lapin kustannuksella. Kalatkaan eivät enää nouse Kemijokeen.

Kemijoki Oy on tämän nurinan perästä huomannut, ja antaa armeliaasti Lapin sähkölaitoksille 15 % :n alennuksen tukkuhinnasta. "Kiitos" sanoisi Lapin asukas, ellei olisi muuatta muttaa.

Mitä suurempi sähkönkuluttaja ostaja on, sitä suuremman alennuksen ostaja saa. Tämä politiikka suosii etelän ihmistä. Etelässähän Suomen suurostajat ovat. Perustariffi koko maassa on sama riippumatta siitä kuinka kaukaa sähkö on tuotu. Lisäksi Lapissa sähkön hintaa kohottavat suuret linjakustannukset. Kun kaikki edellä mainittu otetaan huomioon, voidaan todeta, että tosiasiallisesti Lapin yksityinen kuluttaja maksaa sähköstä huomattavasti enemmän.

Mikäli Rovakairan Sähkö ja Rovaniemen Kaupunki saisivat ostaa sähkönsä yhdessä, (eli niistä yhdessä tulisi suurostaja) niin alennusten ansiosta säästettäisiin noin yksi nykymiljoona.

Minkähän takia Suomen budjetissa on varattu suurehko summa Kilpisjärven Matkailuhotellin sähkön saamiseksi Norjasta. Eiköhän niitäkin markkoja olisi tarvittu vaikka kalanviljelystoiminnan kehittämiseen?

Kysymys:

— Maaherra Martti Miettunen, milloin pyritte vaikuttamaan siihen, että Lapin ihminen saisi edes sähkönsä samaan hintaan kuin etelän ihminen?

Metsätalous

Metsähallitus on Lapin suurin maanomistaja. Sitten tulevat Kemi Oy ja Veitsiluoto Oy.

Metsäyhtiöt ostelevat Kemijoki Oy:ltä maita, jotka ihmiset ovat aikoinaan myyneet pakosta Kemijoki Oy:lle. Ihmiset myyvät taas loppuja maistaan metsäyhtiöille päästäkseen velkakierteestään. Usein suuret tilatkin joutuvat metsäyhtiöille alle 50 markan hehtaarihinnasta. Tilakaupat tiedetään ohjelmoidun siten, että lähimmän viiden vuoden kuluessa mahdollisista metsänhoidollisista hakkuista saatava välitön kantorahatulo kattaa vähintään koko tilan hinnan.

Lapissa on tällä hetkellä huutava pula puusta. Metsää hakataan juuri sen verran liikaa kuin Kemijärven tehtaan kapasiteetti vaatii. Suojametsäalueita hakataan jo. Ihme ettei kansallispuistoja. Kuitenkin Lokalta löytyy veden alta puupinoja, joista yhdenkin pystyy arvioimaan 30 000 markan arvoiseksi. Kyljessä seisoo komeasti Veitsiluodon merkki.

Eikö riitä, että altaiden alle jää puita pystyyn? Pitääkö sinne jättää kokonaisia pinoja?

Mistä johtunee väite, että Metsähallitukselle maksetaan noin 50 % parempi hinta kuin yksityisille maanomistajille? Metsähallituksen kanssa tasoihin päästäkseen maanomistajan on myytävä koko tilansa. Metsähallituskin on edustettuna Veitsiluoto Oy:ssä. Edustajana itse pääjohtaja Antero Piha.

Lapissa puhutaan Pihan jatkavan "Osaran aukeiden" tekemistä. Puolustukseksi siihen sanotaan: "Ottaen huomioon maan biologisen kasvukyvyn täytyy puille antaa tilaa kasvaa."

Kysymys:

— Maaherra Martti Miettunen, katsotteko maaherrana voineenne vaikuttaa puun kantohintatasoon Lapissa vai onko asenteenne ollut toinen, koska olette Kemi Oy:n hallintoneuvoston puheenjohtaja ja Veitsiluoto Oy:n hallintoneuvoston jäsen? Kuuluttehan vielä Metsäliiton johtokuntaan?

Lapin tulevaisuus

Kokonaisvaltainen suunnittelu on vielä lapsenkengissä koko maassa. Lapissa siitä ei voida vielä tuskin puhuakaan. Herra tietää montako päällekkäisorganisaatiota Lapissa toimii On kuppikuntaa jos minkinmoista.

Kustaa Vilkuna on sanonut: "Kokonaisuudessaan Lapissa on niin paljon erikoisprobleemoja ja muusta Suo-

▲ Niila Hirvasvuopio, Olavi Harju ja Johannes Pokuri viettämässä 'allasjuhlaa'. Porttipahdan alueen ainoa raivausryhmä on kai niin tärkeä, ettei heillä ole aikaa juhlia muiden mukana.

▼ Torvisoittoa, Lapin Kultaa, poronpaistia ja hengen ravintona Eemeli. Isokenkäisten Porttipahtajuhlassa illalla oli sitä samaa makua, mistä Eemeli niin paljon puhuu.

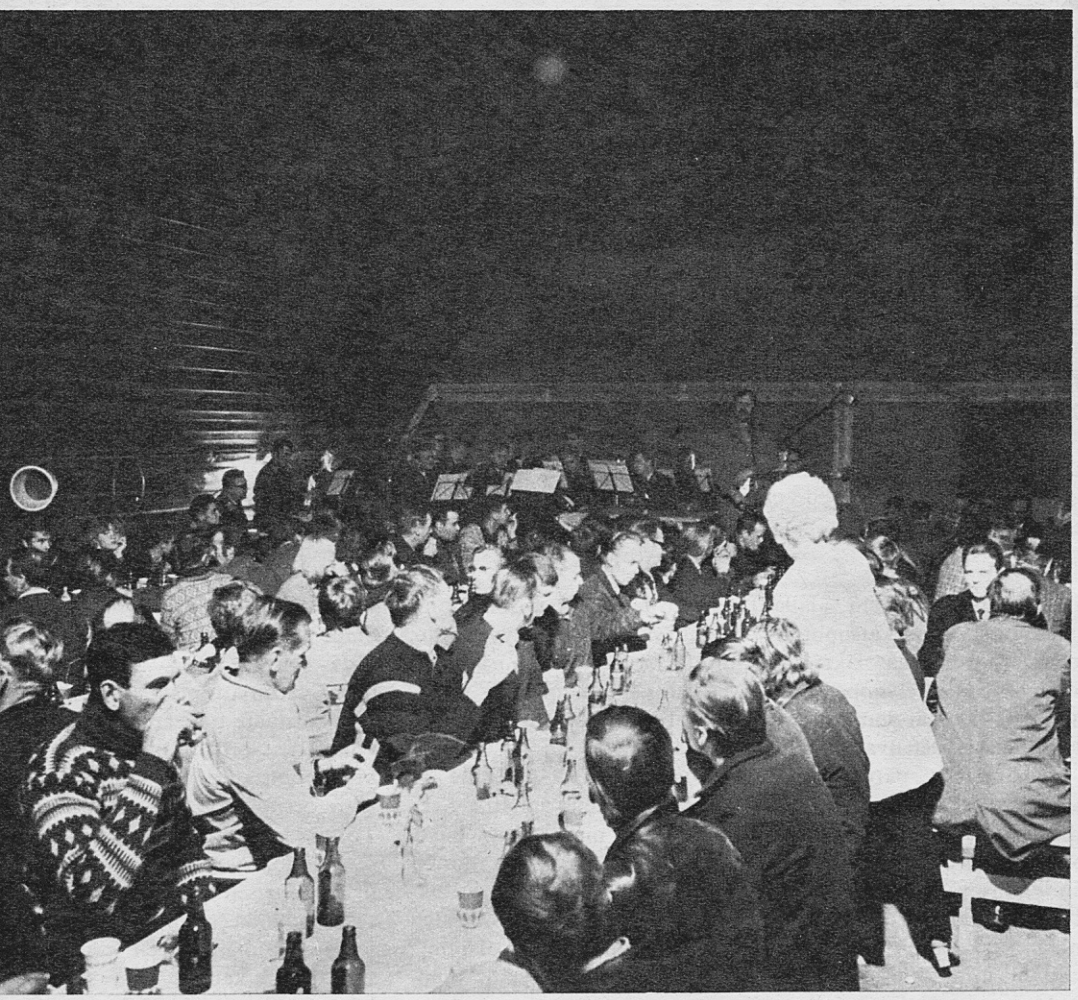

mesta poikkeavia olosuhteita, että sen puolella on kaikki erityissyyt kehittyä omaleimaiseksi, kulttuuriltaan puoleensavetäväksi maakunnaksi, joka kirkasvärisenä helmenä loistaa sisartensa parissa."

Todellakin suunnittelua Lappi kaipaa. Selvästi on havaittavissa erikoispiirteitä Lapin kulttuurissa, jonka säilyttämiseen on ryhdyttävä mahdollisimman pikaisesti. Koskematon luonto poroineen, kalavesineen ja runsaine riistoineen on jotain, mitä todella kannattaa vaalia. Etu on yksinomaan Lapin asukkaiden.

Kun edellämainittuun miljööseen on liitettävä lisääntyvä matkailu, kauppa, metsätalous, poronhoito yms. kokonaisuuteen vaikuttavat tekijät, on kyseessä mitä suurinta ammattitaitoa vaativa suunnittelutyö.

Kysymys:

— Maaherra Martti Miettunen, mitä olette tehnyt suunnittelun lisäämiseksi Lapin lääninhallituksessa?

Lupaus

Maaherran nimittää virkaan Tasavallan Presidentti. Nimitys on osaksi puoluepoliittinen. Kansanmiehen mukaan se on poliittinen palkkio. Kuitenkin maaherra on lääninsä korkein hallintovirkamainen. Tämä merkitsee sitä, että maaherralla on paljon sanottavaa asioissa, joissa loukataan hänen alueensa ihmisten oikeusturvaa. Entä miten käy, kun maaherra on mukana alueensa taloudellisin liikeperiaattein toimivissa yrityksissä ja osallistuu näiden hallintoon. Taitaa olla silloin, että oikea käsi ei tiedä, mitä vasen jalka tekee.

Kysymys:

— Maaherra Martti Miettunen, tullessanne vuonna 1958 Kemijoki Oy:n hallintoneuvoston puheenjohtajaksi vastasitte kahdensadan ihmisen edustajalle kirjeitse, että on Lapin asukkaan edun mukaista, että maaherra on mukana Kemijoki Oy:n hallintoneuvostossa.

OLETTEKO PITÄNYT SANANNE? □

Kuvat:
PEKKA KUPARINEN

Varatuomari Veikko Pajunen, koko kansan liikennejuristi, jatkaa kirjoitussarjaansa lakipykälien viidakosta. Tällä kerralla hän antaa kullanarvoisia neuvoja niille, jotka katsovat saaneensa sakon liikennerikkomuksesta, jota ei sakotetun mielestä ole tapahtunut. Sakotusmenettelyssä on epäkohtia, jotka Veikko Pajunen nyt paljastaa. Suuri epäkohta on se, että vaikka valituksesi sakosta tuomioistuimessa käsiteltäisiin ja Sinä voittaisit, joudut silti maksamaan todistajiesi palkkiot ja omat oikeudenkäyntikulusi. – Tämän vuoksi kustannussyyt usein pidättävät kansalaista hakemasta oikeusturvaansa, sanoo Veikko Pajunen.

VEIKKO PAJUNEN:

TIEDÄTKÖ MITEN MENETTELET, JOS KATSOT SAANEESI

SAKOT SYYTTÄ?

Yhteiskunnassa vallitsevia normeja ja määräyksiä valvotaan poliisin ja muiden viranomaisten toimesta ja tarvittaessa rikkomuksen tehneitä rangaistaan. Riippuen siitä mistä yhteiskuntaelämän alasta kulloinkin on kysymys, vaihtelee valvonnan tehokkuus sen mukaisesti. Ehkä kaikkein eniten kansalaiset ovat joutuneet tutustumaan rangaistusmenettelyyn osallistuessaan jokapäiväiseen liikenteeseen. Liikenne on ollut täystyöllistäjä tälläkin alalla. Lainsäätäjäkin on katsonut aiheelliseksi muuttaa lakia — lähinnä käsittelynopeutensa puolesta — paremmin ajan vaatimuksia vastaavaksi.

Heinäkuun 1. päivänä tänä vuonna astui voimaan uusittu laki rangaistusmääräyksestä, jolla muun muassa laillistettiin vallitseva käytäntö siitä, että poliisimiehellä on oikeus antaa sakkolappu syylliseksi epäillylle esimerkiksi maantiellä. Varsinaisesti tämä oikeus vanhan lain mukaan olisi kuulunut yksinomaan syyttäjälle, mutta käytäntö lähinnä juttujen suuren lukumäärän vuoksi oli omaksunut tällaisen muodon.

Uudessa laissa poliisille on nyt tämä oikeus annettu. Sakkolappua nimitetään laissa hienosti rangaistusvaatimukseksi, mutta tässä kirjoituksessa otan itselleni oikeuden käyttää sanaa "sakkolappu".

Esimerkkinä käytän tilannetta maantiellä, jossa Liikkuvan Poliisin partio pysäyttää Sinut ja ilmoittaa Sinun hetkistä aikaisemmin syyllistyneen varomattomaan ohitukseen vastaan tulevan ajoneuvon lähestyessä. Sinut kutsutaan poliisiautoon ja pyydetään esittämään ajokorttisi. Tottunut poliisimies kopioi melko nopeasti tiedot ajokortistasi oheisen kuvan mukaiseen lomakkeeseen. Merkitsee samaan lomakkeeseen rikoksesi tekopaikan ja ajan sekä lyhyen selostuksen siitä, mitä Sinun väitetään tehneen, ja mitä lainkohtia vastaan rikkoneen. Tämän jälkeen Sinulta kysytään myönnätkö syyllisyytesi vai kiistätkö syyllisyytesi varomattomaan ohitukseen. X-merkitään asianmukaiseen ruutuun vastauksesi mukaisesti. Tässä kohdin Sinulta pyydetään nimikirjoitustasi, joka kannattaa aina kirjoittaa asianomaiseen kohtaan kunhan ensin tarkistaa, että henkilötiedot ja erikoisesti kiistämistä taikka myöntämistä koskeva merkintä on oikeassa paikassa. Nimikirjoituksen kieltämiseen ei ole mitään syytä ja jos tässä suhteessa esiintyy kovin reteesti, saattaa käytös vaikuttaa seuraavaksi merkittävään sakkovaatimuksen suuruuteen.

Kun edellä selostettu on tapahtunut saat kuulustelun yhteydessä automaattisesti kopioituneen oman kappaleesi ilmoituksesta lisättynä tilillepanokortilla, jolla voit välittömästi käydä maksamassa sakkosi postiin.

Koska maantiellä tapahtunut käsittely on sikäli yksipuolista, että siinä ei ole mahdollista kuulustella esimerkiksi Sinun autossasi olleita todistajia, on oikeusturvallisuuden kannalta ollut erittäin välttämätöntä järjestää muutoksenhaku mahdollisimman suoraviivaiseksi. Jos esimerkin vuoksi nyt lähdemme siitä, että Sinä katsot ettei ko. ohituksesi ole aiheuttanut vaaraa sen paremmin ohitettaval-

KÄÄNNÄ

SAKOT SYYTTÄ

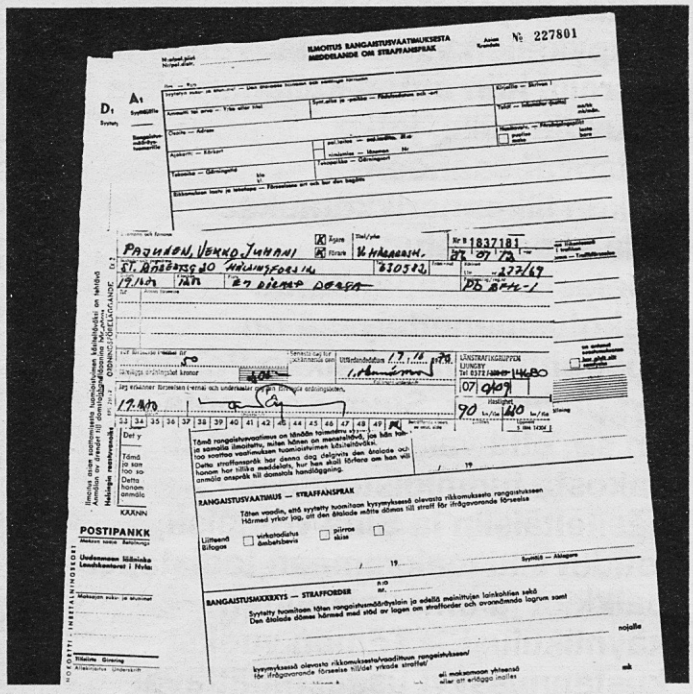

Ruotsin poliisin käyttämä sakotusmenetelmä on huomattavasti yksinkertaisempi kuin meillä käytössä oleva. Sen mahdollistavat tekniset valvontavälineet. Keskellä oleva pieni lappu on ruotsalainen, muut suomalaisia sakkoasiassa tarvittavia papereita.

lesi kuin vastaantulevalle liikenteellekään, mutta poliisi tästä huolimatta sakottaa Sinua, on varmasti paikallaan ottaa huomioon seuraavaa:

Poliisiautossa on turha kovin pitkään lähteä kiistelemään asiasta, sillä sieltä tulee sakkolappu joka tapauksessa. Poliisit ainoastaan lohduttavat Sinua, että tästä asiasta voi valittaa tuomioistuimeen. Tämä valitusmenettely onkin jokaisen syytä tietää laajemmaltikin kuin siltä osin, mitä on kirjoitettu saamasi sakkolapun kääntöpuolelle. Sinulla on aikaa yksi viikko siitä kun sakkolappu Sinulle annettiin lähettää lappu sellaisenaan sen paikkakunnan tuomarille, missä väitetty rikkomuksesi tapahtuu. Jos se sattui kaupungissa on oikea paikka sen kaupungin raastuvanoikeuden arkisto, mutta jos kysymyksessä on näitä äsken syntyneitä kaupunkeja kuten esimerkiksi Hyvinkää, on oikea paikka Hyvinkään tuomiokunnan tuomarin kanslia. Vastaavasti maaseudulla sattuneet jutut menevät aina asianomaisen tuomiokunnan tuomarille. Tästä pitää olla tarkka merkintä sakkolapussasi. Sakkolapun mukaan ei tarvitse laittaa mitään sen kummempaa kirjelmää, kunhan mukana seuraa ilmoitus, että olet tyytymätön saamaasi sakkoon ja pyydät, että asiasi otetaan tuomioistuimessa käsiteltäväksi. Tämän kaiken voit lähettää postitse, mutta huomaa, että **aikaa on vain yksi viikko.** Kirjeen lähetettyäsi saat postitse vastauksen, jossa tuomari ilmoittaa Sinulle ajan ja paikan, jolloin Sinun sakkojuttusi tulee tuomioistuimessa käsiteltäväksi.

Virkateitse on tänä aikana mennyt omat jäljennökset maantiellä täytetyistä kaavakkeista tapahtumapaikan syyttäjälle ja syyttäjän toimesta edelleen asianomaiselle tuomarille, joten juttu on tuttu Sinun ilmoituksesi saapuessa. Käytännössä saattaa tietysti tapahtua niinkin, että syyttäjä saatuaan oman kappaleensa lomakkeesta, katsookin, ettei rikkomuksesi olisi ollut sakottamisen arvoinen, jolloin hän voi peruuttaa koko poliisin esittämän vaatimuksen, mutta tästä peruuttamisesta Sinulle tulee kirjallinen ilmoitus, jolloinka tietysti Sinunkin enemmät toimenpiteesi raukeavat.

Kun jutulle määrätty oikeudenkäyntipäivä sitten koittaa Sinä tietysti menet oikeuteen mukanasi ne todistajat, joiden lausuntoihin nojautuen Sinä väität, ettet ole syyllistynyt siihen, mistä Sinulle nyt vaaditaan rangaistusta. Normaalisti myös syyttäjä on haastanut todistamaan ne poliisimiehet, jotka ovat Sinusta jutun tehneet aikanaan siellä maantiellä. Poliisimiehet tietysti kertovat Sinun ohituksellasi vaarantaneen muuta liikennettä ja ohituksesi olleen tätä kautta varomattomuutta liikenteessä ja mukanasi tuomat todistajat kertovat asiasta oman kertomuksensa. Tuomioistuimen vaikeana tehtävänä sitten on ratkaista mitä asiassa esitetyn selvityksen perusteella on katsottava toteennäytetyksi.

Jos sitten käy niin, että Sinua vastaan ajettu syyte hylätään, vapaudut tietysti vaaditusta sakkorangaistuksesta, mutta joudut kuitenkin maksamaan omille todistajillesi näiden vaatimat todistajanpalkkiot samoin kuin joudut itse kärsimään omat oikeudenkäyntikulusi. Syyttäjän haastamien todistajien palkkiot sen sijaan jäävät valtion vahingoksi.

Jos Sinä häviät jutun — toisin sanoen, jos valituksesi katsotaan aiheettomaksi — Sinut vastaavasti tuomitaan vaadittuun sakkorangaistukseen taikka sitä pienempään sakkorangaistukseen, minkä lisäksi joudut korvaamaan kaikkien todistajien palkkiot. Tuomioistuimen tällaisessa jutussa antama päätös on kaiken lisäksi lopullinen, sillä siihen ei voi hakea muutosta hovioikeudesta.

Ilmeisesti juuri näiden kustannusten korvaamiskysymys on se seikka, mikä huomattavasti vähentää kansalaisten halua saattaa näitä sakkolappujaan tuomioistuimen tutkittavaksi. On suorastaan käsittämätöntä, että siinä tapauksessa, kun tuomioistuin hylkää syytteen, syylliseksi epäilty ei saa korvausta omista oikeudenkäyntikuluistaan ollenkaan ja joutuu vielä maksamaan omien todistajien palkkiot. Kyllä näissä tapauksissa olisi kohtuullinen korvaus määrättävä maksettavaksi valtion varoista, sillä oikeusturvan kannalta on kovasti valitettavaa, jos kustannussyyt pidättävät kansalaisia hakemasta itselleen hyvitystä kärsimästään oikeudenloukkauksesta. Nyt tietysti voidaan väittää, että maassamme on järjestetty maksuton oikeudenkäynti vähävaraisille kansalaisille, mutta tämä ei ole omiaan riittämään puolustukseksi näissä tapauksissa, koska aina ei suinkaan tarvitse olla kysymyksessä siinä määrin vähävarainen, että olisi oikeutettu maksuttomaan oikeudenkäyntiin, mutta kukaan meistä ei ole velvollinen kärsimään taloudellisia menetyksiä päästäkseen oikeuksiinsa taikka voidakseen oikaista itseensä kohdistuneen epäoikeudenmukaisen menettelyn.

Mikäli olen saattanut seurata, asetetaan riittävän näytön hankkimiselle ja sen esittämisvaatimukselle sitä suurempia vaatimuksia, mitä ylemmäksi tuomioistuinportaita kivutaan. Esimerkiksi hovioikeuksissa uhrataan huomattavasti aikaa näyttökysymykselle. Näin ollen tuntuu joskus liian kevyeltä se tapa, jolla poliisi maantiellä suhtautuu näyttökysymykseen. Poliisin sana on laki — periaate ei voi olla se ainoa johtolanka, jota seurataan.

Kun sakotusmenettelyä on nyt rationalisoitu ja pyritty yksinkertaistamaan, on tultu hyvin lähelle sitä vaaraa, mikä aina on olemassa, jos siirrytään kovin summaariseen menettelyyn. On tietysti hyvä, että turhanaikaisesta paperisodasta on nyt päästy irti, mutta menettelyn yksinkertaistaminen on omiaan lisäämään poliisille asetettavia vaatimuksia.

Esimerkin vuoksi otan tähän mukaan näytteen Ruotsin poliisin vieläkin enemmän yksinkertaistetusta sakotusmenettelystä, jonka yksinkertaistamisen takeet on etsitty teknillisistä valvontavälineistä. Näihin myös Länsi-Saksan poliisi perustaa ajotapavalvontansa ja niinpä siellä harvoin tehdään juttuja ilman valokuvien riidatonta näyttöä. Meidän poliisillamme ei varojen puutteessa ole riittävästi teknillistä välineistöä tutkaa ja muutamaa valokuvauskonetta lukuunottamatta, joten tässä suhteessa oikeusturva saattaa joskus olla suorastaan rahasta kiinni. Tämä on tietysti valitettava toteamus kysymyksen ollessa oikeusvaltiosta. □

pojat-porilaista

Taas kaatuu Karhu lasiin –
porilainen.
Ja vaahto nousee . . .
On juhlaa. Hyvä mieli.
Huulilla hienostunut maku.
Ja Karhu kierroksessa.

PORIN OLUTTEHDAS OY

SE ON SANKARUUTTA KUN MIES ON AHKERA

VÄITTÄÄ JUHA NUMMINEN, KIRJANTEKIJÄ

Teksti: OSMO LAHDENPERÄ
Kuvat: PEKKA KUPARINEN

—Olin syvässä epätoivossa tämän kirjan tehtyäni, sanoo Juha Numminen, kaksimetrinen koltiainen, — pelkään että arvostelijat sanovat sitä pinnalliseksi. Pahinta mitä he voivat on nimittää sitä "kirjaseksi". Sillä sanalla ne tappavat minut kerralla.

Tjaa. Onhan siinä kuitenkin parisataa sivua.

Vaatimattomuus ja oman työnsä vähättely ovat yksi Juha Nummisen pettävistä ominaisuuksista. Toinen on tyytymättömyys työnsä tahtiin: mies nousee joka aamu viideltä ylös ja kertoo "hämmästyttäviä asioita yhteiskunnastamme" — kuten televisiomainos sanoi — päälle puolen yön.

Hän on siis sopiva mies tekemään kirjan äkkirikastuneista, joiden elämäntavat ovat samanlaiset. Ainakin olleet.

Numminen on kiistatta tämän maan journalistisia huippuja, joka on hankkinut taitonsa kovassa käytännön koulussa. Hän on dramaattisten käänteiden mestari. Näin:

"Sinivormuisen kuljettajan oikeanpuoleinen nahkapohjakenkä painuu aavistuksen verran alaspäin.

Viisari pyöreässä mittarissa ylittää arvokkaasti 150 kilometrin tuntinopeutta osoittavan pisteen.

Tuulen suhina kantautuu etäisenä Cadillac Fleetwoodin mustan kuoren sisälle.

Takapenkin lumivalkoisella nahalla istuu yksi Suomen sodanjälkeisen teollisuuden mahtimiehistä, vuorineuvos Aarne Karjalainen, joka on luvannut minulle aikaa Cadillacissaan sen verran kuin matka kestää Helsingistä Hankoon.

Kuljettajan kenkä siirtyy

KÄÄNNÄ

● **"Nuorena rukoili, ettei tarvitse mennä nukkumaan nälkäisenä. Nyt rukoilee, ettei tarvitse mennä nukkumaan vatsa liian täynnä."**

● **Rukoilija on vuorineuvos Aarne Karjalainen, Hyvon-Kudeneule Oy:n itsevaltias omistaja, joka pyörittää 40 miljoonan liikevaihtoa.**

● **Vastaavan tasoisia rukoilijasirkkoja on samassa kasassa kolmetoista muuta. Missä?**

● **HYMYLEHDEN toimittajan Juha Nummisen reportaashikirjassa "Rahasta kiinni". Se on kirja siitä miten Suomessa rikastutaan.**

● **Kirja on alallaan ennätys: se on tehty noin 35 päivässä. Huippureportteri on iskenyt jälleen.**

UUSI

VAUHDIN maailma

Nyt entistä vauhdikkaampana ja värikkäämpänä vauhtimiesten lehtenä!

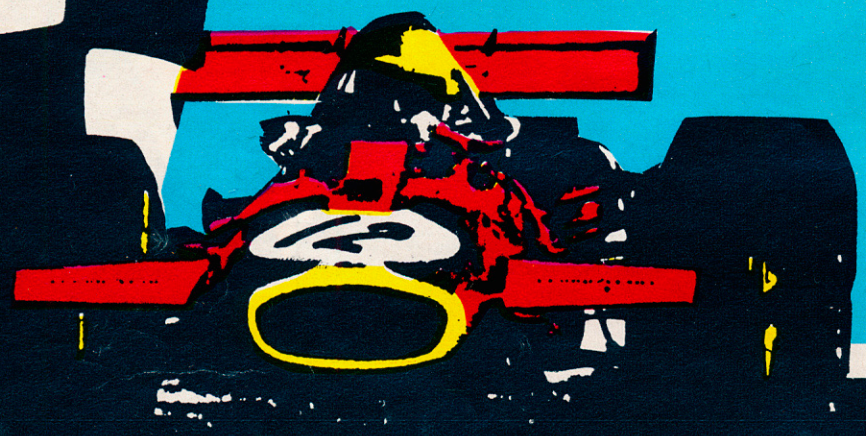

VAIN 25 BENSALITRAN HINNALLA SAATTE VAUHDIN MAAILMAN VUOSIKERRAN.

Kannattaako pihistää! Ei varmasti, sillä VM on sähäkkä vauhtimiesten lehti. Aina mukana kaikkialla moottorimaailman ympyröissä. Noutakaa kokeeksi uusi marraskuun numero lähimmästä lehtipisteestä.
VM marraskuussa: MIKÄ NYT ETEEN KINNUNEN? • SUOMEN MOOTTORILIITTO — UKKOKOTI VAI SALASEURA • VALOT SÄÄNNÖN MUKAAN • PARIISIN KUUSI RAJUA TUNTIA YM.

Tilaan vuodeksi 1971 Vauhdin Maailman hintaan 18 mk ☐
Olen uusi tilaaja ☐

Tilausmaksun suoritan tammikuussa ☐ helmikuussa ☐

nimi

lähiosoite

postitoimipaikka

Tampereen postikonttorin lupa n:o 458/70

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

LEHTIMIEHET OY
Puutarhakatu 16
Tampere

SE ON...

jälleen hieman. Viisari kiertyy yli 180:n.

Auringosta loistava tie syöksyy vastaan ja Cadillacin keula herkuttelee keltaisella sulkuviivalla.

Alle puolessatoista tunnissa minun on selvitettävä, mikä mies on Aarne Karjalainen.

Mies joka tiedetään yhtä sulkeutuneeksi kuin rikkaaksi. Yhtä mahtavaksi kuin hiljaiseksi.

Ja ennen kaikkea — mies, joka puhuu ja jättää puhumatta mitä haluaa.

Tehtävä kaatuu niskaan, mutta Cadillacin ilmastointilaitteet huolehtivat otsahiestä.

Minä kysyn: Mitäs tällainen kaara maksaa?"

■ Noin aloittaa Juha Numminen ensimmäisen juttunsa kirjassaan. Teksti ottaa mukaansa heti, tyyli on jäljittelemätön. Vai miten olisi:

Raskas sininen verho liikahtelee aavistuksen verran. Vain siitä voi päätellä, että tuuletusaukkokin salissa on.

Muuten savu lepää harmaina juovina, päämäärättä madellen. Se haisee vanhalle. Ties kuinka etäinen sukupolvi sen on keuhkoistaan tuohon puhaltanut.

Jäiden kilahdukset ovat pistäviä akordeja herkeämättömän mutinan ja sorinan seassa. Selittämätön ahdistus ja tarpeettomuuden tuntu istuu joka tuolilla.

Katson kelloa. 16.15. Hän on myöhässä. Se ei ole hänen tapaistaan. Olettamukset aloittavat pirunpolkan, mutta saan häädetyksi ne takaisin sinne mistä tulivatkin. Helvettiin.

Sytytän tupakan, katson tyhjin aivoin mainosvaloja jotka raakkuvat kapitalismin inflaatioarvoja, olen päättänyt odottaa vielä puoli tuntia. Puhallan savua savuun.

Äkkiä se tapahtuu. Sorina kuolee kuin leikaten, joku saa ryypyn väärään kurkkuunsa ja tukehtuu yskänkohtaukseen. Ei aivan.

Hehkuvan savun halkaisee pitkä solakka mies, joka astelee joustavan rennosti, mut-

ta valppaat silmät rekisteröivät salin jokaisen sopukan nopeasti. Tummine viiksineen hän on kuin Clark Gablen uudempi painos, superkostaja, maailmanlaidan rikollisten kauhu.

— Juha Numminen tuli! rääkäisee joku.

■ Okei. Ei tainnut ihan onnistua Juha Nummisen tyylin jäljittely. Parasta kai pysyä omassa lestissään. Tuo pyrki olemaan kuvaus tilanteesta, kun odotin Klaus Kurjessa Nummista haastateltavakseni.

Jatketaan vielä pari sanaa henkilöstä. Toimittaja Juha Numminen on 32 vanha ja 192 pitkä, Susannan isä, hymyilee valkoisesti, armoton kyynikko, kädet ja silmät liikkuvat herkeämättä, lieventää pirullisia letkauksiaan tarttuvalla naurulla, herrasmies, pukeutuu hyvin, haistelee kainaloitaan, hyvin siisti, huomaa kaiken, seuranpitäjä, kohtuullinen viinassa ja tupakassa, ystävällinen, kyyninen, ei poliittisia intohimoja, osallistuu politiikkaan vain kuvaillen, luultavasti Suomen suurituloisin journalisti.

Lyhyesti: huomattava jätkä.

Ollessamme yhtä aikaa töissä Viikkosanomissa eräs naislukija pyysi tekemään jutun Juha Nummisesta. Ihaileva lukija. Hän ei vain tajunnut miten ylivoimaista tehtävää ehdotti. Numminen sai sen kirjeen läksiäislahjakseen punaisissa muovikansissa. Oli kovasti kiusaantunut mutta mielissään.

■ Juha Nummisen kirja Rahasta kiinni aloittaa kirjallisuudessamme uudenlaisen vaiheen: reportaashikirjallisuuden yhteiskunnallisesti ajankohtaisista aloista. Kustantajana on Tammi.

Onhan meillä Huutomerkki-, Suunta- ynnä muut sarjat, mutta niissä toimittajan tehtävänä on vain kasata yhteen asiantuntijoiden artikkelit. Yhden miehen journalismikirjallisuutta meillä ei ole.

Ruotsissa tämän laatuinen kirjallisuus alkaa lyödä läpi. Jouluksi ilmestyy sielläkin kirja äkkirikastuneista. Tekijänä on kuitenkin taloustoimittaja, erikoistuntija, joten jälki ei tule olemaan yhtä helposti avautuvaa kuin Nummisella.

— Tulevaisuudessa tullaan käyttämään enemmän journalisteja kirjallisuuden tekemiseen, sanoo Juha Numminen. Oppi on kuitenkin hankittava käytännön kovassa koulussa, joka vie miehen kokonaan. Työaikalaeilla ei siinä ole paljoa tekemistä.

Kirjassa on haastateltu 14 miestä, jotka ovat luoneet omaisuutensa tyhjästä. Tärkeintä Juha Nummisen mielestä on korostaa, että hän on halunnut heidän kertovan nousunsa omin sanoin.

Jokainen sai tarkastaa tekstin ennen painamista. Vaikka Numminen kirjoittaa monesti varsin pirullisesti, rivien välissä, sensurointeja ei ole juuri tapahtunut. Ainoa joka kielsi jutun julkaisemisen sen nähtyään, oli mahtava laivanvarustaja Algot Johansson Ahvenanmaalta. Hevosennauruinen mies, joka sanoi tehneensä kaiken vain rahan vuoksi.

■ Myös Urpo Lahtinen, Juha Nummisen nykyinen työnantaja on kirjassa mukana. Se artikkeli on yksi kirjan mielenkiintoisimmista. Miksi, Juha?

— Aihe on kiinnostava, olemme saman alan miehiä.

Olitko rehellinen?

— Olin. Varauduin jopa sanomaan itseni irti, jos Urpo ei olisi hyväksynyt näkemyksiäni. Mutta hän ei korjannut mitään. Pyysi vain harkintani mukaan vähentämään muutaman kirosanan. Otin pois neljä.

Juha Numminen aloittaa artikkelinsa toimitusjohtaja Urpo Lahtisesta näin:

"Urpo.

Sanoit, että perkele.

— Jos mä äänestän, se on kuin pieru Saharassa. Mutta jos me kirjoitetaan juttu Hymylehteen saatana, niin asiahan mulkkaantuu.

En käynyt väittelemään, mutta ajattelin, että tuon lauseen ainakin pistän tähän juttuun sana sanalta.

Se oli suomalaisen suurkustantajan puhetta.

Se oli Urpo Lahtisen mielipide aiheesta minä ja demokratia."

Ja vielä näytteeksi pätkä tyylillistä loistoa Nummiselta:

"Kovan ja usein säälimättömän lehden takana on erittäin herkkä, temperamenttinen, voimakasvaistoinen — monessa mielessä pehmeä — mies.

Urpo Lahtinen on hyväsydäminen toimittaja, joka sanoo: Siitä vaan lehteen. Tämän pitäisi myydä.

Hän oli pikkupoika, joka rakensi Tampere -nimisessä hiekkalaatikossa pikkuisen talon.

Se kasvoi, paisui, laajeni.

Nyt se on linna Suomessa ja sen muurinharjalla harppoo Urpo-poika vieläkin päästään pyörällä."

Urpo Lahtisesta ja Hymylehden noususta on kirjoitettu ja puhuttu televisiota myöten paljon, mutta yhtä selventävää tekstiä en ole aikaisemmin nähnyt.

■ Haastatteluihin on käytetty 14 päivää, kahdeksan haastattelua Numminen teki peräkkäisinä päivinä. Kirjoittamiseen meni päivä per henkilö. Kirjan hän teki kesälomansa aikana, siinä sivussa myös Hymyyn ison rikosjuttunsa perämoottorihuijareista.

— Ajattele kun samana päivänä jututin johtaja Kemppiä, maailman kilteintä miestä, ja toisaalta isoja rosvoja ja huijareita!

Korruptiota ei kukaan johtajista kuulemma yrittänyt, tosin lohta ja muuta iltapalaa syötiin. Numminen on tästä pahoillaan:

— Olishan se ollut hienoa kun olisin saanut Algot Johanssonilta laivan, Mikko Revolta kivitalon, Kalevi Keihäseltä lentokoneen, Leo Vuoristolta ravintolan, hahaa, saatana!

— Tekstiilipohatta Karjalaiselta en saanut edes kalsareita. Tosin en saunonutkaan hänen kanssaan. Hänellä on tapana saunassa polttaa vieraiden kalsarit ja antaa hyvonit tilalle.

Numminen sanoo suoraan, että moni haastatelluista on selvä alkoholisti. — Raskas työ, raskaat huvit.

Rakentaja Mikko Revon haastattelu meni näin:

— Repohan on jumalattoman hiljainen ja ujo, täys tossu mutta kova liikemies. Ensimmäisellä kerralla hänellä oli niin kova krapula, ettei puhunut mitään.

— Toisella kerralla hän oli niin humalassa ettei puhunut mitään.

— Kolmannella kerralla hän oli niin selvä ettei puhunut mitään.

— Ja minä kun yritin osua siihen vaiheeseen, että hän olisi nousuhumalassa!

■ Rahasta kiinni -kirja on oikeastaan yrittämisen ylistys asianomaisten omalla suulla kerrottuna. Siksi se tullee herättämään poliittisia intohimoja. Numminen arvelee, että vasemmisto ei tule siitä tykkäämään, vaikkakin kirjan on tilannut vasemmistolainen ("tai sanotaanko edistysmielinen") kustantaja.

Numminen ei kritisoi poliittisin argumentein, se ei kuulu hänen olemukseensa. Hän vain kuvaa. Esipuheessaan hän sanoo haastateltavistaan näin:

"Yleisvaikutelmaksi kuitenkin jää, että samalla kun he ovat kulkeneet pitkän ja raskaan matkansa, he ovat useassa tapauksessa etääntyneet henkisesti lähtökohdastaan ja uransa alkutaipaleen tuntemuksista. Monet heistä ovat yhden miehen ehdottoman määräysvallan kannalla yrityksessään: minä-tiedän-mikä-on-hyväksi."

Se on varmaa, että kirjan luettuaan ymmärtää paremmin suuryritysten johtajien kielteiset tunteet — nimenomaan tunteet — esim. yritysdemokratiaa kohtaan.

■ — Ainut mitä todella ihailen näissä miehissä, on heidän ahkeruutensa, sanoo Juha Numminen.

Epätavallinen, epäinhimillinen, pelottava ahkeruus ja usko rahan voimaan.

— Kunnioitan heitä ja pidän esikuvana, vaikken koskaan itse rikastukaan. En ihaile rahaa enkä sen mahtia. Se on sankaruutta kun mies on ahkera, oli hän millä alalla tahansa.

— Ahkeruus tuo rahaa vasta kun on aivot mukana. Mekaaninen ahkeruus ei sitä tuo.

Sanoi Juha Numminen. Vilkaisi kelloaan. Ja lähti töihin.

Mene ja tee sinä samoin, sanoin itselleni. □

VAKUUTUSYHTIÖIDEN SALATUIN ASIAKIRJA: LIIKENNEVAKUUTUKSEN MUSTALISTA 1970

Suomen vakuutuslaitoksen tarkimmin vartioitu asiakirja Liikennevakuutuksen Mustalista sisältää lähes 2 000 nimeä.
Lista on huolellisemmin vartioitu salaisuus, kuin pankkisalaisuus on pankkilaitoksen piirissä.
Tämä 25 sivuinen lista kertoo niistä yksityisistä ja liikeyrityksistä, joiden hallussa auto tai muu moottoriajoneuvo on vaarallisen ajomiinan kaltainen maantiellä.
2 000 tällaista ajomiinaa tulee vastaamme jatkuvasti. Ne liikkuvat kenenkään estämättä. Ne aiheuttavat yhä uusia liikennevaurioita.

Teksti: HANNU KARPO

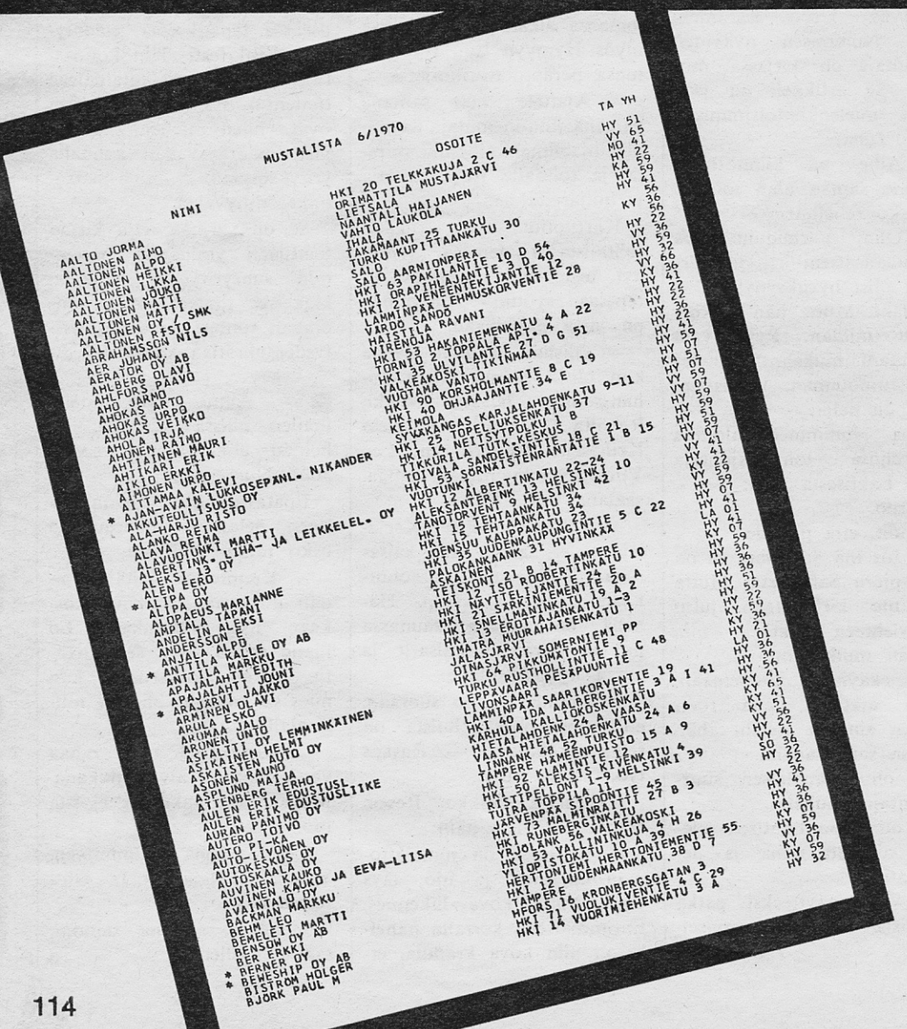
MUSTALISTA 6/1970

NIMI	OSOITE	TA YH
AALTO JORMA	HKI 20 TELKKÄKUJA 2 C 46	HY 51
AALTONEN AINO	ORIMATTILA MUSTAJÄRVI	VY 65
AALTONEN ALPO	LIETSALA HAIJANEN	MD 41
AALTONEN HEIKKI	NÄANTALI	HY 22
AALTONEN ILKKA	VANTO LAUKOLA	KA 59
AALTONEN JOUKO	IHALA	HY 41
AALTONEN KATTI	TAKAMAANT 25 TURKU	HY 54
AALTONEN MATTI SMK	TURKU KUPITTAANKATU 30	KY 36
AALTONEN RESTO OY	SALO AARNIONPERÄ	HY 22
ABRAHAMSSON NILS	SALO PAKILANTIE 3 D 40	VY 59
AER JUHANI	HKI 63 PAKILANTIE 12	HY 32
AERATOR OY AB	HKI ORAPIHLAJANTIE 28	VY 66
AHLBERG OLAVI	HKI 21 VENEENKIJANTIE	VY 36
AHLFORS PAAVO	LAHMINPÄÄ LEHMUSKORVENTIE	HY 41
AHO JAAKKO	VARDO SANDO	HY 22
AHOKAS ARTO	HAISTILA RAVANI	HY 22
AHOKAS URPO	VIRENOJA	HY 36
AHOKAS VEIKKO	HKI 53 HAKANIEMENKATU 4 A 22	HY 22
AHOLA IRJA	HKI 21 TOPPALA APT. D G 51	HY 41
AHONEN RAIMO	TORNIO 2 TORNIONTIE 27	HY 59
AHTIAINEN MAURI	HKI 35 ULVILANTIE	HY 07
AHTIKARI ERKKI	VALKEAKOSKI TIKINMÄA	KA 51
AIKIO ERKKI	HKI 90 KORSHOLMANTIE 8 C 19	KA 07
AIKIO KALEVI	VUOTAMA VANTO	VY 59
AIMONEN URPO	HKI 40 OHJAAJANTIE 34 E 10	VY 59
AITTAMAA TUKKOSEPÄNL. NIKANDER	HKI 12	VY 59
AJAN-AVAIN SUUS OY	KEIMOLA KARJALAHDENKATU 9-11	HY 51
AKKUTEOLLISUUS OY	SYVÄKANGAS KARJALAHDENKATU 37	VY 59
ALA-HARKU RISTO	HKI 25 TOPELIUKSENKATU 8	VY 59
ALANKO REINO	HKI 14 TOPELIUKSENKATU 18 C 21	VY 07
ALAVA RETNA	HKI 13 TÖTK.KESKUS	VY 41
ALAVUOTUNKI MARTTI	TIKKURILA SANDELSINTIE 15	KA 07
ALBERTINK. LIHA- JA LEIKKELEL. OY	TOIVALA SÖRNÄISTENRANTATIE 1 B 15	VY 22
ALBERTINK. 13 OY	HKI 53	VY 59
ALEKSI	VUOTUNKI	VY 59
ALEN EERO	HKI 12 ALBERTINKATU 22-24	VY 07
ALIPA OY	ALEKSANTERINK 13 HELSINKI 42 10	VY 41
ALIPA OY	HKI 12 ALEKSANTERINK 34	LA 01
ALOPAEUS MARIANNE	TAMMERSVENT 9 HELSINKI 34	HY 07
ANTTALA TAPANI	ALEKSANTERINK 23	HY 59
ANTTILA ALEKSI	HKI 12 TEHTAANKATU 5 C 22	HY 36
ANDELIN E	HKI 15 TEHTAANKATU 23	HY 51
ANDERSSON ALPO	JOENSUU KAUPPAKATU 33	KY 59
ANJALA KALLE OY AB	HKI UUDENKAUPUNGINTIE 5 C 22	HY 36
ANTILA MARKKU	HKI 35	HY 36
ANTTILA EDITH	PALOKANKAANK 31 HYVINKÄÄ	HY 51
APAJALAHTI JOUNI	ASEMAINEN 21 B 14 TAMPERE	KY 22
APAJÄRVI JAAKKO	TEISKONT 12 ISO ROOBERTINKATU 10	KY 59
ARAJÄRVI OLAVI	HKI 12 ISO ROOBERTINKATU 24 E	HY 36
ARNINEN ESKO	NÄYTTELIJÄNTIE 19 A 2	LA 01
ARULA JALO	HKI 21 SARKINIEMENTIE 20 A	HY 36
AHUKAA UNTO	HKI 21 SARKINIEMENTIE 1-3	KY 21
ASFALTI OY LEMMINKAINEN	SNELLMANINKATU 1	HY 01
ASFALTIN HELMI	HKI 13 ERÄTAJANKATU 1	LA 36
ASFALTIN AUTO OY	TAATRA HUURAHAISENKATU 9	HY 36
ASIKAISTEN	JALASJÄRVI SOMERNIEMI PP	HY 36
ASKAISTEN RAUNO	OINASJÄRVI PITKÄMÄENTIE 11 C 48	HY 56
ASONEN MAIJA	HKI 64 PUNKHOLANTIE	KY 41
ASPLUND TERHO	TURKU RUSTHOLMINTIE 19	KY 65
ATTENBERG ERIK EDUSTUSL	LEPPÄVAARA SAARIKORVENTIE 3 A I 41	KY 51
AULEN ERIK EDUSTUSLIIKE	LIVONSAARI SAARIBERGINTIE	KY 56
AULEN ERIK EDUSTUSL	LAMMINPÄÄ ALBERGINTIE	HY 22
AULEN PANIMO OY	KALLO IDA KALLIOKOSKENKATU	VY 41
AURAN TOIVO	KARHULA VAASA 24 A 6	HY 36
AUTERO T-KA	NIETALAHDENK 24 A	SO 41
AUTO-TIVONEN OY	VAASA HIETALAHDENKATU 15 A 9	HY 22
AUTOKESKUS OY	TAMPERE 48 52 TURKU	VY 36
AUTOSKAALA OY	LINNANK HÄMEENPUISTO 12	HY 22
AUVINEN KAUKO	HKI 92 ALEKSIS KIVENKATU 4	VY 36
AUVINEN KAUKO JA EEVA-LIISA	HKI 50 ALEKSIS KIVENKATU 39	HY 22
AVAINALO OY	RISTIPELTONT 1-9 HELSINKI	VY 36
BACKMAN MARKKU	TUIRA TOPPILA 15	KA 36
BENM LEO MARTTI	JÄRVENPÄÄ MINRAITTI 27 B 3	KA 07
BENELIT OY AB	HKI 73 RUNEBERGINKATU	VY 59
BENSON ERKKI	HKI 56 VALKEAKOSKI	VY 07
BER OY	YRJÖLÄNK 4 H 26	KY 59
* BERNER OY	HKI 53 VALLINKUJA 10 A 39	VY 36
* BEWESHIP OY AB	VLIOPISTOKATU 1	KY 07
BISTROM HÖLGER	HERTTONIEMI HERTTONIEMENTIE 55	HY 59
BJÖRK PAUL M	HKI 12 UUDENMAANKATU 38 D 7	HY 32
	TAMPERE KRONBERGSGATAN 3	
	HFORS 16 VUOLIJOKIVENTIE 4 C 29	
	HKI 14 VUORIMIEHENKATU 3 A	

Jos mustalista olisi poliisin hallussa, poliisi todennäköisesti toimisi. Kortti menee hyllylle kolmesta vähäisestä rajoitetun nopeuden ylityksestä, mutta vakuutusyhtiö suojelee sitäkin autoilijaa, joka eilen ajoi kuolonkolarin Rovaniemellä, tänään Kuopiossa ja huomenna Helsingissä.

Hänen nimensä tulee tähän mustaan listaan, kuten muidenkin tavallista vahinkoalttiimpien, mutta vakuutuslaitokset vaikenevat asiasta kuin muuri.

Huippusalainen musta lista

Vakuutusyhtiöiden Tiedotuskeskuksen tiedotuspäällikkö Erkki Seitovirta sanoo, että MUSTALISTA on niin tarkoin vartioitu asiakirja, ettei hän ole päässyt sitä koskaan näkemään.

Listaa pitää Vahinkovakuutuksen Tilastokeskus, jolle tiedot tulevat vakuutusyhtiöiltä.

Liikennevakuutuksen korkein sakkoluokka, ns. superbonus on 40 %:lla korotettu vakuutusmaksu. Tähän joutuvat ne liikennevaurioon syyllistyneet, jotka jo entisten kolareiden perusteella ovat olleet 20 %:n luokassa. Mustalista sisältää nämä nimet.

Ennen oli vakuutuksen ottajalla mahdollisuus vaihtaa liikennevakuutusyhtiötä silloin, kun sakkobonukset nousivat yli normaalin maksun. Suojatakseen tältä kiertotieltä itseään, vakuutusyhtiöt ryhtyivät pitämään mustaa listaa.

Vakuutusyhtiöt suojaavat omat etunsa, mutta muiden turvallisuutta ja etuja ne eivät ajattele, sillä listaa ei luovuteta edes poliisin käyttöön.

Vakuutusyhtiöt katsovat, että kyseessä on asiakassuhteen luottamuksellinen hoitaminen. Koska liikennevakuutus on lakisääteinen ja koska liikennevakuutustoimintaa lain mukaan tulee hoitaa siten, ettei se tuota voittoa, on hienotunteisuus turhaa. Vakuutusyhtiöt harjoittavat vaarallista pr-työtä liikenneturvallisuuden kustannuksella.

Moottoriajoneuvoasetuksessa on nimenomainen määräys siitä, että poliisiviranomaisen on peruutettava ajokortti joko määräajaksi tai kokonaan, milloin sen haltija toistuvasti liikennerikkomuksiin syyllistymällä on osoittanut joko puuttuvaa halua tai kykyä liikennemääräysten noudattamiseen.

Poliisiviranomaiselle riittäisi tässä tapauksessa se, että asianomainen todetaan vakuutusyhtiön vahinkoilmoituksen perusteella syylliseksi.

Vakuutusyhtiöt syyllistyvät salaamiseen, jolla vaikeutetaan poliisin kykyä hoitaa tehtäviään asetuksen edellyttämällä tavalla.

Mustan listan nimet

Lähes kaikki liikennöitsijäyhtiöt, niin tavara- kuin linja-autoliikenteenkin alalta ovat saaneet nimensä listan sivuille. Myös useimmat autojen maahantuontiliikkeet mainitaan.

Tälle tilanteelle liikennöitsijät eivät usein voi mitään. Kun "renki" piiskaa firman vehjettä kuin vierasta sikaa, tulee matkalla kokkareita. Hyvistä kuljettajista on siksi jatkuva pula.

Lentokoneen ohjaimiin ei päästetä, ellei ole hyväksyttävästi suorittanut erittäin vaativaa ja monipuolista kurssia. Ei päästetä edes yrittämään ajokoetta. Kurssi voidaan keskeyttää, mikäli lahjat eivät viittaa kykyyn oppia lentämään turvallisesti.

Ilmassa on tasoja ja kaistoja avaruuden ääriin. Ja harvoin yksinlentäjä pudotessaan tuhoaa muuta kuin itsensä ja koneensa.

Maantiellä tasoja on vain yksi ja ajokaistoja yhtä vähän. Ajokortin sen sijaan saa jokainen, joka riittävän sitkeästi jaksaa yrittää. Ajokortin saa pitää, kunnes kuljettaja maksaa omalla hengellään epätoivoiset yrityksensä. Perilliset eivät ajokortista enää hyödy, sillä vaikka sitä suunnitellaankin elinikäiseksi, se ei tiettävästi ole periytyvä.

Talja

Jotain perinnöllistä sen sijaan näyttää olevan eräiden henkilöiden oikeuksissa hoitaa tämän maan liikenneturvallisuustyötä.

Lienee riittävästi tuotu esille Taljan toiminnasta yksityiskohtia, jotka osoittavat muutoksia tarvittavan. Mikään ei muutu. Samat miehet. Samat puheet. Samat tulokset.

TALJA ON VAKUUTUSYHTIÖIDEN MUSTALLA LISTALLA. KÄÄNNÄ

MUSTALISTA 1970

On paljon julkisuudessa pohdittu, mikä on Taljan henkilökunnan ammattitaito, mikä liikenneiskulauseiden teho. Pidän pääsyä LISTALLE tämän taidon ja tehon mittana.

Rattijuoppoudesta kärähtänyt poliisi saa virastaan potkut. Monella muulla ammattialalla pienestäkin rikkeestä tulee jääviksi hoitamaan virkaansa.

Johtaja Kaarlo Leinonen saattoi liukastella Esplanadin puistikon poikkikatua ensilumen aikoihin renkailla, jotka vieressä seisseen taksiautoilijan mielestä olivat sakottamiskelpoiset.

Taljan virka-autoon luulisi voitavan ostaa firman laskuun kunnon renkaat, vai onko listapaikka säilytettävä hampaat irvessä? Tämähän ei ole Eeva Keinäsen lista, vaan lista, joka sisältää luettelon vaarallisimmista ihmisistä liikenteessä.

Eräs vakuutusvirkailija nimitti heitä eläviksi ajomiinoiksi. Nämä miinat kertovat Taljan suulla ja Taljan määrärahoilla siitä, miten jokaisen suomalaisen tulee ajaa. Yhteispelillä, ennakoiden ja hymyillen.

Minusta tässä tilanteessa ei enää kannata hymyillä!

EINO POUTIAINEN

SMP:n entinen puoluesihteeri on kuulemma tämän tasavallan kroonisimpia ojaan liukastujia.

Vaunuvahinkotarkastajat sanovat, että vahinkojen esiintymispaikkakunnista voi päätellä, minne Poutiainen teki puhematkan.

Lienee liioitellusti sanottu, mutta ainakin yksi puoluekokous Poutiaiselta uhkasi mennä pipariksi. Piti olla raastuparaadin edessä samaan aikaan, kun Vennamon johdolla tehtiin politiikan historiaa.

Poutiainen on ollut listalla pitkään.

EERO ALEN

Takavuosien lahjakas rallitähti, joka on kasvattanut pojastaan seuraajansa. Listalle joutuminen on joko perillisen, Markku Alenin työtä tai sitten herra maalarimestari on siirtynyt kilpailemaan maanteille.

JOUNI APAJALAHTI

Otsatukan alla lienee monta humaania ajatusta, mutta sinne ei ole vielä ehtinyt se tärkein. Jos auton ajaminen on niin tuiki tuskallista, voisi sen kai jättää niiden tehtäväksi, jotka sen osaavat. Se olisi sitä papillista lähimmäisen rakkautta.

ANTTI EINIÖ

Levypisneksissä Antti on oppinut tietämään, että LISTA

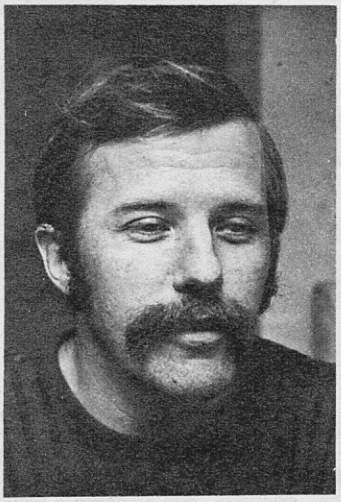

tuo rahaa. Tämä lista vie, 40 % yli normaalin vakuutusmaksun.

MARTTI INNANEN

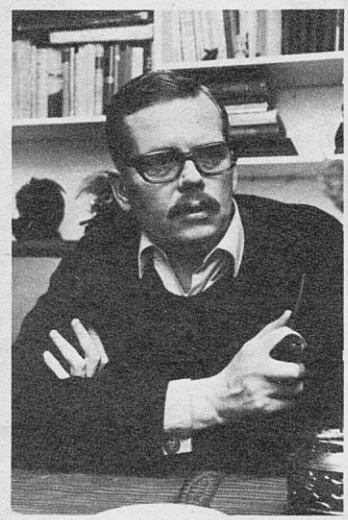

Lienee pässin syytä koko homma. On tietty Gunnar päässyt pitkillä keikoilla ajokin ruoteliin. Ei olisi pitänyt päästää.

Nyt kun pässi on pantu lihoiksi, on syytä ryhtyä ajattelemaan taas itse. Tai jos se on unohtunut, niin Taljalta saa tarranauhoja. Tänä vuonna pitää muistaa, että ennakoi tuleva tilanne. Eli, että Talja ja Innanen saattavat olla vielä ensi vuonnakin samalla listalla.

SEPPO MURAJA

Seppo Muraja Turusta ylitti kevätkesällä Atlantin pienellä 4,3 metrisellä moottoriveneellä 47 päivässä.

Valtamerellä Muraja pärjäsi ilman bonuksen korotuksia. Siellä olikin baanaa, mihin saattoi painella.

ARTO SOTAVALTA

Arto Sotavalta tuli listalle Markku Veijalaisen jälkeen. Keskustapuolueen entinen puoluesihteeri on niinikään jo entinen listalainen.

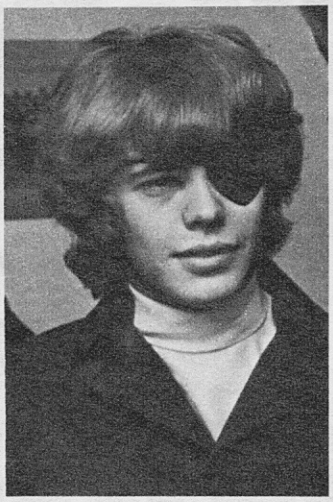

Vakuutusyhtiö Sampo taisi huomata, että itsensä ilmoittaminen listalle on oman pesän likaamista. Itse liikennevakuutusyhtiö kuitenkin joutuu omat viulunsa maksamaan. Sammon tilalla on nyt henkivakuutusyhtiö Pohja.

Helsingin Palolaitoksen esiintyminen listalla voi johtua monesta syystä. Yksi syy voi olla se, että paloautot ajoivat menneinä talvina kesärenkain.

Toimittaja Voitto Kotilainen yritti tehdä kerran tästä kesärengashurjastelusta reportaashin, mutta kuvaus kilpistyi palopäällikkö Lylyyn, joka ilmoitti, että palolaitoksen alueelle ei tulla.

Helsingin kaupungin Liikennelaitoksen nimi puolestaan paljastaa, että on väärä uskomus se luulo, että HKL voittaa kaikki kolarinsa. Joten kannattaa yrittää, mutta Liikennelaitoksen juristia vastaan pitää saada ammattimies. (Tähti listan reunassa merkitsee sitä, että omistajalla on useita vakuutuksia.)

Nyt kun tämä vakuutusyhtiöiden TOP SECRET salaisuus on näin saatettu julki, toivoisin uutta harkintaa MUSTAN LISTAN suhteen. Se olisi poliisiviranomaisen kannalta hyvin tärkeä.

Ehkä me emme näkisi liikenteessä Innasta, Apajalahtea, Poutiaista tai jotakuta "tapaturmantorjujaa". Kuitenkin me tietäisimme, että omalta vähäiseltä osaltaan jokaisen turvallisuus olisi lisääntynyt.

Kun arvaamattomat tekijät vähenevät liikenteestä, on helpompaa ennakoida se tuleva tilanne. □

TAPANINEN RAFAEL
TAPATURMATORJUNTA RY.
TAPIOLAN KUNNALLISTEKN. HUOLTO OY
POSTI SALME
POUTIAINEN EINO
POUTIAINEN ESKO
EERIKÄINEN EERO
EINIÖ ANTTI
EINPAUER RISTO
INKILÄ RAIMO JA REINO
INNANEN MARTTI
IP-PRODUKTER OY
MUOVITARVIKE KY SALLI & CO
MURAJA SEPPO
MUSTAKALLIO MARKUS
SORVALI KARI
SOTAVALTA ARTO
SOTKA OY
KERROSTYÖ OY
KESK.HENK.VAK.YHTIÖ POHJA
KESKI-UUDENMAAN KIINTEISTÖHUOLT
PUOLAN KAUPALLISEN NEUVOKSEN TSTO
SNTL KAUPALL. EDUSTUSTO SUOMESSA
SVENSKA AMBASSADEN
FAGERHOLM K & M AUTOKOULU
SILTALA P AUTOKOULU
SILTALA P AUTOKOULU
TUORMALA AUTOKOULU
HELS KAUP PALOLAITOS
HELSINGFORS AKTIEBANK
HKL
HKR KONEVARIKKO
HKR PUHTAANAPITO-OSASTO

OULU TORIKATU 4 B 20
HKI 12 ISO-ROOBERTINKATU 20
TAPIOLA AHERTAJANTIE 6
KARHULA KYNIJOENTIE 2
HKI 42 KANNELKUJA 4 K 80
HKI 17 LIISANKATU 21 A 2
PUTIKKO
HKI 10 FREDRIKINKATU 68 A 2
HKI MÄKELÄNKATU 82
MAULA
LIPPARANTA 6
HKI 27 MÄNTYTIE 25
HKI 52 INKOONKATU 4
TURKU TILHENTIE 1 G 50
HKI 70 MARKKINATIE 12 A 3
HKI 39 LÄNSIPELLONTIE 16
LOUHITIE 1 K HELSINKI 44
HÄMEENLINNA
JYVÄSKYLÄ
TAMPERE HÄMEENKATU 17 A
OULAISTENTIE JÄRVENPÄÄ
HKI 10 FREDRIKINKATU 75 A 7
HKI LENTOASEMA
HFORS 17 N. ESPLANADGATAN 7
HFORS 12 LÖNNROTSGATAN 17
HIEKKAHARJU LEINIKKITIE 19
HIEKKAHARJU LEINIKKITIE 19
HKI 12 ISO-ROOBERTINKATU 3-5
HKI 13 KORKEAVUORENKATU 26
HFORS 17 ALEXANDERSGATAN 17
HKI MANNERHEIMINT. 97
HKI HÄMEENTIE 115
HKI 13 KASARMIKATU 21

Jokaisessa moottorikelkassa pitäisi olla tämä telamatto!

Mutta se on vain uudessa Evinrude Bobcat —kelkassa.

BOBCAT on kova sana moottorikelkkojen suuressa valikoimassa. Kiitos kolmiosaisen teräs-kumi-telamaton. Se on ainutlaatuinen.

Vahingon sattuessa voitte helposti korjata sen. Vaikka matkalla. Tai viimeistään kaikessa rauhassa kotona.

Muissa kelkoissa joudutte uusimaan koko telamaton. Se maksaa teille varmasti paljon enemmän. Lisäksi BOBCAT-kelkan telamatossa on teräskynnet, jotka vetävät jäällä ja jyrkimmissäkin nousuissa. Riittävä moottoriteho ja kevyt paino tekevät sen miellyttäväksi ajaa kaikissa olosuhteissa.

Tutustukaapa uuteen Evinrude BOBCAT-kelkkaan ja koeajakaa se jälleenmyyjämme luona! Tervetuloa!

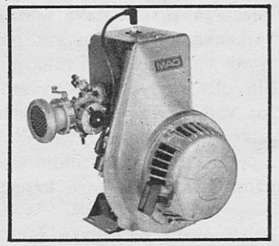

Tekniliset tiedot
Moottori MAG 309 cm³, 18,5 hv. Paino 147 kg. Telamaton leveys 38 cm. Polttoainesäiliö: 27,7 l. Hinta 4.180:— (voh).

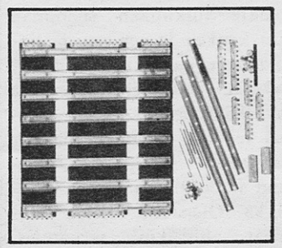

Telamaton korjaussarja
sisältää valmiin pätkän telamattoa, tarpeelliset saranat ja niitit. Sillä voitte vasaran ja käsiporan avulla korjata vahingon vaikka paikan päällä. Teidän ei tarvitse ostaa uutta mattoa.

Maahantuoja:
OY MARITIM AB
Veneentekijäntie 1, Helsinki 21
Puh. 67 33 31

TPSL putosi eduskunnasta ja Simonen sairastui. Värssyjä seppelenauhoihin alettiin suunnitella. Erikseen puolueelle ja sen puheenjohtajalle sekä yhteisesti heille molemmille. Molemmat elävät edelleen. TPSL tekee paluuta, Simoselle ei käynyt yhtä hyvin: hän menetti vasemman jalkansa, hän luopui politiikasta. Viime valtiollisten vaalien aikainen pönäkkä TV-keskustelija Simonen laihtui parikymmentä kiloa. Mielipiteet ystävistä ja vihollisista ovat edelleen teräviä olipa kyse Urho Kekkosesta tai Veikko Vennamosta — siitäkin huolimatta että hän tällä hetkellä sanoo olevansa ainoastaan

KANSALAINEN SIMONEN

Teksti:
RAUNO
JAAKKOLA

Miten tulitte mukaan politiikkaan?

— Lähtökohtani oli täysin epäpoliittinen. Lainopillisten opintojeni jälkeen aloitin virkamiehenä Helsingissä. Jatkoin sitten Kaupunkiliiton johtajana ja kun siirryin Suomen Pankkiin, oli takanani jo parikymmentä virkavuotta. Sosialidemokraattiseen Puolueeseen olen liittynyt -37; se oli poliittista perintöä vanhemmiltani, jotka olivat puolueen jäseniä, samoin isoäitini. Osan tästä ajasta vei tietenkin sotaaika. Olin siellä missä muutkin ja siihen aikaan oli parempi olla politikoimatta, jos ei halunnut joutua huonommille eväille.

Miten jouduitte ns. asevelijunttaan?

— Tämä asevelijunttahan oli oikeistohenkinen liike Sos. Dem. Puolueen sisällä ja kun minä siihen liityin, tunnustin sillä olleeni oikeistososialisti. Joukko vanhoja aseveljiä haki oikeaksi katsomaansa linjaa, heitä oli Unto Varjonen, "Jahvetti" Kilpeläinen, Väinö Leskinen, Penna Tervo. Vastustimme Fagerholmin johtaman siiven yritystä liittää SDP SKDL:ään ja voidaan kai sanoa, että onnistuimme.

Millaista koulutusta suosittelette politiikkaan aikovalle nuorelle?

— Meillähän ei mitään varsinaisesti politiikkaan tähtäävää korkean tason koulutusta ole. Eri puolueiden toimesta annettava koulutus supistuu tietääkseni suurin piirtein siihen miten TV:ssä hymyillään. Muistan Eero A. Vuoren kertoneen, että hänen luokseen tuli joskus välirauhan aikoina nuori mies nimeltä Väinö Leskinen ja kysyi: "Toveri Vuori, voitteko kertoa minulle miten tullaan Suomen Työväenliikkeen johtajaksi?" Vuori kertoi vastanneensa, ettei hän tiedä mitään patenttilääkettä, kyllä jokaisen on itse keksittävä keinonsa.

Tunnetteko päässeenne poliittisiin tavoitteisiinne?

— Tavoitteet muuttuvat vuosien kuluessa. Minustakin, äärimmäisestä oikeistososialistista, tuli aikanaan vasemmistososialisti. Asevelisosialistina uskon saavuttaneeni tavoitteeni melko pitkälle enkä ole sen jälkeisiinkään saavutuksiini täysin tyytymätön. Mutta se olisi jo jonkinlaista henkistä elefanttitautia, jos joku poliitikko väittäisi saavuttaneensa kaikki tavoitteensa. Jotakin olen saavuttanut, mutta paljon on jäänyt kesken.

Istuisitteko nyt Suomen Pankin johtokunnassa, jos olisitte jäänyt juristiksi ja kunnallisvirkamieheksi?

— Olisi totuuden vääristelyä, jos väittäisin istuvani. Osa keskuspankin johtokunnan jäsenistä on aina valittu poliittisin perustein, osa on epäpoliittisia ammattimiehiä.

Onko tämä ymmärrettävä siten, että myönnätte poliittisin perustein valittujen johtokunnan jäsenten olevan tehtäväänsä epäpäteviä, ei-ammattimiehiä?

— Ehkä juristin koulutus ja toimiminen kauppa- ja teollisuusministerinä sekä valtionvarainministerinä on sentään jonkinlainen osoitus ammattipätevyydestä.

Oletteko enemmän juristi vai poliitikko?

— Kyllä minä varsinkin nykyiselläni olen kaukana pykäläteknikosta. Toimiessani lainsäädäntötehtävissä pyrin silloinkin tutkimaan enemmän lain henkeä ja sen suuria linjoja kuin joitakin yksityisiä pykäliä. Nykyisellään en ole myöskään poliitikko, se on kovaa leikkiä, ei siihen ole jalkapuolesta miehestä. Annetaan nuorempien hoitaa politiikka. Olen sitä samaa kuin urani alussakin: virkamies. Yhtä hyvin riittää kun sanotaan, että olen kansalainen Simonen.

Jos TPSL:ää ei olisi, mihin puolueeseen kuuluisitte?

— Sosialidemokraatti minä olisin ilman muuta. Olisin hyvin ärhäkkä vasemmistososialisti.

Mihin puolueeseen liittyisitte viimeksi?

— Minun olisi aivan yhtä mahdotonta liittyä niin Kokoomukseen kuin SMP:n riveihin. Kokoomukseen siksi, että minä olen kaikkea muuta kuin musta konservatiivi. Maaseudunpuolueella taas ei ole olemassa mitään muuta kuin pöhöttyneet kasvot. Maaseudunpuolueellahan ei ole mitään ideologisia periaatteita, se on minun ymmärtääkseni protestiliike eivätkä sellaiset ole koskaan eläneet pitkään.

Oliko TPSL myös protestiliike?

— Ei siinä mielessä kuin esimerkiksi SMP. Sillähän on ainoastaan yksi johtava ajatus: kaikenkarvaiset kaunaiset, liittykää yhteen! Ei ole väliä mihin olet tyytymätön, tervetuloa vain herra Veikon pyhien jalkojen juureen. Tämähän loppuu viimeistään silloin kun nämä jalat eivät enää kanna.

Mikä on se poliittinen tavoite, josta olette jäänyt kaikkein kauimmaksi?

— Ehkä se on tämä sosialidemokraattisen työväenliikkeen uudistuminen siten, että

KÄÄNNÄ

KANSALAINEN SIMONEN...

se olisi kyennyt karistamaan pois kaikki vanhoilliset oikeistolaispiirteet ja muuttumaan selvästi ja kokonaan sosialistiseksi eikä kuten nykyään, pikkuporvarilliseksi puolueeksi.

Mikä on huomattavin poliittinen saavutuksenne?
— Se että on päästy näinkin pitkälle!

Miksi erositte SOS.DEM. puolueesta?
— Syyt ovat moninaiset. Osavastauksesta käy pari edellistä vastaustani. Lopulliset syyt on löydettävissä vuoden -57 puoluekokouksesta, jolloin Tanner valittiin puolueen puheenjohtajaksi. Tämähän oli niin suunnaton ulkopoliittinen typeryys, että hiukset siinä nousivat pystyyn. Ja se johti siihen, että Sos.Dem. Puolue oli lähes kymmenen vuotta täysin yhteiskuntakelvoton ja se on sentään suunnaton häpeä kun on kyse maamme suurimmasta puolueesta.

Kuka on ollut säälimättömin vastustajanne politiikassa?
— Heitä on paljon, suunnattoman paljon. Minulla on ollut ilo joutua rajujen hyökkäysten kohteeksi melko tasapuolisesti niin oikealta kuin vasemmaltakin myöskin. Ja keskustasta. Asevelijuntan aikoihin olin kommunistien silmissä merkitty mies. Sisäministerikautenani jouduin käyttämään varsin kovia otteita niin Arabian porteilla kuin Kemissäkin, siitä kai heidän vihansa ja haukkuma- tai lempinimi Sapeli-Simonen. Kommunistit vaativat eduskunnassa minun asettamista valtakunnanoikeuteen, mutta eduskunta ei vaatimusta hyväksynyt. Se oli ensimmäinen kerta jolloin oikein eduskunnan päätöksellä todettiin toimintani lailliseksi. Sitten kävi Maalaisliitto minun kimppuuni ja heidän silloisista johtomiehistään erikoisesti herra Vennamo. Hän syytti minua eräistä laittomuuksista Aravassa. Minut todettiin edelleen syyttömäksi. Sitten yhtyivät minun vastaiseen rintamaan sosialidemokraatit, jotka puolueen hajoamisen jälkeen pyrkivät skandalisoimaan toimintaani kaikin tavoin. Tämä johti Kätilöopiston syytöksiin ja sitä kautta valtakunnanoikeuteen, joka tuomitsi minulle — vastustajieni karvaaksi pettymykseksi — hiukan sakkoja. Tämän toimenpiteen tarkoitushan oli nujertaa minut poliittisesta kuvasta lopullisesti. Jäljelle ei jäänyt muita kuin oikeisto, ennen kaikkea Kokoomus. Kun minut nimitettiin oikeusministeriksi Paasion hallitukseen, esitti oikeisto epäluottamuslausetta minulle. Eduskunta ei tällaista epäluottamuslausetta antanut, niin että taisin olla ainoa sen hallituksen jäsen, joka todistetusti nautti eduskunnan luottamusta.

Kuka on ollut rakkain viholsenne?
— Minulla on ollut paljon loistavia poliittisia vastustajia. Kun Hertta oli voimissaan, hän oli hienoimpia kommunisteja mitä tässä maassa on ollut. Onhan siellä Lindblomit ja Pitsingit ja kunnioitan monien oikeistopoliitikkojenkin tekoja — ainakin tiettyyn rajaan saakka.

Mitä hyvää on SOS.DEM. puolueessa?
— Puolueessa on — tosin hitaasti — opittu ymmärtämään, että puolueen linjassa on tarkistamisen varaa. Siellä on otettu oppia virheistä.

Mitä hyvää kokoomuksessa?
— Se on selvästi kansallinen puolue ja kansallisuusaate on sellaisenaan hyvä aate. Tosin se Kokoomuksessa on pelkkä peite kapitalismille. Se on ovela sumuverho, joka vedetään materiaalisten vaatimusten peitteeksi.

Mitä hyvää suomen maaseudunpuolueessa?
— Siihen minä tarvitsisin hyvin pitkän ajan! Täytyisi suorittaa hyvin perusteellisia tutkimuksia, että SMP:n toiminnassa löytyisi edes jotain hyvää. Tai ehkä siinä on hyvää se, että se on täysin periaatteeton joukkio ja näin ollen se saattaa eduskuntatyössä joutua juuri periaatteettomuuttaan kannattamaan hyviäkin aatteita.

Mitä huonoa on SKDL:ssä?
— Varsinkin nykyisessä tilassaan sen on SMP:n tavoin eräänlainen joukkio, se ei ole enää puolue vaan eräänlainen kirppusirkus kuten muutamilla maaherroilla on nykyisin tapana sanoa. SKDL on selvästi hajaantumistilassa. Tämä on erityisen hämmästyttävää siksi, että puolueen taustalla on SKP, joka tunnetusti on ollut kurinalaisin joukko poliittisessa kentässämme. SKP sellaisena kuin se nyt on Suomessa, ei voi olla sellainen missään muualla kuin Suomessa!

Jos Kemin tapahtumat olisivat nyt ratkaistavananne, tekisittekö samoin kuin vuonna 1949?
— Tässäkin on olemassa tiettyjä väärinkäsityksiä. Minulle ei silloin sisäasiainministerinä, siis ylimpänä poliisiviranomaisena, kuulunut Kemin tapahtumien talouspoliittinen tai sosiologinen tausta. Minun tehtävänäni oli järjestyksen säilyttäminen kaikissa olosuhteissa. Kannatan lakkoa työtaistelukeinona, mutta siihen ei saa liittyä väkivaltaisuuksia. Kemissähän lakkolaisten joukko päätti lähteä heittämään työssä olevia Kemijokeen. Tästä olisi ollut seurauksena ilmitappelu. Jokivarressa oli odottamassa muutama sata pitkävartista tukkikeksiä ja se on sellainen ase, että seurauksena olisi ollut isot hautajaiset.

Oletteko käyttänyt valtaa väärin?
— En ainakaan tietoisesti.

Syöksittekö Aulangon puoluekokouksessa -64 Emil Skogin vallasta?
— En valinnut itseäni puolueen puheenjohtajaksi, minulla oli kokouksessa enintään yksi ääni, jos sitäkään: en jaksa muistaa olinko virallinen kokousedustaja.

On väitetty, että juuri Aulangon puoluekokouksessa torpedoitte SOS.DEM. puolueen eheyttämishankkeet?
— Ennen puoluekokousta oli käyty neuvotteluja puolueen eheyttämisestä, mutta tuskin muste oli ehtinyt kuivua julkilausuman alta, kun Sos.Dem. puolueneuvosto teki päätöksiä, jotka veivät pohjan alta koko sovintoneuvotteluista.

Olette syyttänyt Väinö Leskistä liiallisesta neuvostoystävällisyydestä. Oletteko edelleen samaa mieltä?
— En niinkään paljon siitä kuin tiettyjen valtuuksien ylittämisestä. Erään matkansa aikana vuonna 1955 Moskovaan Väinö Leskinen otti neuvotteluyhteyksiä alueella, mikä ei lainkaan kuulunut hänen matkansa alkuperäiseen ohjelmaan. Hän liikkui Moskovassa TUL:n asioissa, mutta hän railakkaaseen tapaansa otti yhteyden Neuvostoliiton korkeimpiin johtoelimiin ja tämä oli minun mielestäni selvää kurittomuutta.

Olette luopumassa politiikasta. Merkitseekö tämä samalla puolueenne toiminnan päättymistä?
— Ei missään tapauksessa. Kaikilla puolueilla on ollut kriisikautensa, meidän kriisimme sattui viime valtiollisten vaalien aikoihin. Tällä hetkellä meillä ei ole edustajaa eduskunnassa. Tämä johtuu pääosiltaan meidän vaalijärjestelmästämme. Jos koko maa olisi yhtenä vaalipiirinä, meillä olisi 5—6 edustajaa. Me palaamme kuitenkin takaisin Arkadian mäelle.

Jos nyt kuitenkin käy niin, että puolueenne lakkaa olemasta, testamentataanko ideologinen perintönne sosialidemokraateille vai kommunisteille?
— Jos — vastoin luuloani — tällainen perinnönjako tapahtuisi, uskon, että sosialidemokraatit ovat lähinnä rintaperillisen osassa.

TPSL on parlamenttaarisesti nollapisteessä. Eikö nyt olisi onnellinen aika palata emäpuolueen helmoihin?
— Sen tapaisia houkutusääniä kuuluu jatkuvasti. Samoin pyritään todistelemaan miten mahdottoman huonosti meidän asiamme ovat. Koko ajan on kuitenkin muistettava, että tällaisia takaisin palanneita on vuosien varrella ollut muutamia ja kuinka heidän on käynyt? Heidät on vaiennettu! Varmin tapa saada tällainen monelle kiusallinen vasemmistoradikaalien joukko vaikene-

maan, on saada meidät liittymään takaisin emopuolueeseen, jossa kyllä näitä äänenvaimentajia riittää.

Olette menestynyt paremmin valittaessa epäsuosituinta — kuin suosituinta suomalaista. Mistä arvelette tämän johtuvan?
— Eiköhän se johdu siitä, että kun minua on tasaisesti haukuttu kaikilta tahoilta, niin tavallisen kansalaisen mieleen on vähitellen piintynyt käsitys että se Simonen on kelju kaveri, sitä pitäisi mielummin kalauttaa kalloon kuin osoittaa suosiotaan.

Kenestä ennustatte seuraavaa presidenttiä?
— Kekkosesta tietysti! Eikä hän mistään kieltäydy — tämän maan onneksi.

Maalaisliitolla ja sittemmin Kepulla on ollut ylivoimaisesti määräävin asema sotien jälkeisessä politiikassa. Onko se käyttänyt valtaa väärin?
— Se on ollut selvimmin meidän yhteiskuntamme luokkapuolueita tai paremminkin eturyhmäpuolue. Se on liian kauan pitänyt kiinni vanhanaikaisen maatalouselinkeinon keinotekoisesta pönkittämisestä. Sen tavoitteena on ollut äänestäjäkunnan säilyttäminen vastoin yhteiskunnan teollistumistendessejä. Kepu on nimenomaan ollut se puolue, joka on kaikkein eniten onnistunut tuhlaamaan yhteisiä varoja omien kannattajiensa pussiin.

Onko Kepu tälläkin hetkellä politiikkamme "voimamies"?
— Kyllä se on. Vaikka onhan selvää, että sen valta tulee vähenemään aivan luonnollisen teollistuvan kehityksen myötä.

Olette ollut monen ministerisalkun haltijana. Mitä salkkua kantaessanne tunnette päässeenne lähimmäksi tavoitteitanne?
— Eniten tunnen saaneeni aikaan kauppa- ja teollisuusministerinä. Työskentelin silloin voimaperäisesti teollisuuden lisäämiseksi eivätkä tuloksetkaan olleet aivan vähäisiä.

Viimeksi olitte oikeusministerinä. Mikä on lainsäädäntömme suurin epäkohta?
— Lain yksityisiä kohtia on vaikea mennä asettamaan keskinäiseen järjestykseen. Suurin epäkohta on tämä lainsäädännön jäljessä laahaavuus.

Mitä mieltä olette Tasavallan Presidentin oikeuslaitokseemme suuntaamasta kritiikistä?
— Periaatteessaan se on aivan oikein ja paikallaan. Jotkut kohdat on kärkevöitetty ehkä tahallaan. Sen suurin ansio on kuitenkin siinä, että nyt on tarpeeksi korkealta taholta puututtu suureen epäkohtaan ja siten luultavasti aivan ratkaisevasti herätty huomaamaan vallitsevat epäkohdat. Tällä alueellahan aivan vähäisellä rahalla voitaisiin saada aikaan melkoisia parannuksia: vankiloiden modernisoinnilla ja vapausrangaistusten uudelleen järjestelyillä saataisiin jo huomattava parannus aikaan.

Onko jokainen Suomen kansalainen yhdenveroinen lain edessä?
— Pitäisi olla mutta kun ei ole! Tämän ei tarvitse aina merkitä väärinkäytöksiä tai horjuvuutta oikeuslaitoksessa. Se johtuu muun muassa siitä, että ihmisten suullinen esittämistaito on niin erilainen.

Oikeusministerikautenanne suosittelitte kovampaa linjaa rattijuoppousrangaistuksiin. Onko rangaistusten koventaminen mielestänne oikea tapa ehkäistä rikollisuutta?
— Tausta oli jatkuvasti nouseva rattijuoppoustapausten lukumäärä. Muutoshan ei loppujen lopuksi ollut kovin suuri ja sillä kertaa nousu voitiin ehkäistä parin vuoden ajaksi. Muuta keinoa ei sillä kertaa ollut olemassa. Yleensä on kokemus osoittanut, että rangaistusasteikkoa koventamalla on saatu aikaan vain tilapäisiä tilastojen kaunistumisia. Keinona se ei ole missään tapauksessa suositeltava.

Kannatatteko kapitalistista vai sosialistista talousjärjestelmää?
— Täysin kapitalisista järjestelmää ei liene missään ja sosialistinen järjestelmäkin liittää mukaansa kapitalistisia piirteitä. Ehkä löydetään sekajärjestelmä, joka sopii kaikille.

Kannatatteko sosialisointia?
— Ei sosialisointi sellaisenaan merkitse mitään paratiisia. Tulokset ratkaisevat. Ei tämä ole mikään uskontunnustuksellinen asia.

Mitä Suomessa voitaisiin sosialisoida?
— Apteekkilaitos ja lääketeollisuus sekä huomattava osa vakuutustoiminnasta. Pankeista pitäisi saattaa ainakin liikepankkien toiminta valtion valvontaan. Ruotsissahan näin on tapahtumassa.

Mitä ei pitäisi sosialisoida?
— Se on ainakin selvä, ettei miehen vaimoa eikä vaimon miestä saa sosialisoida.

Väinö Tanner ei suostunut ottamaan vastaan kunniamerkkejä, koska hän katsoi ettei ole tehnyt muuta kuin velvollisuutensa isänmaansa hyväksi. Te koristaudutte mielellänne rinnan täyttävällä kunniamerkkirivistöllä. Oletteko tehnyt poikkeuksellisen paljon tämän maan hyväksi?
— Jos minä muistutan joulukuun kuudentena joulukuusta, ei vika kai ole minussa vaan merkkien antajissa. Tannerin käyttämä tapa on vanhaa sosialidemokraattista perua, mutta siitä on luovuttu jo ajat sitten. Kyllä kunniamerkkitilaisuuksissa liikkuu yhtä koristeellisia sosialidemokraatteja kuin mitä minä olen.

Esiintyykö politiikassa lahjontaa?
— Ei siitä ainakaan ole mitään näyttöä.

Ottavatko puolueet vastaan lahjoituksia esim. rakennusliikkeiltä ja saavat sitten vastapalvelukseksi hyviä ja tuottavia rakennuskohteita?
— Sellaista väitetään tapahtuvan, en voi sanoa mitään varmaa. Itse en ainakaan ole ollut mukana sellaisessa.

Väitetään, että järjestäessänne rakennusliikkeille lainoja Kelasta, otitte "toimenpidepalkkiona" itsellenne 8—12 % lainasummasta. Pitääkö tämä paikkansa?
— Olen ollut KELAN sijoitusjaoston jäsenenä yli kaksikymmentä vuotta. Tänä aikana on käyty laaja prosessi ns. KELAN asuntotoiminnasta. Minä olen niitä harvoja, joita ei edes voitu syyttää mistään väärinkäytöksistä.

Oletteko kuitannut eräältä Amerikan matkaltanne päivärahat ja matkakorvaukset päällekkäin kolmesta eri kohteesta: Kaupunkiliitosta, siviili- ja Asevelvollisuusinvalidien liitosta ja SOS.DEM. partysta?
— En.

Onko teillä ollut ylimääräisiä taloudellisia etuisuuksia poliittisin perustein saamistanne tehtävistä ja viroista?
— Ei.

Montako asunto-osaketta omistatte?
— Kaksi. Toisessa asuu perheeni ja toisen olen perinyt isältäni.

Mitä mieltä olette Väinö Leskisestä?
— Erittäin älykäs mutta varsin labiili luonne. Pyrkiväinen ihminen, joka syvästi kärsii siitä ettei vielä ole päässyt aivan niin pitkälle kuin haluaisi.

Mitä mieltä olette Mauno Koivistosta?
— Harvinainen ilmiö politiikassamme. Ei ehkä vielä ole täysin tavoittanut poliittista ilmettään, mutta on erittäin kehityskelpoinen tulokas.

Mitä mieltä olette Ahti Karjalaisesta?
— Hän on erittäin etevä ammattimies, älykäs ja määrätietoinen. Hän on ahkera ja puurtava ihminen, selvästi tasavallan johtohenkilöitä.

Mitä mieltä olette Aarne Saarisesta ja Taisto Sinisalosta?
— He ovat edellisiä kevyempiä ominaispainoltaan. Se on vahinko Suomen työväenliikkeelle. SKDL tarvitsisi nyt voimakkaan johtajan.

Palaatteko politiikkaan?
— En palaa. Olen enää aktiivinen seuraaja ja äänestäjä. Ja ehkä voin olla piikkinä niiden lihassa, jotka haluavat loitontaa työväenliikettä sen alkuperäisistä tavoitteista. □

HYMYLEHDEN INTIMITESTI TUNNETUILLE SUOMALAISILLE:

Teksti: PEKKA LIND Kuvat: PEKKA KUPARINEN

MITA JUOTTE POLTATTE EHKAISY-VALINEITA KAYTATTE...

Panemalla jotain kainaloon "Sinusta tuntuu, kuin koko maailma rakastaisi Sinua".

Ryypättyäsi ja tupakoituasi koko yön, on aamulla suussasi menestyksen maku, mikäli olet polttanut oikeata savukemerkkiä.

Sinulle luvataan tietä menestykseen, miehen sydämeen tai Sinulle luvataan kuolemattomuutta. Mutta vain, jos valintasi on ollut oikea.

Auto, savuke, pullajauho, hajuste, vakuutus, pilsneri, bensiini, särkylääke. Ne kaikki auttavat Sinua uudenlaiseen tulevaisuuteen. Mainostajat sanovat, että mainos on kuluttajavalistusta. Mainoksen sanoma koituu siis jokaisen parhaaksi.

HYMYLEHTI testaa nyt 20 Suomen oman alansa "suurinta ja kauneinta". Heissä on menestyksen maku. Minkä makuinen on heidän savukkeensa, hammastahnansa, margariininsa tai makkaransa.

KYSYMYKSET:	HANNU MIKKOLA	MAURI SARIOLA
1) auto	Ford	VW-1600 TL
2) kello	Omega	Omega
3) tupakka	Marlboro	Marlboro
4) alkoholi	Ballantines Whisky	Ballantines Whisky
5) hammastahna	Pepsodent	Smokers
6) deodorantti	Tabac	Raikas vesi
7) parta — hiusvesi	Tabac	Sir Williams
8) olut	Lahden A	Lapin kulta
9) bensiini	Shell	Gulf
10) voi — margariini	Valion voi	Enighetenin voi
11) pesuaine	En pese	Vaimo
12) radio	Panasonic	Blaupunkt
13) televisio	Telefunken	Blaupunkt
14) särkylääke	Optimal	En käytä
15) kahvi	Kahvi kuin kahvi	Kesko: Kenia
16) makkara	Seeck	Marschan
17) make-up	En meikkaa	En meikkaa
18) ehkäisyväline	Tytöt niinku . . . ei huolia . . .!	Periaatteesta en käytä
19) jääkaappi	Upo	Rosenlew
20) kamera	Rollei	Zeiss Ikon
21) polkupyörä	Ei ole	En polje
22) sukset	Tavalliset Lampiset	Lampiset
23) vakuutusyhtiö	Pohjola	Pohjola
24) pankki	PYP	KOP
25) matkatoimisto	Travel	Keihänen
26) koira	Ei ole	Schäffer
27) päivälehti	Hesari	Uusi Suomi
28) suurin kunniamerkki tai kunnianosoitus	Ei kunniaa	Prix du roman d'aventures
29) turkis	Ei turkiksia	Minkki vaimolle
30) horoskooppi	Kaksonen	Jousimies

KÄÄNNÄ

INTIIMI-TESTI...

	SEIJA TYNI	KEIJO LIINAMAA	KNUD MÖLLER	PÄIVI ISTALA
1) auto	'Datsun 1600 SSS	Ford 17 M	Volvo 142 S	Ei ole
2) kello	'Tissot	Omega	—	Korjattavana, en muista
3) tupakka	Colt	En polta	Mistral	Colt
4) alkoholi	Monopol Cognac	Monnet Cognac	Kaikki viina	Vodka
5) hammastahna	Colgate Fluor	Mikä tahansa tahna	Velina	Suola tai Smokers-jauhe
6) deodorantti	Avon	Ei deodoranttia	Ei	Raid
7) parta — hiusvesi	—	Sir Williams	Ei	—
8) olut	'Porin Karhu	Mikä tahansa olut	Ei	Koffin A
9) bensiini	Shell	Shell	Kaikki bensa	—
10) voi — margariini	'Valion voi	Valiovoita	Enigheten voi	Eri margariineja
11) pesuaine	'Coral	En pyykkää	Mikä vain	Tend
12) radio	Ei	Asa	Trandberg	Accord
13) televisio	Salora	Asa	Ei telkkaria	Ei ole
14) särkylääke	Ei	Aspirin	Ei särje	Unilääkettä "Ristivedon" jälkeen
15) kahvi	Vaikka Paulig	En tiedä	Paulig: Café Parisien	Tuko ja Paulig
16) makkara	Lauantaimakkara	Lenkkimakkara	Ei suosikkia	Lauantaimakkaraa joka päivä 200 gr
17) make-up	Avon	En tarvitse	Ei	Rewlon
18) ehkäisyväline	Tilastani johtuen en käytä	En tarvitse	Tytöt huolehtivat: toivottavasti	E-pillerit
19) jääkaappi	En muista	Rosenlew	Rosenlew	60 markan "Lewis"
20) kamera	En muista	Minolta	Ei	Ei ole
21) polkupyörä	Ei	Ei ole	Finlandia	Ei ole
22) sukset	Järvisen pujottelusukset	Järvisen hikilaudat	Bonna	Veljiltä perityt laudat
23) vakuutusyhtiö	'Pohja	Kansa-vakuutus	Useita yhtiöitä	Ei ole
24) pankki	KOP ja PYP	H:gin Työväen Säästöpankki	HOP	KOP
25) matkatoimisto	En matkusta	Yleensä virkamatkoja	Area	Lomamatkat
26) koira	Yorkshiren terrieri	Ei ole	Ei	Ei ole
27) päivälehti	Hesa	Sosialidemokraatti	Hufvudstadsbladet	Kansan Uutiset
28) suurin kunniamerkki tai kunnianosoitus	Naisten päivän urhoollisuusmitali	Ei kunniamerkkejä	Ei merkkejä kunniasta	Kirje presidentti Kekkoselta
29) turkis	Keinokania kauluksessa	Krimihattu	Ei	Nälkään kuollut kettukaulus
30) horoskooppi	Härkä	Oinas	Kauris	Oinas

ARMI RATIA	LEO JOKELA	TYTTI PARRAS	BJÖRN WECKSTRÖM	FJALAR JARVA
	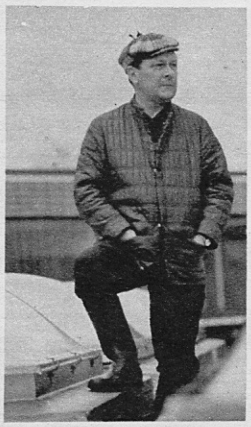		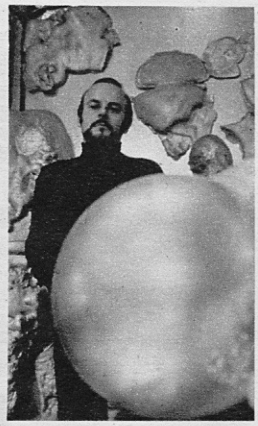	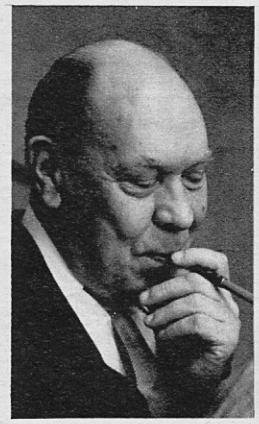
Beach Buggy	Ei	Saab 99	Parannettu Datsun 1600	Ei
Aisankello	Eterna-Matic	Neiti aika	Certina DS	Omega Constellation
Cigarillos	Life	En tupakoi	Ei	Van Kemp
Valkoviini yleensä	Valkoviini	Joskus harvoin camparia	Jäinen vodka special	Ballantines Whisky
Dent's plus	Signal	Dentosal	Pepsodent	Belenda med
That Man, Eau Sauvage	Ei	Gilette Right-cart	Kylpy joka aamu	Tabac
—	Ei vesiä	Ei parta eikä hiusvettä	Ei vesiä	Tabac
Karjala	Lahden A	Auran A	Lapin kulta	Aura
Esso ja Union	Ei bensaa edes suonissa	Kesoil	Gulf	Esso
Flora	Solive-margariini	Flora	Margariini	Flora
Omo ja Lux	Vaimo pesee	Milloin mitäkin	Ei fosfaattipitoisia	Matkoilla: Y-3
Brionwega	Asa	Tandberg	Itse rakennettu stereo	Sony
Braun	Asa	Asa	Blaupunkt	Aga, Helvar, Salora, Blaupunkt
Opthalidon	Aspirin	Suomalainen aspiriini	Ei	Ei
Paulig: Café Parisien	Maxwell House	Nesscafe	Juon vain kiinalaista vihreää teetä	Pauligin kahvit
En syö	Ei	En osaa sanoa	Ei makkaraa vaan vahakuorista juustoa	Ryynimakkara
Aida Grey	Ei	Juvena	Tabac eau de cologne	Ei
Minä itse	Ei ehkäistä	Ovanon	Tytöt huolehtivat	Mitäs sitä vanhat ihmiset . . .
Electrolux	Atlas	Vuodelta -39, en tiedä merkkiä	En muista	Rosenlew
Polaroid, Canon	Canon	Canon	En muista	Kodak instamatic
Crescent	Ei	Ei ole fillaria	Ei	On soutulaite, se on turvallisempi
Saarijärveläiset	Lampisen limalaudat	Järviset	Kässtle Snow King	Liukkaat kengänpohjat
Yksityisyrittäjät	Salama	KOP	Fennia	Salama, Sampo-Tarmo
PYP	KOP	Osuuskassan Yhteistuki	KOP	KOP, PYP:ssä pimeä tili vaimon vuoksi
Area	Lomamatka	Tarpeen mukaan	Kaleva	Ei
Labradorin noutaja	Rottweiler	Ei ole	3 kissaa	Ei
Hesa, Iltis	Hesa	Ei tule tällä hetkellä	Hesa	Hesa, Uusi-Suomi, Aamulehti
Luolamiesten suurmoukku	Mottimerkki	Erkon palkinto vuonna -68	Lundin palkinto	Valkoisen Ruusun Komentajamerkki
Apinatakki	Ei	Ei turkiksia	Lammas	Karvahattu vanhaa kania
Rapu	Vesimies	Vesimies	Aquarius	Kala

INTIIMI-TESTI...

	ANJA JA ANNELI KOIVISTO	EEMELI	VÄINÖ LINNA	TARMO MANNI
	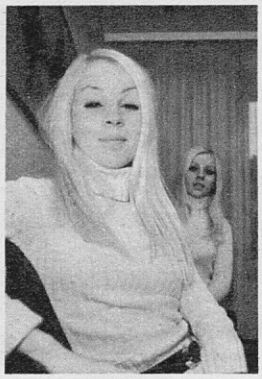	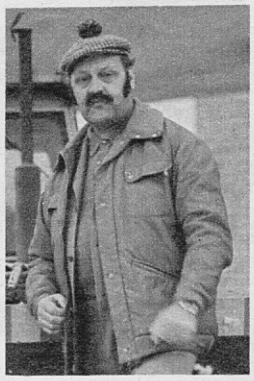	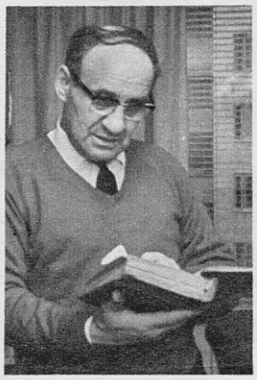	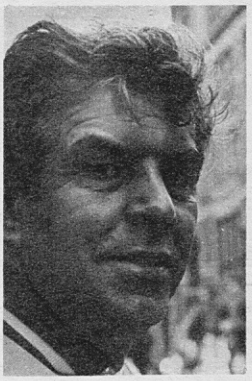
1) auto	Saab	Mersu	Mercedes-Benz	Ei ole
2) kello	Omega — Tissot	Roamer	Paul Buhré	Tissot
3) tupakka	Ei polteta	En polta	Golden Blend	Inhoan tupakkaa
4) alkoholi	Ei "nautita"	Vodka	Ballantines Whisky	Luovun alkoholista
5) hammastahna	Colgate Fluor	Dent's	Pepsodent Fluor	Vaaleanpunainen englantilainen pulveri
6) deodorantti	Rexona	En käytä	Pr-deodorantti	Aramis
7) parta — hiusvesi	—	Aramis	Cherie eau de cologne	Victor, Kingsmen
8) olut	Lahden A	Lahden oluet	Pyynikki	Kosken olut
9) bensiini	Esso Special	Union	100 okt. mikä vain	Bensiiniä vaatteiden puhdistukseen
10) voi — margariini	Flora	Flora	Valion voi	Flora
11) pesuaine	Surf	Vaimo	Lanoliinisaippua	Fairy
12) radio	Grundig	B & O	Philips	Braun
13) televisio	Grundig	Siemens Väri-tv	Blaupunkt	Braun, seuraava on Salora
14) särkylääke	Seliran	Niskan hieronta	Ei	Aspirin
15) kahvi	Costa Rica	Costa Rica	Presidentti kahvi	Tee: ceylonilainen ja gruusialainen
16) makkara	Kauppiaitten makkarat	Mortadella	H:gin kaupp:n lauantaimakkara	Olutmakkara jossa on sinapinsiemeniä
17) make-up	Revlon	—	—	—
18) ehkäisyväline	E-pillerit ja HJK	Ei ehkäistä	Venus	Mitä minä sillä teen?
19) jääkaappi	Electrolux	Atlas	Rosenlew	Rosenlew
20) kamera	Agfa Rapid	Roller	En muista	Venäläinen Zenit
21) polkupyörä	Automini	Crescent	Ei ole	Monark
22) sukset	Tavalliset Karhut	Tavalliset	Esko Järviset	Esko Järviset
23) vakuutusyhtiö	Pohja	Sampo	Eläketurvakeskus	Ei vakuutuksia
24) pankki	PSP ja Osuuspankki	PYP	HOP ja KOP	KOP
25) matkatoimisto	Keihäsmatkat	Seiväsmatkat	Suomen Matkatoimisto	Lomamatka, Area
26) koira	Ei	Terrieri	Ei ole	Minä haukun itse!
27) päivälehti	Hesa ja Iltis	Hesa	Hesa, Aamulehti	Kansan Uutiset
28) suurin kunniamerkki tai kunnianosoitus	Rostockin laulukilpailujen voittolautanen -69	II luokan vapauden mitali	Suomen Leijonan Komentajamerkki	Olen kunniaton ihminen
29) turkis	Minkki	Omat harvat karvat	Krimilakki	Tossut perulaista karhunnahkaa
30) horoskooppi	Kauris — Skorpiooni	Rapu	Jousimies	Leijona

OKKO KAMU	MEERI KALAVAINEN	SPEDE	INGA SULIN	KALEVI HÄKKINEN
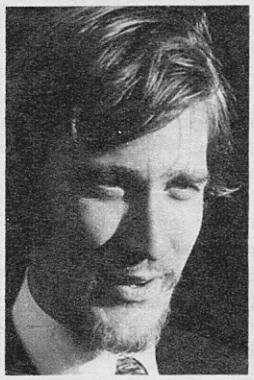				
Dodge Monaco	Ei ole	BMW-Sunbeam	Saab V-4	Alfa Romeo
Cazel	Cyma	Nivada	Omega	Seiko Speed Time
Dunhill	En polta	Marlboro	En polta	En polta
Ei väkeviä	Punaviini, jos tarjotaan	Kaikki halvat viinat	Campari	En juo
Colgate	Suuvesi: Suve	Nastahammastahna	Vademecum	Pepsodent
Russis leather	Mum	White Horse	Linna	Barracuda
—	—	White Horse	Lancome-kasvovesi	Aqua velva ice blue
Auran A	Ei mielimerkkiä	Lahden A ja noin 7 veljestä	Mikä milloinkin	Lahden pilsneri
Esso	—	Shell ja Esso	Lähin huoltoasema	Shell/Castrol
Voi	Voi ja OTK:n margariinit	Voi	Käytän kaikkia	Valion voi
En pese mitään	Tend	Kraanavesiystävälliset	Jussi pesee paitansa Coralilla	Omo
Sanyo	Loewe Opta	B & O	Skantic	National
Philips	Capella	B & O	Ei ole	Helvar
Ei särkyä	Vilustop	Ei särje	Ei ole	Ei
En tiedä	OTK:n Regio ja Juhla	Melitta kahvia	Saludo	Paulig
En syö	Elannon lauantai	Speden saluunan ruuti-makkara	Kaikki makkarat käyvät	En syö
—	Stendahl, Jean d'Aveze	Päänahan oikaisija make-up	Max Factor	En käytä
En ehkäise	Ikä on jo tullut avuksi niissä hommissa	Sukelluspuku	Kondomi	En ehkäise
Ei ole	Rosenlew	Ei sillä ole väliä	Rosenlew	Bosch
Canon, Sankyo	Ei ole	Arriflex	Chinon, Agfa	Olympus
Ei ole	Ei ole	Jopo	Vanha, en muista	Tunturi
Järviset	Esko Järviset	White Star	Atomic	Kneissl
Ei ole eikä tule	Kansa	Pohjola	Pohja	Pohjola
KOP	H:gin Työväen Säästö-pankki	KOP ja PYP	KOP	Hankasalmen Säästö-pankki
Ei ole	Area, Kansan matkatsto	Jäännösmatkat Oy	Ei ole	Keihäsmatkat
Siperian husky	Ei ole	Ei ole	Villakoira	Ei ole
Hesari	Sosialidemokraatti	Kaikki H:gin lehdet	Aamulehti	Hesa
Konsta Jylhän kädenpuristus	Urheilun hopeinen ansiomerkki	Mesopotamian konjakki-leili ilman konjakkia	Pitäjän uintimestaruus	Mitali: Maailman nopein 1968 Cerviniassa
Valkea ylijäämäturkki	Nutria	Leikattu lammas	Lammas	Kettuhattu
Kala	Härkä	Oinas	Leijona	Kala □

TÄÄ KORUTONT' ON KERTOMAA

Laulajapoika KRISTIAN on muuttanut takaisin äitinsä hoiviin Kokkolaan. Häntä ei pidätellyt Helsingissä edes tyttöystävä ARJA LEHTIMÄKI. Kristian asui riitaannuttuaan KIRKAN kanssa managerinsa JUKKA FRONTIN luona. Ilmeisesti hän ei kuitenkaan kestänyt jokaöisiä hurjia hippoja, joita Jukka Front rakasti ja josta puhui aina puoli kaupunkia.

REIJO PAUKKU on ollut varsin monitoiminen. Hän on suunnitellut mm. Suomen Trikoon näytösten koreografian ja valinnut musiikin. Tällä hetkellä hän suunnittelee ystävänsä muotitaiteilija KARI LEPISTÖN myymälää uuteen malliin ja harkitsee papukaijojen ostamista. Papukaijojen kunniaksi on sitten tarkoitus pitää papukaijakutsut. Vahinko, ettei Reijo muistanut viettää kissansa läksiäisiä — olisihan sekin ollut juhlimisen syy. Kissa muutti Reijon kotiin maalle.

Kohu EEVA KEINÄSEN ja AARNO RANISEN romanssista on jo laantunut. Mutta pariskunta tekee vieläkin kovasti "yhteistyötä". Ihmettelemme vain, miksi näistä "työasioista" ei voi neuvotella reilusti toisen tai toisen kotona tai jossakin ravintolassa. Vai onko enemmän inspiroivaa istuskella lemmekkäästi hiljaiseen paikkaan pysäköidyssä autossa?

CAROLA ja GEORG LIEMOLA seurustelevat virallisesti ja kauniisti keskenään. Näimme heidät viimeksi hyvin rakastuneen näköisinä Botnialla, jossa Carola oli keikalla. Kuitenkin Georg Liemola etsii rakkautta ja ymmärtämystä myös ihan muualta kuin Carolansa luota. Ja hänen suurimmat naishuolensa suuntautuvat myös muualle kuin Carolaan. Ilmeisesti kovasti odotettuja häitä ei tulekaan vielä ihan lähiaikoina — jos ne tulevat ollenkaan.

SAMMY BABITSIN on ollut kauan kihloissa TARJA SALOMAA -nimisen neitosen kanssa. Avioliitostakin huhuttiin jo. Mutta sitten astui Sammyn elämään uusi nainen, tumma ja eksoottisen näköinen tyttö, jota kutsutaan DIDAKSI. Dida syrjäytti täysin Tarjan ja kulki pari kuukautta kaikkialla Sammyn kanssa. Mutta Tarja astui uudestaan kuvaan ja ilmoitti odottavansa Sammyn lasta. Ja niin oli Didan vuoro siirtyä syrjään suremaan. Luultavasti häätkellot soivat siis pian Sammylle ja Tarjalle. Huomautettakoon tässä vielä kerran, että Sammylla on jo nuoresta iästä huolimatta yksi särkynyt avioliitto takanaan.

Suomen tunnetuin kitaratyttö TARJA SIPPOLA on päässyt tavoitteeseensa eli saanut rengastetuksi itselleen bändimuusikon. Sulhanen on nuori ja lahjakas kitaristi JUKKA TOLONEN Tasavallan Presidentti -yhtyeestä. Tarja on aikaisemmin käynyt läpi maamme useimmat huippumuusikot ja rakastanut kovasti myös ulkomaisia muusikkoja. Saa nähdä, vieläkö hän kihlauksen jälkeen norkoilee takahuoneissa, kun maahamme saapuu ulkomaisia huippubändejä.

Omasta mielestään komeat miehet pitävät ilmeisesti oikeutenaan sitä, että oman uskollisen vaimon tai tyttöystävän lisäksi on iskettävä kovasti myös vieraita naisia. Yksi hyvä esimerkki on kirjailija VEIJO BALTZAR, jota on vuosien ylistyskauden jälkeen alettu riepotella asiallisestikin. CLAES BERG, Poppe Bergin poika, tuote-esittelijä ja pienen putiikin pitäjä, on seurustellut jo pitkään tanssijatar MERVI MANSIKKALAN kanssa, mutta hyvin mielellään hän vie jatkoille myös muita nuoria naisia.

Helsingin kuohukerman ikiomalla WSOP-klubilla ihmetellään sitä, miksei paikan isäntä MATTI PAALOSMAA saa hankituksi discoon kunnon musiikkia. Onko herra Paalosmaan musiikkimaku niin huono vai menevätkö rahat parempaan tarkoitukseen? Joka tapauksessa Matti asustelee KATRI HELENANSA kanssa — sen Katri myönsi tarkoituksella tai huomaamatta eräässä haastattelussa.

Naiset ovat todella julmia toisilleen: kun LAILA KINNUNEN oli sairaalassa synnyttämässä tytärtään, oli hänen vihkimätön jugoslavialainen miehensä MISO kuumaa tavaraa muiden naisten keskuudessa. Olisipa sietänyt niiden naisten, jotka yrittivät Misoa vikitellä, ajatella pari kertaa itseään Lailan asemaan.

Helsingin kaupunginvaltuutettu LEENA WILLBERGIN rakkaimpiin harrastuksiin kuuluu toisten ihmisten välien rikkominen. Leena yrittää kai näin hankkia itselleen ystäviä ja myötätuntoa, mutta se ei totta vie ole oikea tapa. Hoitaisi Leena ensin omat perheasiansa kun toon. Hänen avioliittonsa tunnetun muusikon PEPE WILLBERGIN kanssa on rakoillut jo kauan.

MIKKO KUOPPAMÄKI on uskollinen tyylilleen. Tyttö, joka pisti vauhtia Mikon ja STINA NÄSSLINGIN lopulliseen eroon, on tyypiltään lähes täydellinen kopio Stinasta. Mikko oli Stinan ensimmäinen varsinainen poikaystävä. Mikko itse on sen sijaan ollut jo useammankin kerran naimisissa, ja ehkä juuri siksi hän ei tällä kertaa enää lentänytkään suinpäin avioliittoon.

Miksi muusikko ILPO SAASTAMOINEN on viime aikoina näyttäytynyt usein yksin? Onko rakkaus RITVA AALTOON, tunnettuun ja suosittuun valokuvamalliin viilenemässä ja onko Ilpo palaamassa takaisin vaimonsa luo, joka on jokin aika sitten synnyttänyt perillisen? Viime keväästä lähtien Ilpo kulki kaikkialla käsi kädessä Ritva Aallon kanssa ja Ritva Aalto sai melkein samanlaisen maineen kuin SEIJA TYNI aikoinaan. Mutta entä nyt?

JOHNNY on suorittamassa Obnäsissä asevelvollisuuttaan. Onneksi Obnäs on hyvin lähellä Helsinkiä ja Johnny pääsee siten helposti tapaamaan usein monivuotista tyttöystäväänsä BARBARA WASZ-HÖCKERTIÄ. Barbara opiskelee hammaslääkäriksi ja on ollut Johnnyn valittu jo kauan. Asia on pysynyt salassa varsinkin, koska Johnnya on yritetty naittaa innokkaasti KRISTINA HAUTALAN kanssa.

BENNY HERMANSSON vaikuttaa nykyisin Helsingissä ja säpsähtää aina kuullessaan nimen LOLA. Luultavasti menneitten vuosien vauhtiparilla on takanaan hyvin paljon pientä mielenkiintoista, mistä kumpikaan osapuoli ei halua puhua. Lola on löytänyt itselleen jo uuden miehen, mutta Benny yrittää innokkaasti vielä etsiä itselleen jonkin verran kuuluisaa tyttöä, jonka rinnalla pääsisi vähän päällistelemään lehtien sivuille. Hän pisti jo liikkeelle sellaisen jutun, että TITTA, nuori laulajatyttö, olisi hänen uusi lolansa. Juttu oli kuitenkin täysin tekaistu ja kuivui siihen.

Pitkän aikaa samaisen Titan kanssa seurustellut arvostettu muusikko EERO KOIVISTOINEN ei näytä nykyisin vaativan kovin paljon naisseuralaiseltaan. Hän häipyy jatkoille usein ns. huonomaineisten naisten kanssa. Eiköhän Eerolla olisi sentään varaa fiksumpaankin seuraan.

SEIJA SIMOLA on näyttänyt viime aikoina varsin alakuloiselta. Eivät taida sydämenasiat olla vieläkään kunnossa eikä se tässä tapauksessa auta, vaikka olisi kuinka arvostettu laulajatar. Se on pieni lohtu rakkaudettomuuden rinnalla. Äänittäjä JOUKO AHERA, jota Seija on kauan rakastanut, ei taida sittenkään uskaltaa jättää vaimoaan ja lapsiaan Seijan vuoksi.

PEKKA MARJAMÄKI, Tapparan mainio puolustajapelaaja viihtyy hyvin kauniin mannekiinityttönsä kanssa. Viihtyykö liian hyvin, sillä ottelun HJK—Tappara katsomossa huusi joku pettynyt, ilmeisesti Tampereelta asti tullut katsoja: "Marja, käy vähemmän Teatteriravintolan diskoteekissa."

JUHA MYKKÄNEN ja KRISTIINA MYKKÄNEN eroavat ... Näin kerrotaan kuppiloissa. Emme kuitenkaan usko tähän ainakaan vielä ...

SIRPA KUOPPAMÄKI ja JUKKA matkustivat Tokioon vääntämään piisiä laulufestivaaleille. Sitä edelsi kuitenkin huikea sekaannus: MARION RUNG oli jo antanut haastatteluja Japanin matkastaan ja Kuoppamäet sinne vain ponnivat. Sekaannus aiheuttaa vielä paljon jälkipyykkiä ...

TOINI AIRAKSINEN, tanssityttö Lontoossa ja Italiassa, tunnettu myös IRWIN GOODMANIN tyttöystävänä vuodelta

KÄÄNNÄ

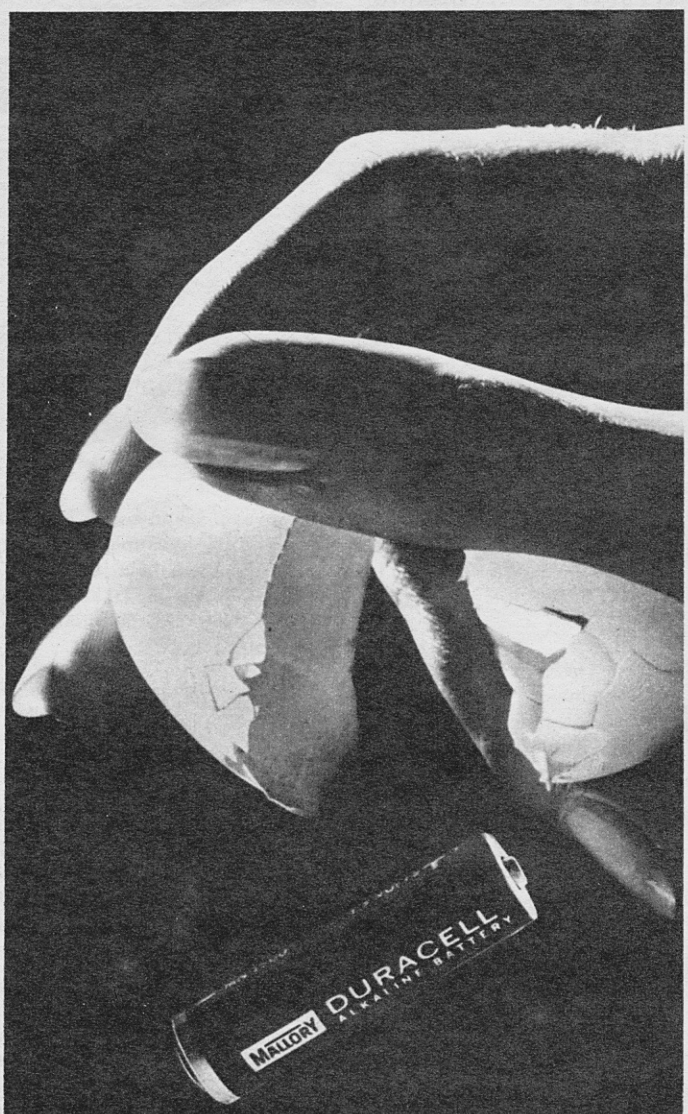

Tuore

Mallory Duracell -paristo ei 'hukkaa voimaansa'.
Siinä on alkaliseos,
joka antaa täyden tehon vielä vuosien kuluttua,
ja kaksois-teräskuori, joka estää valumisen.

Johtavat kameroiden valmistajat ja valokuvaustarvikkeiden myyjät suosittelevat Mallory-paristoja, koska HE tietävät voivansa luottaa niihin. He tietävät, että myös TE voitte luottaa niihin.

MALLORY DURACELL

Maahantuoja: **OY EMS AB** Sandelsinkatu 10, puh. 44 02 55, Helsinki 26

lämmitin-
tuuletin

VARIANT

lämmin
uutuus

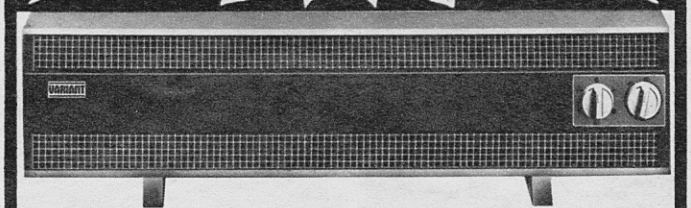

VARIANT on tehokkain ja turvallisin tapa lämmittää nopeasti.
VARIANT toimii myös vilvoittavana tuulettimena.

1000 W ovh. **150,—**

2000 W ovh. **195,—**

- Vaakasuorat puhaltimet kehittävät tasaisen lämpövirtauksen
- Termostaatti pitää huoneen lämmön sellaisena kuin haluatte
- Turvallinen ylikuumenemissuoja vakiovarusteena
- Kevyt siirtää. Voidaan kiinnittää myös seinään
- Valmistetaan valkoisena, jossa on harmaa, punainen tai keltainen etusäleikkö
- Luotettava kotimainen tuote. Vuoden takuu

helkama
Vattuniemenkatu 27
Helsinki 20

Lähettäkää minulle VARIANT-esittelylehtinen

Nimi .....

Osoite .....

Hymy 12

TILAUSPALVELU

LEHTIMIEHET OY

Tilatkaa tällä kupongilla lehdet vuodeksi 1971.
Merkitkää rasti tilaamanne lehden kohdalle.

Tilaan vuodeksi 1971			olen uusi tilaaja
Hymylehden	20.—	☐	☐
Jaanan	23.—	☐	☐
Suosikin	20.—	☐	☐
Tekniikan Maailman	31.—	☐	☐
VIP-lehden	23.—	☐	☐
Nyrkkipostin	21.—	☐	☐
Jallun	22.—	☐	☐
Vauhdin Maailman	18.—	☐	☐

HUOM! Yhteistilausalennuksemme näette kupongin kääntöpuolelta.

Tilausmaksun suoritan tammikuussa ☐ helmikuussa ☐

nimi .....

osoite .....

postitoimipaikka .....

kustantajan merkintöjä varten

KL	MYYJÄTUNNUS
20	0000S

POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK.AIKA	KESTO	HINTA	1 ERÄ KK
POSTIKOODI	KP	LEHTI	ALK.AIKA	KESTO	HINTA	1 ERÄ KK

TÄÄ KORUTONT' ON KERTOMAA

1966 on kuollut. Suruviesti tuli Milanosta, jossa Toini sai surmansa auto-onnettomuudessa. Sitä ennen Toini ehti menestyä varsin hyvin maailmalla ja suunnitteli palaamista Suomeen parin vuoden päästä.

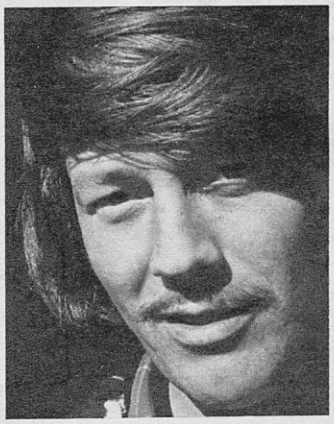

IRWIN GOODMAN, retkulaulun mestari nauttii harva se ilta naisten suurta suosiota ravintola Hälläpyörässä Hämeenlinnassa. Tämä vihjeeksi Hämeenlinnan tytöille, jotka haluavat tyrkylle . . .

KALEVI KANSAN, Tapanin komean veljen, maku ja vaatimukset naisten suhteen vain paranevat . . .

AULANGOLLA tapahtuu . . . DIANA FALLSTRÖM tämä mainio söpöläinen toimii nykyään PAAVO EINIÖN sihteerinä ja heillä näytti olevan unohtumaton yö laulajapoika KRISTIANIN kanssa Tavastia-yöklubilla . . .

Elämäkertafilmit tulevat! KREIVI LINDGRENISTÄ tehdyn filmin ensi-iltaa odotetaan, PURTSISTA tekee DONNER filmin, MARKKU SUOMISESTA tehtiin "Narrien illat" ja kuiskaillaan, että LOLASTA olisi eräs helsinkiläinen tuottaja kiinnostunut tekemään kunnon TABE SLIOOR -tyyppisen filmin. Niin ja pyöriihän nykyään MARSALKKA MANNERHEIMISTAKIN tehty filmi . . .

Jääkiekkohäät ovat odotettavissa neiti KATARIINA KIHLBERGIN, hammaslääkärin tyttären ja playboy-pelaajan JASKA MARTTISEN välillä kovaa taklaavasta Helsingin IFK:sta . . .

WSOP:llä liikkuu kala ja käy pyydykseen. Kertoillaan, että suihkuseurapiirien (oven ulkopuolella on pääasiassa Mossea ja Volkkaria loppujen tullessa raitiovaunulla) väliset romanssit rakoilevat kovasti näin joulun alla. Tässä tuonnoin Ilta-Sanomat kertoi PEKKA LIPSASEN tanssineen käsi kaulalla IRIS RAUTION kanssa. Merkitseekö tämä suhteen MARGARETHA BERNERIIN olevan viilenemässä?

Isoveli DANNY on onnistunut karkoittamaan kai lopullisesti häneen ihastuneen ULLA VÄREEN, joka taitaa pyöriskellä pääasiassa Tukholmassa. LIISA SEPPÄLÄ on ja pysyy listan kärjessä ja eiköhän siitä vielä siunaannu hääkellojenkin kuminaa. SEPPÄLÄN suku on muutenkin fiksua ja filmaattista. Poikamies HANNU SEPPÄLÄ vierailuttaa KOUVOLASSA si-

jaitsevassa asunnossaan jatkuvalla syötöllä hyvännäköisiä mannekiinineitosia. Mies kun on hyvännäköisenä ja rikkaana tietystikin Suomen tavoitelluimpia poikamiehiä . . .

Tamperelaisista poikamiehistä puheenollen Lasse Oksanen on maininnut muuttavansa Kanadaan ensi syksynä.

Manageri, ekonomi, lennonopettaja JORMA WENESKOSKI voi nykyään mainiosti ja asuu Tapiolassa viihtyisässä kokolattiamatoin peitetyssä huoneistossaan morsiamensa kanssa . . .

Mainos TV:n nimityssumppu ja valtataistelu jatkuu ainakin vielä jonkin aikaa hieman sekavissa merkeissä. Kerä alkoi purkaantua kun ansioitunut viihdeosaston päällikkö JOUKO SORJANEN siirtyi Yhtyneiden Ravintoloiden viihdepäällikön virkaan. Suunnittelupäällikkö SEPPO VIRTANEN kuoli ja jätti jälkeensä vaikeasti täytettävän aukon. Hieman aikaisemmin oli ohjaaja JORMA MOLARIUS mm. "Kertaheiton" ja "Viikonlopun" tekijä siirtynyt Suomen Television puolelle hätkähdyttämään kansaa "Sirkus Pasilalla".

Tästä lähtien on talo ollut enemmän tai vähemmän sekaisin ja sen viihteen taso on laskenut lähes arvostelun alapuolelle ehkä KIVIKASVOJA lukuunottamatta. Ohjelmapäällikkö MELLERILLÄ on käytettävissään joukko erittäin mielikuvituksettomia ohjaajia, jotka pelaavat omaan pussiinsa ja talo on täynnä erinäisiä sekavuuksia, joista ohjelmapäällikkö ei liene tietoinen. Näihin asioihin palaamme vielä näillä palstoilla . . .

Uudeksi viihdepäälliköksi nimitetään huhujen mukaan JARMO POROLA, hänen kilpailijoinaan huhutaan olevan MATTI KUUSLAN ja jonkun mustan hevosen. JORMA MO-

KÄÄNNÄ

TILAUSPALVELU

LEHTIMIEHET OY

Kun tilaatte samalla kertaa useampia lehtiämme saatte

YHTEISTILAUSALENNUSTA

Yhteistilausalennuksen vähennämme hyväksenne automaattisesti tilausmaksua periessämme.

2 lehteä — alennus 3 mk
3 lehteä — alennus 6 mk
4 lehteä — alennus 10 mk
5 lehteä — alennus 15 mk
6 lehteä — alennus 20 mk
7 lehteä — alennus 25 mk
8 lehteä — alennus 30 mk

Hymy 12/70

Tampereen Postikonttorin lupa n:o 463/70

LEHTIMIEHET OY
PUUTARHAKATU 16
TAMPERE

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

ilmaiseksi! 5-alastonmaalauspostimerkkiä.

120 erilaista postimerkkiä 1:-

Jättiläismäinen kokoelma sisältää: **Caymansaaret:** 4 pääsiäismerkin leimaamaton sarja, **Grenada:** kuupostimerkki, **Cook-saaret** ja **Anguillan "vallankumoussaari":** joulupostimerkkejä, **Iso-Britannia:** kallisarvoisia linnapostimerkkejä, **Brasilia:** 3 miniatyyripostimerkkiä, **Ruanda:** Napoleon-merkki. Monia muita ihastuttavia merkkejä ja sarjoja kautta maailman. Yhteensä 120 erilaista postimerkkiä arvoltaan 5 mk, nyt edullisena tutustumistarjouksena ulkomaisista kokoelmista vain 1 mk. (Merkit lähetetään 14 päivän palautusoikeudella. Ostakaa haluamanne — palauttakaa loput.)

Lähettäkää tänään 1 mk leimaamattomina suomalaisina postimerkkeinä. Haluttu määrä **JF.3**

BROADWAY APPROVALS
50, Denmark Hill, London S.E.5. England.

lahjaksi ja juhlapöytään

PANDA

juhlapöydän konvehteja

Kaikille suurinta suklaa-nautintoa

SOK
OSUUSKAUPAT
SOKOS

ovh. 5:~ 300g

ovh. 10:~ 600g

ovh. 15:~ 750g UUTUUS

TÄÄ KORUTONT' ON KERTOMAA

LARIUS ei kertomansa mukaan ole hakenut paikkaa...

AHTI KARJALAINEN nähtiin tässä taannoin tulevan sangen liikutetussa tilassa Kalastajatorpalta. Kaatui jopa maahan useita kertoja odottaessan taksia... Ei liene helppoa hallitusherroillakaan...

REIPPAAN joukkueenjohtaja, tohtori JUHANI PÖNTINEN Lahdesta hankki rivitalonpätkän ja piti vauhdikkaat avausjuhlat... Mukana oli mm. TOMMY LINDHOLM, johtaja SEPPO LARSTE, TOPI AALTO ja itse valmentaja MARTTI KOSMA. Kaikkiaan 50 henkeä... tohtori PÖNTINEN on Lahden tavoitelluin poikamies...

Manageri JUKKA FRONTIN kuuluisa uima-allas-lukaali on rajujen hippojen pitopaikka ja Jukka kohotti lasinsa TAPANI KANSAN ja TUULIKIN kunniaksi. Tapani Kansa toistaa nykyään usein lausetta: "Haluamme Tuulikin kanssa naimisiin ja lapsia, sillä lapsilla pitää olla nuoret vanhemmat!"

TOMMYN JA TITTAN TOMMY Turusta, siis jo hajonneen lauluduon on lopettanut romanssinsa Iltiksen kesätytön HANNELE MARKKUSEN kanssa. Muistetaanhan heidän risteilynsä Suvettarella, joka alkoi Paraisilta ja päättyi kai paratiisiin. Vieläköhän TOMMYN vaimo puuhaa avioeroa...?

Hienostopiirien tanssiaisiin, siis varsinaisiin seurapiiripelleilyihin alkaa ängetä entistä enemmän urheilijoita kuten JUHA RANTASILA, JAAKKO MARTTINEN... kaikki mannekiinitähtemme 30 mk/kuvaus ovat tietysti myös läsnä siivellä. Tässä täytyy siteerata ESSI PETHMANIN lausuntoa: "Pariisissa on tuhansia tällaisia tyttöjä, siellä muiden joukossa. Täällä tehdään samoista kasvoista jatkuvasti juttua, romantisoidaan tavallista työtä."

Muuten ollaan Helsingissä sitä mieltä, että LENITA AIRISTON johtama muoti-show oli todella helvetin hyvä, sen sijaan AIRA SAMULININ rytmikkäät mannekiinit ovat alkaneet saada kolmannen luokan jäljittelijöitä...

Huhutaan, että kaikkien kansalaisten rakastama verovirasto on läjäyttänyt JAAKKO JAHNUKAISELLE hirmuisen mätkäytyksen, puhutaan jopa 100 000 markasta. Se kuitenkin lienee yliammuttu lukema...

Viimeiset tiedot "kuka kenenkin kanssa kulkee" -rintamalta osaavat kertoa, että näyttelijä ESKO SALMINEN ja näyttelijätär HEIDI KROHN liikkuvat tiiviisti toistensa tuntumassa. Onkohan niin, etteivät näyttelijät työnsä takia ehdi tapaamaan muita kuin ammattitovereita, kun kumpikaan ei pääse näyttelijästä eroon? Esko on aikaisemmin ollut aviossa näyttelijätär ROSE-MARIE PRECHTIN kanssa (joka tällä hetkellä on aviossa näyttelijä HEIKKI KINNUSEN kanssa) ja Heidin aviomies oli aikoinaan näyttelijä STIG FRANSMAN. Sitäpaitsi Esko Salmista pidettiin useita vuosia näyttelijätär KYLLIKKI FORSSELIN vakituisena poikaystävänä.

Viime numerossa oli juttua MAURI SARIOLAN kirjojen menestyksestä Englannissa ja Ranskassa. Nyt hänelle on nostettu rimaa — ja poika hyppäsi yli. Tiettävästi suomalaista salapoliisiromaania ei ole koskaan aikaisemmin julkaistu USA:ssa. Nyt se tapahtuu. Walker and Co -niminen New Yorkissa toimiva kustannusliike (ei sentään Johnny Walker!) on allekirjoittanut Sariolan kanssa sopimuksen teoksen THE HELSINKI AFFAIR (Lavean tien laki) julkaisemisesta Amerikassa. Tekijäpalkkion suuruudesta ei ole tietoa, mutta lienee sitä luokkaa, että apurahojen jaossa Suomessa hyljeksitty Sariola aikoo hankkia ne dollareissa maailmalta.

Maaherra JORMA TUOMINEN poikkesi katsomassa Cabaret'ia 7. 11. Se on muuten tuo Tampereen Teatterin esittämä juttu eikä suinkaan mikään uusi juhlimispaikka.

BIRGITTA KIVINIEMI balettitanssijatar, balettikoulun johtajatar, jäi lehdellä soittelemaan, kun DIMITRY CHEREMETEFF neljän vuoden avioliiton jälkeen lähti takaisin Kanadaan. Birgitta voi lohduttautua sillä, ettei suinkaan ole ainoa. Hän varmasti muistaa ne

Tehokkaaksi tunnettu Coldrex nujertaa flunssan

Valkea kerros lievittää tehokkaasti särkyä. Se alentaa myös kuumetta sekä piristää flunssaisen tukalaa oloa, koska se sisältää asetylsalisyylihappoa ja kofeiinia.

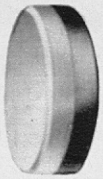

Tämä kerros lievittää kiusallista flunssayskää, sillä se sisältää limaa irrottavaa guaifenesiiniä. Lisäksi siinä on runsaasti C-vitamiinia.

Runsaasti C-vitamiinia

WINTHROP OY

Heti flunssan ensi oireisiin Coldrex, se lievittää kaikkia flunssan oireita.

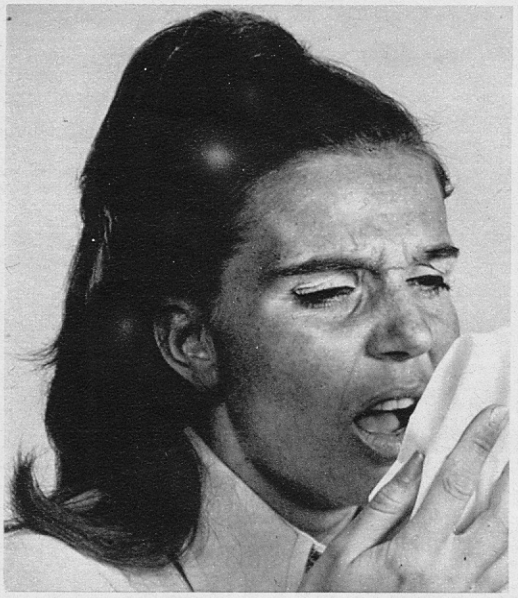

ajat, jolloin hän ja Dimitry tulivat onnellisina Tampereelle nostaakseen kaupungin baletin tasoa. Tosin he ensin lähtivät Lappiin juhlimaan kihlaustaan. Onnekseen, sillä Dimitryn perässä Kanadasta tuli tyttölapsi, jota oli verisesti loukattu. Tyttö oli Dimitryn entinen kihlattu, tai sanoisimmeko morsian, sillä hääpäivä oli määrätty. Vain muutama viikko ennen häitään sankari katosi Birgitan kanssa Lapin korpeen. Joka tapauksessa Kanadan valtionoopperan baletissa tanssinut LEILA SADOKOVITC oli kiukkuinen. Hänellä oli mukanaan vain pieni laukku ja suuri puukko, jolla hän aikoi muistuttaa petollista sulhastaan ihmisen kuolevaisuudesta. Samaa matkaa Saksasta 1966 matkustaneen suomalaisen pojan avustuksella hän etsiskeli Dimitryä, mutta Birgitan äiti kertoi pariskunnan matkasta. Jonkin verran pettyneenä tyttö päätti palata takaisin Kanadaan. Yönsä hän vietti TV-2:n hellässä hoivassa Lempäniemessä. Saattaa olla, että Leila on rauhoittunut jo niin paljon, että Dimitry uskaltautuu anelemaan anteeksi käytöstään. Janottaisiko vanha suola?

Oopperalaulaja USKO VIITANEN on avioitunut balettitanssija VIRPI LARISTON kanssa lokakuun puolella kaikessa hiljaisuudessa.

IFK:n tähtipelaaja HARRI LINNONMAA väittää olevansa naimaton. Linnonmaa on 24-vuotias ja niin nuoren näköinen, että sen voisi uskoakin — mutta! Taustalla on pettynyt nainen, rouva RIITTA-LIISA LINNONMAA, joka kertoo, että perheessä on sentään kaksi lasta, 4-vuotias tyttö ja 3-vuotias poika. Avioliitto solmittiin vuonna 1965 ja asumuserossa ollaan oltu jo kaksi vuotta, joten ero tulee selväksi näinä päivinä. Muuten ei rouva Linnonmaa asiasta niinkään välittäisi, mutta toiset lapset väittävät Linnonmaan jälkikasvua valehtelijoiksi kun nämä kertovat olevansa "sen jääkiekkoilijan" lapsia. Linnonmaa valmentaa A-junioreita ja nämä ovat vakaasti siinä uskossa, "ettei Harrilla lapsia ole kun ei se ole naimisissakaan". Tämä tästä — Harri Linnonmaa on vapaa, mutta naimisissa hän on kyllä ollut.

Rouvat pitivät Ranskalaisen illan saadakseen syyskauden tuntumaan mukavammalta ja kerätäkseen samalla rahaa Tampereen Teattereiden Balettikoululle. Oli ranskalaista musiikkia, patonkia, viiniä, juustoja ja ohjelmaa. Madame LAILA HALME, madame BIRGITTA KIVINIEMI, madame MONIQUE JAUROLA, madame TUIJA VUOLLE ja monet muut esittivät parastaan. Onnistunut ilta, todettiin jälkeenpäin.

Mannekiini-valokuvamalli MARION BJÖRKSTEN on ottanut vastaan viran, joka edellyttää hänen toimivan PR-alalla ja hoitavan myös Oy Flavia Ab:n koulutuskeskusta. Avioeron jälkeen Marion aikoo turvata jokapäiväisen leivän pojalleen SEBASTIANILLE. Mannekiinityötä hän voi vapaasti jatkaa vakituisen viran ohella.

LIISA TUOMI toimi joitakin aikoja sitten Ida Ahlberg-säätiön myyjäisissä puotipuksuna niin menestyksekkäästi, että aikoo kokeilla taitojaan tyttärensä Turun Lamppu -nimisessä liikkeessä. Toistaiseksi Kalastajatorpalla meneillään oleva show pidättelee Liisaa lähtemästä Turkuun, mutta muuten kyllä uskotaan tarmokkaan Liisan toteuttavan aikeensa.

Tanskalainen Spies-matkat on ostanut viisi uutta 170-paikkaista suihkukonetta omaan käyttöönsä. Koneet maksavat noin 23,5 milj. markkaa kappale. Siinä on matkatoimistojohtajalla KALEVI KEIHÄSELLÄ tekemistä, jos aikoo olla johtaja Spiesin veroinen. Tukka on ainakin Keihäsellä kasvanut yhtä pitkäksi kuin SIMON SPIESILLÄKIN, joten kuka tietää mitä tapahtuu kun Keihänen innostuu. □

● PUNASTUTKO
● OLETKO EPÄVARMA TAI JÄNNITTYNYT
● OLETKO UJO, HERMOSTUNUT, EPÄLUONTEVA

? Jos kärsitte näistä ilmiöistä ja haluatte vapautua niistä lopullisesti, niin tilatkaa sitoumuksetta ilmainen esittelylehtinen ainutlaatuisen tehokkaaksi osoittautuneesta EMOSUG-itsekehitysmetodista, jota voitte kokeilla 15 pv:n PALAUTUSOIKEUDELLA. os.:

CENTER-TRADING,
Box 575, TURKU 9

nyrkki posti

ON LEHTI, JOKA RAIVOSTUTTAA MUUTAMIA

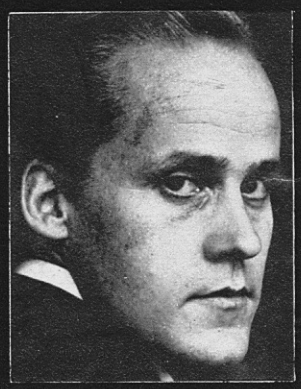

Isto Lysmä
Nyrkkipostin
päätoimittaja

Ennen kaikkea suorasukaisuudellaan. Läpivalaisemme arkoja asioita ja juuri se saa muutamat heristämään nyrkkiään. Miksi meidän olisi käytettävä muiden mukana kukkaiskieltä?
Teemme omaperäistä, kovaa lehteä aikuisille.

Pistäkää oheinen kuponki kirjekuoreen ja postiin heti tänään. Tai käyttäkää tilauspalvelukuponkiamme jonka löydätte toisaalta tästä lehdestä.

nyrkkiposti

Nyrkkiposti, Puutarhakatu 16 Tampere

Tilaan Nyrkkipostin ensi vuodeksi 71 hintaan 21 mk
Olen uusi tilaaja □
Tilausmaksun suoritan tammikuussa □ helmikuussa □

nimi

lähiosoite

postitoimipaikka

Hy 12/70

Joululeivontaan

Erikois-Leive
erikoisvehnäjauho

Jyvän ydinosasta jauhettu erikoisvehnäjauho. Puolikarkeaa hieman karkeampi. Vahvan sitkonsa ansiosta hyvin leipoutuvaa. Erikois-Leive vehnäjauho sopii hyvin rasvaa sisältäviin kakku- ja pikkuleipätaikinoihin.

Kätevässä 1,5 kg pussissa.

E MYYMÄLÄT · CENTRUM

LAESTADIUS, MIES PIMEÄSTÄ

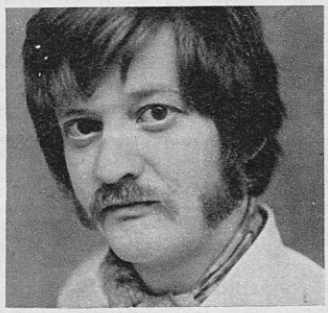

UNTO KIVELÄ

Hän puhui ihmisille niin että he ymmärsivät:

"Te uskottomat, te suruttomat, ulkokullatut nimikristityt, te jumalanpilkkaajat, te pakanat, te juutalaiset ja suruttomat pakanat, te kastetut pakanat, maailman orjat, sinä vanha Aatami, te Jeesuksen ristin vihollliset, te varikset ja harakat, maailman koirat, rosvokoirat, perkeleen koirat. Sinä armonvaras, verijuotikkaat, iilimadot, jotka imevät kristittyjen verta, mädänneet kalat, rehelliset varkaat, raittiit juomarit, huoripukit ja huorat, te siveät portot, perkeleen enkelit. Nouskaa ylös te kuolleiden luut ja sinä mätänevä ruumis!, vanhempainmurhaajat."

Näin hän puhui tämän maailman ihmisille eli kääntymättömille eli uskottomille.

Puhui niin että ihmiset peljästyivät juoppouttaan, kortinpeluutaan, tanssiaan, koreuttaan, rakastelemistaan. Syntyi lestadiolaisuus. Se syntyi Lars Levi Laestadiuksen (1800—1861) kuolemanpelosta kun häneen iski sairaus ja kun hänen poikansa kuoli. Pelolle se perustui ja pelolla se levisi. Sanankuulijat liikuttuivat, huusivat, itkivät, tekivät parannusta ja anoivat syntejään anteeksi.

* * *

Minä synnyin 80 vuotta miehen kuoleman jälkeen Tornionjokilaaksossa mutta eipä auttanut. Silti asuin hänen vaikutuspiirissään lähes 20 vuotta. (Taidanpa jossain määrin olla vieläkin.) Jo lapsena oli järkyttävää havaita se jäätävä kylmyys, rakkaudettomuus joka huokui lestadiolaisista tosiuskovaisista. Jos maailmalliset olivat suruttomia, he olivat ilottomia. He tiesivät eivätkä keskustelleet, he kielsivät eivätkä sallineet. Uudet keksinnöt olivat heille pirun luomuksia, mm. polkupyörä, auto, radio ja Kuusamon puolessa näyttää olleen teeveekin.

Kaunis oli heille kauhistus.

Toinen maailmansota poltti paljon pois lestadiolaisuudesta niin kuin se poltti talot Tornionjoen rannalta. Tuli maallista ajateltavaa. Piti rakentaa, muutti karjalaisia siirtolaisia jotka toivat väriä ja verta. Käytiin salakauppaa rajan yli ja kunnialliset ihmiset olivat voimattomia. Papit eristettiin pappiloihin. Kirkoissa puhuttiin tunturipurojen kielellä joka ei ketään koskettanut: vanhat olivat kuuroja eivätkä kuulleet, nuoret eivät korviaan lopsauttaneet. (Sitten lions clubit asensivat etupenkkeihin kuulolaitteita.) Viinakauppoja pystytettiin. Tietoa tuli telkkarista, radiosta, lehdistä. Vanhat kauhistelivat mutta nuoret menivät menojaan. Ja LLL kun oli niin painottanut tottelevaisuutta, sitä että vanhemmat ovat aina oikeassa. Sen hän onkin saanut aikaan että nuorissa miehissä ei ole sisua eikä halua eikä rohkeutta kuntien luottamuspalleille asioista päättämään. Tottelevaisuus on kehityksen vihollinen.

Nyt lestadiolaisuus on pirstoutunut erilaisiin suuntiin jotka herättävät vihaa toisissa ja huvitusta ulkopuolisissa. Se on musta mies menneisyydestä jota ei enää pelätä. paha uni joka on poissa tietoisuudesta.

Mutta ihmisen alitajunnasta se ei ole poissa. Se näkyy asenteissa. Se näkyy takametsien miesten uhkaavissa nyrkeissä, paasilinnojen purevissa puheissa, timokmukkien väkivaltaisessa kielenkäytössä. Se on väkevä käyttövoima.

* * *

Tai väärin sanoa, että lestadiolaisuus on se voima. Käyttövoima onkin ilmeisesti itse Lappi: sen ankaruus, suuruus, köyhyys, pimeys. Laestadiuksellekin.

Lappi oli köyhä LLL:n aikana ja köyhä se on vieläkin. Henkisesti se ei enää ole yhtä pimeä: tietoa tulee sähköisistä välineistä samalla sekunnilla kuin etelään, postissa samana päivänä. Uusi vitsi on äkkiä perillä kuten uusi muotikin. Mutta lappilaiset tuntevat että heitä petetään. Etelä vie puut, malmit ja ihmiset ja jalostaa ne etelässä. Lappia petetään. Helvetin kuustoista! sanovat muutkin kuin Jorma Etto.

Ilmeisesti tämän tiesi LLL:kin. Mutta hän ei äänestänyt kommunisteja tai maaseudunpuoluetta, vaikka hän olikin köyhien puolella. LLL perusti herätysliikkeen joka nyt on kuolemankielissä. LLL tykkäsi että vain jumala pystyy auttamaan, vain usko on oikea lääke kaikelle maalliselle: juoppoudelle, tanssille, huoraamiselle, muodinorjuudelle. Politiikkaa hän ei hyväksynyt, vallankumouksia hän taivasteli. (Hänhän eli Ranskan vallankumousten jälkimainingeissa.) Hän ennusti suuria mullistuksia ja tarjosi Jeesuksen päätä vadilla. Hän syytti valtiollista hurmahenkisyyttä ja itse nostatti uskonnollista.

* * *

Mitä muuta miehestä? Hän oli ja pysyi köyhänä. Opiskeluaikana hänellä ei ollut muihin kontakteja; häntä pilkattiin vaatteiden ja käyttäytymisen vuoksi. Himoja oli mutta hän ei uskaltanut niitä tyydyttää paitsi myöhemmin vaimon kanssa "ehkä liiankin usein". Katkeruus painoi häneen leimansa ja kasvinkeruunsa hän joskus koki synnillisenä. Vaimon piti hänen mielestään olla sivistymätön, lempeä, alistuva ja uuttera. Sellaisen hän hankki.

Näitä tuli mieleen kun luin prof. Aapeli Saarisalon ihailevaa kirjaa LLL:sta, pohjolan pasuunasta. Siinä kun vielä väitettiin että LLL on ajankohtainen.

Että niinkö? Mikä hänessä sattuu tämän ajan ihmiseen?

Eipä juuri mikään. Mutta jostakin hänessä pidän.

Siitä että ihmisille on puhuttava ihmisten kielillä. Saman tekee Vennamo, molemmat kiihottajia. LLL haukkui ihmiset jotka häntä kuuntelivat mutta ei jumalaa; VV haukkuu jumalat eli vallanpitäjät mutta ei ihmisiä jotka häntä kuuntelevat. (Tämä aika on enemmän poliittisten kuin uskonnollisten kiihottajien. LLL:n tyyppiset ovat taaksejäänyttä elämää.)

Siitä että hän oli vähäosaisten puolella. Myöhemmin hänen liikkeensä tosin joutui parempiosaisten johdettavaksi kuten uskonliikkeillekin välttämättä käy.

Siitä että hän taisteli juuttunutta valtiokirkkoa vastaan, nimitteli sitä sikolätiksi.

Siitä että hän taisteli muodin orjuutta vastaan.

* * *

Ihminen joka on ilman uskontoa ei pelkää Jumalaa, ei perkelettä eikä iankaikkisuutta, sanoi LLL.

Allekirjoitan tuon. LLL tosin meinasi että se on paha asia. Minusta se on hyvä. □

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

LIIKENNE

Väsyneen miehen lopputili

Rekka-auton kuljettaja Aarno Elovirta nukahti rattiin yhtenä elokuisena tiistaiyönä Kangasniemellä. Kuuden tuhannen kilon voilasti huojahti tieltä. Se huojahdus maksoi Elovirralle hänen työpaikkansa. Myös mukana ollut toinen kuljettaja sai lopputilin. Miehet eivät kiellä nukahtaneensa. Heillä oli takanaan kuusitoista tuntia yhtämittaista ajoa siltä vuorokaudelta ja pitkää työpäivää kuin rivissä. He tiesivät nukkumisvaaran olemassaolon. Mutta riski oli otettava, sillä kumpikaan ei pystyisi elättämään perhettään normaalin työajan puitteissa. Neljänkymmenen tunnin työviikko olisi merkinnyt heille puutetta Suomessa vuonna 1970.

He olivat Partasen Kuljetusliike Oy:n palveluksessa. Sen yhtiön palveluksessa oleva henkilökunta ajaa nykyaikaisia autoja nykyaikaisen yhteiskunnan maanteillä. Mutta heidän työsopimuksensa tuo mieleen 30-luvun pahimmat työmarkkina-ajat. Kuljetusliikkeen osake-enemmistön omistaa toimitusjohtaja Olavi Räsänen.

Aarno Elovirta sai Partasen Kuljetusliikkeen palveluksessa ollessaan 3,50 markkaa tunnissa. Peruspalkka sinänsä on lähellä työehtosopimuksen normeja. Erinäiset lakimääräiset lisät nostaisivat sitä yli 50 prosentilla. Niitä ei tässä firmassa tunneta. Ylityöt ajetaan täsmälleen samaan rahaan kuin muutkin ajotunnit. Työnantaja on keksinyt tempun, joka lienee ainutlaatuinen tämän päivän työelämässä.

— Ei työnantaja suorastaan kieltäytynyt ylituntien ja muiden lisien asianmukaisesta maksamisesta, mutta jos ne maksettaisiin, joutuisivat kuljettajat omasta pussistaan korvaamaan kaikki kolari ym. vauriot, joita autoihin ajon aikana tulisi, kertoo Elovirta.

— Meidät toisin sanoen pantiin valitsemaan näiden mahdollisuuksien välillä. Jotkut kaverit kokeilivat sitä omavastuuta, mutta se vasta kalliiksi kävi. Jokainen naarmukin aiheutti auton viemisen koritehtaalle maalattavaksi, ja kuski maksoi viulut. Niin me sitten katsottiin parhaaksi sopia asiat sillä tavoin ettei ylituntiprosentteja eikä muita lisiä vaadita ja talo vastaa autojen vauriot.

Parhaiten palkattu kuljettaja Partasen Kuljetusliike Oy:ssä nauttii 4,35 markan tuntipalkkaa. Ylitöitä on mahdollisuus tehdä ja selvää on, että niitä tehdään. Elovirta sanoo, ettei 400 tunnin ajo kuukausittain ole mitenkään harvinaista. Voi hyvin kuvitella missä kunnossa mies alkaa olla muutaman viikon tällaista rallia ajettuaan.

Jos sitten sattuu onnettomuus, loppuu työ siihen paikkaan, kuten Elovirran ja hänen toverinsa tapauksessa. Mitäpä kuljetusliike parista loppuunväsyneestä miehestä, uusia raatajia on Savosta aina saatavissa.

— Olen joskus ajanut autoa 115 tuntia viikossa, kertoo Elovirta. — Työnantajan taholta annetaan jatkuvasti ymmärtää, että kuljettajan olisi ajettava ylinopeudella. Usein niin on pakko tehdäkin, mutta sakot joutuu maksamaan aina kuljettaja.

Partasen Kuljetusliikkeen kuljettajien on myös suoranainen pakko ajaa ylikuormilla, sanovat kuljettajat. Mutta näissäkin tapauksissa on sakon maksaminen kuljettajan asia. Ylikuormasta kieltäytyminen taas aiheuttaa niin huonoihin kirjoihin joutumisen, että lähtö talosta voi tulla milloin hyvänsä.

Partasen Kuljetusliikkeen työntekijät ovat luonnollisestikin tietoisia työehtosopimusten edellytyksistä ja useimmat heistä ovat myös järjestäytyneitä. Työnantaja on saanut miehistä niin lujan otteen, ettei heistä ole tilanteensa korjaajaksi.

Vakituinen työpaikka on täällä vielä sen verran harvinainen asia, että sen säilyttämiseksi suostutaan paljoon sellaiseen, mikä ei teollisessa Etelä-Suomessa tulisi kysymykseenkään.

Martti Hasu

▲ Ylirasittuneena ajamisen päätös: kuusi tonnia voita tien ohessa. Kuljettaja yritti ajaa vielä silloinkin kun lepo olisi ollut ainoa oikea ratkaisu. Mutta hänellä ei ollut muuta mahdollisuutta.

► Aarno Elovirtaa ei enää pakoiteta epäinhimillisiin työsuorituksiin. Mutta eipä ole miehellä työpaikkaakaan.

METSÄT

Siellä on hulluus huipussaan

— Metsänhoito Suomessa on laillistettua metsävarojen raiskausta. Metsä ei ole verrattavissa perunamaahan, joskin sitä tulisi hoitaa yhtä hyvin kuin perunamaata. Suomalaiset metsäasiantuntijat ovat itsepäisiä jääräpäitä, jotka eivät myönnä tehneensä erehdyksiä, vaan pitävät kiinni siitä, mitä ovat joskus tutkineet ja sanoneet. Suomalaiset metsäasiantuntijat ja tutkijat eivät usko metsänkasvattajan väitettä, että pienestä puusta kasvaa suuri puu. Tulkaa katsomaan omia jälkiänne, mitä te olette teettäneet. Tämän kutsun esittäjä on metsänviljelijä Esko Rantamaula Kemin maalaiskunnasta.

Suomessa on vuosikymmeniä ollut vallalla avohakkuuvillitys. Osittain tämä johtuu siitä, että puunjalostusteollisuudessa on annettu voimakkaita vihjeitä puustokannan muuttamisesta. Teollisuus on suosinut raaka-aineeksi enimmäkseen mäntyä. Tästä seurauksena laajoja kuusivaltaisia alueita on lyöty maahan ja istutettu tilalle mäntyä. Kokemusta männyn kasvamisesta kuusivaltaisella alueella on tuskin ollut käytettävissä. Metsänviljelijä Esko Rantamaula (49) vastustaa jyrkästi avohakkuiden suorittamista. Hänellä on itsellään karvaita kokemuksia metsänhoitolain mukaisten hakkuiden noudattamisesta. Tämän vuoksi Rantamaula päätti olla noudattamatta sitä.

— Metsänhoidollisten näkökohtien vuoksi päätin taannoin hakata omistamastani metsästä vajaatuottoista tyvilahoa kuusikkoa. Varsinkin kun rahan tarve oli suuri, käännyin metsälautakunnan puoleen, ja esitin paikalliselle teknikolle hakkuusuunnitelmani. Mutta lautakunnan edustaja esitti oman suunnitelmansa: — Mikäli ylipäänsä aiotte hakata, teidän on hakattava 50 hehtaarin avohakkuualue, joka on metsitettävä

On ajateltu, että kun alikasvuiset karhakat ovat iältään 50—60-vuotiaita, ne eivät enää toivu kasvamaan, kun valtapuut kaadetaan päältä pois. Käytäntö osoittaa kuitenkin toista. Tästä alikasvuisesta karhakasta on havaittavissa viimeisen kuuden vuoden kasvun monikymmenkertaistuneen entisestään. Itse asiassa tämän kuusenkarhakan päälle on kasvanut entistä elinvoimaisempi ja terhakampi puu, sanoo Esko Rantamaula.

männyllä.

Saatuaan hakkuuluvan metsänviljelijä Rantamaula korjasi kuusisadon myyntiä varten. Tästä saatu kantorahatulo oli pyöreästi 20 000 mk. Tämän jälkeen alkoi varsinainen metsänhoidollinen aluskasvillisuuden ja kuusentaimien raivaus.

— Kun minä tätä uudistusohjelmaa aloin toteuttaa, raivasin lepikköä, kaadoin kuusentaimistoa ja kaulasin koivuja, rupesin yht'äkkiä epäilemään koko touhun järkevyyttä ja kannattavuutta. Raivattuani puolet tästä 50 hehtaarin hakkuualueesta, ajattelin, ettei tästä kertakaikkiaan tule mitään, siinä olkoon. Istutettuani sitten tämän raivatun alueen suunnitelman mukaisesti, hakkuusta saatavat tulot olivat huvenneet jo 8 000 mk. Mikäli olisin hoitanut asian lain ja hakkuusuunnitelman mukaan, saamani kantorahatulo olisi tuskin riittänyt edes tähän uudistusohjelmaan . . .

Metsänhoitolakia Rantamaula pitää hyvänä, mutta lain tulkitsemisessa tehdään hänen mielestään erittäin paljon virheitä. Suomalaiset metsäntutkijat ja Keskusmetsäseura Tapio elävät ajastaan jäljessä. Rantamaula ei pidä myöskään metsäntutkijoita asiantuntijana missään metsäasiassa.

— Kyllä meidänkin metsätutkimusten pitäisi kulkea vähintään 5 vuotta edellä tämän päivän metsänviljelytavoista ja kehityksestä, varsinkin kun tutkijoilla on käytettävänään tietokoneet ja laskutikut. Tällainen keski-iän saavuttanut metsänviljelijä kuin minä, ajattelee monesti, missä ja mitkä ovat meidän tavoitteemme metsänhoitopolitiikassa. Alunperinhän täällä Suomessa on pyritty kasvattamaan tukkipuun kokoista mäntyä. Asiaa täytyisi ajatella niin, että männyn kasvattamiseen tukiksi menee yleensä 100 vuotta. Mitä tänä aikana sitten tehdään?

— Tuossa naapurin isäntä ajatteli myydä kappaleen metsäänsä. Tulivat sitten metsälautakunnan herrat tekemään hakkuusuunnitelmaa. Sen mukaan naapurin olisi pitänyt suorittaa avohakkuu koko tilan metsään. Tämän kuultuaan isäntä otti kirveen ja ajoi metsien hävittäjät helvettiin.

— Silloin kun esim. Lapissa ryhdytään avohakkuisiin, pitäisi asia tutkia erittäin huolellisesti. Nykypäivänä tutkimustuloksemme ovat niin heikolla pohjalla, että avohakkuut pitäisi lailla kieltää, kunnes tutkijoiden johtoon saadaan henkilöitä, jotka pyrkivät taloudellisesti hyviin tuloksiin eivätkä luomaan postikorttitaimistoja epävarmoin perustein. Syyllisiä nykyisiin metsänhakkuumenetelmiin ovat Metsähallitus ja Keskusmetsäseura Tapio, joiden ohjeiden mukaan Suomen metsäpolitiikkaa hoidetaan. Metsähallituksen metsäpolitiikkaa ei voida edes pitää politiikkana, koska se on niin mieletöntä. Näistä johtoelimistä puuttuu isäntämiehiä, jotka todella tietävät, kuinka metsää pitää hoitaa. Nämä isännät ovat metsänviljelijöitä, jotka kulkevat metsissä niin kesällä kuin talvellakin.

Kari Metsä

SAASTE

Hyvästi lintujärvi?

Suomen linturikkaimman järven, Sääksmäellä sijaitsevan Saarioisjärven, tulevaisuudesta on viime aikoina tullut valitusten ja keskustelujen loppumaton aihe eteläisessä Hämeessä Toijalan lähellä.

Luonnonsuojelijat ja paikkakuntalaiset ovat pyrkineet pitämään järven mahdollisimman puhtaana leväkasveista ja bakteereista, mutta heidän mielipiteilleen ei ole päättävissä elimissä annettu minkäänlaista arvoa.

Länsi-Suomen vesioikeus on tekemällään päätöksellä useista valituksista huolimatta antanut Kalvolan kunnalle luvan laskea liittalan taajaman jätevedet puhdistuksen jälkeen Oikolanjokeen. Sitä pitkin ne edelleen vapaasti virtaavina kulkeutuvat Saarioisjärveen ja sen välityksellä edelleen Vanajaveteen lähelle Vikströmin museoateljeeta Sääksmäen pitäjässä.

Länsi-Suomen vesioikeus perustelee päätöstään Kokemäenjoen Vesiensuojeluyhdistyksen kannanotolla, jonka mukaan järveen juoksutettavilla jätevesillä ei tule olemaan haittavaikutusta järven pitämiseksi edelleen tarkoitettuna kohteena.

Kalvolan kunta on jo ryhtynyt puhdistamon rakennustöihin, jotka saataneen valmiiksi kevättalvella ja puhdistamo käyttökuntoon kevääseen mennessä. Tämän jälkeen oletetaan puhdistettuja jätevesiä juoksutettavan Saarioisjärven kautta Vanajaveteen useita tuhansia litroja tunnissa.

Luonnonkaunis Saarioisjärvi on usean vuoden ajan ollut luonnontieteilijöiden tutkimuskohteena. Tutkimuksilla on voitu selvittää, että järven ruohikkorannoilla pesii kesäisin runsaasti harvinaisia lintulajeja.

Puhdistettujen jätevesien reaktiota järvessä arvellaan kahdella eri tavalla: sääksmäkeläiset sanovat "kyllä" ja kalvolalaiset "ei" puhuttaessa jätevesien haitoista.

Mahdollisesti jo ensi syksynä saadaan asiaan käytännön osoittama varmuus, jolloin ennakkoarvelut jäävät omaan arvoonsa. Jätevesien aiheuttamat haitat vesistön tasapainon mahdollisena järkkymisenä on helppo todeta kokein. Sen sijaan vaikeampaa on ainakin yhden kesän jälkeen todeta millä tavoin harvinaiset linnut asiaan suhtautuvat.

Kokemäenjoen Vesiensuojeluyhdistys tulee tarkasti seuraamaan Saarioisjärven tulevaisuutta ja puuttumaan asiaan, mikäli jotain hälyttävää tämän Suomen linturikkaimman järven kohdalla sen jälkeen esiintyy kun liittalan jätevesiä sinne aletaan puhdistettuina juoksuttaa.

Heikki Vuori

Kuurilan kartanon läheisellä suolla Kalvolan ja Sääksmäen rajalla ovat käynnissä liittalan jätevesien puhdistamista varten tehtävän puhdistamon rakennustyöt.

KÄÄNNÄ

VOITA AMERIKANMATKA!

FINNAIR lentää
Teidät Amerikkaan

PALKINTOKILPAILU KAIKILLE LEVYSOITTIMEN OMISTAJILLE

Omistatteko levysoittimen? Aiotteko hankkia sellaisen? Hyvä. Tämä on juuri Teille.

Postittakaa kuponki ja olette mukana 14 vuorokauden Amerikanmatkan ja yli 350 muun houkuttelevan palkinnon arvonnassa joka suoritetaan 15. 3. 1971. Palkinnoista lähemmin levyesitteissämme.

Kilpailu on vapaa kaikille 15 v. täyttäneille. Reilusti — ilman ostovelvoituksia.

RAUTAINEN TARJOUS

Kuuluisa länsi-saksalainen **Siemens RW 1122 levysoitin,** ohjehinnaltaan 175,—, ja 8 isoa stereo-LP-levyä maailman suosituinta elokuvamusiikkia upeassa albumissa, jonka arvo on 192,—, sensaatiomaisena tarjouksenamme **yhteishintaan 220,—! Osamaksulla käsiraha 50,— + 10 × 20,—, eli yht. 250,—.**

20 mk kuukaudessa

Levysoitin on sellaisenaan liitettävissä kaikkiin stereolaitteisiin ja levysoitinliitännällä varustettuihin monolaitteisiin. Siinä on välttämätön, läpinäkyvä pölykansi, 4 nopeutta, automaattinen katkaisu levyn loppuessa ja levyjä säästävä äänivarren nosto- ja laskulaite. Herkkä jousitus, nelinapainen moottori, kide-äänirasiassa kaksi safiiria, raskas painevalettu levylautanen, takuu 1/2 vuotta. Levysoittimella 8 päivän palautusoikeus. **— Pelkän albumin voitte tilata käteishintaan 83,— Osamaksulla 10 × 10,—.**

LIGHTS! CAMERA! MUSIC!

89 MUSIIKKIAARRETTA

hollywoodilaisen ja eurooppalaisen elokuvan suurimmista menestyksistä. Alan tunnetuimpien säveltäjien huipputuotantoa alusta loppuun. Tenhoavaa musiikkia taustaksi onnellisille hetkille ja vastapainoksi matalapaineelle. Savelmat on valittu seuraavista elokuvista: Arabian Lawrence — Slaughter on 10th Avenue — Gone With The Wind — Kwaijoen silta — Dr. Zhivago — Exodus — Tom Jones — Hawaii — Amerikkalainen Pariisissa — West Side Story — Spellbound — Is Paris Burning? — Hans Christian Andersen — Some Like It Hot — Lili — For Me And My Gal — High Society — Born Free — Lumikki — Birth Of The Blues — Calamity Jane — The Tender Trap — State Fair — Aamiainen Tiffanylla — Ruby Gentry — Laura — From Here To Eternity — High Time — Loma Roomassa — The Sandpiper — I'll Be Seeing You — Päivien kimalius — Viinin ja ruusujen aikaan — Love Me Tender — Ei koskaan sunnuntaisin — A Man Could Get Killed — Alfie — Musta Orfeus — Mies ja nainen — Kultasormi — Cherbourgin sateenvarjot — Tie — Eddy Duchin Story — With A Song In My Heart — An Affair To Remember — Blue Skies — Punainen Mylly — Love Letters — The Glen Miller Story — Look For The Silver Lining — Gigi — Singing In The Rain — Maija Poppanen — Valkonaama — Kuningas ja minä — A Hard Day's Night — Yankee Doodle Dandy — Gilda — Kulje tietäni — The Jolson Story — Mies joka tiesi liikaa — Sheriffi — Blues In The Night — Cabin In The Sky — Casablanca — St.Louis Woman — The Sky's The Limit — Body And Soul — The Last Time I Saw Paris — The Joker Is Wild — Parrasvalot — My Fair Lady — A Star Is Born — Holiday Inn — Love In The Afternoon — Anything Goes — The Goldwyn Follies — Meet Me In St.Louis — The Great Caruso — Connecticut Yankee — Babes In Arms — A Night At The Opera — Born To Dance.

Minulla on stereo- ☐ mono- ☐ levysoitin. Osallistun suureen Amerikanmatkakisaan ☐

Tilaan tiliini käteisellä ☐ osamaksulla ☐
rautaisen levysoitintarjouksen ☐ mk .....
"Lights! Camera! Music!" albumin ☐ mk .....

Nimi .....

Ammatti ..... synt.aika .....

Osoite .....

Postitoimipaikka .....

Omakätinen allekirj. .....

Hy 12

C-MYYNTI OY
Hämeenpuisto 33 A 1, Tampere
Box 1503, Puh. 931-33 506

TÄMÄ ON VIIMEINEN NUMERO TÄNÄ VUONNA

Uusikaa ihmeessä tilauksenne ensi vuodeksi.
Tilauskupongin löydätte sivulta

131 **Postittakaa se heti tänään. Postimerkkiä ette tarvitse.**

Hymyn vuosikertahintakin on hymylehtimäinen, vain

20 mk

Tilausmaksun voitte suorittaa vasta vaikka helmikuussa. JA TILATTUNAHAN SE ON TEILLE HUOKEAMPI KUIN IRTONUMEROINA.

hymy LEHTI

PUHUU ASIAT HALKI

SILPPUSÄKKI

TALJA

tilit tutkittaviksi

Hymylehden kiinnitettyä viranomaisten ja suuren yleisön huomion liikenneturvattomuutemme perimmäisiin syihin ("Tappajakansaa ammattitaidottoman liikenneturvallisuusjärjestön ansiosta", Hymy 7/70; "Liikenneturvallisuuden peitejärjestö — Talja", Hymy 8/70) on Taljan asioiden tutkimisesta nyt tehty virallinen päätös.

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan tarkastusjaos käsitteli kysymystä Taljan tarkoituksenmukaisuudesta jo kesällä. Hymylehden numeron 10/70 tultua julkisuuteen tiesivät uutislähteet 8. 10. kertoa tarkastusjaoksen tehneen lopullisen päätöksensä tutkia Taljan raha-asioita.

— Taljaa vastaan viime aikoina esitetyt syytökset ovat sitä luokkaa että asia on syytä selvittää, kun kysymys on julkisilla varoilla toimivasta järjestöstä, on tarkastusjaoston jäsen, kansanedustaja Waldemar Sandelin (sd) todennut julkisuudessa.

Valitettavasti tutkimus tulee siirtymään budjettikiireiden vuoksi hieman myöhempään ajankohtaan. Se merkinnee myös, että Taljan onnistuu siirtää pois tutkimuksen kohteesta yhden tilivuoden, johon tietojemme mukaan liittyy erittäin mielenkiintoisia yksityiskohtia.

Hymylehti toteaa suurella tyydytyksellä, että lehden suurimittainen työ huomion kiinnittämiseksi erittäin vakavaan epäkohtaan suomalaisessa yhteiskunnassa ei ole ollut turhaa, vaan tulee kantamaan hedelmää kaikkien meidän suomalaisten yhteiseksi hyväksi. Me toivomme, että politiikka ei pääsisi kahlehtimaan tai värittämään maaherra Pitsingin (sd) johtamaan Taljaan kohdistuvia tutkimuksia.

— KLAUS BREMER

KÄÄNNÄ

FRICO

pistä lämpö autoosi

FRICO-moottorinlämmitin
säästää käynnistysvaikeuksilta pakkasaamuina. Voitte lähteä ajamaan ilman esilämmitystä. Asennetaan alavesiletkuun. Ohjehinta 109,—

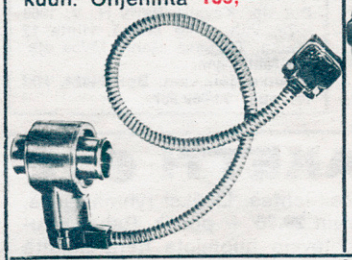

FRICO-kuorma-auton-moottorinlämmitin
pitää suurimmatkin autot helposti käynnistyvinä.
Ohjehinta 1000, 1500 W 126,—
2000 W 146,—

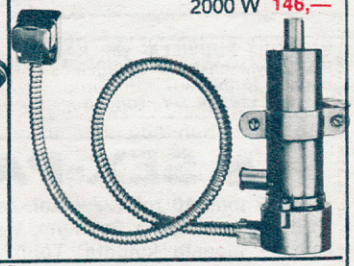

FRICO-sisätilanlämmitin
antaa kesälämpöä talviautoihin. Vältytte istumasta jäätäville istuimille. Säästätte terveyttänne. Ohjehinta
900 W 159,—
1200 W 199,—
1700 W 264,—

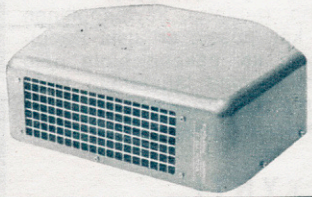

FRICO-käynnistinkello
säästää sähköä ja lämmittää auton ennätyshuokealla. Se kytkee virran säätämällänne hetkellä. 3-tuntinen auton sisätilojen ja moottorin lämmitys on riittävä. Ohjehinta 94,—

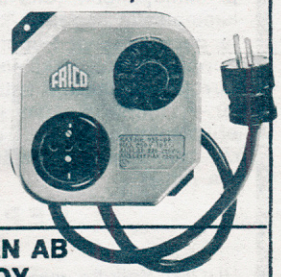

Maahantuonti: OY HEDENGREN AB
KOIVUNEN OY
OSAKEYHTIÖ S & N

PIKKU-ILMOITUKSET

Ilmoitusaineisto 4 viikkoa ennen lehden ilmestymistä os: Hymylehti, Ilmoitukset, Puutarhakatu 16 Tampere. (Ilmoitushinnan 6 mk/mm tulee seurata mukana.)

Runsaasti uusia 18—60 v.
KIRJEYSTÄVÄÄ
etsiviä. Ilmoita ikäsi ja toiveesi luottamuksella. Huomiotta.
KIRJEKESKUS/H
Box 53072 H:ki 53

SEX SEX SEX

Ruotsalaiset alan parhaat sexlehdet. Hinta vain 5, 10, 15 mk. Rahan seuratessa tilausta ei postikuluja.
Box 25137 H:ki 25

TUOTTOISAA ASKARTELUA
Tehkää Itse tauluja ja tarjottimia. Meiltä piirustukset, eriväriset tikut ja välineet. Hienoja malleja. Tilaa piirustukset, ohjeet ja kuvallinen hinnasto, ainoastaan 4 mk.
E-MYYNTI Box 30 Pori

ONGELMIA?

Avio- ja sukupuolielämässä, sukupuolista poikkeavuutta, juridisia kysymyksiä. Asiantuntevaa apua kirjeitse. Veloitus 20 mk/kpl, myös postiennakolla. Ehdottomasti luottamuksella.
HUMANITE INSTITUT Turku

OLETKO YKSIN?

Kirjoita luottam. its. ja toivom. Saat sopivan kirjeystävän seurustelu- tai aviol.tark. os.
K-KESKUS, Box 46/H Joensuu

Värikkäitä **PUUVILLA- ym. KANKAITA** yhteensä 14 m. mainoshintaan 20 mk.
MALLIPALA OY, Turku 5

HUOMIO!

10 kpl ruotsalaisia sexlehtiä, vain 45 mk. Tämän vuoden numeroita. Pyytäkää meiltä ilmainen hinnasto ja rohkeat kuvaesitteet.
BOX 17229
HELSINKI 17

YKSINKÖ!
Miksi? Autamme löytämään kirjeenvaihtoyst., seurustelutov. tai sen oik. elämänkumpp. Monipuol. valik. ymp. Suomea. Helsinki puh. 497 576, myös sunnunt. tai Box 25091 Hki 25
PR-KERHO

VARMA VOITTO VEIKATEN
19-rivin **huippusysteemi** josta Te veikkaatte vain 3 varmaa. Mukana seuraa **takuu** joka edellyttää että jos ette voita 3:n viikon aikana, saatte rahanne takaisin. Sitäpaitsi saatte **ilmaiseksi** 9 muuta huippusysteemiä. Systeemimme hinta ainoastaan 10 mk. Tilaukset:
Lamer, Box 2, Rauma

M 30. PURJELAIVA MERTEN VINTTIKOIRA'
Hinta vain 18:50
Suuri ja hieno purjelaiva, jonka pituus on yli 70 cm. Tämä rakennus-sarja toimitetaan täydellisenä kaikkine osineen, purjeineen, kansi- ja mastorakennelmineen, sekä täydellisine piirustuksineen ja työohjeineen täydessä koossaan. Tämä purjelaiva on malli jota arvostetaan kaikkialla maailmassa. Tämä mielenkiintoinen malli on erittäin suosittu ja valmiina se on erittäin arvokkaan näköinen jota kaikki ihailevat ja haluavat omakseen. Hinta vain 18:50 mk.
ERKIN TUOTEMYYNTI
PIHLAVA PT.

RUOTSALAISIA SEX-LEHTIÄ
Pin Up, Kavalk, Paris H. V. 1966—70. Väh. 1 kg erissä. Hinta 12 mk/kg. Tukussa alenn. Myös ulk. värilehtiä ym.
Tilauks. jälk.vaat. **Box 94024. Hki** tai **puh. 90/669 967.**

● SEX-PAKETTI ●

sisältää mm. 10 rohk. ruotsal. sex-lehteä. Lisäksi ryhmäseksiä, Britt ja Eva, Inga ja Sven ym. Vain **29.80** + postik. Rahan seuratessa tilausta kuluitta. Toim. täysin huomiota herättämättä tavall. postipakettina Box 53247 H:ki 53.

LOISTAVA JOULULAHJATARJOUS

Vielä ehditte ratkaista joululahjapulmanne tilaamalla "Peppi"-lahjapaketin, joka sisältää seuraavat esineet: kaunis ja kimmoisalla superlon-kuidulla täytetty Peppi-tyyny, värikäs ja pesunkestävä Peppi-pöytäliina, (tabletti), käytännöllinen Peppi-kukkaro, sekä lisäksi 10 kpl. pussia erilaisia Peppitarroja. Liikkeestä ostettuna olisi ks. paketin hinta noin 20:—, mutta meidän joulutarjouksemme lähetetään teille erikoishintaan 8:— + postikulut 2:50. Kiirehtikää tilaustanne, toimitamme tilausjärjestyksessä niin pitkälle kuin varastoa riittää.

PEPPI-MYYNTI
Lahti Box 69

HUOM! Kaikille marraskuun aikana tilanneille toimitamme ilmaiseksi uutuutemme Peppi-avainperän.

SEX-KIRJAUUTUUS
Mustat Raiskaajat nyt suomenkielellä. Hinta 15:— jos raha seuraa tilausta. Jälkivaatimuksella postikulut lisää. Tilaukset os. **WEST-KIRJAT**
Box 10 182 Helsinki 10

40% lisää tehoa vanhalle mopolle tai m-pyörälle!

Lähettäkää kulunut sylinteri 'porattavaksi: palautamme sen parin päivän päästä kovassa vetokunnossa. Mopedin sylinterin poraus hiottuna 10 mk + männän hinta — moottoripyörän 12 mk + männän hinta. Vanha mäntä mukaan! Pakatkaa hyvin, mainitkaa koneen merkki ja tämän lehden nimi!

PYÖRÄ- JA URHEILUAITTA
Mänttä — Puh. 47 334

VANHOJA RAHOJA
Ostan kaikkia Suomalaisia raho-ja vuosilta 1860—1962. Ostoluetteloni N:o 7 ilmestynyt jossa ostohintoja jälleen nostettu. Luettelo saatavissa metalli ja/tai setelirahoista.
Seppo Mattila Lokero 20 Kokkola

OLETKO YKSINÄINEN?
Ota ystävä kauttamme. Olemme jo auttaneet useita jopa avioon. Kirj. its. ja toiv. Tyytyväisyys taataan.
Puhemies/H Rymdtorget 24.852
Göteborg 41519 Sverige

SEX
Ruotsalaisia ja tanskalaisia sexlehtiä. Tilatkaa värikuvaesitteemme ilmaiseksi. Verratessanne hintojamme tulette olemaan tyytyväinen.
HUOM!
Jokaiselle ostajalle ilmainen sex-lehti.
BOX 17247 H:ki 17

SUKUPUOLISEEN VÄSYMYKSEEN
ja yliherkkyyteen miehille
100 % vaikuttava Dorub Erecta
NYT VAIN 16,— mk/pakk.
SULTAN CONTURE SK 70
VAIN 5,25/tusina (norm. 7,50) kun ostatte 6 tus. erissä.
Huomiotta! BOX 10787, H:ki 10

UUTUUS IHONPUHDISTUKSEEN
Poistaa ihomadot hetkessä. Yli 4 milj. kpl myyty USA:ssa, valtava menestys Suomessakin. Mainio joululahjavihje. Jälkivaat. 12,90 mk + postik.
MONITO (Os. H 1)
Postil. 10581, Hki 10

Vuoden takuu.

RAHAA TEILLE

KUINKA? Tarjoamme Teille suunnittelemaamme 16-rivin systeemiä. Te veikkaatte vain 3 ottelua. Ei enempää ja veikkausjärjestelmämme ratkaisee loput. ENNENKUULUMATONTA, vai mitä. Systeemimme on niin harvinaisen hyvä että me TAKAAMME että saatte RAHANNE TAKAISIN jos ette ole voittanut sillä 3 viikon aikana. Tilaa jo tänään meidän erikoissysteemimme. Hinta ainoastaan 10 mk. Tilaukset:
TIETOSYSTEMA
BOX 10 PORI

Etsitkö aviopuolisoa?

Löydät hänet kauttamme! Annamme Teille 50 osoitetta henkilötietoineen. Palvelemme ainoastaan aviopuolisoa etsiviä. Kirjoita its. ja toiv. osoitteella:
Postilokero 333 Tampere.

ROHKEITA SEX-LEHTIÄ
9 mk/kpl. 20 mk/3 kpl.
BOX 85 KOKKOLA

RAOTTAKAA OVEA TULEVAISUUTEENI!
tilatkaa henkilökohtainen
HOROSKOOPPINNE
vain 5 mk. Lähett: nimi, osoite, synt.aika, ammatti, osoitteella: T:mi Cantow, Helsinki 14

ILMAISEKSI kirjoituskone kotiin!

Oppikaa nyt hyvä konekirjoitustaito kotonanne. Tilatkaa ILMAINEN Princessdiplomikurssin esittely jo tänään!
POHJOLAN KONEKIRJOITUSKOULU
Fredrikinkatu 71 A — Hki 10
Nimi: .....
Osoite: .....
.....
H 12/70

PARISIENNE HIEROMASAUVA
17 × Ø 3 cm, valk. kovamuovia. Käy tav. parist. Maahantuojalta vain 10:— + 1:85 postik. 2 postivap. Huomiotta. Nauttikaa Tekin.
Mikon Paketti Oy, Lokero 14 111, Hki 14. Säästäkää ilm. Tukkum.

OLETKO POIKKEAVA
Välitän kirjeystävän jolla on samanlainen ongelma.
LOKERO 90, PORI.

Lahjaksi kaiken ikäisille:
JOULUMERKKI-kansio 10 mk, hinnasto 3 mk
Molemmat kuvallisia.
Alan liikkeistä tai suoraan:
Suomen Jouluseura BOX 17177, Hki 17

ARVOSTELU

Purtsi kertoo joku vuosi sitten istuneensa kohtalonomaisen kapakka Hansan pöydissä, ja katsellessaan sen seurapiirin viinanvetoa päätti että kyllä hänkin vielä joskus kirjan kirjoittaa.

No niin. Nyt sitten on ilmestynyt Purtsin stoori arvovaltaisen kustantajan takapiruillessa, lieneekö tarkoitus hakata syksyn muistelijakomeetta Linkomies tämän omalla areenalla. 60-luvun ehkä tunnetuimman nyrkkeilijämme omin käsin kirjoittama elämäkerta ulottuu Krunikan poikasakista HPV:n kautta Viipurin Nyrkkeilijöihin, Suomen mestaruuteen, maaottelupaitaan, PM:ään, ja uran huipuksi Tokion mitalipallille. Etuala Purtsin tunne-elämässä kuitenkin jää Teijan ja äiti-Purhosen hoiviin, ja muutoinkin näyttää siltä että oma perhepiiri, äiti, isä, veli, perheyhtiö, on pitänyt Purtsia raiteillaan kuuluisuuden niin hyvinä kuin huonoinakin vuosina.

Mutta asiaa tämä kirja sisältää Purtsin omalta alalta. Suhtautuminen esimerkiksi ammattilaiskysymykseen on terveellistä luettavaa urheilusta kiinnostuneille. Samanlaisia tervejärkisiä piirteitä kirjassa on muitakin: tekijällä on reilu tapa hävitä, koska se joka voitti oli parempi, ja lisäksi ne vastustajat jotka puolestaan ovat Purtsille hävinneet, saavat oikeudenmukaisen kohtelun. Purtsi ei ole turhan itsetietoinen eikä julkisuudenkipeä nyrkkeilystä puhuttaessa. Mieleen jää erityisesti Vaasan kundi Seppo Kolkka sekä TUL:n Yrjö Sikiö, jonka voittaminen Suomenmestaruusottelussa on Purtsista tuntunut tuomaripeliltä. Samoin saa Elis Askeetti tunnustusta Lontoon ja Pariisin reissuista huolimatta: valmentaja joka tietää nyrkkeilystä sen mikä siitä pitää tietääkin. Merkittävä suomalaiselle urheilukansalle lienee sekin tieto, että suomalaiset urheilujohtajat, eivät kaikki tietenkään, ovat kuin supisuomalaiset kansakoulunopettajat luokkaretkellä: kun saadaan penskat nukkumaan, lähdetään hummaamaan. Kun selvältä näyttää, että edustustehtäviin valittu urheilija, erityisesti kai nyrkkeilijä ja painija, tarvitsee "kevyen" myötätunnon osoituksen, vaikkapa vain totisen läimäyksen selkään, myötätunnon osoituksen josta ymmärtää, että nämä isälliset päälliköt jotka hommaansa on valittu, ovat yhtä tosissaan kuin ne jätkät jotka kohta joutuvat sinivalkoisen isänmaansa nimissä murjottaviksi. Ja muutoinkin näyttää siltä, vähän joka ainoan tästä kirjasta luettavan ihmisen kohdalla, että Purtsi pitää arvossa toveruutta, ystävyyttä, joka nojaa välittömyyteen, huuleen, hyvällä paikalla heitettyyn pikku vitsiin, jota menestynyt mies tarvitsee yhtä paljon imitsinsä kuin sen henkilökohtaisen ujoutensa tueksi joka ei taida olla edes Sonny Listonin voitettavissa. Heräileepä tämän ajatuskulun jatkeeksi kysymys, tulisiko Purtsista kunnon sosialistia, siitä huolimatta että lyhyt visiitti politiikan puolella presidentinvaalien aikoihin tuntuikin kierolta ja likaiselta, olisiko mahdollista ajatella että juuri Purtsin kaltaisissa kavereissa olisi ainesta tehdä tästä maailmasta paikka, jossa vapaus, veljeys ja tasa-arvoisuus olisivat siinä asemassa mihin ne on alunperin tarkoitettukin. Piru tietää. Ja Purtsi, kaltaisineen.

Mieleen nousee sekin kysymys, onko Purtsia tämän kirjan julkaisemisella huiputettu vähän samaan tyyliin kuin monesti, hänen itsensäkin kertomana, ovat tehneet henkilöhaastattelupulaa potevat lehdet, jutunkipeät toimittajat. Siis mikä nyt sitten on tämänlaatuisen julkkiksen tekemän kirjan arvo? Purtsi on mielyttävä, humaani suorastaan, iso kakara siinä mielessä kuin sen parhaimmillaan voi käsittää: kotimainen miesidoli jolla on kriitillistä silmää niille asioille ja asenteille joitten kanssa hän ehdottomasti on naimisissa. Mutta harkitsematonta lienee mennä sanomaan ettei Purtsilta voi enempää odottaa.

Hannu Salama

SILPPUSÄKKI

ROMUT

Ruotsista suomalaismetsiin

— Luettuani täällä Ruotsissa ilmestyvästä metsäteollisuuden parissa työskentelevien ammattiyhdistyslehdestä "Sia" mukana seuraavan kirjoituksen kuorma-autoihin puutavaran kuljetusta varten kiinnitetyistä nostureista, kävin miettimään lausuntoa, jonka on antanut kuljetuspäällikkö Lasse Ivarsson Morasta. Sen mukaan 2—3 vuotta käytössä olleet nosturit myydään Norjaan ja Suomeen siksi, että kyseiset laitteet jo silloin ovat hengenvaarallisia.

— Näen melkeinpä silmissäni miten kyseiset laitteet edelleen myydään Suomessa vähänkäytettyinä. Painotetaan, että ne ovat tunnettua ruotsalaista valmistetta. Ei puhuta sanallakaan, että kyseiset nosturit ovat hengenvaarallisia ja vain sen tähden myytykin Suomeen.

Näin kirjoittaa meille Esko Joki Sudbybergistä Ruotsista. Miten lienee, mutta asiasta mahdollisesti kiinnostuneita varten on ohessa lehtileike. Niin se näyttää Lasse Ivarsson, kuljetuspäällikkö Morasta vakuuttavan.

Antero Laine

lle en slang brista och föden heta oljestrålen i anvet väl ingen hur det å.

RD PLÅTH, verkstadskare, Mockfjärd:

g tillhör dem som får nömed gamla kranar. Brott stam och svetsfogar före-. Vid ett tillfälle "small" mmen tvärt av vid ett ranen störtade men jag livet tack vare en god tur.

E IVARSSON, transport-

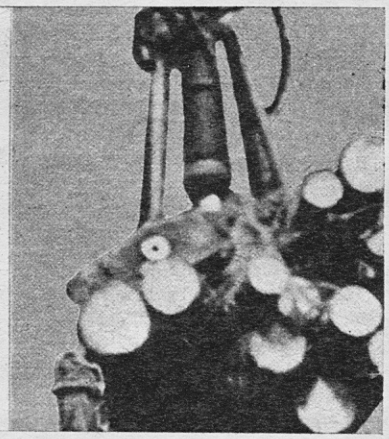

KÄÄNNÄ

Ei enää yksin

Lähetä tiedot itsestäsi ja toivom. Saat Sinulle sopivan ystävän luoksesi kirjeitse. Palvelemme todella yksinäisiä, ystävää etsiviä kunnon kansalaisia.

Luottamuksella

Kynäklassikot lok 126. Tampere

HALUATKO YSTÄVÄN

Kirjeseuran tai aviol. merkeissä? Kerro itsestäsi + toiveesi ja saat valita itse sadoista henkilöistä omasi. Postikuluiksi 1 mk. Toimitetaan huomiotta ja luottamuksella.

CENNOFINS BOX. 272 TAMPERE

40 MUKAVAA JOULULAHJAA hintaan ainoastaan mk 22,45

Suuri joululahjatarjouksemme: 6 kirjaa — kaksi romaania, kaksi jännittävää salapoliisikirjaa ja kaksi hyvää nuorisokirjaa: 1 hauska matto, 1 hurmaava kaulanauha, 1 täydellinen "tee se itse" ryijytyyny, 1 kaunis taidejäljennös, 4 hyvää äänilevyä, 2—3 metriä kangasta leveydestä riippuen, 1 pöytäliina, kudinlangat yhteen käsityöhön, hiustenleikkauskone, 1 seurapeli, 1 koriste-esine, 8 kpl ihanien ruukkukasvien sipuleja. Yhteensä 40 joululahjaa ja lelua, naisille, miehille, ja lapsille sopivaa, suureksi iloksi vastaanottajalle. Postikulut 4,50 tulevat lisäksi.

75 HAUSKAA LELUA hintaan ainoastaan mk 19,85

Ihana vauvanukke (hymykuopat, sulkee silmänsä, n. 30 cm pitkä), lääkäri- ja sairaanhoitajanuket ammattivaatteissaan, yhteensä 8 nukkea, korkealle lentävä "lautanen", kuorma-auto jossa kippi, upea henkilöauto ja helikopteri molemmissa kitkakäynti, rottaa pyydystävä kissa, roomalaismiekka, hyppivä koira, lattialla juokseva kani, korkealle lentävä raketti, vesikivääri, pöydällä kävelevä eläin, 2 kpl veteraaniautoja (n.k. oldtimers), laskuvarjohyppääjä joka leijailee maahan, naamareita jne. yhteensä 75 kpl suurenmoisen hauskoja leluja loputtomaksi iloksi sekä lapsille että aikuisille. Postikulut 3,— lisäksi.

KOTIKÄYTTÖKONEET Oy, Osasto HY/12

Iso Roobertinkatu 9, Helsinki 12, puh. 632 844.

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

MOOTTORIURHEILU

Tupakkarahoilla mäntyyn

▲ Pyynikillä Jocke Ryhänen osoitti olevansa edelleen maailman huippuluokkaa. Tässä katselevat hänen takarengastaan MM-tilastossa korkealle sijoittuneet Martti Pesonen (3) ja Jarno Saarinen (4).

▶ Kyllä se pojat niin on, että tupakkarahoilla ei kannata ajaa, tuumaili hurjasta lennostaan ihmeen kaupalla selviytynyt Jocke Ryhänen Tampereen Keskussairaalassa. Nyt Ryhänen on toki jo tervehtynyt vammoistaan.

Pyynikin ajojen tämän syksyn uhri Jouko Ryhänen potee vammojaan vielä pitkään. Reisiluun murtuma vasemmassa ja polvivamma oikeassa jalassa pitävät hänet ikänsä poissa TT-radoilta ja ainakin vuoden "siviilielämän" raiteilta.

Uhrit lisääntyvät, keskustelu kiihtyy, mutta moottoriurheilussa ei mikään muutu. Pyynikin rata on vuosikymmenet ollut samanlainen, vaikka koneet nykyisin ovat timanttia. Silti löytyy aina kaarteista ja männyistä piittaamattomia hurjapäitä.

Ryhäsen tapaiset kaverit tekevät kilpailujen järjestäjistä rikkaita. Esimerkiksi Pyynikillä seurasi tänä syksynä 14 000 katsojaa kilpailua silmät kiiluen, ehkä odottaen edellisen vuoden katastrofia. Silloin sai surmansa ruotsalainen Jack Lindh.

Entä mikä on Jocke Ryhäsen osa nyt? — Kaksi lähes 10 000 markan kappalehintaista Yamahaa on velkana. Toisesta ei ole kuin romuksi. Muutaman markan vuorokausikorvaus omasta vakuutuksesta sekä hiven lisää sairausvakuutuksesta eivät anna tunnetta turvallisesta tulevaisuudesta. Hämeenlinnassa Jockella on vaimo ja pikkuinen poika. Toipuminen entiseen ammattiin — autonkuljettajaksi — on epätodennäköistä.

— Tällä kerralla lopettamispäätökseni on todellinen, sanoo Jocke. — Toisin voisi olla, jos suomalaisille maksettaisiin Suomessa kunnollisesti. Olihan siellä Pyynikillä kaksikin kertaa minua kalliimpia miehiä, vaan eivät olleet sen nopeampia. Vahinko että koneeni petti 350-luokassa. Suomalaisten saamat maksut ovat todella surkeita. Minä sain Pyynikillä starttirahaa kahdesta luokasta sen enimmäismäärän mikä suomalaiselle sääntöjen mukaan tarvitsee maksaa. Niillä rahoilla ei saa kunnolla yhden koneen rengaskertaa!

Entä mitä mieltä olet radasta onnettomuutesi jälkeen?

— Pyynikin radasta puhutaan paljon pahaa, lähinnä lehdistön asennoitumisen vuoksi. Onhan siellä puita, mutta kilpailuthan ajetaan yleensä radalla? Esimerkiksi Ahvenisto on yhtä vaarallinen jos siellä ajetaan toden päälle. Tappaa se rautakaidekin . . .

Timo P. J. Lehtinen
Reino Kaivola
Veikko Seppänen

POSTIMYYNTI

Siellä on huijaus huipussaan

Harjatkaa hiuksenne useasti, mieluimmin joka päivä, vähintäin sata harjanvetoa päivässä. Tulokset ovat yllättävät, joskaan ei aivan pikaiset. Tulokseen pääseminen vaatii ehdotonta tarmokkuutta ja säännöllisyyttä, jotta pääsette toivomaanne tulokseen.

TYTÖT = POJAT!

Uuden mullistavan menetelmän ansiosta kaunis kihara tukka ilman kemikaaleja tai vaarantavia aineita. Ohjeet menetelmästä saa liittämällä 5 mk:n rahan tilaukseen osoitteella:

Saponis - X Model-70. Postilokero 92 Kotka.

Postimyynnin syöpäläiset jatkavat temmellystään. Hymylehtikin teki joitakin aikoja sitten katsauksen näistä "tavarataloista" ja sai kiukkuisia kirjeitä joiltakin liikemiehiltä. Mutta edelleen yrittäjiä riittää ja raha käy pyydyksiin.

Kotkalainen Saponis — X Model 70 -niminen puulaaki, osoite on postilokero 92 Kotkassa, myy mullistavaa menetelmää tytöille ja pojille. Kihara tukka tulee ilman kemikaaleja. Noin vain. Ohje maksoi viisi markkaa.

Se kuolematon neuvo tuli heti, kun raha oli vilahtanut tälle Saponialle. Ja nyt me räjäytämme yhtiön pisneksen tarjoamalla saman ohjeen ilmaiseksi tässä:

"Harjatkaa hiuksenne useasti, mieluimmin joka päivä, vähintäin sata harjanvetoa päivässä. Tulokset ovat yllättävät, joskaan ei aivan pikaiset. Tulokseen pääseminen vaatii ehtona tarmokkuutta ja säännöllisyyttä, jotta pääsette toivomaanne tulokseen."

Olkaa hyvä ja harjatkaa. Saponis jne. liikemiehiltä pisneksen hoito ei ole vaatinut pahemmin tarmokkuutta, sillä kyseinen ohje on hiilipaperilla kirjoitettu pienelle paperilapulle. Niitä saa yhdestä normaalista kirjoituspaperista ainakin 5—6 kappaletta, joten kyllä on hyvä homma. Äidiltäänkö lienevät sitten harjauspolitiikkaansa oppineet.

Saponiksen hommat eivät täytä edes hyvän kauppiastavan vaatimuksia, laista puhumattakaan.

Antero Laine

KÄÄNNÄ

Loistavin levytarjous mitä koskaan on tehty Suomessa!

S 22

Delilah • La La La
Spanish Eyes • Congratulations
sekä 10 muuta

S 24

Jackson
Hello Goodbye
Lady Madonna
World
sekä 12 muuta

S 25

South Of The Border • Hello Dolly
Brasilia • All My Loving
sekä 9 muuta

3 Nyt LP-levyä 1 mk kappale

S 26

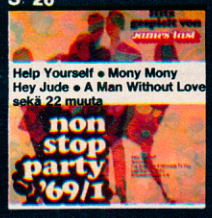

Help Yourself • Mony Mony
Hey Jude • A Man Without Love
sekä 22 muuta

S 30

La Cumparsita • Olé Guapa
Oh Donna Clara • Tulisuudelma
sekä 8 muuta

S 31

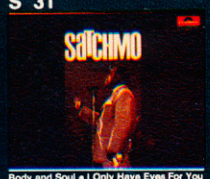

Body and Soul • I Only Have Eyes For You
Sweet Lorraine • Stormy Weather
sekä 9 muuta

S 33

Brand New Start • Please Don't Tell
Catch That Train • Cancelling Out
sekä 8 muuta

S 35

Dirty Old Town • Lay-La
Every Night • Adama Adamati
sekä 8 muuta

Ostatte lisäksi yhden levyn normaalihinnalla 24 mk (+ lähetyskulut 2 mk), ja Teistä tulee heti Fazerin Musiikkikerhon jäsen. Samalla sitoudutte vain ostamaan vuoden aikana 5 normaalihintaista levyä.

Jäsenyys kannattaa

Fazerin Musiikkikerhon levyvalikoima on laaja ja monipuolinen sisältäen kaikki musiikin lajit klassisista teoksista uusimpiin iskelmiin.
Maksatte vasta saatuanne levyt, jotka toimitetaan Teille viipymättä.
Joka kuukausi esittelemme Teille laajan valikoiman tunnetuimpien taiteilijoiden huippuesityksiä, menestyslevyjä, jotka voitte tilata normaalihintaan 24 mk (+ postikulut 2 mk). Jäsenetuna voitte ostaa jokaista tilaamaanne normaalihintaista levyä kohti yhden levyn puoleen hintaan. Eli joka toinen levy 50 %:n alennuksella.
Johtavat levymerkit. Kaikki levyt teknisesti virheettömiä. Valitsette mukavasti kotona. Edullisia erikoistarjouksia.

S 36

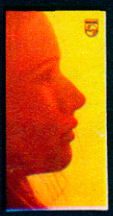

La Mer
Domino
La Seine
Mon Homme
sekä 8 muuta

S 37

Estrellita del Sur • Mi Eterno Vals
La Luna y El Toro • America
sekä 8 muuta

S 38

Idea • With The Sun In My Eyes
Let There Be Love • Day Time Girl
sekä 8 muuta

S 40

Liszt • Chopin
Ivanovici • Suppé
sekä 6 muuta

S 41

Wienerwaldin tarinoita • Tonava kaunoinen
Etelän ruusuja • Kevään ääniä
sekä 5 muuta

S 42

Kreivitar Mariza • Mustalaisparooni
Mustalaisruhtinatar • Hymyn maa
sekä 11 muuta

S 43

S 60

Still Raining, Still Dreaming • Voodoo Chile
Little Miss Strange • Gipsy Eyes
sekä 5 muuta

M 2

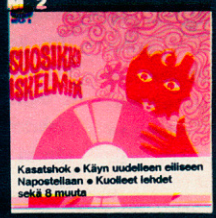

Kasatshok • Käyn uudelleen eiliseen
Napostellaan • Kuolleet lehdet
sekä 8 muuta

M 3

Ei tippe tapa • Autoila Kananan saarille
Kaitettango • Uusi Paavo
sekä 6 muuta

M 4

La Paloma • Täysikuu
Syksyn Tango
St. Paulin lyhtyjen alla
sekä 8 muuta

M 5

Kauna morsian • Tuoksuvat tuomen
Sonia • Ole armoinen
sekä 8 muuta

M 6

Vangin laulu • Tuojan jäljet
Rosso Roope • Kuubalainen sennuus
sekä 8 muuta

M 8

Käymään vaine Istanbul
Kuin silloin ennen • Persialaisella torilla
sekä 6 muuta

M 9

Vuonna 2525 • Sinun omasi
Besame Mucho • Unohtumaton ilta
sekä 6 muuta

S 39

Badge • Spoonfull
Politician • Road
sekä 6 muuta

Valitkaa 24 mk:n levy näistä

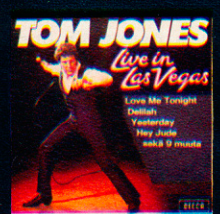

Love Me Tonight
Delilah
Yesterday
Hey Jude
sekä 9 muuta

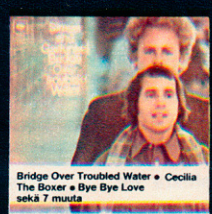

Bridge Over Troubled Water • Cecilia
The Boxer • Bye Bye Love
sekä 7 muuta

We Made It Happen
My Cherie Amour
Everybodys Talkin
Love For Love
sekä 8 muuta

270 310

Felicidade • Malaguena
Granada • La Cumparsita
sekä 8 muuta

283 620

Koskaan et muuttua saa • Isadora
Sanat eivät riitä kertomaan • Kirsikkapuisto
sekä 8 muuta

293 623

Vuonna 2525 • Mua onnitelkaa
Prinsessa • Iltapäivän aurinko
sekä 12 muuta

Älkää lähettäkö rahaa nyt

Lähettäkää minulle alle merkitsemäni 3 LP-levyä, jotka saan 1 markalla kappale (+ postikulut 2 mk) sekä merkitsemäni normaalihintainen 24 mk:n levy. Merkitkää minut samalla Fazerin Musiikkikerhon jäseneksi, jolloin sitoudun ainoastaan tilaamaan seuraavan 12 kk:n aikana 5 itse valitsemaani levyä normaalihintaan 24 mk. Jäsenetuna voin ostaa jokaista tilaamaani normaalihintaista levyä kohti yhden levyn puoleen hintaan.

Tilaan 1 markalla levyt .....

Tilaan 24 markalla levyn .....

Nimi .....
(tekstatkaa, olkaa hyvä)

Osoite .....

.....
(tekstatkaa, olkaa hyvä)

Allekirjoitus .....
Alle 18-vuotiailta holhoojan allekirjoitus

Postikonttori H:ki 10, lupa n:o 1430 Hy/70

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

Fazerin Musiikkikerho
Postilokero 10 358
Helsinki 300

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

TELEVISIO

Ehder erosi ja Panu poistui

Karl Ehder kyllästyi Kotien radio- ja televisioliiton johtamiseen ja lähti omaan hiekkaläjäänsä, vastaperustettuun pr-toimistoonsa. Ja sai lähdöllään vielä kerran julkisuutta sekä liitolle että itselleen. Saman tien läksi myös liiton toiminnanjohtaja, yleisjulkkis Panu Toivonen, pääammatiltaan myös pr-mies.

Liitto jäi jälleen hiltuslaisten käsiin. Valtuuskunnan puheenjohtaja, asutushallituksen pääjohtaja Urho Kähönen, sanoo, että liitto mahdollisesti yhtyy Kristilliseen radio- ja tv-liittoon. Tässä viidennen herätysliikkeen hallitsemassa liitossa on jäseniä 30 000, Kotien liitossa vain 1 500.

Kiivailun kaudesta liitto eteni pr-kauteen, kun kolme vuotta puheenjohtajana toiminut Hiltunen vetäytyi väsyneenä ja julkisuudessa kovasti kolhittuna pois keulakuvan paikalta ja mainosmies, Tessin entinen pomo, joustavana pr-hahmona tunnettu Karl Ehder otti puheenjohtajan paikan.

Ehder tunsi Yleisradion johdon ja lisäksi suuren osan maan lehdistöstä. Liitto sai uudenlaista julkisuutta — Ehderin mukaan myönteistä — kun johto vaihtui. Ja Ehder sai julkisuutta liiton siivellä.

Käytiin neuvotteluja Yleisradion johdon kanssa juohevaan pr-tyyliin, keskusteltiin keskenään. Muuhun liiton voimavarat eivät juuri riittäneetkään, parin päivän seminaari Yleisradion toimittajien ja liiton johdon tutustuttamiseksi tosin järjestettiin.

Liitto häipyi lehtien palstoilta tai sai korkeintaan yksipalstaista julkisuutta.

Mutta hiltuslainen henki ei liitosta kuollut. Hiljaa kyti tyytymättömyys siihen, ettei sana päässyt kirkkaasti esiin.

Lopulta puheenjohtaja kyllästyi. Kun liitto asettui vastustamaan radio- ja tv-lupien hintojen korottamista, Ehder lähetti eroanomuksensa.

Jälleen liitto pääsi lehtien palstoille, samoin Ehder, joka tähän mennessä oli jo perustanut oman pr-toimistonkin.

Myrsky jollei nyt vallan vesilasissa, niin kylpyammeessa kuitenkin. Ehderin kollega, julkkismies Panu Toivonen, liiton toiminnanjohtaja, päätti, että hänpä lähtee saman tien. Vanha kunnon hiltushenki peri voiton Kotien radio- ja tv-liitossa.

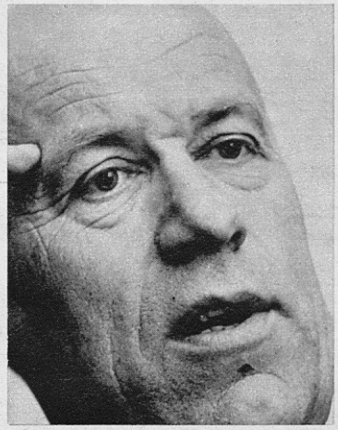

Urho Kähönen

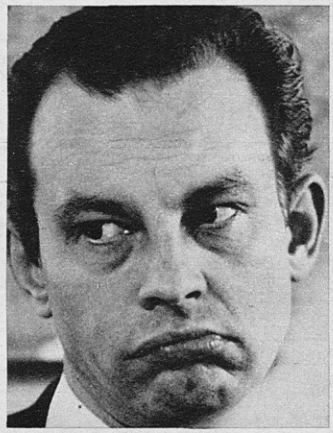

Karl Ehder

Karl Ehder sanoo, että liitossa on monta linjaa, joista aktiivisin perii voiton. Tällä hetkellä hänen käsityksensä mukaan hiltuslaisuus on vahvoilla.

Liiton valtuuskunnan puheenjohtaja, asutushallituksen pääjohtaja Urho Kähönen sanoo, että jos on eri linjoja, niin Ehderin linja on se toinen.

Kähönen kuuluu myös Kristillisen radio- ja tv-liiton johtokuntaan. Molemmat liitot perustettiin itsenäisyyden juhlavuonna -67, ja perustajatkin ovat osittain samoja henkilöitä.

Kristillinen liitto on voimakkaasti viidennen herätysliikkeen vaikutuksen alainen ja siihen kuuluu noin 30 000 jäsentä. Sillä on jonkinlainen kenttäorganisaatiokin olemassa.

Kähönen sanoo, että liitot mahdollisesti yhdistävät voimansa lähitulevaisuudessa — "saattaa aiheuttaa sekaannusta, kun on kaksi puolueetonta radio- ja televisioliittoa".

Tuntuu siltä, että kohta saadaan taas julkilausumia.

Tuulamarja Tiilikainen
Pekka Kuparinen

KIRKONKELLOT

Kohta tätä viedään

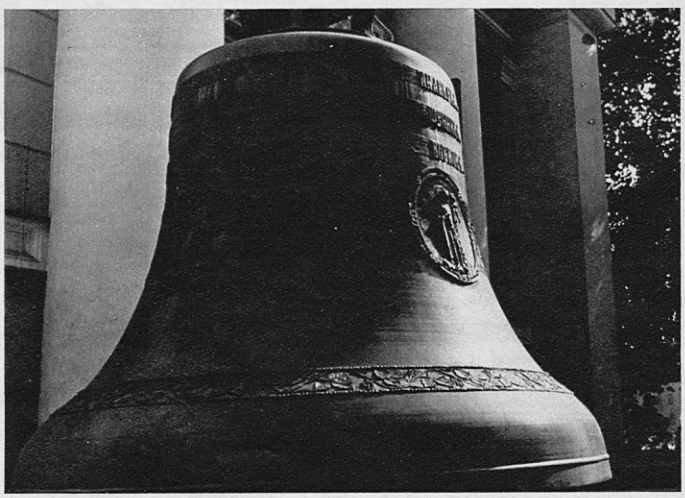

Turun kauppatorin varrella sijaitsee Ortodoksinen kirkko. Sen portailla, kahden puolen, on kaksi mahtavaa kirkonkelloa koristeina, ei siis soittotarkoituksia varten. Toinen niistä kuvassamme. Ne on varustettu venäjänkielisin tekstein, ajan patinoimat ja varmasti historiallisestikin arvokkaat. Kummankaan painosta en saanut mistään päin tietoa, mutta pahasti en erehtyne olettaessani niiden painavan yhteensä parisentuhatta kiloa. Liioin en tiedä, mistä sointuvasta metallista ne on tehty, mahdollisesti vaskesta. Miten nyt vain, mutta pikkulinnut ovat laulaneet eräiden "liikemiesten" iskeneen niihin silmänsä ja on kuulemma vain ajan kysymys, kun kellot varastetaan ja kuljetetaan ties minne sulatettaviksi ja sen jälkeen markkinoitaviksi harkkoina. Kellojen anastus onkin maailman yksinkertaisimpia juttuja, sillä kirkon pihalle voi takatietä ajaa kuorma-auton. Kellot eivät ole mitenkään sidotut alustaansa ja kun ne paraiksi ovat jokseenkin täsmälleen normaalin kuorma-auton lavan korkeudella, voi ne niiden suuresta painosta huolimatta suhteellisen helposti vivuta vaunuun.

Toivottavasti Ortodoksisen kirkon hallinto ryhtyy varotoimiin ennen kuin on liian myöhäistä.

Veikko Ennala

□

Hertso Oy, Helsinki 1970

suositus

Täsmennetysti sanottuna: Rosenlew suosittelee Omoa. Eikä syyttä. Onhan Rosenlew tuntenut Omon sen syntymästä asti. Ja Omo on erikoistunut pesukoneisiin. Kehittynyt pesukoneiden ja ajan mukana. Perehtynyt pesukoneiden luonteeseen ja pesutapoihin. Omo tuntee Rosenlewin ja Rosenlew Omon. Sehän on edellytys yhteistyölle. Omo sallii pesukoneen työskennellä vapaasti ja pesemiseen keskittyen. Omon koostumus on turvallinen sekä pyykille että koneelle. Lika irtoaa ja puhdasta tulee. Puhdasta ja valkoista. Hyvällä yhteistyöllä. Siksi

Rosenlew RA 700
Uusi Rosenlew RA 700 on täysautomaattinen pesukone, jossa on 12 ohjelmaa. Näistä 8 voidaan kytkeä erilliseen biopesuohjelmaan. Koneen huuhtelu on tehokas, useissa ohjelmissa viisinkertainen. Koneen käynnistys ja ohjelmien hoito on helppoa. Pesukyky 3–4 kg. Säiliö ja rumpu ruostumatonta terästä. Kaksoisvarmistus kuivakiehumisen osalta. Hiljainen ääni. Helppo sijoittaa. Huokea asennus. Nopea ja luotettava Rosenlew-huolto.

ROSENLEW suosittelee Omoa

Lisätietoja Omosta
Omo on valkopesuun tarkoitettu pesujauhe, joka perustuu saippuan ja synteettisten pesuaineiden yhdistelmään. Omon pesuteho on huomattavan korkea ja vaimennetun vaahtoavaisuutensa ansiosta se sopii käytettäväksi vaahtoherkissäkin pesukoneissa. Omoa voidaan käyttää myös käsin suoritettavaan pesuun, mutta on huomattava, että se vaahtoaa vähemmän kuin esimerkiksi hienopesujauheet.
Omo sisältää stabiloitua natriumperboraattia valkaisuaineena sekä puuvillaan ja naloniin kiinnittyviä kirkasteita. Veden pehmentäjänä ja puhdistusvaikutusta tehostavana aineena se sisältää tripolyfosfaattia. Omon pH-arvo on 10,3. Lisäksi Omossa on silikaattia alumiinista ja kevytmetallista valmistettujen pesukoneosien suojelemiseksi. Omon pakkauksissa on viraallinen tavaraseloste.

Omo pesee valkoisemmaksi – ja sen huomaa

Oppikaa Tekin

KONEKIRJOITUS

nyt kotonanne!

KONEKIRJOITUSTAITO on eräs tärkeimmistä nykypäivän taidoista. Miljoonat ihmiset saavat siitä jokapäiväisen toimeentulonsa. Taitavalle konekirjoittajalle on aina tarjolla **hyvä työpaikka ja palkka.**

OPPIKAA TEKIN konekirjoitustaito — kotonanne! Te saatte **"oman" kirjoituskoneen kotiin** koko kurssin ajaksi ja ilman eri maksua. Mukana seuraavat suurikokoiset opetusvihot sekä muu aineisto. Niiden avulla Te kehitytte taitavaksi konekirjoittajaksi **pätevästi, nopeasti ja huokealla.**

SUORITETTUANNE konekirjoituskurssimme Te saatte siitä myös asianmukaisen

TODISTUKSEN.

JUURI NYT on sopiva hetki aloittaa. Tilatkaa siis jo tänään

ILMAINEN

kurssiesittely itsellenne!

UUSI KIRJEOPISTO

Postilokero 10171 — Helsinki 10

Lähettäkää minulle ilmaiseksi ja sitoumuksetta KONEKIRJOITUSKURSSINNE esittely.

Nimi: .....

.....

Osoite: .....

.....

.....

H 12

Postiin jo tänään!

POSTIA

Tapaus Sourander

Tahdon kiittää toimittajaanne matkasta Kupittaalle. Siellä vastaanotto ei ollut paras mahdollinen, mutta mikäpä olisi normien mukaista mielisairaalassa. Puhutaan niin paljon avo-osastoista ja avoimista ovista, mutta taas näimme, että herrat Souranderit pelkäävät julkisuutta sairaalloisesti.

Kai he ovat niitä ihmispoloisia, joista Iso Kirja sanassaan kertoo — jotka kerran huutavat vuorille ja kukkuloille "peittäkää meidät", koska tietävät kohdelleensa väärin meitä vähimpiä veljiänsä.

Kirjoititte kauniisti Taito Mäkelästä. Vahinko ettei Teidän annettu tavata häntä. Te olisitte jaksanut kuunnella, miten vanha, väsynyt, yksin jäänyt ihminen elää muistoissaan siinä onnellisessa ajassa jolloin hän vielä tunsi elävänsä.

Myötäeläminen ei kai ole lääkäreiden yksinoikeus. Oletitte muuten aivan oikein sen asian, että jos pettymys ja mielipaha saavat potilaan käyttäytymään poikkeavasti, on herra Souranderilla pätevä keino saada tilanne rauhoittumaan. Hän puhuu pari valikoitua sanaa lääkärien pyhää latinaa ja potilaan psykolääkeannos muutetaan tai suurennetaan. Vähin erin potilas on vaivaton, hän on vain olemassa koska ei muuta voi. On silloin sama, tuleeko hänen luokseen kunnanisä, joulupukki, pappi, lukkari, haudankaivaja tai herra Sourander.

Olen itse pariinkin kertaan käynyt läpi tuon pienoishelvetin enkä totisesti toivoisi samaa kenellekään. Uskon että ainoita keinoja päästä lähelle sairaiden maailmaa on ripustaa kaulaansa kitara ja laulaa pari sopivaa hengellistä laulua. Tällaisen kaverin varmaan annettaisiin myös jutella potilaan kanssa.

"Parasta toivova",
Suolahti

Esko Keski-Kuhalle

Kiitokset ensiksi Hymylehdelle taas ilmaisesta mainonnasta SMP:tä kohtaan. Ja Te, Esko Keski-Kuha, haastattepa mitä haastatte, niin suhtautumiseni Teihin ei muutu. Tuohan on aivan uskomatonta, että "Helsingin rikospoliisi pelkää pistää" Vennamoa syytteeseen kuten väitätte.

Kyllä unohdettu kansa tietää ettei ole mitään syytäkään tuollaiseen tekoon. Ei Vennamo ole meitä pettänyt. Jos kaikkien kansanedustajien "rikosrekisteri" olisi yhtä puhdas kuin Vennamon, niin tuskinpa meistä niin paljon kirjoitettaisiinkaan.

"Yksi unohdettu",
Rautavaara

Julkeat Hymylehden toimittajat!

Kuinka kehtaatte siinä saastaisessa lehdessänne kaiken muun iljettävyyden lisäksi puolustaa sellaista kansanosaa kuin vankeja?

Ensinnäkin Suomen rikoslaki on aivan liian lempeä, toiseksi vankila on varsinainen lepokoti. Ilmainen asunto ja ruoka ja kaiken lisäksi nämä roistot saavat vielä varsin kohtuullista palkkaakin.

Yx vaan,
Turku

Hehe.

Toimitus

Virtaset ja Lahtiset

Enpä usko että tätä kirjoitustani julkaisette ainakaan Hymyn palstoilla, mutta siitä huolimatta haluan tuoda julki sen mielipiteeni mitä lehdestänne tällä hetkellä ajattelen.

Olen joskus aikaisemminkin ennustanut melko hyvällä menestyksellä, ja niin ennustan nytkin, enkä usko pahoin erehtyväni jos sanon että hymynne alkaa hyytyä melkoisesti jo ensi vuonna, ja en pidä minään ihmeenä jos Hymyn levikki laskee jo ensi vuonna n. 50:llä tuhannella, ja seuraavana vuonna 100:lla tuhannella kappaleella. Itse olen alkanut sitä jo laskemaan, sillä niiden yli 100:n Hymyn tilauksen sijasta jotka tein viime vuonna, en ole tänä syksynä tehnyt yhtään tilausta enkä aio tehdä, vaan päinvastoin olen tarjonnut asiakkailleni parempaa lukemista muiden lehtien muodossa, ja "ilokseni" olen havainnut, että yhä useampi on kanssani samaa mieltä tuosta erittäin sekasotkuisen näköisestä Hymynne sisällöstä, jossa mainoksilla on joka numerossa yhä suurempi sijansa, jolloin luonnollisesti sivumääräkin kasvaa. En ole mikään vennamolainen, mutta esim. viime numerossanne kirjoititte hänestä sellaisen artikkelin, että hyvin moni hänen kannattajansa menetti halunsa tilata Hymy ensi vuodeksi juuri tuon artikkelin tähden, ja samoista piireistähän Hymynkin kannattajat ovat tähän saakka olleet, sillä ei monikaan sivistyneempi ihminen ilkiä tilata Hymyn kaltaista lehteä.

"Terve menoa!"

Onneksi moni muu on tehnyt Teidänkin edestänne töitä. Ja mitä tulee lauseeseenne "ei monikaan sivistyneempi ihminen ilkiä tilata Hymyn kaltaista lehteä", on todettava, että yli kaksimiljoonaiseen lukijakuntaamme kuuluvat kaikenlaiset ihmiset, ilman mitään luokkarajoja.

Syytöksenne Hymylehden sisällön muuttumisesta yhä ilmoituspitoisemmaksi ei pidä paikkaansa. Sivumäärää on nostettu, ilmoituksia on suhteessa vähemmän kuin aikaisemmin ja lukijoiden hyväksi voimme käyttää suhteessa sivuja enemmän kuin aikaisemmin. Pieni esimerkki: Jos haluatte lehden, jossa ei ole ilmoituksia, voisitte saada sen noin 80-sivuisena. Nykyisellään Hymylehdessä on pelkkää rautaista luettavaa p i t k ä l t i t o i s t a s a t a a s i v u a. Huomautamme, että jokainen ilmoitussivu tuo kaupanpäällisiksi ainakin yhden tekstisivun lisää.

Toimitus

Miksi rangaistus ei ole aina sama?

Tämä kirje tulee Helsingin lääninvankilasta vaikkakaan ei virallista tietä. Ajattelin antaa pientä jutunjuurta, mikäli seuraavanlainen tositarina kiinnostaa. Tarinan tausta on tämä:

Kaveri sai ratista 4 kk:n tuomion. Joutui sovittamaan Seutulaan. Oli enää 2 1/2 viikkoa jäljellä kun paloi muutamasta viinahuikasta, joita siellä saa jokseenkin vapaasti. Tuotiin tänne Nokalle. Vahosta tuli päätös, jossa "poltettiin" häneltä kaikki aamut, jotka hän siihen asti oli suorittanut työ-

siirtolassa. Vahon (vankeinhoito-osasto) päätös tuli kaksi viikkoa siitä kun hänet oli lähetetty vankilaan ja kaiken huipuksi nekin aamut vankilassa menivät hukkaan. Pojalla olisi ollut enää 63 tuntia siviiliin kun päätös tuli. Nyt hän aloitti kokolusimisen uudestaan ja vankilassa. Muutamasta vaarattomasta ryypystä 4 kk:n linnatuomio! Ei mitään rikkeitä muuten.

Hänen vaimonsa on saanut juuri kaksoset. Poika ei pääse niitä edes katsomaan, ei ristiäisiinkään. Samaan aikaan paloi Seutulassa muitakin, mutta kaikilta eivät edes päivät palaneet vaan ovat loppuajan vain vankilassa. Jos kaveri olisi palanut oltuaan esimerkiksi viikon vankilassa, olisi vain viikko mennyt hukkaan. Entä jos hän olisi ryypännyt ensimmäisenä päivänä? Vain yksi päivä olisi pois ja lopun olisi saanut sovittaa linnassa.

Päätimme kirjoittaa siksi, että tuskin valtaosa Suomen kansasta edes tietää moisten pykälien olemassaolosta. Ihminen voidaan tuomita useiden kuukausien vankeusrangaistukseen ilman tuomioistuimen päätöstäkin muutamasta vaarattomasta ryypystä. Täällä vankilassa ei moisesta rikoksesta saa kuin viikon pari "rundia" eli yksinäisselliä kovalla petillä eikä yhtään aamua pala.

"Sorretun puolesta",
Katajanokka

Nykyisten lakien vallitessa ei ole mahdollisuutta muuhun kuin tilanteen toteamiseen. Vireillä on kuitenkin parannuksia, mm. vankilaoikeuskäytännön uudistaminen. Uudistuksista ei silti pidä odottaa mahdottomia, esimerkiksi sitä, että "muutamien vaarattomien ryyppyjen" ottaminen rangaistuslaitoksissa tulisi sen sallitummaksi kuin nykyäänkään.

Toimitus

Vennamon puolesta

Miksi myös Hymylehti aina hyökkää Vennamon johtamaa puoluetta vastaan. SMP on ainoa puolue maassamme, joka enää ajaa vähävaraisen kansanosan asiaa, muut puolueet ovat virkamiesten ja suurituloisten asialla. Me vähäosaiset, jotka ennen olemme äänestäneet joko keskustapuoluetta tai kommunisteja, olemme huomanneet, että äänemme heille menevät aivan hukkaan. SMP vaatii kaikille kunnollisia eläkkeitä, pienipalkkaisilta veroja pois, pienviljelijöiden veroryös-

KÄÄNNÄ

Uusi Kodak Instamatic X kamera+

Ihme välkky

=salamakuvat ilman paristoja.

Se merkitsee Teille täysin varmaa salamakuvausta. Kodak tekee kuvaamisen yhä helpommaksi. Valitkaa siksi **Kodak Instamatic X** kuvauspakkaus – erinomainen lahja. Kaikkialta, missä näette tämän merkin Kodak

Kodak

tön lopettamista, kaikille leskille eläkkeitä, sitä eivät muut puolueet tee. Monta muuta hyvää tässä mainitsematta jäänyttä esitystä on SMP:n eduskuntaryhmä tehnyt, myös sotaveteraanien hyväksi.

Meillä vähävaraisilla ei ole enää muuta asianajajaa kuin SMP. Siksi kepu ja kommunistit ovat käynnistäneet ulkopoliittisen ajojahdin SMP:n mustaamiseksi koska pelkäävät, että köyhä kansa äänestää sitä, niin kuin varmasti tekeekin. Köyhänä pienviljelijänä olen hyvin katkera kepulle koska se on koettanut kuristaa pienviljelijät maantielle, samoin kuin muut hallituspuolueet.

Toivon että vasta tutkitte maaseudun puolueen ohjelmaa ja eduskunta-aloitteita ja sitten vasta puhutte ja kirjoitatte. Toivon myös että julkaisette tämän lehdessänne vastapainoksi herjausjutuillenne Vennamosta. "Eläkkeettä jäänyt köyhä leski",
Kiiskilampi

Niin oikkeen. Verot pois ja kaikki eläkkeelle! Vaan olisikohan asia silläkään hyvä?
Toimitus

Kuka huolisi miehen?

Olen vuosien kestäessä kyllästynyt mieheeni. Kaikki on patoutunut sisällen:, olen henkisesti niin väsynyt elämääni. Olen keski-ikäinen nainen, minulla on ammatti, olen siis palvat työssä ja hoidan kodin enkä kulje missään. Ehkä minun pitäisi mennä.

Pelkään tulevia vuosia. Tulee vanhuus. Silloin pitäisi ihmisellä olla edes sielullisesti rauha ja hänen pitäisi tuntea olevansa onnellinen ja muistella jotakin kaunista elämästä joka on takana päin.

Minun muistoni ovat jokapäiväisiä nimityksiä "tyhmä", "huora", "rotta" ym. ym. Ja nämä tämä mies sanoo selvin päin. Ei siinä viinaa tarvita. Suurin on ihmetykseni siinä, että minä huono nainen kelpaan hänelle sängyssä. Siellä hän kyllä läsyttää kun on tarvis. Tämä mies, jota joskus ehkä luulin rakastavani luulee, että minä siellä sängyssä nautin. Ehei, minä näyttelen, ja jos mies tämän tietäisi, saisin nimityksiä lisää.

Koettakoon joku muu päästä sängyssä mukaan vielä sen jälkeen kun on nuo kaameat nimitykset kuullut.

Olen ajatellut psykiatriakin, jos hän vaikka auttaisi unohtamaan, mutta olen ajatellut, että mies sitä psykiatria tarvitsee.

Ihmettelen miksei mies lähde näin huonon naisen luota. Hänen ei tarvitsisi muuta kuin lähteä. Jos vain joku jaksaisi ottaa tämän miehen ja kuunnella yhtä monta vuotta näitä "jaloja" sanoja. Uskon kuitenkin, ettei kukaan häntä huoli, ei ole ennen mulle kelvannut, mutta täytyykö minun kestää tosiaan. Neuvokaa ennen kuin olen narussa.

"Itsensä elättänyt mutta ei huora",
Turku

Entäpä jos puhuisitte murheistanne ensiksi miehellenne? Ja ellei se auta, käyttäisitte jotakin muuta ratkaisua, esimerkiksi sitä, että lähtisitte itse. Mutta älkää näytelkö enää, koska se ei ilmeisesti paranna tilannetta.
Toimitus

Minne menet nainen?

Mieltäni on pitemmän aikaa vaivannut eräs asia, nimittäin naiset. Te naiset yritätte muuttaa miesten maailmaa. Miksi? Naisten maailmaksiko?

Jos te yritätte tasapuolista yhteiskuntaa, miksi sitten vain miesten pitäisi muuttua? Uskotteko te naiset mahdollisesti olevanne niin helliä, hyviä, raittiita ja uskollisia, ettei teissä ole parantamisen varaa. Ja se mitä sanotaan miesten osalta kerskumiseksi, on naisten osalta juoruamista. Minulla itselläni on muutama omakohtainen kokemus, eivätkä ne ole kovinkaan miellyttäviä. On tyttöjä, jotka haluavat kertoa omista vaikeuksistaan ja "kaikesta" poikaystävälleen. En ole kertaakaan kuullut poikien puhuvan tällaisista asioista kavereiden kanssa. Olen itse seurustellut muutamien tyttöjen kanssa ja jutellut asioitani. Seuraavana päivänä on puoli kaupunkia tietänyt mitä olen puhunut.

Hyvä "Tuohtunut tyttö". En sano, etteivätkö miehet olisi itserakkaita, mutta kyllä naiset ovat tässä lajissa aina olleet kirkkaasti parempia, ainakin tähän asti. Ja kuule, voisithan sinä olla oma itsesi, kulkea kadulla tukka hapsottaen ja naikuttaen jos joku sinulle uskaltaisi jotakin sanoa. Luulen, että se — aah, kosinta taitaisi jäädä mieheltä kuin mieheltä.

Tämä "perimätieto" pitää paikkansa. Sillä onhan todettu, että useimmissa perheissä lasten kasvatuksesta huolehtii äiti eikä isä, mies.

Sanotaan, että miehet pelkäävät naimisiinmenoa. Ja sanotaan myös, että naiset pelkäävät sitä että jäävät naimattomiksi. Maailma on ihmeellinen ja pysyy. En kuitenkaan kaikesta huolimatta ole mikään naistenvihaaja enkä tule.

Vanhapoika olosuhteiden pakosta,
Lahti

Miksi Vehmaan sosiaaliviranomaiset pääsivät niin vähällä?

En voi olla kirjoittamatta, että muutkin saavat tietää mitä voi tapahtua vuonna 1970 hyvinvointivaltiossa nimeltä Suomi.

Täällä Vehmaalla kuoli vuosi sitten kunnan omistamassa huonokuntoisessa mökissä naisvanhus. Naapurit löysivät hänet kuolleena ja rottien pahoin syömänä. Joku ihmisystävällinen henkilö teki rikosilmoituksen sosiaali- ja terveysviranomaisia vastaan. Syyte hylättiin. Miksi?

Kyllä käsitykseni mukaan tällaisessa pitäjässä, jossa asukasluku on alle kolmen tuhannen ja jossa terveysviranomaisia on peräti kolme kappaletta, pitäisi näillä henkilöillä olla aikaa käydä kerran viikossa katsomassa tällaisia henkilöitä ja varmistautumassa, ettei mitään näin pöyristyttävää pääsisi tapahtumaan. Kiireitä ei voi syyttää, autot ja pelit on kaikilla ja kunta maksaa bensan hinnan.

Muistan nimittäin ajan yli 15 vuotta sitten kun alkeellisimmillakin peleillä käytiin sairaita ja vanhuksia katsomassa ja useammin. Ei kai tässä ole kysymys muusta kuin hyvästä tahdosta. Kehitys on mielestäni mennyt alas päin täällä Vehmaalla.

Tulee mieleen kun aina puhutaan avo- ja kotihoidosta, ettei sitä ole kuin juhlapuheissa. Kuka yleensä valvoo tällaisten henkilöiden työpäiviä? Käyvätkä he edes kerran päivässä katsomassa jotakuta avun tarpeessa olevaa pitäjäläistä. Kysymys ei ole kutsumustyöstä, he saavat täyden palkan.

Kellä on rahaa, sillä on valtaa. Kyllä presidentti Kekkonen oli oikeassa kun hän sanoi, ettei kaikilla ole samaa oikeusturvaa. Tämän Vehmaalla kuolleen vanhuksen tapaustahan ei millään käräjöinnillä voida auttaa, mutta miksi nämä terveysviranomaiset vapautettiin selvästä laiminlyönnistä. Eikö ihmishenki, ainakaan köyhän ihmisen, ole enää missään arvossa? "Vanhuutta ja rottia pelkäävä",
Vehmaa

Ruusuja Kekkoselle ja Keski-Kuhalle

En arvostele Veikko Vennamoa juristina — tyhmänä ja köyhänä häviäisin oikeudessa aina jos asia menisi niin pitkälle. Onneksi minulla ei ole hänen kanssaan mitään asioita.

Ihmettelen vaan mitä kostamista hänellä on presidentti Kekkoselle. Minä sydämestäni toivon, että niin hyvä presidentti saa olla ihmisten keskuudessa jotka eivät halua sotia ja hoitaa yhä loistavasti ulkopolitiikan. Veikko Vennamo ei käsitykseni mukaan ikinä pystyisi hoitamaan kansaa (hirveää ajatellakin) kun omassakin porukassaan on näin paljon eripuraisuutta ja suoranaista kateutta.

Tasavallan presidentti (oikeuden puhuja) ei varmaan puhu aiheetta lainkäytön eriarvoisuudesta. Muut korkeassa asemassa olevat eivät vain ole halunneet omaksua sitä käsitystä, että työläisköyhä on samanlainen kuin rikaskin.

Käsitykseni mukaan Veikolla ja Adolf Hitlerillä on sama ideologia. Ja Veikko hyvä, teit saman virheen kuin natsit, lähdit tuhoamaan ennen kuin oli kanttiakaan.

Ihmisenä et pysty presidenttiä arvostelemaan. Sinun täytyy myöntää hänet viisaammaksi ja demokraattisemmaksi. Ruusuja Keski-Kuhalle, ei Vennamo varmaankaan maailmansotaa tee. Pitkää ikää ja rautaista terveyttä presidentille.

"Rauno 21. 6. 44,"
Lohja

Fantastico, tico tico

Hymylehdessä ovat muutamat jutut fantastico, muutamat eivät. Mielestäni toimittajan olisi erittäin tarkoin tutustuttava siihen juttuun mitä hän on tekemässä. Olisi pystyttävä todistamaan ja perustelemaan väitteet. Totuus ei saisi palaa missään.

Toisinaan onnistutaan, toisinaan ei. Mistä tämä johtuu, välinpitämättömyydestäkö? Hymyn olemassaolon aikana on paljon esimerkkejä siitä miten

KÄÄNNÄ

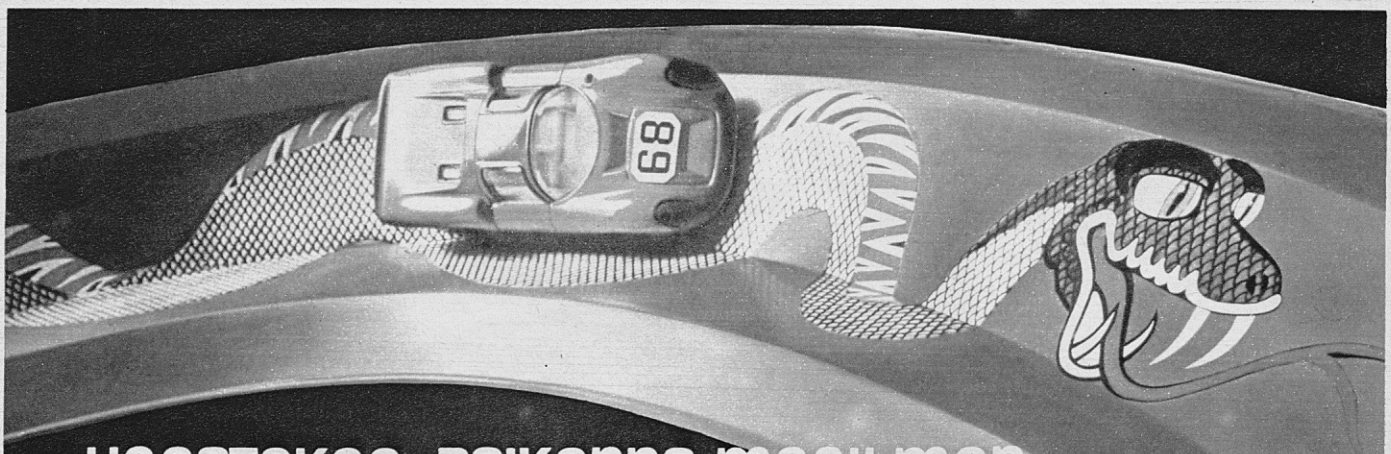

HAASTAKAA POIKANNE MAAILMAN RAJUIMPAAN VAUHTIRATATESTIIN! SUPERNOPEALLA MATCHBOX-AUTOLLA. MATCHBOX SUPERFAST VAUHTIRADALLA.

Matchbox Superfast on tosi raju vauhtirata. Sen ovat tieteellisesti suunnitelleet ja testanneet Matchboxin insinöörit ja monelta autolta on jäänyt läpäisemättä Matchbox Superfast vauhtiradan testi. Mutta ne jotka ovat läpäisseet — ne ovat autoja, joissa on tunnus: "Matchbox Superfast".

UUTTA: Moottoroitu paristokäyttöinen vauhdittaja joka sinkoaa auton uudelle ratakierrokselle. Vauhdittajan avulla autot kiertävät rataa jatkuvasti. Huimalla nopeudella. Jo hankittuja ratoja voidaan käyttää hyväksi ja ostaa vauhdittaja erikseen, ovh. 19,90.

Tässä muutamia Matchbox Superfast autoja, kaikki ovat läpäisseet Matchbox Superfast vauhtiratatestin:

Matchbox 68. Porsche 910.

Matchbox 52. Dodge Charger.

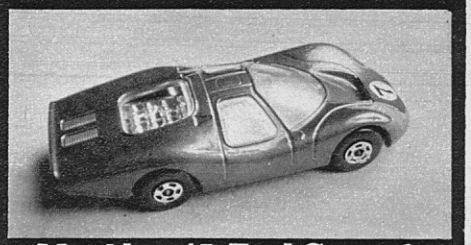

Matchbox 45. Ford Group 6.

Sarja SF 4 sisältää kaksirataisen silmukkasarjan, ovh. 21,50.

Uusi sarja SF 6 sisältää täyden kilpailuradan sekä vauhdittajan, ovh. 39,50.

"MATCHBOX" Superfast TESTATUT

Valmistaja: **Lesney Products & Co. Ltd.,** Lee Conservancy Road, London E. 9.

Maahantuoja: **Ky Lelumyynti,** Valimontie 4, H:ki 37. Puh. 458 577.

asioita painetaan toimittajien kuulopuheina tai olettamuksina niin, että hyvin moni lukija käsittää sen todeksi. Tämä ei varmasti ole oikein. Lehden levikki on nyt niin suuri, että luulisi olevan varaa luopua sensaatiolehden maineesta. Esimerkiksi juttu Taljasta oli hyvin vakuuttava ja asiallinen. Samaa linjaa vaan.

Ennalankin joten kuten sulattaa, vaikka hänen ajatusmaailmansa eräiltä aloilta on mielestäni aivan hiukan omintakeinen. Erityisesti — selattuani vanhoja Hymyjä — hän tuntuu olevan mieltynyt aiheisiin joissa sukupuoliasiat tavalla tai toisella ilmentyvät.

Se siitä ja loput kirjasta. Muuten, kuka tai ketkä vastaavat kirjeisiin Postia-osastolla kun alla lukee toimitus?

B & C
Helsinki

— Olisi pystyttävä todistamaan ja perustelemaan väitteet, Te kirjoitatte. Eli toisin sanoen, miksi ette sitten perustele väitettänne siitä että "asioita painetaan toimittajien kuulopuheina tai olettamuksina"? Esimerkkejä, esimerkkejä!

— Ennalankin sulattaa, sanotte. Ihan totta. Sulattaisitteko jos hän ei olisi omintakeinen?

Ja vielä; jos vastauksen alla lukee toimitus, on vastaaja toimitus. Eiks' jeh?

Toimitus

Donnerwetter!

Donnerin nimeen kirotaan taas. Ei tällä kerralla pornoelokuvaaja Jörn Donnerin vaan jonkinlaisena muusikkona tunnetun Otto Donnerin, josta — Herra ties mistä syystä — on tehty radioon suuri musiikkipäällikkö.

Kiroilun on aiheuttanut tieto siitä, että sävelradion vihattu ja rakastettu ja erittäin kuunneltu Lista lopetetaan vuodenvaihteessa. Listan suosio on laskenut 20 % sen jälkeen kun ohjelma jokaviikkoisesta muutettiin joka toinen viikko kuultavaksi. Tätä suosion laskua nyt luultavasti käytetään verukkeena.

Otto Donner vihaa Listaa luultavasti siksi, ettei siinä pärjää ns. osallistuva musiikki, jota radiossa nykyään tyrkytetään ohjelmassa kuin ohjelmassa. Sen kyllä ymmärtää kun tietää, että Donnerin omat sävellysyritykset ovat olleet juuri niitä "vallankumouslauluja".

Listassa kieltämättä ärsyttää se, että samat vanhat levyt pyörivät viikosta toiseen. Vaihtuvuus saataisiin kuitenkin nopeammaksi tekemällä ohjelmasta alkuperäinen, siis jokaviikkoinen, ja myös soittamalla näitä levyjä muissakin ohjelmissa. Nythän radiotoimittajat miltei syrjivät listalevyjä eivätkä soita niitä etteivät vahingossa vain mainostaisi. Vaikutus saattaisi kuitenkin olla myös päinvastainen.

Ruotsissa vastaava ohjelma on pyörinyt jokaviikkoisena kauemmin kuin Suomessa. Siellä levyt myös vaihtuvat nopeammin kuin meillä. Ruotsissa menee toinenkin ohjelma Svensk Toppenin rinnalla. Se on Kavalkaden, jossa soitetaan uusia ja vanhoja listalevyjä kuuntelijoiden toiveiden mukaan.

"Koskaan et muuttua saa",
Kyläjoki

Kuka auttaisi vanhusta?

Malmin sairaalasta Helsingissä odottaa poispääsyä 72-vuotias monien sotien invalidi Heikki Tuorilainen. Sairaalasta lähtö ei ole hänelle kuitenkaan mutkatonta, koska hänet on irtisanottu entisestä asunnostaan eikä uutta ole tiedossa.

Emme voi julkaista Heikki Tuorilaisen lähettämää asuntoilmoitusta, mutta toivomme, että auttamishaluiset ottavat häneen yhteyden osoitteella Malmin sairaala K. 3 tai Box 10 703, Helsinki 10.

Toimitus

Uskaltaako Hymylehti julkaista tämän?

Terve vaan, sinä jätkistä karskeinkin! Tiedätkö, että sinunkin polvesi notkistuvat kerran Kristuksen kasvojen edessä. Jos ei suosiolla täällä ajassa, niin pakolla viimeisellä tuomiolla! Sain sangen voimakkaan kehotuksen kirjoittaa teille, Hymylehden lukijat, eikä tällaista fiilinkiä ole ollut miesmuistiin. Vaikka kello onkin 00.45, on minunkin järkikultani vielä tallella, enkä unissani kirjoittele.

Entisen suosikkilehteni "HYMY"n tilalle tuli "UUSI TIE". Syy: JEESUS KRISTUS teki vallankumouksen sisimmässäni! Annoin hänelle luvan. Toti-

KÄÄNNÄ

seksiä värivalokuvin

SATAYKSITOISTA nyt Suomessa
Ensimmäinen tosi kova värikuvaseksikirja Suomessa. Kaikki kuvat kiihottavia 4-värikuvia. Nuoret alastomat, seksikkäät mallit esittävät Teille seksinautinnoista kaiken mitä voitte kuvitella. Mukana mm. monia peittelemättömiä variaatioita uskalletusta 69-asennosta. Teksti myötäilee kuvia ja se tehoaa kokeneimpaankin. Tilatkaa nyt heti SATAYKSITOISTA. Hinta sid. 18 mk.
Ilmestyy marraskuussa

Tosi värikuvia – tosi tilanteista

SUKUPUOLIELÄMÄN TIETOKUVASTO. Yli 160 suurikokoista valokuvaa, osin 4-värisinä, antavat uusimman tiedon ihmisen ehkä tärkeimmästä taidosta RAKASTAMISESTA. Kuvamateriaali todella räjäyttää esteet onnellisen ja kiihotusta tuovan sukupuolikokemuksen edestä. Suositeltava lähtökohta esileikille. Rajoitetusti saatavilla joten tilatkaa heti. Vain 19 mk.

Toft ASENTOJA 2. Tässä Teille aitoranskalainen SEX-kirja. ASENTOJA 2 tosivalokuvissa ei ole vältelty eikä peitelty mitään, ne ovat suurikokoisia ja selviä juuri sellaisia kuin Te toivotte niiden olevan. Yhdynnän esileikistä on oma kuvitettu osastonsa ja myös raskauden ajan asennot on huomioitu. Suorasukainen teksti täydentää kuvia. 12 mk.

UUTUUS: ENEMMÄN ILOA TOISISTAMME, Inge ja Sten Hegeler jälleen tosi asialla. Tämä lääkäripariskunta on maailman tunnetuin. Jokainen uusi kirja on menestys kaikkialla. Tässä kirjassa jälleen kovaa asiaa yli 160 sivua ja runsaasti kuvitusta. Asiallinen ja uutta tietoa antava kirja kaikille niille jotka haluavat löytää ratkaisun sukupuolielämänsä ongelmiin. Hinta 15 mk.

Postittakaa tilauskuponki osoitteella **T:MI A-KIRJAT, BOX 17, JYVÄSKYLÄ**
Lähettäkää minulle postiennakolla (+ postikulut) seuraavat kirjat:

☐ Satayksitoista 18 mk
☐ Sukupuolielämän tietokuvasto 19 mk
☐ Asentoja 2 12 mk
☐ Enemmän iloa toisistamme 15 mk
☐ Rakkauden ilo 18 mk

Toimitukset toisella lähettäjänimellä
Nimi .....
Lähiosoite .....
Postitoimipaikka .....

AMOSYT-KOFFEIN

estää matkapahoinvoinnin

-miellyttävää matkaa!

Apteekista.

LEO

VALOTORNI

rahapeli

**Uusi rahapeli LOTTO, mannermainen menestys, on tullut Suomeen.
Voitte osallistua jo nyt avauskierrokseen.
Ensimmäinen arvonta tapahtuu 3. 1. 1971, ja sen jälkeen on jännittäminen jokaviikkoista. LOTTO on peli, joka tarjoaa helppoa rahaa ja "puhtaana käteen".
Teidän tarvitsee vain valita 6 numeroa 40:stä, ja odottaa sen jälkeen, että Onnetar valitsisi samat. Ehkä Teidän vuoronne on jo ensimmäisellä kierroksella.**

Merkitse kuusi (6) vinoristiä niihin ruutuihin, jotka toivot Onnettaren valitsevan.

Yhden ruudukon hinta on 50 penniä.

Jos käytät järjestelmälottoa, merkitse järjestelmän ristien lukumäärä näihin ruutuihin.

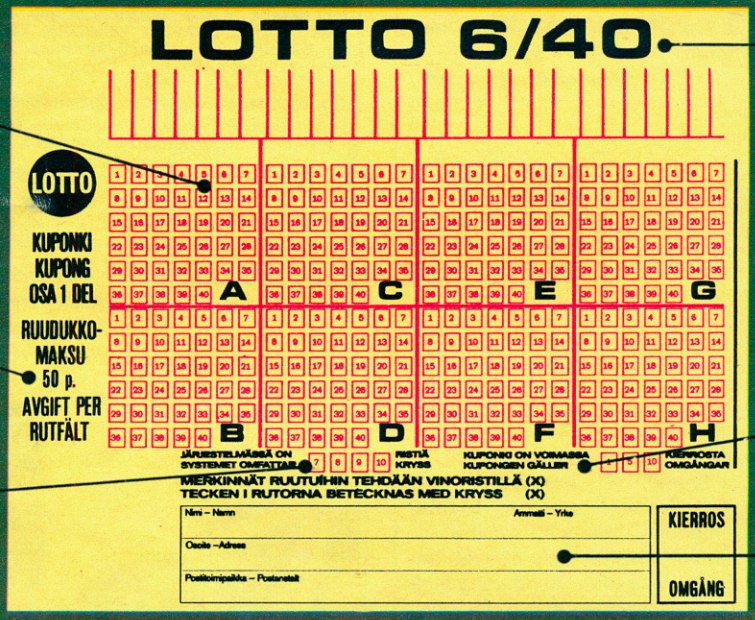

LOTTO-pelissä valitaan kuusi (6) numeroa 40:stä.

Merkitse tähän, montako kierrosta haluat LOTTO-kuponkisi olevan voimassa.

Selvästi kirjoitettu nimi ja osoite helpottavat voittojen lähettämistä.

Voittakaa nyt oma SAAB 99!

Kaikkien niiden kesken, jotka joulukuussa vastaavat LOTTO-kupongissa olevaan kyselyyn, arvotaan viikottain SAAB-99 henkilöauto.
Joka viikko uusi kysely, joka viikko uusi auto.
Vastausten palautuspäivät ovat 17, 22 ja 30. 12. Kun vastaatte jokaiseen kyselyyn, Teillä on suuremmat mahdollisuudet päästä auton omistajaksi. Ensimmäisen LOTTO-kierroksen arvonta 3. 1. 1971. (Kyselyyn vastaaminen ei edellytä rahapeliin osallistumista.)

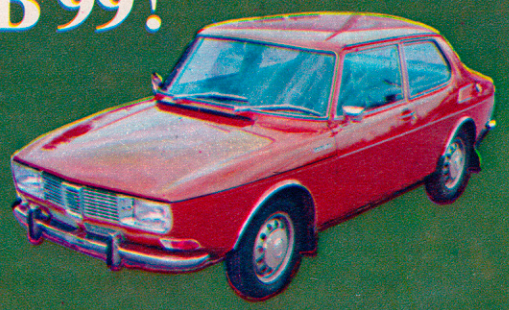

LOTTO

KUPONKEJA KAIKILTA VEIKKAUSASIAMIEHILTÄ

Oy Veikkaustoimisto Ab

POSTIA

sesti, suurempaa rauhaa et löydä elämääsi, kuin minkä Jeesus antaa. Jeesus saapuu hyvin pian toisen kerran maan päälle! Tuo lause pitäisi huutaa katoilta! Mistäkö tiedän? Luin Raamatusta! Jumala ilmoittaa meille muutakin, mitä tulee tapahtumaan.

Maanpiiriä tulee kohtaamaan suuret ahdistukset. Atomiaseet, raketit, kaikki tekniikan saavutukset on Jumala nähnyt jo ennen maailman luomista! Profetiat, joita ei ymmärretty hetki sitten, voidaan tulkita yhä paremmin, mitä lähemmäksi lopunaikaa saavutaan. Raamattu ennustaa suurta luopumista, jumalattomuutta ja että "ISRAEL on oleva tapahtumien keskipisteenä, kun pakanain ajat päättyvät". Mitä sitten, kun Jeesus tulee? Elävässä uskossa olleet temmataan silmänräpäyksessä "Karitsan häihin". Haudatkin aukenevat! Jumalattomat jäävät kolmeksi ja puoleksi vuodeksi ANTIKRISTUKSEN valtakuntaan. Ihmiset tulevat kumartamaan saatanaa, joka on ihmisen muodossa ja julistaa olevansa Jumala. Näistä kauhuista voit selvitä verimarttyyrina, jos sinua ei "onnistaisi" Kristuksen morsiusseurakunnan ylösotossa.

Mutta jos saat surmasi tänään. Mitä sitten? Jäät ikuisesti elämään, sillä sinulla on kuolematon sielu. Monella vainajalla olisi paljon kerrottavaa ja monelle: Älkää antako pettää itseänne! Saatana kiertää meitä kuin kiljuva jalopeura, etsien, kenet saisi niellä. Raamattu puhuu ikuisesta kärsimyksestä helvetin tulimeressä ja taivasten valtakunnasta, jota ei silmä ole nähnyt ja josta korva ei ole kuullut ja jossa uskovat saavat iloita ikuisesti tapetun Karitsamme, Jeesuksen seurassa. Aliarvioitko sinä Jeesuksen sovitustyön? Ei Jeesus turhaan ristillä riippunut.

Eivätkä uskovat saa ainoastaan taivasten valtakunnassa iloita Jeesuksen seurassa, vaan Raamattu lupaa myös, että vielä luodaan uudet taivaat ja uusi maa, ja Jeesus perustaa tuhannen vuoden rauhan valtakunnan maan päälle, jossa kaikki sairaudet ovat sidotut. Jeesus hallitsee Jerusalemista ja me kotiseuduillamme, kuka viittä, kuka kymmentä kaupunkia, sen mukaan kuinka olemme leiviskämme käyttäneet.

KÄÄNNÄ

Tottakai Tekin haluatte lehden, jossa on luettavaa.

JAANA tuntee ihmisiä Jaana kertoo heistä Teille kuin hyvälle ystävälle; mielenkiintoisesti ja aidosti. Siksi Jaanaa sanotaan elämänläheiseksi ja siksi sen seurassa tuntee viihtyvänsä. Joku voisi moittia sitä juoruamiseksi, mutta uutisia ja kuulumisiahan me kerromme toisillemme joka päivä.

JAANA on magazine Mielestämme nykyaikaisen naistenlehden pitää olla upea, värikäs ja jo käteen luettavan tuntuinen. Uskomme, että olette samaa mieltä. Siksi emme halua tinkiä tässäkään suhteessa, vaan tarjoamme Teille Jaanan juhlavana, magazine-tyyppisenä lehtenä.
Hinnan ei siitä huolimatta tarvitse olla niin kovin korkealuokkainen.

Postittakaa tämä kuponki tänään. Postimerkkiä ette tarvitse.

23 mk — eihän ole paljon lehdestä, jossa on luettavaa useammaksi kuin yhdeksi illaksi. Joka kuukausi.

Tilaan Jaanan vuodeksi 1971 hintaan 23:— ☐ Tilaan Jaanan ja Hymylehden yhteistilaushintaan vuodeksi 1971 40:— ☐

Tilausmaksun suoritan tammikuussa ☐ helmikuussa ☐

nimi

lähiosoite

postitoimipaikka

Tampereen postikonttorin lupa n:o 458/70

Hy 12/70

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä!

LEHTIMIEHET OY
Puutarhakatu 16
Tampere

VOITTAKAA MATKA MALLORCALLE!

Arvomme kaikkien tilaajien kesken 5 lentomatkaa Mallorcalle. Tulkaa mukaan iloisessa seurassa etelän aurinkoon. Matkat järjestää Suomen suurin seuramatkatoimisto Keihäsmatkat. (Vaihtoehtona saa matkan arvon rahana.) Arvonnan suorittaa komissario Emil Rosenberg 15. 1. 1971.

TRANSISTORIRADIO ILMAISEKSI!!!

Postittakaa kuponki heti, sillä 50 ensimmäistä tilaajaa saa pikapalkintona transistoriradion kaupanpäälliseksi. Kaikkien voittajien nimet julkaisemme 17. 1. 1971 Helsingin Sanomissa.

Kaikki kellomme ovat korkeinta, parasta mahdollista SWISS MADE -laatua, nykyaikaisesti muotoiltuja ja varustetut täysankkurikoneistolla. Kaikki ovat vesitiiviit ja iskunkestävät, INCABLOC'illa, antimagn. kestojousella. Ja katsokaa hintoja. Edulliset. Suurhankintojen ja häviävän pienten mainoskulujen takia. Teidän voitoksenne. Edullisemmin ette voi laatukelloa saada. 3 vuoden takuulla. Ja osamaksulla. Täydellä palautusoikeudella. Kaikki nämä edut takaavat Teille onnistuneen ostoksen.

Tunnuksemme onkin: TÄYSI TYYTYVÄISYYS — TAI RAHAT TAKAISIN!

3 VUODEN TAKUU

SWISS MADE

No. 16 BELINDA — naisten 17 kiv. kultadublékello AS-koneistolla. Pitkä sek.osoitin. Kestävä, aina muodikas käyttökello. Hinta mk 49:—. Käteismaksulla mk 44:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

No. 15 GRAND — miesten 17 kiv. päivyrikello, FHF-koneistolla. Kultadublékehys. Erittäin tyylikäs. Hinta mk 59:—. Käteismaksulla mk 53:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

No. 4, täysautomaattisena, itseviriävänä, 25 kiv. AS-koneistolla. Hinta mk 94:—. Käteismaksulla mk 86:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

No. 7 SULLY-SPECIAL 17 kiv. kestävä nuorisokello AS-koneistolla. Kromiteräskehys. Hinta mk 45:—. Käteismaksulla mk 40:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

No. 19 ROVENTA — miesten 17 kiv. päivyrikello FHF-koneistolla. Profectus-teräskehys, uutta muotoilua edustava, arvokas kello. Hinta mk 79:—. Käteismaksulla mk 71:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

No. 14, sama, mutta 25 kiv. täysautomaattisena, itseviriävänä. Hinta mk 94:—. Käteismaksulla mk 86:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

18 kar. kultaa

No. 10 FAZETTA — naisten 18 kar. kultakello safiirilasikkeella. 17 kiv. ETA-koneisto (Ei vesitiivis). Hinta mk 96:—. Käteismaksulla mk 86:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

No. 511 ROVENTA — sukeltajan kello päivyrillä. 17 kiv. FHF-koneisto, 6 ATM kestävä Profectus-teräskehys, vettä kestävä Tropicranneke ja aikarengas ajanottoa varten. Todella miehen kello. Hinta mk 72:—. Käteismaksulla mk 65:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

No. 512, MONARCH — sukeltajan 25 kiv. täysautomaatti ETA-koneistolla, 12 ATM. Hinta mk 108:—. Käteismaksulla mk 98:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

De-Na-Vi Unioninkatu 45 Helsinki
Postilokero 10361

Tilaan kellon no ..... ☐ käteisellä ☐ osamaksulla.
Kellolle saan 3 vuoden kirjallisen takuun.

Tämä kuponki osallistuu Mallorcan matkan arvontaan.

Nimi: .....synt.aika: .....

Osoite: .....kirjoilla: .....

POSTIA

(Lue kirja: MIKÄ HETKI YÖSTÄ ON?).

Mutta saatanan henkivallat sokaisevat meitä ennen uskoontuloamme, sokaisevat meitä näkemästä ja kokemasta sitä onnea, jonka Jeesus tahtoisi meille antaa, eikä tarvitse kavereilta kysellä, mitä saatana käyttää vietelläkseen meidät loitolle Jumalan lupauksista. Luuletko, että uskovana on elämäsi kahleissa olemista, kieltoja ja käskyjä loputtomiin? Jos kaikesta sydämestäsi haluat tulla Jeesuksen opetuslapseksi, huomaat, että sinussa muuttuu jotakin, Jeesus muuttaa sinut uudeksi luomukseksi, ei kuitenkaan pyhimykseksi, sillä syntiähän me uskovatkin teemme ajatuksissammekin, mutta tuodessamme rikkomuksemme Jeesuksen eteen, riittää Jeesuksen veri puhdistamaan meidät kaikesta vääryydestä, olivatpa tekomme vaikka veriruskeat. Huomaat, että vapaudut. Vapahtaja vapauttaa eikä kahlehdi, saatana kahlehtii. Miksi et kokeile Jeesusta, onhan kysymys elämästäsi!

Richard Wurmbrand kirjoittaa kirjassaan "KRISTUS RAUTAESIRIPUN TAKANA": "kommunismi on kristillisyyden pahin vihollinen". Hän on ollut kidutettuna 14 vuotta uskonsa tähden kotimaassaan. Haluan tämän uhallakin mainita.

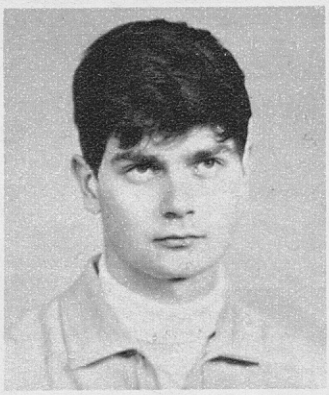

Erkki Lampimäki,
Vammala

Muuttokampanja — ojasta allikkoon?

Luin Hymylehden numerosta 11 artikkelinne "Suomalaisia työntekijöitä Ruotsista jouluksi kotiin". — Luin ja hämmästyin. Nyt asiaa pohdittuani ihmettelen edelleen, kuinka Hymylehti Lehtimiehet Oy:n työntekijät "ensimmäisestä viimeiseen" ovat ryhtyneet ko. kampanjaan, sillä ei ole olemassa mitään reaalisia mahdollisuuksia muuttoliikkeelle Ruotsista takaisin Suomeen. Ainakaan niin kauan kuin Suomessa vallitsee nykyinen tilanne, minimaaliset palkat ja Ruotsin vastaavaan verrattuna lähes olematon sosiaaliturva.

Ei tosiaankaan riitä pelkkä hyvä tahto tai myötätunto. Rahaa tarvitaan, nimenomaan Suomessa työskentelevän palkkatyöläisen tilipussiin, huomattavasti enemmän jotta hän voisi nostaa elintasoaan, joka nyt on usein toimeentulon rajamailla. 8 000 veroäyriä tuottavalla vuosituloilla "ei totisesti pidetä yllä elintasoa", niin kuin toimittaja Rauno Jaakkola toisaalla lehdessänne toteaa. Työläisen vuosiansio Suomessa jää monesti kuitenkin edellämainituille äyrilukemille.

Hankkeellanne on helposti se seuraus, että täällä Ruotsissa vaikeuksissaan kamppaileva ruotsinsuomalainen joutuu takaisin Suomeen muutettuaan jatkamaan samaa taistelua jokapäiväisestä leivästä. Yhteistyönne suurten teollisuus- ja liikelaitosten kanssa mahdollistaa niiden käyttää hyväksi "kansan karttuvaa kättä" hankkiessaan pystyvää työväkeä palvelukseensa.

Jotta keräyksenne tuotto koituisi todella hädässä ja ahdingossa elävien hyväksi, se pitäisi käyttää niin, että sen avulla voitaisiin antaa totuudenmukaista informaatiota Ruotsista ja sen oloista sekä Ruotsin kielen opetuksesta Ruotsiin muuttoa harkitseville, Suomessa puutteenalaista elämää viettäville henkilöille. Kielitaidottomuus kun on se tekijä, josta kokonaan tai osittain johtuvat ne erikoisongelmat ja hankaluudet, joita uusi ympäristö Suomesta saapuvalle siirtolaiselle aiheuttaa. Jos näin toimittaisiin, niin mieron tiellä kulkevien ei tarvitsisi vaihtaa maasta toiseen edestakaisin vain huomatakseen joutuneensa ojasta allikkoon.

Maastamuutto sinänsä on kielteinen ilmiö muuttajan itsensäkin kannalta. Synnyinmaastaan lähtevä menettää korvaamattomia arvoja, läheisen kosketuksen omaisiin, ystävä- ja tuttavapiiriin sekä tuttuun elinympäristöön. Lisäksi, kun kysymyksessä on suomalainen "maanpakolainen", hän kadottaa kontaktin jo lapsena opittuun ja omaksuttuun suomalaiseen elämänmuotoon savusaunoineen, tuhansine järvineen, humisevine honkineen, kylmien korpien raivaamisineen, peltojen paketoimisineen kasvavine voivuorineen,

työttömyyksineen, siirtotyömaineen, kansallis-osake-pankkeineen, laituriveroineen, hallitus- ja valtionkassakriiseineen ja kansantaloudellisine voittoineen ja tappioineen, jotka voitot eivät ole läheskään aina sama asia kuin työläisen voitto tai tappio.

Olen noudattanut toivomustanne ja saattanut osaltani sanan kiertämään. Maanmiesteni reaktiot ovat kuitenkin enemmän tai vähemmän negatiivisia. Jouluksi Suomeen käymään he kyllä melkein kaikki aikovat, mutta omalla kustannuksellaan.

Ruotsinsuomalainen,
Upplands Väsby

Kirjeenne on kaikin puolin erikoinen. Erityisesti siinä mielessä, että se on ensimmäinen kielteisesti hankkeeseemme suhtautuva. Niitä muita, kotiin haluavilta tulevia, kantaa posti meille kymmenittäin päivässä. Uskokaa tai älkää.

Ironinen kirjeenne, tarkoitamme lähinnä sen loppuosaa, ei pysty kumoamaan sitä tosiasiaa, ettei Ruotsissa asuvien tyytymättömien suomalaisten joukko olisi suuri. Vaikka emme sävyttäisikään sanontaa "suomalainen elämänmuoto" poliittisesti niin kuin teidän tarkoituksenne ilmeisesti on ollut, on sanottava, että siitä luopuminen on raskas asia. Laituriveroja ja pankkeja tuskin kenenkään jää ikävä, mutta jotakin muuta kyllä, nimittäin sitä tuttua elinympäristöä, joka on vierasta kieltä (anteeksi, toista kotimaista) taitamattomalle uudelle siirtolaiselle ja hänen lapsilleen läheisin.

Tässä tultiin taas uuteen asiaan, kielivaikeuksiin, jotka puolestaan johtavat niihin mainitsemiinne erikoisongelmiin. Teillä ehkä menee hyvin, emme tahdo sitä kieltää, mutta miten on monen muun laita? Mitä ajattelevat ne, jotka ovat kielitaidottomuutensa vuoksi pakotetut elämään umpiossa eivätkä menestykään odottamallaan tavalla.

Mainitsitte kirjeessänne, että keräyksen tuotto olisi käytettävä totuudenmukaisen informaation esittämiseen Ruotsista. Tähän voimme vastata, että Ruotsia koskevan informaation esittäminen ei ole meidän tehtävämme, ei myöskään Ruotsin ja sinne siirtyneiden mustaaminen. Me vain haluamme auttaa, tarjota **omasta mielestään** Ruotsissa epäonnistuneille suomalaisille mahdollisuuden uuteen alkuun täällä kotona. Ja kuten sanottu, tällaisiksi itsensä tuntevia on jo sataker-taisesti enemmän kuin arvostelijoita, jollaiseksi olette Te ainoana ilmoittautunut tällä kirjeellänne. Kiitos joka tapauksessa.

Toimitus

Miksi pojat ovat niin epäsiistejä?

Minulla on tapana silloin tällöin poiketa tanssiravintolaan iltaa istumaan tai oikeastaan tanssimaan. Odotukset hauskasta illasta kuihtuvat kuitenkin valitettavan usein siihen, että näkee tanssikavaljeerinsa rasvaiset kasvot ja keltaiset hampaat muutaman sentin päässä edessään. Ja jos tällainen kaveri on edestä sietämättömän näköinen, ei hänen hilseisessä ja hiuksia täynnä olevassa takinselkämyksessäkään ole mitään ihastelemista.

Hien-, hengityksen ym. hajusta lienee turha enää valittaakaan. Parannusta ei kannata odottaa. Joskus kun näkee oikein kiiltokuvapojan, jonka kanssa haluaisi jatkaa pitempäänkin, romahtaa pilvilinna viimeistään siinä vaiheessa kun sulhaskandidaatti saatolle päästyään riisuu kengät jaloistaan.

Tuohtunut tyttö,
Tampere

Maikka ottaa mua pannuun

Mua ottaa pannuun semmoset kun on niinku toi meidän maikkakin. Ne pitää nutturaa niin kireellä, ettei silmiä tahdo saada kiinni, ja sitten ne niillä suurilla silmillään vahtaa kaikkea eikä o näkevinään missään mitään muuta ku syntiä.

Mä oonkin ajatellu että jos mä salaa napsauttaisin sen nutturan saksilla poikki niin siitä alkais maailma näyttään paljon paremmalta ja meki saatas joskus olla vähän rauhassa ja vetää hermosavut.

Timo,
Helsinki

Hymyn loppu on oleva kauhea

Olen ollut kuusitoista vuotta uskossa enkä tänä aikana ole tehnyt yhtään syntiä. Senpä vuoksi sanon teille Hymyn toimittajat, tehkää parannus tai muuten on teidän ja lehtenne loppu oleva kauhea.

Kristitty 16
vuoden takaa,
Lempäälä

Sitä ne muutkin sanoo.

Toimitus

JOULUKUUSSA KIRJAT VIELÄ EDULLISESTI postitse C-myynnistä

Tilatkaa nyt hyviä kirjoja edullisin sarja-eduin. Osamaksulla ilman korkoa, osamaksulisää ja postikuluja. Saatte kirjasarjat postitse kerralla kotiinne. Tämä erikoistarjouksemme on voimassa vain tämän vuoden loppuun. Sen jälkeen hinnat nousevat. Pitäkää kiirettä! Joulukuun 15 päivään mennessä tehdyt tilaukset toimitetaan vielä jouluksi.

1. "KULTAREUNAISET KLASSIKOT **15 mk/kk**

10-osainen Libri-lukuromaanisarja innostutti arvostelijan ilmaukseen "kultareunaiset klassikot": Charlotte Bronte, **Shirley 1—2,** Charles Dickens, **Suuria odotuksia 1—2,** Daniel Defoe, **Roxana,** J. P. Jacobsen, **Rouva Marie Frubbe,** Juan Valera, **Pepita Jimenez,** H. C. Andersen, **Kaksi paronitarta,** Victor Hugo, **Yhdeksänkymmentäkolme 1—2. Alennus 20 mk:** erillisosien hinta 19 mk ja koko sarja vain 170 mk. Sidottu syvänsiniseen muovinahkaan. Osamaksulla: alkum. 20,—, kuukausim. 15,—

2. ROMANTTINEN POLVA-SARJA **10 mk/kk**

Jo miljoonaan kirjaan ehtineen **Anni Polvan** vauhdikkaimmista rakkausromaaneista luotu kaunis sarja: **Sinä olet minun, Rakkaus rasittaa, En rakastu kiusallakaan, Otan sinut vaikka väkisin, Sinäkö se olitkin, Et edes huomaa minua, Vihaan hameväkeä, Kumman teistä otan** ja **Etsin miestä itselleni.** Jokainen kirja sidottuna kultasomisteiseen punaiseen muovinahkaan 12,50 kpl. **Koko sarja vain 100,—, jolloin 1 kirjoista ilmaiseksi.** Osamaksulla: alku- ja kuukausim. vain 10,—.

3. SUURI OMPELU- JA KÄSITYÖKIRJA **13 mk/kk**

10 käsityöalan opasta yhdessä: **Puku- ja liinavaateompelu** (125 sivua), **Neule, Virkkaus, Nypläys, Kirjonta, Suomalainen kansanom. kirjonta, Verkkopitsi, Kankaankudonta, Solmeilu, Kankaanpainanta.** Lisäksi laaja tahranpoistotaulukko. **Ilmaiseksi 10 pukineen kaavat.** Yhteensä 475 suurta sivua, yli 1000 opastavaa väri- ja mustavalkoista kuvaa sekä piirrosta. Sidottu kestävään, kauniiseen muovinahkaan. Kirja on tyylikkäässä kotelossa. **Hinta vain 65,70. Osamaksulla:** alkum. 13,70 ja kuukausim. 13,—.

4. OTAVAN SUURI KEITTOKIRJA **10 mk/kk**

Tässä on kirja, josta asiantuntijat sanovat, että se miltei **vastaa kokonaista kotitalouskoulun kurssia.** Se on enemmän kuin keittokirja: se kertoo kaiken ruokatalouteen liittyvän aina ruoka-aineiden ostosta ruoan tarjollepanoon asti. Ruokaohjeita on lähes lukematon määrä, 881 suurta sivua, 37 osastoa, 900 työkuvaa ja 72 sivua monivärisiä liitekuvia. Sidottu pesunkestäviin muovikansiin vain 58 mk. **Osamaksulla:** alkum. 18,— ja kk-maksu vain 10,—.

5. UNOHTUMATON VERNE-SARJA **10 mk/kk**

10 osaa Jules Vernen kuolemattomia teoksia: **Haaksirikkoiset ilmapurjehtijat, Saareen heitetty, Kaksi vuotta saarella, Saaren salaisuus, Robinsonkoulu, Majakka maailman laidalla, Begumin miljoonat, Merten alitse, Kapteeni Nemo** ja **Nautilus. Yhteensä: 1 890 sivua, "Verneä lukee ilokseen, opikseen, nautinnokseen, kehittyäkseen."** (Kauko Kare). Osahinta 12,50 mutta **sarjaetuna saatte 2 kirjoista ilmaiseksi, sillä sarja maksaa vain 100,—.** Osamaksulla 10,— mk/kk.

Tilaan rastilla merkitsemäni kirjat, jotka saan haltuuni postivapaasti ja ilman korkoa. Maksun suoritan: ☐ postiennakolla kirjat saatuani ☐ osamaksuehdoin.

☐ 1. KULTAREUNAISET KLASSIKOT ..... 170,—
☐ 2. POLVA-SARJA 1—9 ..... 100,—
☐ 3. SUURI OMPELU- JA KÄSITYÖKIRJA 65,70
☐ 4. OTAVAN SUURI KEITTOKIRJA ..... 58,—
☐ 5. UNOHTUMATON VERNE-SARJA ..... 100,—

Nimi painokirj. _____

Osoite _____

Ammatti _____

Omakätinen allekirjoitus

C-MYYNTI OY, Tampere, Box 1503, puh. 33 506

Hy 12

— ULKOMAILLE AINOASTAAN KÄTEISELLÄ —

Matti&Maija

Lahjaksi kattila johon ruoka ei tartu

Se on iloinen asia. Kattila, johon ruoka ei tartu, koska se on käsitelty kulutusta kestävällä TEFLON pinnoitteella. Kattila, jonka puhdistaa vaivattomasti. Kattila, jossa on helppo tehdä hyvää. ALUn Matti & Maija. Sen ulkopinta on iskunkestävää emalia. Kaunis Matti & Maija. Se on tehty alumiinista. Taloudellinen Matti & Maija. Lahjaksi hänelle, josta pidätte.

Matti & Maija on kodin nykyaikaa. Sarjaan kuuluu uunivuoka, kasari, paistinpannu, kahvipannu ja -kannu, vohvelirauta. Kaikki TEFLON pinnoitettuja ja emaloituja. Matti & Maija on myös piparikko, leipälaatikko, keittiövaaka, termoskannu, pöytä- ja vihannesmylly, viipaleleikkuri. Viisi iloista väriä. Moderniin kotiin.

Oy ALU Ab
ALU
JÄRVENPÄÄ FINLAND

Tehokkaan raikas *Old Spice* miehelle lahjaksi.

Old Spice'n kolme tuoksua:
Original, Lime ja Burley,
joko yksittäispakkauksina tai
edustavina lahjapakkauksina.

Kuvan lahjapakkaus:
Old Spice partavesi
ja deodorantti. Ovh. 11,80

SHULTON
NEW YORK · LONDON · PARIS

Kun nieleminen tekee kipeää...

Kurkku on kuin riivinrauta.
Pitäisi saada jotain, joka auttaa,
joka lievittää. Jotain, joka poistaa taudin
aiheuttaneet bakteerit. Ja mieluimmin
jotain sellaista, joka ei maistu lääkkeelle.
Mutta mitä?
Kokeilkaa punaisia kurkkutabletteja.
Ne rauhoittavat ja desinfioivat.
Apteekeista 24 kappaleen
solupakkauksissa.

Floxil

punaiset kurkkutabletit punaiselle kurkulle

KUUKAUDEN LÖYTÖ

Tosiedullinen KUNTOPYÖRÄ

kaikille niille, joilla ei jatkuvasti ole mahdollisuutta reippailla tai kävellä ulkona. Kuntopyörä on mainio keino voittaa haluttomuus ja väsymys. Samalla hoikistutte ja lihaksenne kiinteytyvät. Pyöräily on todettu erittäin terveelliseksi kunnon kohentajaksi — nyt Teillä on mahdollisuus pyöräillä myös kotona. Kuntopyörä on kehitetty niille, jotka joutuvat liiaksi istumaan tai liiaksi seisomaan työssään, samoin perheenemännille ja opiskelijoille, joilla ei riitä aikaa tarpeelliseen liikuntaan. **Kuntopyörä** nyt huippuedullisesti — vain mk **119,—**

KASETTINAUHURI

Huippuhieno, viimeisintä mallia oleva kasettinauhuri on mahdollista saada nyt todella edullisesti. Omaa tuontia, ei kustannuksia lisääviä välikäsiä. Helppokäyttöinen, korkealuokkainen nauhuri mahdollistaa uuden tavan kuunnella musiikkia missä tahansa, milloin vain. Soittoaika 90 min. Jos tilaus saapuu kymmenessä päivässä, saatte **kaupanpäälliseksi** 1 kpl kasetteja. Sekunnissa vaihdatte kasetin ja mikrofoni kädessä voitte pysäyttää ja käynnistää laitteen kaukosäätimellä vaikka toisesta huoneesta. Kasettinauhuri on todellinen löytö liikemiesten ja opiskelijoiden muistikirjana. Korkean laadun takeena laitteella on 6 kk:n TAKUU. Yksityiskohtainen käyttöohje seuraa mukana.

Teidän hintanne mk **129,—**

Lisäkasetteja voitte tilata mk 9,—/kpl.

KARATE

tositehokas karatekurssi vain mk 12,—

Tilaamalla ilmaisen, **nelivärisen** löytöluettelon voitte osallistua jännittävään kilpailuun, jonka päävoitto on **väritelevisio.** Toimitamme luettelon Teille maksutta.

Leikatkaa irti ja lähettäkää jo tänään.

Vauhdikkaan vapaa-ajan postimyyntitalo FINNROUTE postilokero 20-123, H:ki 20.

Tilaan seuraavat artikkelit merkitsemällä kappalemäärän asianomaiseen ruutuun. Palautusoikeus 14 päivää.

KUNTOPYÖRÄ	1	kpl
KASETTINAUHURI	1	kpl
KASETTEJA	1	kpl
KARATE-kurssi	1	kpl
LÖYTÖLUETTELO	1	kpl
	192	

Nimi .....

Osoite .....

kysy mitä haluat - hymylehti vastaa

Koonnut: TIMO SUOSTE

Tähän osastoon tarkoitetut kysymykset lähetetään osoitteella: Hymylehti, Puutarhakatu 16, Tampere. Kuoreen tunnus 'Kysy mitä haluat'. Kysymykset voidaan julkaista nimimerkein varustettuina, mutta kirjoittajan on ilmoitettava oikea nimensä ja osoitteensa, jotka jäävät vain toimituksen tietoon.

KYSYMYS: Onko Suomessa lääkäreitä, jotka pystyvät poistamaan arvet kasvoista? Jos on, niin mistä saan tietoja hinnoista?

Sielullisesti kärsinyt

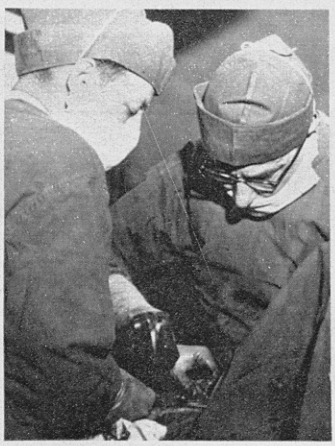

VASTAUS: Oman paikkakuntanne lääkäri voi varmasti ohjata teidät lähimmän plastiikkakirurgin luo. Tietoja voitte kysyä myös Suomen Punaisen Ristin Plastiikkasairaalasta, Otavantie 10, Helsinki. Leikkauksen hinta riippuu suuressa määrin arven tai arpien koosta ja laadusta. Jos kysytte asiaa kirjeitse, selostakaa tarkoin vammojen laatu. Yleensä plastiikkakirurgin palvelukset ovat halvempia kuin monet kuvittelevat.

KYSYMYS: Pyytäisin selvänäkijä Aino Kassisen osoitteen.

Epätietoinen Oulusta

VASTAUS: Aino Kassisen osoite on Uudenmaankatu 29 B, Helsinki. Hän saattaa vastata kirjeisiin, mutta ottaa tiettävästi pienen korvauksen vaivoistaan.

KYSYMYS: Paljonko suunnilleen maksaa aito, kamelinkarvasta käsinkudottu matto, jonka mitat ovat 2,5 m x 1,83 m? Onko petetty?

VASTAUS: Asiantuntijoiden arvion mukaan mainitun kokoinen matto maksaa noin 400 markkaa, ellei kyseessä ole mikään harvinaisuus.

KYSYMYS: Montako palloa pystyy jonglööri pitämään liikkeessä samanaikaisesti?

Hikinen homma

VASTAUS: Ennätys lienee 10 palloa, ja tiettävästi vain yksi jonglööri on pystynyt tähän taidonnäytteeseen. Mestarijonglöörin nimi oli Enrico Rastelli, joka syntyi Venäjällä 1896 ja kuoli Italiassa 1931. Hän oli todennäköisesti myös ainoa jonglööri, joka kykeni vastaavaan suoritukseen kahdeksalla lautasella.

KYSYMYS: Missä on maailman suurin eläintarha ja kuinka monta eläinlajia siellä on?

Eläinten ystävä

VASTAUS: Berliinin Zoo omistaa suurimman eläinkokoelman, ellei oteta lukuun yhdistettyä eläinsuojelualuetta -ja eläintarhaa Etoshassa Lounais-Afrikassa, missä on suunnilleen 150 000 eläinyksilöä. Aivan tuoreita tietoja Berliinin Zoon suhteen ei ole saatavissa, mutta vuoden 1966 alussa eläintarhassa oli kaikkiaan 13 568 eläintä, jotka jakaantuivat 2 229 eri lajiin.

KYSYMYS: "Älkää ampuko pianistia" on melko tavallinen sanonta, jota käytetään, kun jotakuta on arvosteltu ankarasti ja epäoikeudenmukaisesti. Mistä tämä sanonta mahtaa olla peräisin?

Olavi M.

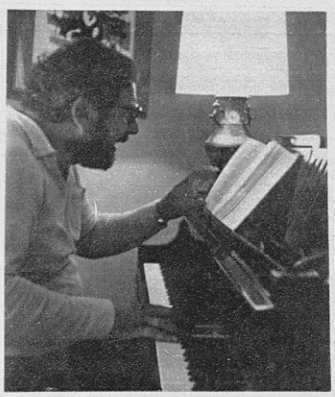

VASTAUS: Englantilainen kirjailija Oscar Wilde (1854—1900) käytti tätä sanontaa selonteossa, jonka hän esitti palattuaan vuonna 1882 luentomatkalta Yhdysvalloista. Hän väitti lukeneensa jossakin Villin Lännen tanssikapakassa pianon päällä kehotuksen: "Älkää ampuko pianistia! Hän tekee parhaansa." Wilden oma kommentti lauseeseen oli: "Kuolleisuus pianistien keskuudessa siinä paikassa oli hirvittävä."

KYSYMYS: Koska transistoriradio keksittiin?

Ei enää putkia

VASTAUS: Keksintöä edelsivät parinkymmenen vuoden tutkimukset useissa eri maissa. Tavallisesti keksimisajankohdaksi ilmoitetaan kuitenkin vuosi 1948. Silloin valmistuneen konstruktion takana olivat amerikkalaiset tiedemiehet Schockley, Bardeen ja Brattain, jotka sittemmin vuonna 1956 saivat vastaanottaa Nobelin palkinnon fysiikassa.

Transistorin varsinainen läpimurtovuosi oli 1953, jolloin se-

kä amerikkalaiset että eurooppalaiset valmistajat toivat koneitaan yleisille markkinoille.

KYSYMYS: Montako kaloria on kahvissa, jos ei käytä lainkaan sokeria eikä kermaa?

Laihdutuskuurilla

VASTAUS: Voitte olla aivan rauhallinen — ei yhtään.

KYSYMYS: Kuinka monessa maassa on vielä voimassa vasemmanpuoleinen liikenne?

Vedonlyönti

VASTAUS: Maat ja paikkakunnat, joissa ajetaan vielä 'vasenkätisesti', ovat:

Aden, Australia, Bahreich, Bahama-saaret, Burma, Ceylon, Kypros, Englanti ja Pohjois-Irlanti, Alderney, Guernsey, Jersey-saari, Man-saari, Malta, Ghana, Hongkong, Intia, Irlannin tasavalta, Japani, Jamaica, Uusi Seelanti, Pakistan, Indonesia, Singapore, Brittiläinen Somalimaa, Thaimaa, Nigeria ja Etelä-Afrikan tasavalta.

KYSYMYS: Kuinka pitkän ajan englantilainen Chichester tarvitsi maailmanympäripurjehdukseensa? Tekikö hän sen ensimmäisenä ihmisenä maailmassa?

Purjehtija

VASTAUS: Sir Francis Chichester purjehti maailman ympäri Gipsy Moth IV:llaan tasan yhdeksässä kuukaudessa. Hän lähti Plymouthista 28. 8. 1966 ja palasi vaiherikkaalta matkaltaan 28. 5. 1967. Tammikuun 27. pnä samana vuonna kuningatar Elisabeth oli aateloinut hänet, ja kotiinpaluun jälkeen, heinäkuun seitsemäntenä, hänet lyötiin ritariksi saavutuksensa johdosta.

Sir Francis ei kuitenkaan ollut ensimmäinen ihminen, joka yksinään on purjehtinut maailman ympäri. Peräti 12 miestä oli ehtinyt tehdä saman tempun ennen häntä.

KYSYMYS: Kuinka vanha pitää esimerkiksi posliinivaasin olla, ennen kuin sitä voi sanoa antiikkiseksi?

Vanha riita

VASTAUS: Antiikkitavaroiden kaupassa pidetään yleisenä sääntönä, että huonekalujen samoin kuin taide- ja käsityöesineiden on oltava yli 100 vuoden ikäisiä, ennen kuin niitä pidetään antiikkina.

KYSYMYS: Onko sienissä mitään ravintoarvoa?

Epäilen

VASTAUS: Kyllä vain. Ravintorikkaimpiin kuuluvassa herkkusienessä esimerkiksi on 3,6 prosenttia valkuaisaineita, 3 prosenttia hiilihydraatteja, 0,2 prosenttia rasvaa ja 0,8 prosenttia suoloja. Suurin osa sienistä on kuitenkin vettä.

KYSYMYS: Kuka on ensimmäisenä hypännyt laskuvarjolla lentokoneesta? Milloin ja missä se tapahtui?

Laskuvarjojääkäri

VASTAUS: Amerikkalainen kapteeni Albert Berry suoritti historian ensimmäisenä ihmisenä laskuvarjohypyn lentokoneesta. Tämä tapahtui 1. 3. 1912 St. Louis'n yllä USA:ssa. Häntä ennen olivat uskalikot ehtineet hyppiä ainoastaan näkötorneista tai ilmapalloista. □

Vallankumouksellinen amerikkalainen laihdutustabletti, jolla on saavutettu sensaatiomaisia tuloksia — nyt Suomessa!

Laihdu nopeasti

-ilman paastoa tai dieettiä

Ei keksejä • Ei hierontaa • Ei hypnoosia • Ei fyysisiä ponnistuksia

Kuulutteko Te niihin satoihintuhansiin, jotka haluaisivat ja joiden pitäisi laihtua, mutta eivät pysty siihen, koska laihdutuskuurin aikana he eivät kykene tappamaan jatkuvaa näläntunnetta? Nyt voitte huoleti unohtaa laihdutushieronnat, hikoilukuurit ym. fyysisesti epämiellyttävät laihdutusmenetelmät. Tämä uusi sensaatiomainen menetelmä poistaa ylimääräiset kilonne helpolla, turvallisella ja tehokkaalla tavalla — ja mikä miellyttävintä: Teillä ei ole hetkeäkään näläntunnetta!

Lääketiede on kaiken takana

Lääkärit ja ravintoekspertit ovat yksimielisiä siitä, että ainoa tapa päästä eroon ylimääräisestä rasvakerroksesta on syödä vähemmän. Tämä tuntuukin aivan luonnolliselta. Ryhmä lääkäreitä New Yorkissa päätyi pitkien tutkimusten jälkeen tulokseen, että lihavilla ihmisillä on yleensä parempi ruokahalu ja siksi heidän on vaikeata noudattaa dieettiä. Edellä mainittu lääkäriryhmä suoritti tämän perusteella useita vuosia kestäneitä tieteellisiä kokeiluja löytääkseen tuotteen, joka voisi poistaa näläntunteen terveellä tavalla. Tuloksena oli WAFEX — tällä hetkellä ylivoimaisesti paras apunne taistelussa turhia kiloja vastaan.

Kliiniset testit osoittivat WAFEX-tablettien ainutlaatuisen tehon

Amerikkalaiset lääkärit testasivat ryhmän, johon kuului 50 ylipainoista naista ja miestä. Heitä pyydettiin imeskelemään hyvänmakuista WAFEX-tablettia aina puoli tuntia ennen jokaista ateriaa. Tulos oli kerrassaan hämmästyttävä: Kahden ensimmäisen viikon aikana oli painonpudotus erityisen suuri — eikä kukaan sanonut tunteneensa nälkää missään vaiheessa tutkimuksen aikana!

WAFEX ehkäisee nälän

WAFEX-tabletin salaisuus on, että se ehkäisee näläntunteen. Tieteellisten tutkimusten mukaan se antaa saman täydenolon tunteen kuin 4 munaa tai 5 palaa ranskanleipää, mutta sisältää vain 5 kaloria.

Ainoa patentin saanut laihdutusmenetelmä

USA:ssa on erittäin vaikeata saada patenttia laihdutusmenetelmälle. WAFEX-tabletille se on myönnetty. Se on samalla ainoa meidän markkinoillamme oleva patentoitu laihdutusmenetelmä. Tämä on myös Teille varma takuu epäluotettavia jäljitelmiä ajatellen.

Takuu

Jos ette 30 päivän kuluttua ole saavuttanut luvattuja tuloksia, palauttakaa tyhjä pullo meille. Saatte rahanne takaisin.

SÄÄSTÄ RAHAA -TILAA NYT!

Norjalaiset kuluttajat todistavat WAFEX:in erinomaista tehoa

Monet kiitokset WAFEX-tableteista! Käytin niitä 2 kuukautta ja painoni putosi peräti 6 kiloa. Aloittaessani WAFEX-kuurin painoin 65 kiloa — nyt painan 59 kiloa. Tunnen oloni paljon kevyemmäksi ja olen paremmalla tuulella. WAFEX on pitänyt lupauksensa. En tuntenut lainkaan nälkää kuurin aikana. Suosittelen lämpimästi WAFEX-tabletteja jokaiselle, joka haluaa päästä ylimääräisistä kiloistaan. Vielä kerran monet kiitokset!

Sigdis Sørensen, Agnes, 3290 Stavern.

Haluan lähettää terveiseni ja kiitokseni hienon laihdutusaineen WAFEX'in johdosta. Käytettyäni sitä 9 viikkoa putosi painoni kaikkiaan 7 kiloa. WAFEX-menetelmä on erittäin miellyttävä tapa saada hoikka vartalo. Suosittelen sitä mitä lämpimimmin kaikille, jotka haluavat päästä eroon ylimääräisistä kiloistaan. WAFEX-tablettien ansiosta laihtuminen ei enää ole mikään ongelma.

Else Kortvedt, Elkenga, 3400 Lierbyen.

Erikoistarjous tämän lehden lukijoille

WAFEX-tableteista on tullut suosittuja useissa maissa. Siksi viime aikoina on ollut suorastaan vaikeata tyydyttää kysyntää. Meillä on ollut toimitusvaikeuksia. Mutta juuri nyt meillä on niitä varastossa, joten Teidän kannattaa tilata heti. Pullon hinta kuukauden kuurista on 16:90 mk.

Erikoistarjous tämän lehden lukijoille:
kaksi pulloa hintaan **29:50 mk.** Käyttäkää hyväksenne! Tämä tarjous on voimassa vain 14 päivää.

RIITTÄÄ KUUKAUDEN KÄYTTÖÖN
VAIN **16:90**/PULLO
+postikulut

SAADAAN VAIN POSTITSE.

WAFEX SUOMI Löge Company, Postilokero 18 133, Helsinki 18 / Postisiirto no 636 06-3

Haluan kokeilla WAFEX-tabletteja ja tilaan postiennakolla

Hy 12/70

□ pullon à 16:90
□ 2 pulloa 29:50 Nimi: .....

Osoite: .....

Posti-toimipaikka: .....

Jos en 30 päivän kuluttua ole saavuttanut luvattuja tuloksia, vaikka olen noudattanut ohjeita, on minulla oikeus palauttaa tyhjä pullo ja saada rahani takaisin.

Muuttamatta paras. Opel Kadett.Auto.

Opel Kadett on niin hyvä auto, ettei ole mitään syytä muuttaa sitä. Siksi Opel Kadett-mallien valmistus jatkuu vahvana. Teemme niihin vain pieniä parannuksia — tekniikan kehitys tekee sen mahdolliseksi. Katsokaapa vain Kadett'in kaikkia ominaisuuksia, katsokaa kokonaisuutta Verratkaa sitten muihin. Huomaatte, että monien samanhintaisten ja kalliimpienkin joukossa uusi Opel Kadett on oikea Auto.

Muuttamatta paras: 3 moottorivaihtoehtoa — 54, 59 ja 102 hv SAE. Nykyaikaisia Opel-moottoreita. Luotettavia ja kestävyydestään tunnettuja. Mukavat matkanopeudet. Hyvä kiihtyvyys — turvalliset ohitukset. Kolme korimallia — "tavallinen" Kadett, Kadett Coupé ja Kadett Caravan.

Muuttamatta paras: Opelin turvallisuustekijät. Moottori edessä. Luja kokoterästurvakori, jonka etu- ja takapäät rakenteeltaan iskuja vaimentavat. Kokoonpainuva ohjauspylväs ja kojelauta. Turvallisuussisustus. 2-piirijarrut, 59 hv:sta alkaen vakiovarusteena jarrutehostin ja levyjarrut edessä.

Muuttamatta paras: Suuret valoisat sisätilat. Mukavuutta ja tilaa koko perheelle pitkilläkin matkoilla. Sisustus käytännöllisen tyylikäs ja viimeistelty. Monipuolinen lisävarustevalikoima. Voitte rakennella oman Kadettinne aivan henkilökohtaisen makunne mukaiseksi.

Muuttamatta paras: Taloudellisuus. Opel Kadett on yksityiskohtia myöten saksalaista laatutyötä. Edullinen hankintahinta, pienet polttoainekustannukset, huokeat varaosat. Järkevä ja kohtuuhintainen Euroservice 365 -huolto kaikkialla Euroopassa. Voitte saada Kadettiinne peräti 5 vuoden ruosteenestotakuun. Erittäin hyvä jälleenmyyntiarvo.

Muuttamatta paras: Suuri tavaratila takana, 560 litraa! Sinne mahtuvat koko perheen isot ja pienet ja keskisuuret matkalaukut ja varusteet. Niiden paikka on todella tavaratilassa eikä auton katolla vauhtia jarruttamassa.

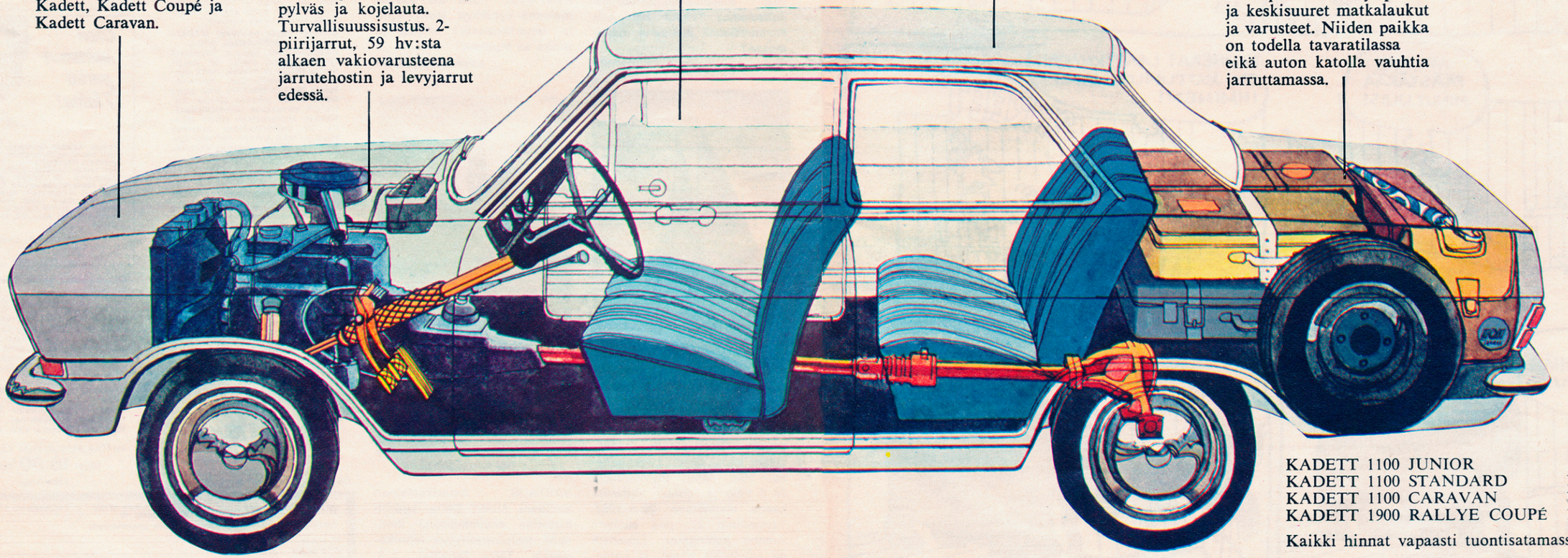

KADETT 1100 JUNIOR	9.935,—
KADETT 1100 STANDARD	10.780,—
KADETT 1100 CARAVAN	11.950,—
KADETT 1900 RALLYE COUPÉ	18.702,—

Kaikki hinnat vapaasti tuontisatamassa katsastusvarustein.

Opel on luokkaa ylempänä

OPEL GM

RUNTELI

© JYKÄ RIKE

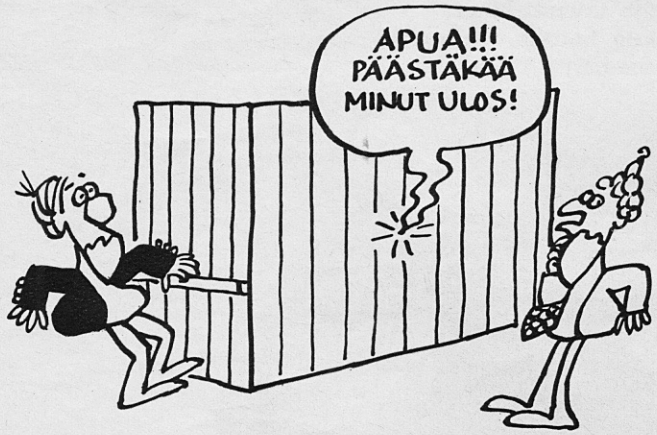

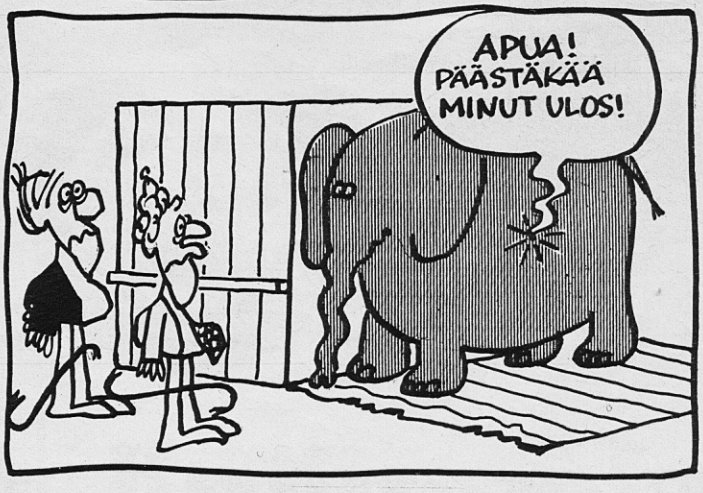

Jammu:

RIKOS-LUON-TOISTA

Terve taas kotoväki.

Täällä kaupunkissa tämä elämä mennee ihanhäntä mahlottomaks. Eritoten tämä rikollissuus. Eihän tässä pirulauta meikämies ole ennää turvassa missään. Ei kotona eikä kalulla. Sama on meininki kumpasessakin. Tappelu tullee ja rahat vielään.

Tässä yhtenäkin ehtoona kolme nuorta miestä hakkas neljännen keskellä katua henkitorreisiinsa. Eikä perskeles kukkaan menny appuun. Itte näjin vierestä.

Joo, täytyyhäntä sannoo, jotta hulikanisakkia ovatten nämä nykyaijjaan nuoret. Kyllähän mekin nöösipoikina siellä maaseululla tapeltiin, ei siinä mittään. Minäkin sitä naapurin Arttua joskussa tärräytin. Mutta eihän hänessä sentän henkenmeno koskaan ollu likelläkkään. Senaikuisilla vehkeillä. Semmottella hirvikivväärin sohlolla.

Mutta näillä nykyaijjaan kaupunkin poijjiilla on kaikenmaaliman metkut. Naisillenkin tekkeevätten väkivaltaa. Sitä minen ymmärrä. Ei minun ainakan ennenvanhaan tarvinnu väkisten likan kammariin tunkee. Muutonkin pääsin. Sanon vaan, jotta laskekko. Vai velänkömä seipäällä klasit sissään.

Eikä tämä kaupunkissa asuminen minua vielläkän ole rikollisillen polluillen vieny, älkäätten luulkokkan. Paitti olehan minä joskus tehtaalta tuonu sallaa jottain pienempää tavaraa. Sen verta, mitä ny polkupyörän perrään soppii. Niihän ne muukkin tekkee. Mutta eihän pyörällä paljo saa tulleen. Viimmeksin puhkes kummit.

No, kerran sentän ostin asemalta pimmeestä kaupasta kolmella kympillä pullon. Mutta eihän sekkään mikkään rikos ollu. Kohtahan minä sen maiston. Eihän semmotten aineen ostaminen minun tietääkseni laitonta ole. Velen.

Niettä sitähän minun vaan piti sanomani, jotta vaikkahäntä lujettenkin lehlistä, jotta rikollissuus lissääntyy, nin älkäätten minua eppäilkö. Minähäntä tykkään, jotta kyllä yks kanksteri suvussa piisaa. Meinaten appiukko.

TERVEISIN YRJÖ

TYHJENNÄMME KIRJAVARASTOMME!
NYT HELPPOON HINTAAN!

Tämä on todella raju alennusmyynti. Juuri Teitä varten. — Merkitkää rasti tilaamienne kirjojen kohdalle. Leikatkaa irti ja postittakaa meille.

Leikataan irti

KUSTANNUS-VAIHE KY
Postilokero 1566
TAMPERE

Nämä kirjat 1:—/kpl

- ☐ **FILIP LATINOVICZIN PALUU,** Miroslav Krleza, runoteos. 1:—
- ☐ **FELIX NAVITAN ETU- JA TAKARAIVO,** Juhani Peltonen, runoteos. 1:—
- ☐ **VASTALAUSE -66,** pamfletti. 1:—
- ☐ **RUUSURUOSKA,** Alpo Jaakola, runoteos. 1:—

Nämä kirjat 2:—/kpl

- ☐ **INSULIINI,** Charles Wasserman, tiedeteos. 2:—
- ☐ **TEE TÄMÄ ALUMIINISTA,** B. Sjögren, askartelu- ja harrastuskirja. 2:—

Tämä kirja 3:—

- ☐ **MARXILAISUUS JA TIEDE,** Pentti Lindfors. 3:—

Nämä kirjat 4:—/kpl

- ☐ **TIE TAIVAALLE,** Eero Juurikkala. 4:—
- ☐ **AUTOURHEILUN OPAS,** Mauri Salo. 4:—
- ☐ **SUOMALAISAJAJAT MONTE CARLON RALLISSA,** Lasse Laakso. 4:—
- ☐ **VAIMO JONKA MINULLE ANNOIT,** Veikko Ennala, hinta ennen 10:— — hinta NYT 4:—
- ☐ **KAIKKI MINUN RAKKAUTENI,** Annikki Ant-Wuorinen, hinta ennen 9:— — hinta NYT 4:—
- ☐ **USKOTON MIES,** Stig Holm, hinta ennen 7:— — hinta NYT 4:—
- ☐ **KUOPPA,** A. I. Kuprin, romaani. 4:—
- ☐ **ISOÄITI,** Bozena Nemcova, romaani. 4:—
- ☐ **KIRJAVA LINTU,** Jerzy Kosinski, romaani, palkittu Ranskassa 1966. 4:—

Nämä kirjat 5:—/kpl

- ☐ **LAPIN RETKEILYOPAS,** Raimo O. Kojo, hinta ennen 27:— — hinta NYT 5:—
- ☐ **AUTOMATKAILUN OPAS,** Raimo O. Kojo, hinta ennen 24:— — hinta NYT 5:—
- ☐ **MIES JA AUTO,** Jussi Juurikkala, hinta ennen 13,50 — hinta NYT 5:—

- ☐ **VANHOJA AUTOJA**
  Kangaskantinen. Sivuja 168. Tämä kirja **10:—/kpl**
  Taitavia väripiirroksia. Seikkaperäinen teos autojen historiasta. **Todellinen lahjakirja.**

HUOM! Mikäli kirjatilauksenne ylittää summaltaan 20:— saatte ylimääräisenä yhden lahjakirjan ILMAISEKSI.

TÄRKEÄTÄ: Koska kirjoja on rajoitettu määrä, postitamme tilaukset saapumisjärjestyksessä.

TOIMIKAA HETI TÄNÄÄN. NYT JOS KOSKAAN SE KANNATTAA. KUN EHDITTE ENSIMMÄISTEN JOUKKOON, SAATTE VARMASTI MITÄ TILAATTE!

Tilaan postiennakolla kirjaluettelosta rastilla merkitsemäni kirjat.

nimi

lähiosoite

postitoimipaikka

H 12

HÄN TEKI 3 murhaa

Teksti: VEIKKO ENNALA Kuvat: JUKKA KUUSISTO ja REINO KAIVOLA

Tämä on kertomus miehestä, joka suoritti vuonna 1964 kolme ryöstömurhaa Tampereella. Kauhistavien tekojensa motiiviksi hän on mm. maininnut halunsa hankkia omille rakastamilleen lapsille joululahjoja. Nykyisin hän on Turun Vankimielisairaalassa, jossa asianomaisen luvan saatuamme kävimme häntä haastattelemassa.

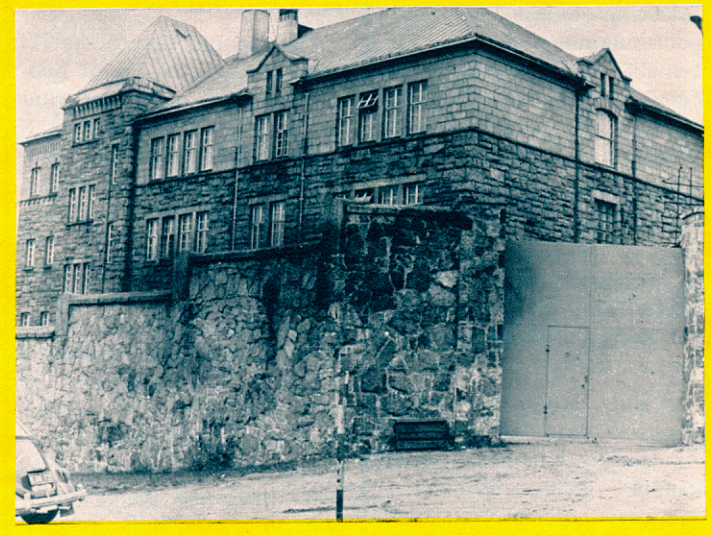

Turun Vankimielisairaala, jossa kolminkertainen ryöstömurhaaja Aarne Laakso nykyisin on mielentilantutkimuksessa.

lastensa tähden

KÄÄNNÄ

3 MURHAA LASTENSA TÄHDEN

Vuoden 1964 jälkimmäisellä puoliskolla herätti koko valtakunnassa suurta huomiota ja järkytystä kolme perättäistä Tampereella tehtyä ryöstömurhaa. Ensimmäinen niistä tapahtui heinäkuun 25. päivänä. Tällöin surmattiin keskellä kaupunkia sähköalan liikkeessä sen omistaja, 72-vuotias johtaja Liebe Koskinen.

Seuraavana oli vuorossa Eino Ruuhinen ja "vihdoin" saman vuoden jouluaattona liikemies Uuno Lastunen. Jokainen murha oli tehty, poliisitutkinnon mukaan, iskemällä uhreja päähän lähemmin määrittelemättömällä raskaalla esineellä, joita lakiteksti nimittää astaloiksi.

Poliisi työskenteli pyöreitä vuorokausia, jokaista johtolangan ripettäkin seurattiin ja suoritettiin satoja kuulusteluja. Silti rikokset tuntuivat jäävän iankaikkisesti selvittämättä.

Mutta seuraavan vuoden puolella, sen jälkeen kun Tampereen kaupunki oli luvannut 2 000 markan ja murhatun Uuno Lastusen veli Paavo Lastunen 2 500 markan palkkion syyllisen pidättämiseen johtavista tiedoista, alkoi jotakin tapahtua. Ylöjärveläisten herra ja rouva Hurmeen sekä talonomistaja Saarelan tekemät ilmiannot johtivat niin ikään Ylöjärvellä asuvan entisen rakennusurakoitsijan Aarne Laakson pidättämiseen kuulusteluja varten helmikuussa 1965 eli noin 8 kuukautta ensimmäisen rikoksen tapahtumisesta.

Poliisitutkinnassa silloin 39-vuotias Aarne Laakso, aviomies ja 5 lapsen isä, tunnusti syyllisyytensä kaikkiin kolmeen ryöstömurhaan.

Eräänä motiivina tekoihinsa Laakso mainitsi taloudelliset vaikeutensa ja työn puutteessa hankkia tavalla tai toisella rahaa muun muassa lastensa joululahjoja varten.

Tämänlaatuinen väittämä, sen jälkeen kun se oli julkistettu, herätti tietenkin suuressa yleisössä vähintäin ristiriitaisia mielialoja ja tunteita: mikä olikaan miehiään sellainen rakastava isä, joka lapsiaan ilahduttaakseen saattoi harkiten riistää hengen kolmelta lähimmäiseltään.

Aarne Laakso tuomittiin kolmesta ryöstömurhasta kustakin elinkaudeksi kuritushuoneeseen eli yhteensä kolmeen elinkautiseen vapausrangaistukseen.

Tuomio oli tietysti kaikki raskauttavat asianhaarat huomioon ottaen lakiin perustuva ja siis "oikeudenmukainen" joskin maallikon ymmärryksen mukaan mieletön: kuinka joku voi kärsiä kolme elinkautista yhden ainoan elämän puitteissa. Elinkautinen rangaistushan nimittäin merkitsee todella koko ihmisiän kestävää eristämistä vapaasta yhteiskunnasta, ei siis kahtatoista tai kahtakymmentä tai kolmeakymmentä vuotta. Joissakin poikkeustapauksissa, jos elinkautinen on "palvellut" nuhteettomasti vähintäin 12 vuotta, voi presidentti hänet tehdystä anomuksesta armahtaakin.

Mutta kolme elinkautista! Kun Aarne Laakso passitettiin Helsingin keskusvankilaan tuomiotaan sovittamaan, tuskin kukaan saattoi ajatella hänen lähtevän kiven sisästä muutoin kuin vainajana, "jalat edellä", ruumisarkussaan.

Niin pöyristävää tekoa tuskin onkaan, etteikö se muutamien viikkojen tai kuukausien tai viimeistään vuosien kuluttua unohtuisi. Niinpä jokin nimi Aarne Laakso ei merkinnyt ennen tämän vuoden kesäkuuta enää mitään hänen omia omaisiaan ja hänen uhriensa omaisia lukuun ottamatta.

Mutta sitten syyskuussa tänä vuonna saatiin lukea aikakauslehdestä nimeltä Seura, miten kolminkertainen murhamies Aarne Laakso oli karannut Helsingin keskusvankilasta. Karkumatka oli tosin tapahtunut jo heinäkuussa mutta päivälehdet olivat siitä vaienneet. Seura oli saanut tietonsa joltakulta muulta vangilta, todennäköisesti maksua vastaan. Olipa ilmiantajalla Seuran mukaan tieto siitäkin, miksi Laakso karkasi: hänen aikomuksensa oli kostaa hänet ilmiantaneille henkilöille, ts. siis kukatiesi suorittaa uusia henkirikoksia.

Laakso pidätettiin pakomatkaltaan vielä samana päivänä, palautettiin takaisin Helsingin keskusvankilaan, siirrettiin sieltä sittemmin Turun keskusvankilaan eli Kakolaan. Ja tätä nykyä hän on Kakolan yhteydessä olevassa Vankimielisairaalassa.

Siellä kävimme häntä Vankeinhoitohallituksen ylijohtaja Långin ja Vankimielisairaalan johtavan lääkärin Hormian luvalla haastattelemassa sen jälkeen kun Laakso itse oli tämän kirjoittajalle haastattelua ehdottanut.

Ehdottanut miksi? Oman kertomansa mukaan siksi, että kaikki hänestä kirjoitetut asiat pakomatkaa ja sen motiivia myöten ovat olleet vääristeltyjä. Hän halusi oikaista ne.

Mutta onko tosiasiassa mitään oikaistavaa? Sitä ei tiedä yksikään sielu maailmassa Laaksoa itseään lukuun ottamatta.

Vankimielisairaalan portti avataan ja jälleen suljetaan jälkeemme. Vielä kaksi lukittavaa ovea ja niin olemme sisällä talossa, jossa mm. kriminaalipotilaita yhtä hyvin hoidetaan kuin säilytetäänkin.

Vankimielisairaalassa ei puhuta vartijoista vaan hoitajista. Ja muuan hoitaja tuo sitten Aarne Laakson luoksemme. Meidät johdetaan huoneeseen, jossa voimme istua kolmisin, Laakso, kuvaajani Kuusisto ja tämän kirjoittaja. Kukaan talon henkilökunnasta ei tule keskusteluhetkeämme valvomaan ja kuuntelemaan; tällainen luottamus yhtä hyvin Laaksoa kuin meitä ulkopuolisiakin kohtaan tuntuu yllättävältä, voisipa sanoa tahdikkaalta.

Miltä näyttää murhaaja ulkonaisesti?

Kuin kuka tahansa meistä. Hän tervehtii ystävällisesti, ei vaikuta rauhattomalta, ei hermostuneelta, hän katsoo puhuessaan kohti.

Tilanne on silti vaivaannuttava. Mistä aloittaa, kuinka asettaa sanansa, mitä kysyä. Tietenkin päällimmäisenä pyörii ajatus, mikä on ollut surmatöiden vaikutin, sillä rakkaus lapsiin — ei ei, se ei vaikuta todentuntuiselta, siinä ei ole mitään mieltä, se on järjetöntä.

Mutta jostakin on kumminkin liikkeelle lähdettävä.

KYSYMYS: Miksi murhasitte, Aarne Laakso? Rahanko vuoksi?

VASTAUS: Ei ei, en rahan vuoksi.

K: Miksi sitten, miksi, miksi, miksi?

V: Minä en voi sitä vielä kertoa mutta kerron joskus myöhemmin kaiken.

K: Teillä joka tapauksessa oli rahavaikeuksia?

V: Niin oli. Jouduin tekemään lainaa elättääkseni perheeni. Esimerkiksi Epilän huonekaluliikkeen omistajalta lainasin tuhat markkaa voidakseni maksaa palkat urakkamiehilleni ja maksoin sen takaisin. Sitten lainasin Lastuselta 500 markkaa ja maksoin senkin takaisin.

K: Mutta miksi tapoitte hänet?

V: No, ei Lastunen ollut sellainen mikä kuva hänestä on annettu. Hän kiskoi hirveitä korkoja, hänellä oli likaisia liiketoimia, hän oli rikollinen.

K: Muistakaa, että tämä väite menee teidän kontollenne. Jos hän vaati korkoja, ehkä kohtuuttomiakin, oliko silti aiheellista murhata hänet? Katsoitteko itsenne mieheksi, joka jakelee ja jolla on oikeus jaella tuomioita, jopa hengenriistoja.

V: Minä en toiminut yksin.

K: Tämä on uutta. Teillä oli avustaja, mutta kuka hän oli? Jos ette voi kertoa sitä minulle miksi ette kertonut

sitä kuulusteluissa? Onko niin että nyt kulkee toinen murhaaja vapaalla jalalla?

V: Minä paljastan kaiken aikanaan. Kuulusteluissa minä olin kaiken aikaa poissa tolaltani, shokkitilassa, en edes muista mitä kerroin. Se oli hirveätä aikaa.

K: Ette muista kuulustelujen kulkua? Miksi ette pyrkinyt jo silloin mielentilantutkimukseen?

V: Kaksi komisariota vannoi oikeudessa, että heidän mielestään järjessäni ei ole ollut mitään vikaa, että vastailin tehtyihin kysymyksiin asiallisesti ja johdonmukaisesti.

K: Ette siis muista kuulustelujen kulkua, puhuitte mitä puhutettiin?

V: Niin. Olisipa kuulustelijana ollut yksi mies, mieluiten psykiatri, olisin ehkä osannut avautua paremmin. Vaikka nauraisitte sanon teille, että en ole tunteeton ja raaka.

K: Olette helläsydäminen murhaaja, niinkö? En saata uskoa sellaista, se on paradoksi. Mutta lisään, että en ole tullut tänne teitä lyömään, te olette jo saanut ansionne mukaan. Minä en voi jaella teille henkisiä lisätuomiota. Sanoitte, ettei tekojenne vaikutin ollut raha mutta ette voi tai tahdo esittää muutakaan syytä nyt. Koska aiotte ne esittää?

V: Kunhan tulee oikea aika.

K: Kuinka karkasitte Helsingin keskusvankilasta?

V: Pakenin vankilan pihalle ajaneella postiautolla, sen lavalla.

K: Auttoiko teitä joku?

V: Kyllä, mutta en vielä kerro kuka tai kutka auttoivat. Vastaus löytyy vankilan ulkopuolelta.

K: Miksi pakenitte? Väitetään, että tarkoituksenne oli päästä kostamaan teidät ilmiantaneille henkilöille. Tekemään uusia henkirikoksia, niinkö?

V: Se on kamala valhe. Minulla ei ole mitään kostettavaa. Ettehän luule, että hyväksyisin omat rikokseni?

K: Teidät pidätettiin samana päivänä jolloin karkasitte. Mistä teidät pidätettiin?

V: Kauniaisista. Soitin sinne eräille tuttavilleni ja sanoin tulevani kahville. Kun pääsin perille, olivat poliisit jo vastassa.

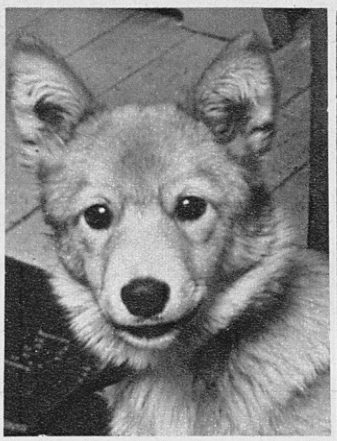

Koira Peni oli ainoa Aarne Laakson perheenjäsen, jonka saimme kuvata.

K: Minun on hiukan vaikea tajuta teitä. Minkä vuoksi sitten pakenitte? Mennäksenne kahville?

V: Totuus on sellainen, että jos olisin halunnut piileksiä tai mennä jollekin "kostamaan", olisin sen kaiken voinut hyvin tehdä. Pakoni oli kriminaalipoliittinen protesti. Halusin tulla pidätetyksi päästäkseni pois Helsingin keskusvankilasta tänne Turkuun ja tähän vankimielisairaalaan.

K: Merkitseekö jokainen karkumatka sitä, että karkuri automaattisesti toimitetaan Vankimielisairaalaan?

V: Ei merkitse. Mutta te ette saata ymmärtää, mitä vangille merkitsee vähäinenkin vaihtelu. Vaikka vankilat eivät suuria toisistaan eroa, muutto toiseen taloon on elämys. Se on se mitättömän pieni vaihtelu, joka vangille on mahdollista. Karkumatkani tarkoitus siis oli päästä Helsingin keskusvankilasta Turun keskusvankilaan. Ja sieltä pääsin anomuksesta tänne Vankimielisairaalaan, jossa minulle toivoni mukaan suoritetaan mielentilantutkimus.

K: Ajattelette siis, että ette olisi sittenkään aivan "normaali"?

V: Minä pidän itseäni nyt normaalina mutta en ollut normaali silloin kun suoritin rikokseni. Olin työtön, huoli perheen toimeentulosta painoi, sain hirmuisia veromätkäytyksiä. Voi ette te kykene ymmärtämään. Eikä minun tarkoitukseni ollut tappaa.

K: Haluaisin koko sydämestäni ymmärtää teitä mutta en kykene ymmärtämään. Kun surmasitte ensimmäisen uhrinne, surmasitte vielä kaksi muutakin henkilöä lisäksi. Ja silti sanotte ettei tarkoituksenne ollut surmata.

K: Teillä on tietysti ollut raskasta, teilläkin, olettehan nyt ollut vailla vapautta 5 vuotta. Mutta raskasta on ollut myös uhrienne omaisilla ja omilla omaisillanne. Vieläkö rakastatte lapsianne ja vaimoanne?

V: Ei mene päivääkään etten ajattelisi heitä. Hirmuista on, että he ovat minun takiani joutuneet niin paljon kärsimään.

K: Oletteko yhä naimisissa?

V: En ole. Ylöjärven Sosiaalilautakunta pakotti vaimoni ottamaan eron, muuten perheeni ei saisi huoltoavustusta. Lähetän työosuusrahani vaimolleni mutta nehän eivät suuria rahoja ole.

K: Arveletteko perheenne rakastavan teitä kaiken kokemansa jälkeenkin?

V: En tiedä. Toivoisin niin. Kysykää asiaa vaimoltani.

K: Aavistiko vaimonne tuon onnettoman vuoden 1964 aikana, mitä olitte tehnyt?

V: Hän kysyi minulta usein miksi olin niin hiljainen. Pidätykseni tietysti tuli hänelle kauheana yllätyksenä.

K: Miten nyt tahansa, mutta rikostenne vaikuttimia en ymmärrä.

V: Kyllä se selviää aikanaan. Esimerkiksi Lastunen uhkasi minua kahdesti pistoolilla.

K: Tämäkin väite menee teidän kontollenne. Pitäisikö ajatella niin, että ainakin Lastusen suhteen toimitte itsepuolustukseksi?

V: Niinkin voidaan sanoa.

K: Teillä on kärsittävänänne kolme elinkautista. Ette vapaudu koskaan sillä vaikka teille suoritetaankin mielentilantutkimus, ja ehkä todetaan että ette ole ollut rikoksia tehdessänne täydessä järjessä, kerran annettua tuomiota se ei kai enää miksikään muuta. Eikö tämä vie teiltä kaiken toivon? Kuinka siis jaksatte elää?

V: Minulla on toivo, että pääsen joskus edes pienelle lomalle. Ja vielä toivon, että pääsisin myöhemmin vankilasta työleirille.

K: Toivokaamme niin jos kohta uskallan sitä epäillä. Mutta en ole juristi enkä vankilaviranomainen. Minun epäilylläni ei ole merkitystä. Haluaisitte siis tavata vaimonne?

V: Kyllä, mitään muuta en toivo niin hartaasti.

K: Uskallan luvata, että jos vaimonne haluaa tulla teitä tervehtimään, Hymylehti järjestää hänelle matkan tänne privaattikyydillä. Mutta tähän tapaamiseen tarvittaneen Långin ja Hormian lupa.

V: Luulen että saan sen, he ovat molemmat hienoja miehiä.

K: Kyllä, he ovat hienoja miehiä. Ikävä vain, että kaikki eivät ole sellaisia. En nyt nimenomaisesti tarkoita teitä. Tarkoitan yhtä hyvin itseäni. Melkein kaikissa meissä asuu hirviö, me jokainen suoritamme raakoja tekoja pahoin sanoin, me olemme jokainen joskus suorittaneet murhan, olemme tappaneet toiselta rakkauden, riistäneet häneltä hänen toivonsa.

Olemme kysyneet rouva Laaksolta, vieläkö hän erosta huolimatta rakastaa miestään.

Hän vastasi:

— Olen jo itkenyt kyyneleeni kuiviin.

Kuitenkin, me sanoimme, teidän silmänne kavaltavat, että rakkautenne ei ole loppunut vaikka kyyneleenne ovatkin.

Hän sanoi:

— Se on minun asiani.

Se on teidän asianne, me myönsimme. Mutta, niin jatkoimme, mikäli haluatte tavata entistä miestänne, me järjestämme tapaamisen:

Hän sanoi:

— Ehkä voin ajatella asiaa. Ajatelkaa, me sanoimme hänelle. □

Voi leipä!

Nyt sinut tehdään koreaksi. Mensan pasteijaa ja voita.
Maistutkin niin hyvältä!

Kun pasteijan hienosta mausta ei haluta tinkiä, se ostetaan pursossa. 125 grammaa pelkkää hyvää. Voileipää syötte aina. Syökääpä tästä lähin pasteijaleipää, jolla on tuoretta meijerivoita. Se on hyvää. Samalla vaivalla.

MENSA

7 veljestä.

Veljet, mikä olut.
Kaikkiaan kypsä juttu.
Valmistettu pehmeään lähdeveteen.
Joka pullossa makean elämän makua.
7 veljestä.
Ja kaikilla tasainen luonteenlaatu.

JOULUSA

VIPATA HYVÄENTEISET KUVOTTAA

2×1608,3m NURKUA

KIRKON ENTINEN KOULU-LAISIA

"HUVI,,

PAATSO

LAULU TAIDETTA

PILKKA HIILTÄ

"TUULENTUVAT,,

JAKAAKIN

VIERAAT

RIKSI TYTTÖ

T:RE

H:LINNA

"METSÄN VILJAT,,

SIVULLINEN PELI

ISÄTÖN RANGAISTUS

PERUSTEET TODISTU

NO

"KIRJAVAN PYLVÄISTÖN FILOSOFIA,,

LISKO

LADATA VÄITE

KYÖSTI ÖSTRING

AKKUSATIIVI

RIEMUKAARESSA

KIIHKOKIN

APURAHA

TAIVAAN VÄRIT

LENTOKENTTÄ

KRIM

RIISIVIINA

MASENNUS

ALTTI

TOISELTA NIMELTÄÄN AVARUUSHALLITUS

KAHMIJA

RHESUSKIN

EI! JUU EI! JUU!

KAMU OUNASTAA

OB

SMP JA SDP

RIVOKIN

VERKKOLASIT

OLTAVAT SEIKKA

NAPUNOS

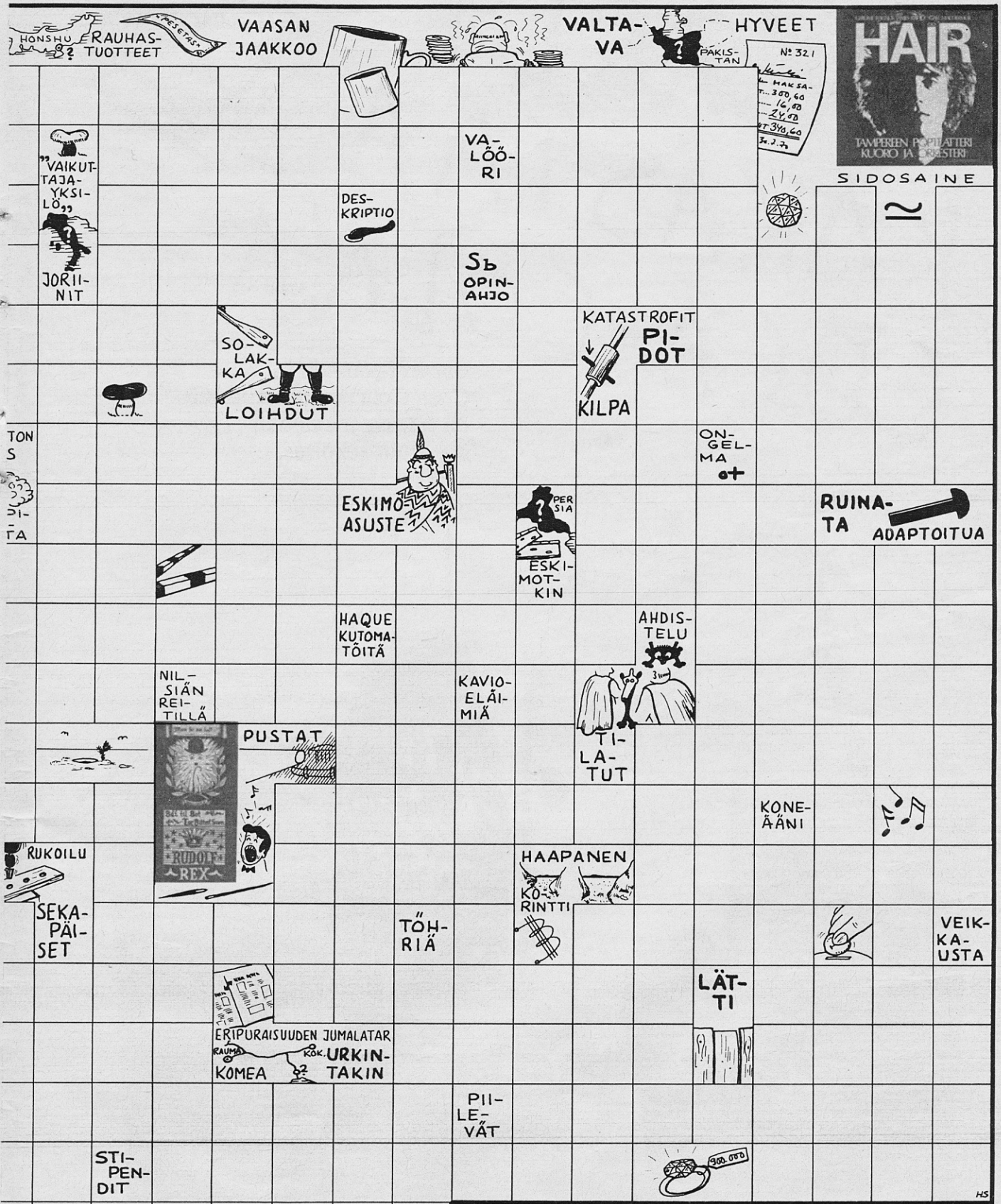

Hyvää joulua vain, mutta lähettäkää ratkaisut kuitenkin hyvissä ajoin ennen joulua. Toivoisimme niiden olevan perillä toimituksessa viimeistään 10. 12. Osoite on HYMYLEHTI, Puutarhakatu 16, Tampere. Kuoreen tunnus "Joulusanapunos". Marraspunoksen ratkaisu ja voittajaluettelo ovat sivulla 177.

BACARDI RAKASTAA COCA-COLA'A

Bacardi-rommin ja
Coca-Cola'n yhdistelmästä
on tulossa maailman
suosituin sekoitus.

Bacardi rommi ♥ Coca-Cola

"Bacardi" ja lepakkotunnus ovat
Bacardi & Company Limited yhtiön rekisteröimiä
tavaramerkkejä.

"Coca-Cola" ja "Coke" ovat rekisteröityjä
tavaramerkkejä, joita saavat käyttää ainoastaan
The Coca-Cola Company'n tuotteet.

Suuri LINGUAPHONE kilpailu

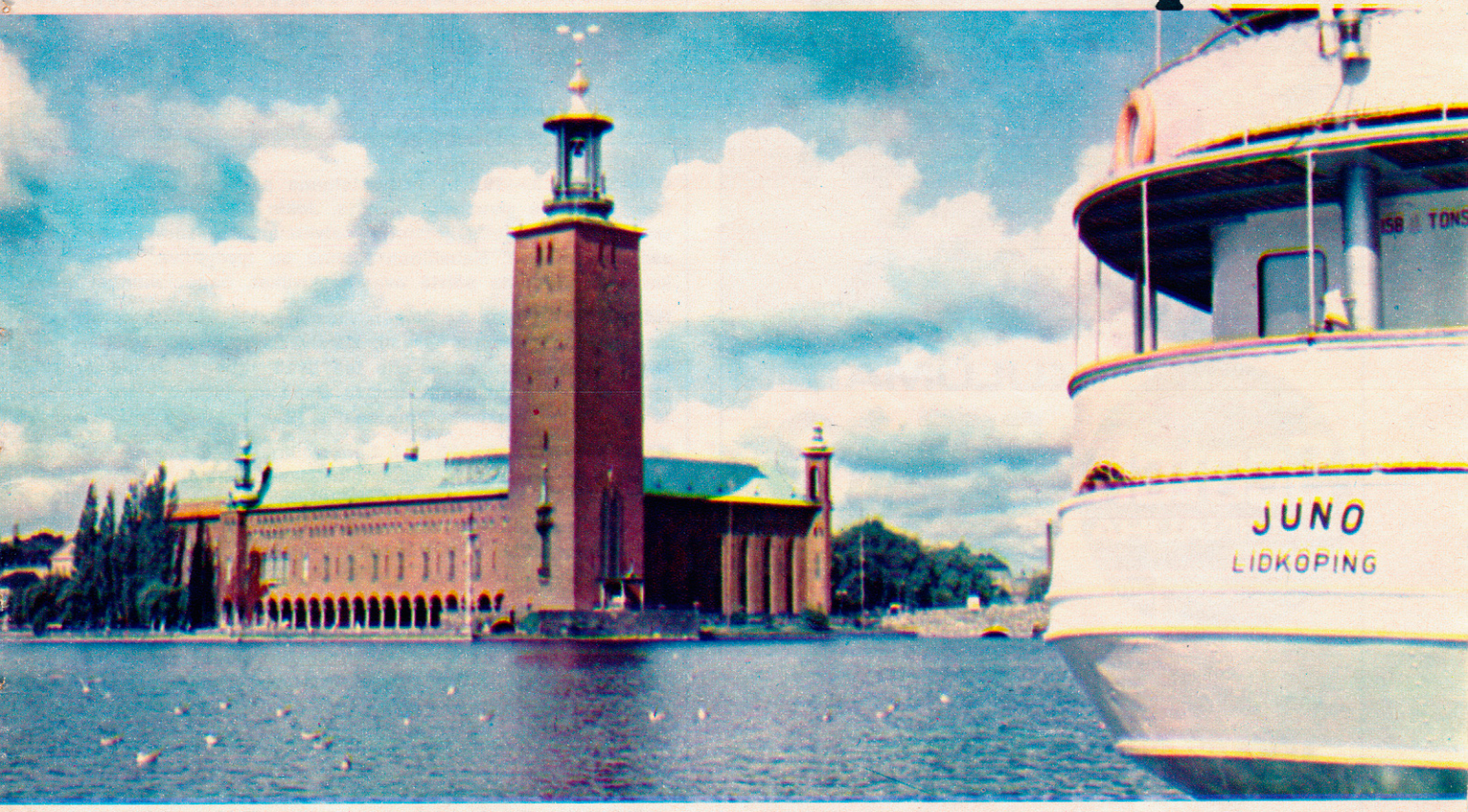

Mitä kieltä tarvitset tässä maassa?

Suuri Linguaphone kilpailu kaikille kielistä kiinnostuneille. Kuvassamme on tunnettu kohde maailmalta. Täällä puhutaan useita kieliä. Mutta mikä on tämän maan pääkieli? Kaikkien oikein vastanneiden kesken arvomme kaksi 1 000 markan arvoista matkaa valitsemaanne kohteeseen, 20 Linguaphone-kurssia ja lisäksi 200 sanakirjaa!

Palauttakaa vastaukset viimeistään 15. 12. 1970. Arvonta on 18. 12. 1970. Tulokset ilmoitetaan vastaajille postitse.

Linguaphone on vaivaton

LINGUAPHONE-menetelmän avulla Sinun on helppo oppia kieliä. Tarvitset joko levysoittimen tai nauhurin (jonka voit ostaa myös meidän kauttamme). LINGUAPHONElta saat kielinauhoitteita ja -levyjä. Kuuntelet kieliopillisesti virheettömästi sekä oikein lausutut oppikappaleet. Samalla seuraat opetusta kirjasta. Toistat kuulemasi. Opit. Tarvitset vain puoli tuntia päivässä. Vastaalkajasta kehityt muutamassa kuukaudessa keskustelijaksi. Ja koko kurssin opeteltuasi Sinulla on 3 000 sanan sanavarasto.

Linguaphone-kursseissa on valinnan varaa

Linguaphone-kursseja on yli 30 kielessä. Levyillä, tavallisilla ääninauhoilla ja kaseteissa. Tyylikkäässä salkussa, jossa on lisäksi tekstikirja, sanasto, kieliopilliset selitykset, opinto-opas sekä sarja vapaaehtoisia kirjeharjoituksia. Kurssi maksaa vain 225 mk. Sinulla on myös mahdollisuus käyttää edullisia osamaksuehtojamme.

Linguaphone-tarjous

Tutustu — ilmaiseksi. Pane oheinen kuponki postiin ja saat toivomuksesi mukaisesti joko 6-kielisen **näytelevyn** (17 cm EP, englanti, ruotsi, saksa, ranska, espanja ja italia) tai **esitteen** tai molemmat. Olet tervetullut esittelyhuoneistoomme, osoite Keskuskatu 4, Helsinki 10. Ja voit soittaa

puh. 630 676 suunta 90

Entistä tehokkaampaa palvelua

Uusi kielibaari avattu Ateneumin ja Aikatalon välisessä kauppakujassa Keskuskatu 7 (avoinna arkisin 9—18.00, lauantaisin 9—14.00).

Kuvan esittämän maan pääkieli on:

.....

Lähettäkää minulle ilmaiseksi
☐ näytelevy ☐ uusi esite (rasti ruutuun)

Nimi .....
(painokirjaimin)

Ammatti .....

Osoite .....

.....

Puh. .....

Lähinnä olen kiinnostunut .....

..... kielestä

Postikonttori Helsinki 10
Lupa n:o 1657 Hymy 1. 12. 70 N:o 2301

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

LINGUAPHONE OPISTO

Keskuskatu 4
Helsinki 300

KULUMATON

Scotch ÄÄNINAUHA

SOUND

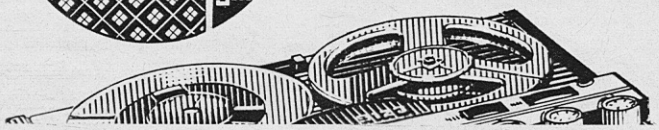

3M OY SUOMEN 3M COMPANY AB
ITÄLAHDENKATU 22 HELSINKI 20 FINLAND PUH. 670 272

kun ruoka ei sula...
ruoansulatushäiriöihin
DIGESTAL

DIGESTAL

Useimmat tavallisimmista vatsavaivoista johtuvat mahasylkirauhasen erityshäiriöistä ja ilmenevät mahakatarrina sekä ruoansulatus- ja kaasuvaivoina.
Niiden hoidossa on saavutettu hyviä tuloksia DIGESTAL-tableteilla. Ne sisältävät mahasylkirauhasen entsyymejä sekä sappihappoa.

50 tabl. 2,03
100 tabl. 3,56
500 tabl. 14,24
2—4 tabl. aterian jälkeen.

Medica 1911
tiede ja terveys

HOROSKOOPPI

OINAS (21. 3.—19. 4.) Ponnistelunne perheen hyväksi huomataan ja saatte sivullisilta kiitosta. Jokin läheinen suhde aiheuttaa vaikeuksia joita joudutte selvittelemään suurimman osan vapaa-ajoistanne. Rahallinen tilanne on tyydyttävä. Varokaa liikennettä. Parhaita päiviä ovat keskiviikot, onnenlukua ei ole.

HÄRKÄ (20. 4.—20. 5.) Pienen virheen takia saatatte sotkea rakkausasianne pahanpäiväisesti. Kärsivällisyyttä vain, kyllä ne korjaantuvat ajallaan mikäli ette tee lisää virheitä. Saatte neuvoja joita noudattamalla raha-asioissa alkaa miellyttävä kausi. Parhaita päiviä ovat keskiviikot, onnenluku 12.

KAKSOSET (21. 5.—20. 6.) Epätavallinen kausi, joka kuitenkin sujuu ilman pahempia kommelluksia. Epäilette rakastettuanne asioista, joita hän ei ymmärrä. Karttakaa liian rohkeita otteita raha-asioissa, sillä epäonnistumisen vaara on suuri. Parhaita päiviä ovat perjantait, onnenluku 6.

RAPU (21. 6.—22. 7.) Saattakaa esillä oleva työ päätökseen vaikka sen tulokset tuntuvatkin epämääräisiltä. Saatte tunnustusta myöhemmin. Teillä on useita ihailijoita mutta voitteko olla varma heidän vilpittömyydestään? Liiallinen sinisilmäisyys raha-asioissa saattaa teidät pieneen kiipeliin. Parhaita päiviä ovat lauantait, onnenluku 8.

LEIJONA (23. 7.—22. 8.) Muutokset, joita olette toivonut, tapahtuvat vihdoinkin. Onnistutte torjumaan ilkeämieliset vihjailut. Kannattaa säilyttää nykyinen taktiikka talousasioissa. Ennemmin tai myöhemmin näkyvät tulokset. Parhaita päiviä ovat lauantait, onnenluku 9.

NEITSYT (23. 8.—22. 9.) Joku nainen aiheuttaa teille pieniä vaikeuksia. Edetkää juonittelujen takia harkitusti. Muuan viehättävä ihminen astuu elämäänne ja saa kaiken näyttämään uudelta. Saatte vihjeen, joka saattaa tuoda lisää tuloja. Parhaita päiviä ovat maanantait, onnenluku 2.

VAAKA (23. 9.—22. 10.) Työssä ja seuraelämässä alkanut kausi on miellyttävä. Haluatte varmistua erään henkilön teitä kohtaan osoittamista tunteista. Olkaa varovainen ettette pelästytä häntä. Nyt jos koskaan on tilaisuus saada aikaan jotakin uutta ja erilaista jos vain rohkeus riittää. Parhaita päiviä ovat torstait, onnenluku 4.

SKORPIONI (23. 10.—21. 11.) Jokin ehdotus tuntuu kaikin puolin kelvolliselta, mutta älkää edetkö liian pitkälle ennenkuin olette ajatellut asian kaikkia puolia. Viehätysvoimanne on nyt suurimmillaan ja saatte ihailemanne henkilön huomion osaksenne. Parhaita päiviä ovat sunnuntait, onnenluku 3.

JOUSIMIES (22. 11.—21. 12.) Muuan uusi ystävyyssuhde tulee vaikuttamaan elämäänne myönteisesti, vaikkakaan se ei vielä siltä tunnu. Vaikeita tehtäviä työasioissa. Taloudellinen tilanne on siedettävä ja pysyy sellaisena melko kauan. Parhaita päiviä ovat tiistait, onnenluku 5.

KAURIS (22. 12.—19. 1.) Antakaa asioiden kehittyä omalla painollaan, sillä niihin puuttuminen saattaisi tietää vain vaikeuksia. Salaperäinen viesti aiheuttaa päänvaivaa. Kova työskentely ei pelasta huonosti pohjustettua työtä. Älkää lannistuko. Parhaita päiviä ovat keskiviikot, onnenluku 11.

VESIMIES (20. 1.—18. 2.) Olosuhteet suosivat suunnitelmienne onnistumista. Teillä on runsaasti aikaa, joten älkää hosuko turhia. Ongelma, joka jo pitkään on vaivannut mieltänne, ratkeaa yllättäen. Jokin menetys karvastelee mieltänne. Parhaita päiviä ovat perjantait, onnenluku 9.

KALAT (19. 2.—20. 3.) Ystävät auttavat teitä selvittelemään kiperän asian. Järjestäkää heille hauskat kutsut. Rakkaudessa on myrskyinen kausi meneillään. Neuvot kannattaa painaa mieleen, sillä niitä ei koskaan saa liikaa. Parhaita päiviä ovat tiistait, onnenluku 1. □

Maailmankuulu TWISTER — voimaväline, joka suorastaan p-a-k-o-t-t-a-a lihakset kasvamaan!

Taatut tulokset 14 päivässä — muuten rahat takaisin.

Tunnetko itsesi vaivautuneeksi kun joudut esiintymään uimahousuissa? Ovatko olkapääsi luisut, rintakehäsi sisäänpainunut ja lihaksesi veltot liikunnan puutteesta työssäsi? Tunnetko itsesi väsyneeksi ja haluttomaksi . . .

. . . siinä tapauksessa tarvitset Weiderin sensaatiomaista Twisteriä. Twister tekee sinut uudeksi — todelliseksi mieheksi.

Harjoitus Twisterin avulla saa lihaksesi elämään — se tuo hämmästyttävän lyhyessä ajassa mukanaan tiikerin voiman ja joustavuuden . . .

- **saat käsivarret, joissa dynaamista voimaa — hauislihas kasvaa nopeasti paksuutta jopa 5 cm**
- **saat "he-man" -rintakehän — rinnan ympärysmitta kasvaa lyhyessä ajassa jopa 12 cm**
- **selkäsi muuttuu lihasten mereksi**
- **hartiasi levenevät, miehistyvät**
- **ranteesi tulevat voimakkaammiksi ja paksummiksi**
- **saat teräksiset nyrkit**

Twister-harjoittelu sopii kaikille, terveille 15—60-vuotiaille miehille — sekä urheilutähdille että tavallisille kuntourheilijoille.

Huippufysiikka luo menestystä.

Tunnet olevasi huippukunnossa — ehkä ensimmäisen kerran koko elämäsi aikana. Voimien lisäys tekee sinut dynaamiseksi, toimeliaammaksi. Itsetuntosi kasvaa. Menestyksesi paranee.

CHUCK SIPES
(Mr. America ja Mr. Universe), joka äskettäin kävi Suomessa, sanoo: **"TWISTER on fantastisen tehokas. En suosittelisi tätä erikoisjäreätä, kestävää harjoittelulaitetta, ellei se tosiaan antaisi teräksenlujia voimia ja mahtavia lihaksia."**

10 minuutin reilu harjoitusohjelma.

Ei pitkää kuluttavaa rehkimistä, mutta ei myöskään mitään hätäistä "sekuntipeliä" — vaan reilu, n. 10 min. tehostettu ohjelma, joka antaa **perusteellisen** käsittelyn yli 500:lle lihakselle. Voit harjoitella eristäytyneenä omassa kodissasi — ja sitten — yht'äkkiä yllätät ystäväsi uudella, kadehdittavalla fysiikallasi.

Twister on maailman johtavan kuntovälinetehtaan — amerikkalaisen Weider-yhtiön — kuuluisimpia tuotteita.

Se on suunniteltu kovakouraista käsittelyä varten. Valmistettu **erikoisjäreästä,** välkehtivän kovasta teräksestä. Varustettu kestävillä, kumisilla kädensijoilla, jotka varmistavat käden otteen. Valmis käytettäväksi aivan sellaisenaan kuin sen otat pakkauksesta.

TWISTERIN SALAISUUS . . .

Twister toimii, koska se rakentuu määrättyihin vastustamattomiin fysiologisiin lakeihin. Sen salaisuutena on erikoislaatuinen jatkuva rasitus ja jännitys, johon lihakset joutuvat jokaisen harjoitusliikkeen aikana. Vain erikoisjäreä Twister tarjoaa sen tarpeellisen rasituksen, jota tarvitaan, jotta suorastaan silmin nähtävät tulokset saavutetaan lyhyessä ajassa.

Harjoitusten kestäessä on suorastaan mahdotonta petkuttaa itseään. Tahtoi tai ei, pakotetaan lihakset niin tehokkaaseen lihaksia kasvattavaan toimintaan, että tulos jo joidenkin viikkojen jälkeen herättää yleistä hämmästystä.

Takaamme, että jo 14 päivän päivittäisen harjoittelun jälkeen voit huomata edistymisesi mittanauhan avulla — mutta ellet kuitenkaan tämän koeajan kuluessa ole vakuuttunut Twisterin tehosta, voit ilman minkäänlaisia selityksiä palauttaa sen ja saada rahasi takaisin.

HUIPPULAADUSTA HUOLIMATTA ON HINTA, 59:— + POSTIK., VAIN NOIN PUOLET MUIDEN, VASTAAVIEN KUNTOVÄLINEIDEN HINNASTA.

KURSSI ILMAISEKSI

Hintaan sisältyy suomenkielinen kuvitettu harjoituskurssi.

VAIN 59:-

Viikko-Sanomat (no. 40/70) kirjoittaa Suomen uusista huippusprinttereistä: **"Niinpä he syövät kahdesti päivässä vahvaa liharuokaa, mättävät aamuisin suuhunsa aimo annoksen proteiinia."**

SUPER 90
ON MAAILMAN KUULUISIN PROTEIINI

Soveltuu erinomaisesti urheilijoille, kehonrakentajille ja kaikille niille, jotka harjoittavat sellaista liikuntaa, joka korkeimmassa potenssissa vaatii paljon energiaa. Myydään yli 60:ssa maassa. Puhdas luonnontuote.

Valmistetaan Kanadan terveysministeriön valvonnan alaisena. 350 tabl. tölkki (n. 1 kk:n tarve) **19:—** + postik.

WRANGE-YHTIÖ, BOX 62009, H:KI 62

Lähettäkää postiennakolla seuraavat maailmankuulut Weider-tuotteet:

☐ Twister + ilmainen kurssi
☐ Super 90 Proteiini ..... tölkkiä

Nimi _____

Osoite _____

Postitoimipaikka _____

PIKAPALKINTO: Upea n. 5 mk:n hintainen Weider-lehti ILMAISEKSI niille, jotka lähettävät TWISTER-tilauksensa 5 pv:n kuluessa.

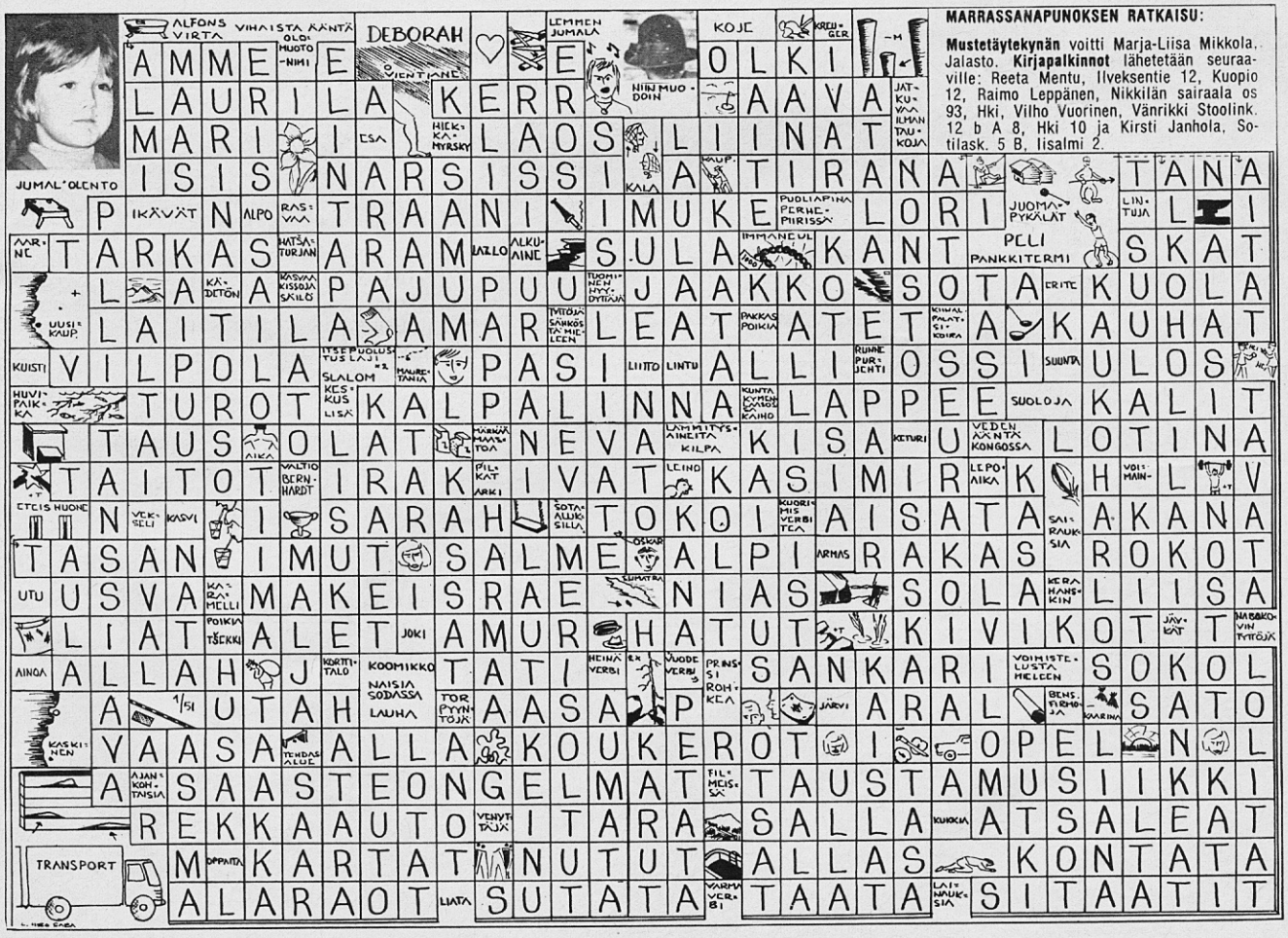

Hyvissä merkeissä löytyivät valtakunnan

Löyly-mestarit

PR For Men, UPO ja VIP-lehti.
Ne olivat mukana silloin kun syksyllä saunottiin.
Kilpaa ja kuumasti. Suomen Löylymestaruudesta.
Saunassa UPO-sähkökiuas, saunan jälkeen ja päivittäisessä käytössä PR For Men-tuotteet ja lukemisena VIP — tyylikäs, miehekäs.
Mestarit valittiin ja mestarit valitsivat Mestarimerkit — valitkaa Tekin.

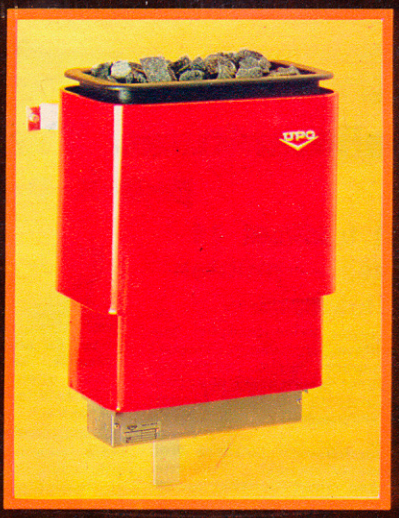

UPO-SÄHKÖKIUAS
Voitte valita jopa 12 tuntia ennen saunomista kiukaan lämmityshetken ja puhelinsoitolla matkojenkin takaa. Helppo asentaa. Viisi mallia. Tehot 6—15 kW. Hinnat 665—1.195 mk.

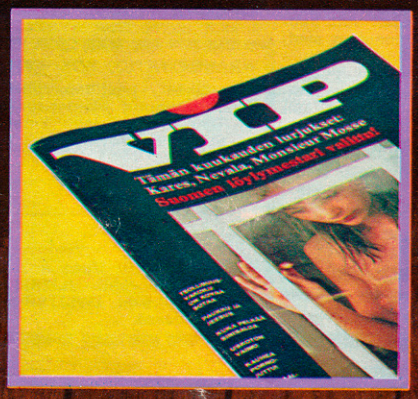

VIP-LEHTI — TYYLIKÄS, MIEHEKÄS
VIP on suunniteltu rentoa hetkeä varten. Puhtaasti miehelle esimerkiksi saunakamariin. Erittäin tärkeä lehti.

MIEHEN TUNTEE PR TUOKSUSTA
Täydellinen miesten sarja: Deodorant, Shaving Lather, After Shave Lotion, Shampoo, Hair Lotion, Hair Cream, Hair Fix, Cologne, After Shave Balsam, Dusch Cream, Saippua. Miesten mieleisiä — ja naisten!

MESTARIMERKIT: PR FOR MEN · UPO · VIP-LEHTI

NYT TOSI EDULLINEN PERUUKKI

HINTA VAIN **36,-**

KOKEILKAA NYT KOTONANNE MANNERMAISTA PERUUKKIUUTUUTTA!

JOULUN JUHLAAN ITSELLE TAI LAHJAKSI!

SWEET-PERUUKKI

keinokuitua, joustopohja, hiusten pituus noin 15 cm.

MIKSI NÄIN EDULLINEN?

Suurostojen vuoksi olemme voineet hankkia tuotteemme varsin edullisin hinnoin. Haluamme luovuttaa tämän edun myös Teille.

KEINOKUITU, JOKA EI EROTU LUONNONHIUKSISTA!

Voitte itse todeta, että SWEET-peruukin hius muistuttaa ehkä kaikkein eniten oikeaa hiusta. Ulkopuolisen on vaikea erottaa sitä luonnonhiusperuukista.

8 PÄIVÄN VAIHTO- JA PALAUTUSOIKEUS!

Taataksemme Teidän tyytyväisyytenne olemme antaneet SWEET-peruukkia varten 8 päivän vaihto- ja palautusoikeuden.

KORKEAA LAATUA! RUNSAASTI VÄREJÄ!

Edullisesta hinnastaan huolimatta SWEET-peruukki on korkealuokkaista ja aitoa hiusta täysin muistuttavasta materiaalista valmistettu.

PIKAPALKINTO NOPEASTA TILAUKSESTA

Mikäli postitatte oheisen tilauskupongin 5 päivän kuluessa, saatte arvokkaan yllätyslahjan. Jos päätätte pitää peruukin saatte yllätyslahjan ilmaiseksi.

HETI KÄYTTÖVALMIS!

Te saatte SWEET-peruukin valmiiksi rullattuna, joten Teidän on helppo muotoilla siitä mieleisenne kampaus!

MYYMÄLÄT HELSINGISSÄ

- City-Center Marmorikuja
- Uudenmaankatu 2
- Mannerheimintie 118

FAMILLE BOX 25115 HELSINKI 25

PUH. 410 033, 410 064

H 12/70

TILAUSKUPONKI

FAMILLE BOX 25115 HELSINKI 25

Lähettäkää minulle postiennakolla 8 päivän vaihto- ja palautusoikeudella SWEET-peruukki.

Nimi: .....

Osoite: .....

Postitoimipaikka: .....

Liittäkää hiussuortuva värimalliksi

TILATKAA JO TÄNÄÄN!

HELVETTI NIMELTÄ IMATRA

Nämä kuvat ovat helvetistä nimeltä Imatra. Imatra on yleinen sauna Helsingissä. Imatrassa filmattiin viimeisiä metrejä Speden rahoittamaan amatöörielokuvaan SAATANAN RADIKAALIT.

Teksti:
IVAR KLIK

Kuvat:
KALEVI PÖYHÖNEN

Elokuvan Saatanan radikaalit ovat tehneet ryhmätyönä Kotkan Kaupunginteatterin näyttelijät Timo Nissi, 25, ja Heikki Nousiainen, 25, Suomen Kansallisteatterin näyttelijä Paavo Piironen, 27, sekä Helsingin Kaupunginteatterin pääjärjestäjä Heikki Huopainen, 26.

He muodostavat ryhmän nimeltä Wilmicopla.

Saatanan radikaalit saavuttaa ensi-illan tammikuun puolivälissä.

Toivottavasti se tuo jotakin uutta murheelliseen yhdistelmään nimeltä Spede Pasanen ja hänen elokuvansa.

Sillä siinä mielessä Saatanan radikaalit on Spedeä, että hän vastaa rahoituksesta. Wilmicopla on vain raatanut: tehnyt pari vuotta vapaa-aikoinaan mustavalkoista elokuvaansa ilman palkkaa.

Sopimuksen mukaan Wilmicopla saa nimittäin määräprosentit elokuvan (mahdollisesta) tuotosta.

Ensin Spede ottaa kuitenkin omansa pois päältä, jos vain saa.

Saatanan radikaalit kertoo neljästä kaveruksesta, jotka lähtevät helvetistä lomalle ja tulevat Suomeen.

— Tämä on lähinnä seikkailutarina, kertovat wilmicoplalaiset. — Tämä ei varsinaisesti osallistu mihinkään, vaan on ajanvietettä. Tai kyllä kai sentään sodan mielettömyys tulee aika selvästi esille.

— Ei tästä loistava tule, muttei varsin huonokaan. Lähinnä kai omituinen.

Wilmicopla paljastaa myös, ettei elokuvassa ole juuri lainkaan seksiä. Ei heinälatoja, ei uimarantaa.

Tämä tekee ymmärrettäväksi sen, että tuottaja Spede oli tarttunut ohjaksiin viime hetkillä ja pannut työhön uskollisen apurinsa Ere Kokkosen.

Siksi Ere huusi ja hommasi Imatra-saunassa eräänä arkiaamuna.

Hän ohjasi elokuvan alkuun sijoitettavia näkymiä helvetistä.

Ja sinnehän sopi sijoittaa sitä seksiä, joka tuo kassaan edes sen verran, että Spede saa omansa takaisin.

— Korkeintaan kymmenen minuuttia koko tunnin ja 20 minuuttia kestävästä elokuvasta on Ere Kokkosen, Wilmicopla toteaa.

Siihen aikaan saakin juuri sen verran paljastaa pintaa kuin tarvitaan.

Helvetti pääsi irti Imatrassa lähinnä hiilihappojään avulla.

Yleisen saunan sementtilauteille asteltiin sopiviin kohtiin ämpäreitä, joissa sulava hiilihappojää nosti aavemaista höyryä.

Ensin kuvattiin yhdeksän nuorta miestä kiemurtelemassa tuskissaan kuumuudessa, sitten neljä tytöntypykkää: Anja, Hannele, Riitta ja Satu.

Lopuksi saatiin tytöt vielä sopivasti kirmaamaan helvetistään, kun sinne ryntäsi wilmicopla muka suomalaispoliisia pakoon.

Kaikesta näki, että jälleen tehdään kotimaista elokuvataidetta. Ja täydellä taholla.

Ere Kokkonen, suomalaisen filmin helvetillisin ohjaaja, karjui:

— Enemmän liikettä. Reilummin. Lisää löylyä. Ampukaa yli. Kyllä mä tiedän, ettei helvetti noin ikävä paikka ole... Perkele, enemmän liikettä kimmat... Meteliä... Tehän olette kuin saunassa... Älkää helvetissä naurako... Ei tämä ole mikään vitsi...

Yksi tytöistä on tarjoilija ja hän huokasi, että hän kyllä tietää nämä helvetti-hommat.

— Harva se ilta elämä on yhtä helvettiä...

Sen uskoo, kun tietää suomalaisen ravintolan. □

TEHKÄÄ SE NYT

JA OSTAKAA KERRALLA KUNNON KELLO tai aito kultakoru!

— tarkastakaapa, mitä pystymme Teille vielä tarjoamaan ilmaisena kaupanpäällisenä — se on MARKKINOIDEN PARASTA!
Meiltä voitte ostaa aina — joko käteisellä tai osamaksulla, ja ostittepa kellon tai korun, — Te saatte upean ILMAIS-LAHJAN sekä arvokkaan KAUPANPÄÄLLISEN. Turvallisuutenne takeeksi 1 v. Takuu/Kellovakuutus (3,—), Teillä on täysi palautusoikeus meidän kustannuksellamme, jolloin saatte rahanne heti takaisin! SWISS-KELLOT on palvellut asiakkaitaan postitse jo yli 10 v. ajan — se kertoo saamastamme luottamuksesta ja suosiosta. Nyt tarjotut kellot ovat varustettu "SWISS-MADE" ankkurikoneistolla, ne ovat parhaat mahdolliset, kultakorut ovat hyvin viimeisteltyjä ja kiilloitettuja — laadusta emme ole tinkineet! Hintamme ovat tunnetusti edulliset, ne ovat valmiita netto-hintoja, eli alennukset jo pois-laskettuna! Valitkaa omanne — tilatkaa jo tänään; olette varmasti tyytyväinen!

TAATUSTI JOULUN SENSAATIOMAISIN TARJOUS:

— sillä Te saatte heti lähetyksessä:

1. **LAATUTAVARAA EDULLISIMPAAN HINTAAN! — tilauksenne mukaan.**
2. **KAUPANPÄÄLLISENÄ — VALITSEMANNE MARKKINOIDEN PARAS KAUPANPÄÄLLINEN: no 1. 14 kar. kokokult. "RUUSU" korvakorut. no 2. 14 kar. kult. miesten onyx-kivisormus. no 3. 14 kar. naisten s. aquamarin kivisormus. no 4. 14 kar. kult/hop. Kalvosinnapit. no 5. 14 kar. kult. Bismarck-kultaketju. no 6. 14 kar. kult. HELMI-ketju vilj. helmin. no 7 AITO Timanttisormus. — ja HETI jokaiselle!**
3. **EDELLEEN HETI JOKAISELLE LISÄ-ILMAIS-LAHJANA — arvokas HERÄTYSKELLO.**

NÄIN EDULLISEN TARJOUKSEN TEKEE MAHDOLLISEKSI LISÄÄNTYVÄ KYSYNTÄ SEKÄ SUUROSTOMME — KAIKKI NYT TEIDÄN EDUKSENNE!

KULTAKORUJA:

no 2014-P, Uutuus sormus 14 kar. kultaa, jossa moniviisteinen hyvä pyöreä korukivi, s. aquamarin, s. valkospinelli valittavana, mk 105:— ja 15:—/kk-erät.

no 1816-S, Naisten 14 kar. sormus-uutuus soikealla kivellä, valittavana samat kuin yllä + savukvartsi, mk 105:— ja 15:—/kk-erät.

no 28/R, 14 kar. Sormus-uutuus, soikealla s. aquamarin tai valkospinelli kivellä, mk 129:— ja 15:—/kk-erät.

no 1000, Uutuus-Kalvosinnapit, **kokokultaiset** ja kaksiuloitteiset, meillä tämän mallin yksinmyyntioikeus, paino yli 10 gr. **vain mk 149:—** ja 22:—kk-erät.

no 2012, 14 kar. kult. KORVAKORUT Ø 12 mm korukivillä, kuten yllä sormuksissa, mk 105:— ja 15:—/kk-erät.

no 605, aito timanttisormus 18 kar. kultaa, jossa on briljantti-hiottu 5 pointin timantti istutettuna valkokultaan, ainoastaan mk **154:—** ja 22:—/kk-erät.
no 610, aito timanttisormus 18 kar. kultaa, jossa on 10 pointin briljantti-hiottu timantti istutettuna valkokultaan, vain mk **228:—** ja 27:—/kk-erät.

X-LENKKI RANNEKETJUT, se on menestys ja muoti Ruotsissa, nyt myös saatavana Suomessa ja **täyttä 14 kar. kultaa:**
no X-65, lev. n. 6 mm **vain** mk **119:-** ja 15:- kk-erät.
no X-90, lev. n. 9 mm **vain** mk **169:-** ja 22:- kk-erät.
no 2620, bismarck-**KAULAKETJU,** 14 kar. jousi- tai kotelolukko keskeltä n. 6 mm päihin suippeneva, pituus n. **430 mm,** vain mk **136:—** ja 22:—/kk-erät.

RANNERENKAAT: 14 kar. kultaa, varm. lukko vitjoilla, Flacca tai puolipyöreä malli: FL = flacca ja PP = puolipyöreä.

no 1305,	lev. 5 mm,	**Flacca,**	mk 129:—	15:—/kk.
no 208,	lev. 8 mm,	**FI/PP,**	mk 135:—	15:—/kk.
no 210,	lev. 10 mm,	**FL/PP,**	mk 149:—	22:—/kk.
no 212,	lev. 12 mm,	**FL/PP,**	mk 162:—	22:—/kk.
no 214,	lev. 14 mm,	**FL/PP,**	mk 189:—	27:—/kk.

NAISTEN KELLOT:

no 333, 17 kiv. AS-ankkurikoneistolla oleva sievä naisten kultadoublekello vesitiiviinä, sama laatu kuin miestenkin malleissa, vahva ja tarkka jokapäiväiseen käyttöön, vain mk 89:— ja 15:—/kk-erät.

no 7630, 17 kiv. Eta-ankkurikoneistolla oleva siro naisten juhla-kello, safiirihiottulasi, kultadoubleeta, incabloc-iskusuojattu, antimagn. kestojousi jne. vain mk 104:— ja 15:—/kk-erät.

no 7640, samantapainen kuin 7630 jossa siis safiirihiottu lasi, mutta kehys on täyttä 18 kar. KULTAA, silti hinta vain mk 152:— ja 22:—/kk-erät.

no 8310, 21 kiv. Eta-koneistolla oleva upea naisten kultadoublekello, jossa vesitiivis kehys, keskisek. osoitin, incabloc-iskusuojattu, antimagn. kestojousi, vain mk 117:— ja 15:—/kk-erät.

MIESTEN KELLOT:

no 2500, UUTUUS! — superautomaatti, upea JALOTERÄSKEHYS jossa venyvä HYVÄ sport-metalliranneke. Voitte uida ja saunoa tämä kello ranteessanne, sitä ei tarvitse itse vetää — se osoittaa Teille tarkan ajan sekä kk:n päivät! 25 kiv. Eta-koneisto parhaimmillaan. Norm. hinta mk 244:— — nyt Teille vain 178:— ja 22:—/kk-erät.

no 926, 21 kiv. MIEHEN KELLO, jonka koneisto on idioottivarma, se on A-laatua. Profectuskehys on vesitiivis ja nykyaikaisesti muotoiltu. Incabloc-iskusuoja, antimagn. kestojousi, värillinen taulu, — silti hinta vain mk 98:— ja 15:—/kk-erät.

no 898, 17 kiv. SUKELTAJANKELLO, jossa lisänä päivyri, maailmanaikarengas, jota voi käyttää ns. aikarenkaana ajanottoa varten, 6 ilm.k. erikoisvesitiivis kehys, pimeässä voimakkaana loistava, "tropic" ranneke, erikoishintaan mk 109:— ja 15:—/kk-erät.

no 512, 25 kiv. SUKELTAJANKELLO, jossa aikarengas ajanottoa varten, kalenteri-automaattina, itsevetävä ETA-koneisto, laatu kuten 898, hinta vain mk 149:— ja 22:—/kk-erät.

no 8108, 25 kiv. upea Kalenteriautomaatti, **vesitiivis** jaloteräskehys, joka on suunniteltu hyvin käteensopivaksi — parannettu nelikulmainen muoto, todella upea itsevetävä herrasmiehen kello, ja laatu on tunnettua Felca-laatua, hinta mk 198:— ja 22:—/kk-erät.

no 8508, sama kultadoubleisena, hinta sama!

no 8522, 25 kiv. kaksois-automaatti kultadoubleisena, itsevetävä koneisto **kuulalaakerilla!** Incabloc, antimagn. kestojousi jne. — osoittaa Teille sekä kk:n että viikon päivän, vesitiivis, mk 198:— ja 22:—/kk-erät.

no 3021, 25 kiv. Eta-koneistolla oleva **itsevetävä kalenteri-automaatti** kk-päivyrillä, kultadoubleeta, vesitiivis jne. vain mk 142:— ja 22:—/kk-erät.

no 893, 21 kiv. nykyaikaisesti muotoiltu "kalenterikello" **päivän muotia,** vesitiivis kromikuori, incabloc, antimagn. kestojousi, vaihtaa aina uuden päivän automaattisesti — **kello joka huomataan,** myös itsevalaiseva vain mk 108:— ja kk-erät 15:—.
no 5893, sama kello kultadoubleisena, hinta mk 112:— ja 15:—/kk-erät.

SWISSKELLOT
Box 10164
Helsinki 10
Kalevank. 20
puh. 60 22 42

ostajan nimi selvästi

synt.aika

osoite tarkasti

ilmaisena Lisä-Lahjana HERÄTYSKELLO (Vk. n. 15:—) kirjoilla

Lähettäkää heti esine no ..... mk ..... Tilaan **käteisellä** ja saan **15 %** käteisalennuksen. Tilaan osamaksulla = käsiraha ja kk-erät jolloin kr. on aina ostoksen OSASUORITUS. Lisälahjana saan HERÄTYSKELLON! **Kaupanpäälliseksi** taasen valitsen esineen no ..... koko Haluan lähetyksen olevan minulla heti pv: ..... -70.

Hymy 12/70

VALITKAA TÄSTÄ KAUPANPÄÄLLINEN

Toimikaa nopeasti — tilatkaa saatte

KELLOT JA KULTA-KORUT MELKEIN JOULULAHJAKSI

● **Bismarck**-ranneketjut ns. **raskas**-malli, kaikki kotelolukolla 14 kar.
no **155,** leveys n. 5,5 mm, mk **103:—** kk-erät mk 15:—.
no **165,** leveys n. 6,5 mm, mk **145:—** kk-erät mk 23:—.
no **185,** leveys n. 8,5 mm, mk **169:—** kk-erät mk 23:—.
Rannerenkaat, puolipyöreä tai Flacca malli, varmuuslukko vitjoilla, 14 kar.
no **8,** lev. 8 mm, mk **135:—** kk-erät mk 23:—.
no **10,** lev. 10 mm, mk **149:—** kk-erät mk 23:—.
no **12,** lev. 12 mm, **162:—** kk-erät mk 23:—.
no **14,** lev. 14 mm, mk **189:—** kk-erät mk 23:—.
no **3262, 14 kar.** Bismarck-kaulaketju, keskeltä n. 6 mm päihin suippeneva malli, pituus n. 43 cm, jousi- tai kotelolukolla, mk **136:—** ja 23:—/kk-erät.

● **SORMUS-UUTUUDET! 14 kar. kult.**
no **157,** komea miesten KIVISORMUS aidolla savukvartsilla, 14 kar. kultaa, mk 139:— ja 15:—/kk-erät.
no **116,** tyylikäs sormus, 14 kar. kultaa, iso Ø 16 mm kivi = s. aquamarin, valkospinelli tai aito savukvartsi, mk 139:— ja 15:—/kk.
no **1216,** 14 kar. kult. kivisormus soikealla s. aquamarinilla tai valkospinellillä, mk 105:— ja 15:—/kk.
no **114,** 14 kar. kult. kivisormus pyöreällä s. aquamarinilla tai valkospinellillä, mk 105:— ja 15:—/kk.
no **425,** siro kult. rivisormus Ø 2,5 mm, 4 kpl valkospinelli s. aquamarin tai s. rubiini valittavana, mk 105:— ja 15:—/kk.

● no **2612,** KORVAKORUT, aidolla savutopaasilla, miellyttävä värisävy! — vain mk **98:—** kk-erät mk 15:—.

● **KALVOSINNAPIT:** 14 kar. kult.
no **1007,** kokokultainen, mk **135:—** kk-erät mk 23:—.
no **2506,** aidolla antik. SAVUTOPAASILLA, silti vain mk **122:—** ja 15:—/kk.
no **1406,** nelikulmainen onyx, mk **109:—** kk-erät mk 15:—.

● **NAISTEN KELLOT:**
no **763,** 17 kiv. naisten upea kultadoublekello, todellinen JUHLAKELLO, lisäksi tässä on safiirihiottu lasi, incabloc- antimagn. kestojousi jne., vain mk **104:—** kk-erät mk 15:—.
no **764,** — samantapainen kuin 763, mutta kehys on KULTAA, laatu on sama, hinta mk **149:—** kk-erät mk 23:—.
no **831,** 21 kiv. Eta-koneistolla oleva pienikokoinen naistenkello kultadoubleisena, on vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **117:—** kk-erät mk 15:—.
no **798,** 17 kiv. tyylikäs naistenkello kultadoubleisena, erittäin kestävä sillä se on vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc jne. mutta nyt **safiirilasilla,** vain **89:—** kk-erät mk 15:—.
no **72,** 21 kiv. NAISTEN AUTOMAATTINEN KALENTERIKELLO kultad. vesitiivis — uutuus joka vetää itse itsensä, **vain** mk **159:—** ja 23:—/kk.

● **MIESTEN KELLOT:**
no **821,** 17 kiv. AS-koneistolla oleva muodikas kalenterikello kultadoubleisena, vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **103:—** kk-erät mk 15:—.
no **925,** — päivän **muotikello,** KALENTERIKELLO kromikuorisena, vain mk **98:—** ja 15:—/kk.
no **919,** 21 kiv. miesten **supermallimme** a-koneistolla, iso puoliteräskehys, vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc. jne. vain mk **99:—** kk-erät 15:—.
no **1903,** — samalla koneistolla kuin 919, mutta modernilla kultadoublekuorella, siksi hinta mk **106:—** kk-erät mk 15:—.
no **113,** 17 kiv. AS-koneistolla, joka on A-laatua, siinä on tarkka-rukkaus ns. piquet-jaloteräskehys. Jos haette todella hienoa kelloa jolla on ominaisuuksia, valitkaa tämä, hintakin vain mk **109:—** kk-erät mk 15:—.
no **807,** 25 rubis **kaksois-automaatti** kultadoubleisena, vesitiivis, incabloc antimagn. erikoisjousi, vetää itse itsensä, osoittaa Teille sekä viikon että kk:n päivät — huoleton ajannäyttäjä, nyt **erikoishintaan** Teille: vain mk **159:—** kk-erät mk 23:—
no **909,** Uutuus, **SUKELTAJAKELLO,** miehekäs malli **kalenterilla,** 17 kiv. Profectus-kehys, joka sietää **10 atm.** vettä, voitte saunoa ja uida vapaasti, incabloc, antimagn. Tropic-ranne ja ns. "aikarengas" ajanottoa varten, vain mk **109:—** ja 15:—/kk.

Ihan lahjaksi: ┼1. pikapalkinto sekä ┼2. arvokas kaupanpäällinen! HETI!

● **VALITKAA KAUPANPÄÄLLINEN NÄISTÄ** ●

Hymy 12/70 **Kaupanpäällinen no 7 AITO TIMANTTISORMUS**

KELLOMESTARIT

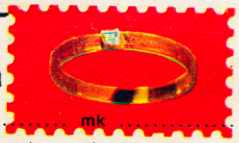

Box. 10084 HELSINKI 10 puh. 64 87 91

Lähettäkää allekirjoittaneelle, esine no ..... Ø mm ..... mk .....

☐ tilaan **käteisellä,** jolloin saan 10 % kassa-alennuksen!

☐ tilaan osamaksulla, hinnasta maksan vastaanottaessani käsirahan ja sen jälkeen kuukausittain kuten ilmoituksessa on mainittu (tarpeeton teksti yli)

Pikapalkinto-etu on voimassa 1 kk:n ajan = HERÄTYSKELLO ILMAISEKSI!

Ilmaisena KAUPANPÄÄLLISENÄ valitsen esineen no ..... Ø mm .....

Jos en ole ostokseeni tyytyväinen, saan maksamani rahat välittömästi takaisin — ja siinä tapauksessa saan pitää PIKAPALKINNON itselläni.

nimi selvästi .....

synt.aika ..... kirjoilla .....

osoite .....

PIKAPALKINTO: **arvokas HERÄTYSKELLO (vh. n. 15:—)**

VERRATKAA VERRATKAA

PIKAPALKINTO: annamme jokaiselle Jouluun asti ilmaisena pikapalkintona, siis vielä kaupanpäällisen lisäksi, HERÄTYSKELLON, josta normaalisti maksaisitte n. 15:—, — todella EDULLISTA!

Kellomestarit on ollut aina edullisin ja siksi luotettava "Hovihankkijanne". Nykin tarjoamme Teille arvokkaimmat kaupantekijäiset ja rahanarvoisen Pikapalkinnon. Tarjotut kellot ovat kaikki "Swiss-made-laatua" ja kultakorut huoliteltua työtä. Harkitseva ja viisas ostaja tilaa Kellomestareilta jo laadunkin takia. Aina nopea ja luotettava palvelu.

Jokaiselle! — viereisellä kupongilla **kellon tai korun** tilanneelle annetaan kaupanpäällinen HETI ja oman valintanne mukaan, ja sen lisäksi vielä PIKAPALKINTO. Huomioikaa siis, että saatte NE heti lähetyksen yhteydessä jolloin voitte todeta yhdellä kertaa, että saatte sen mitä ilmoituksessamme olemme Teille luvanneet. Lähetys tulee postiennakolla käsirahaa vastaan. (Käsiraha on aina ostoksen osasuoritus meillä) **1. v. TAKUU — KELLOVAKUUTUS (3.—) Täysi palautusoikeus!** — meidän kustannuksellamme.

no **300,** 25 kiv. UUDELLA FHF Ankkurikoneistolla varustettu uusi, tyylikäs **KALENTERI-AUTOMAATTI.** Vaihtaa päivän keskiyöllä automaattisesti — se vetää itsensä ja omaa valtaisan käyntireservin (n. 48 t.), vesitiivis kultadoublekehys — todella UUTUUS jo muodoltaankin, incabloc, antimagn. jne . . . — ja me tarjoamme sen Teille nyt todella edullisesti kaikkine niine etuineen jotka yllä on selostettu, hintaan mk **134:—,** kk-erät mk 23:—. Tämän ostoa ette kadu!! (norm. hintamme olisi n. mk 198:—)

VAIN 134:—

JOULUTARJOUS: 10

Vaihtoehtoisen lahjaedun + lisälahjan kellotarjous

CAMY

TUNNETTU VANKKA SVEITSILÄINEN – VIIHTYY HYVIN SUOMESSA

VAIN MEILTÄ SAATTE MAAILMANKUULUN KELLON POSTITSE - JA NÄIN EDULLISIN EHDOIN!

CAMY on Sveitsin suurimpiin kuuluvan, Camy Watch Co S.A. kellotehtaan tarkkuustuote. Niitä myydään 100 eri maassa — Me tarjoamme 305 kellon Camy-mallistosta asiantuntijan huolellisesti valikoimat kestävät ja tyylikkäät laatukellot. Olemme sitä mieltä, että Suomen oloissa tarvitaan kestävä kello! Siksi voitte ehdottomasti luottaa Camy kellon laatuun. Te saatte sen helpommin kuin uskottekaan: tilatkaa allaolevalla kupongilla postitse ja saatte haluamanne tavaran 3 pv:n kuluessa. Annamme käteismaksusta 15 % alennuksen, mutta voitte yhtä hyvin maksaa nyt vain käsirahan ja loput kuukausittain. Maksutavasta riippumatta saatte aina Nykykellojen ainutlaatuisen arvokkaan joululahjaedun välittömästi!

JA HINTAMME OVAT YHÄ

MARKKINOIDEN EDULLISIMMAT

...JA JOKAISTA TILAUSTA SEURAA — HETI ILMAISEKSI — VAIHTOEHTOISESTI — VALINTANNE MUKAAN

① **BISMARCK-RANNEKETJU 6—8 mm leveä** 14 kar.
② **KORVAKORUT** 7,5 mm:n vilj. helmi. **(14 kar.)**
③ **HELMISORMUS** 7,5 mm:n helmi, samanlainen kuin korvakoruissa, kullan paino n. 2,5 g **(14 kar.)**
④ **HELMIRANNEKETJU** helmet läpimitaltaan n. 6,5 mm, aidosta helmisimpukasta. 14 kar.
⑤ **KALVOSINNAPIT** ONYX-kivi. 14 kar.
⑥ **SOLMIONPIDIN** "Hauenleuka"-kiinn. 14 kar.
⑦ **BISMARCK-KAULAKETJU** lev. 4 mm. 14 kar.
⑧ **BISMARCK-RANNEKETJU** lev. 4 mm nyt KOTELOLUKOLLA 14 kar.
⑨ **MIESTEN KANTASORMUS,** ONYX-kivi, 14 kar. k.
⑩ TIMANTTISORMUS*) yllätystarjous (kuva ohessa)

UUTTA! LISÄLAHJAKSI kaikille heti korkealaatuiset NAIST. [illegible]HOUSUT tai MIEST. TALVIKREPPISUKAT.

7447 MUODIKAS KELLO-UUTUUS, Miesten superautomaatti 25 kiv. itsevirittyvä ETA-koneisto, automaattinen päivyri, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis, 20 mikr. kultadoubleta, VAIN mk ~~199:—~~ 189:— tai 20:—/kk

8008 MIESTEN KELLO, 17 kiv. AS-1130 koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis puoliteräskuori, vaalea tai musta taulu, mk ~~95:—~~ 89:— tai 10:—/kk.

8009 SAMA kultadoubleisena, mk ~~99:—~~ 94:— tai 10:—/kk.

7435 ERIKOISTARJOUS MIESTEN SUPERAUTOMAATTI-KELLO, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, päivämäärä vaihtuu silmänräpäyksessä, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kestojousi, vesitiivis, muodikas kultadoubleekuori. NYT ERIKOISTARJOUSHINTAAN mk 135:— tai 20:—/kk.

7433 SUPERAUTOMAATTI SUKELTAJANKELLO. Erikoisen vahva rakenne. Kokeiltu 5 ilmakehän paineessa 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, päivyri, kestojousi, vesitiivis, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kromiteräskuori, erittäin tehokkaasti itsevalaiseva musta tai vaalea taulu VAIN mk ~~190:—~~ 179:— tai 20:—/kk

7311 SUKELTAJANKELLO, JOSSA PÄIVYRI "Seven Seas", vesitiivis, kokeiltu 5 ilmakehän paineessa, pimeässä voimakkaasti loistavat osoittimet ja numerot, 17 kiv koneisto, incabloc-iskusuojaus. ERIKOISRANNEKE "TROPIC", mk ~~129:—~~ 118:— tai 15:—/kk.

7306 UUTUUS, AJANMUKAINEN miesten päivyrikello, 17 kiv. koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuoj, magnetisoitumaton, vesitiivis kromiteräskuori, EDULLISESTI mk ~~104:—~~ 99:— tai 10:—/kk.

7554 SAMANTAPAINEN mutta 21 kiv. ETA-koneisto ja JALOTERÄSKUORI mk ~~135:—~~ 109:—

KULTAKORUT (oikeuttavat myös lahjaetuun)

X-RANNEKETJUT, 14 kar. kultaa, kotelolukko,
n. 6,5 mm mk ~~153:—~~ kk-erät 15:—
n. 10 mm mk ~~179:—~~ kk-erät 20:—

30 **X-SAUVARANNEKETJUT,** 14 kar. kultaa, kotelolukko,
n. 6,5 mm mk ~~149:—~~ kk-erät 15:—
n. 10 mm mk ~~199:—~~ kk-erät 20:—

31 **BISMARCK-RANNEKETJUT,** ns. raskas malli, 14 kar. kult., kotelolukko, tark. leim., n. 5,5 mm, mk ~~140:—~~ 102:— tai 15:—/kk
n. 8,5 mm, mk ~~185:—~~ 168:— tai 20:—/kk.

32 **BISMARCK-KAULAKETJU** ns. raskas malli, 14 kar. kultaa, kotelolukko, kesk. n. 6 mm, ja päistä n. 4 mm, pit. n. 425 mm, n. 11 g, mk ~~150:—~~ 138:— ja kk-erät 20:—.

33 **TIMANTTISORMUS** 18 karaatin kultaa, tark.leim., aito briljantti istutettu 18 kar. valkokult., mk ~~230:—~~ 207:— tai 30:—/kk.

34 **TIMANTTISORMUS** 18 karaatin kultaa, 0,05 kar. (5 pointin) timantti, istutettu 18 kar. valkokultaan, (hinta yleensä mk 230:—) mk ~~172:—~~ 158:— tai 20:—/kk.

35 **SAMANLAINEN** mutta 0,10 kar. (10 pointin) erittäin edull. mk ~~279:—~~ 259:— tai 40:—/kk.

36 **KIVISORMUS,** 14 karaatin kultaa, tyylikäs pyöreä malli, kork.laat. kivi: savukvartsi, synt. valkospinelli tai akvamariini, vain mk ~~109:—~~ 103:— tai 15:—/kk.

37 **KORVAKORUT,** 14 kar. kultaa, korkealaat. kivi: samat kuin sormuksessa, vain mk ~~102:—~~ 97:— tai 15:—/kk.

38 **RANNERENKAAT,** 14 karaatin kultaa, varmuuslukko vitjoineen, tarkistusleimaus. Myös litteänä (FLACCA)
n. 8 mm mk ~~157:—~~ 136:— kk-erät 20:—
n. 10 mm mk ~~175:—~~ 153:— kk-erät 20:—
n. 12 mm mk ~~185:—~~ 164:— kk-erät 20:—
n. 14 mm mk ~~244:—~~ 192:— kk-erät 20:—

KALVOSINNAPIT, 14 kar. kultaa, myös jousi kultaa.
39 savukvartsi mk ~~138:—~~ 124:— kk-erät 15:—
40 synt. sinisaf. mk ~~139:—~~ 124:— kk-erät 15:—
41 täysikultaiset mk ~~155:—~~ 137:— kk-erät 20:—

CAMY-SUORAMYYNTI: NYKYKELLOT, MANNERHEIMINTIE 81 B, HKI 27
TARJOLLA YLI 100 ERI MALLIA. SAMAT MYYNTIEHDOT!

7510 MIESTEN PÄIVYRIKELLO "Sputnik" nelik., 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, kullattu tai hopeoitu taulu, 20 mikr. kultadoubleta. mk ~~155:—~~ 149:— tai 20:—/kk.

7404 SAMANLAINEN, mutta 25 kiv. Eta-superautomaatti, jaloteräskuori, mk ~~185:—~~ 179:— tai 20:—/kk.

7100 UUTUUS, SUPERAUTOMAATTI, jaloteräskehys, muodikkaalla metallirannekkeella, 25 kivinen, itsevirittyvä FHF 90/5 Ankkuri -koneisto, päivyri, kestojousi, incabloc-iskunsuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis (norm. hinta 209:—) nyt erittäin edullisesti 169:— kk-erät: 20:—

3628 UUTUUS! NAISTEN SUKELTAJANKELLO. Tämän päivän muotia. Halk. 26 mm, 17 kiv. koneisto, päivyri, incabloc-iskusuoj., vesitiiviys kokeiltu 5 atm. paineessa, voimakkaasti loistavat merkinnät, TROPIC-ranneke, mk ~~139:—~~ 124:— tai 15:—/kk.

1428 UUTUUS, NAISTEN KELLOERIKOISUUS, VESITIIVIS SAFIIRILASIKEKELLO, 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, mk ~~124:—~~ 114:— tai 15:—/kk.

1441 UUTUUS, NAISTEN KULTAKELLO 18 kar. kultaa, 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, hinta erittäin edullinen, vain mk ~~179:—~~ 164:— tai 20:-/kk

3506 NAISTEN KELLO, 17 kiv AS-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoubiekuori, mk ~~99:—~~ 94:— tai 10:—/kk.

2004 NAISTENKELLO 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis, 20 mikr. kultadoubleta, erittäin tyylikäs, mk ~~127:-~~ 119:- tai 15:-/kk.

2102 SAMANTAPAINEN PÄIVYRIAUTOMAATTI, 23 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, mk ~~176:—~~ 159:— tai 20:—/kk.

1475 UUTUUS, NAISTEN KULTAKELLO 18 kar. kultaa, 17 kiv. koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, hinta erittäin edullinen, vain mk ~~159:—~~ 149:— tai 20:—/kk.

TIMANTTISORMUS 18 kar. kultaa, koristepintainen, valkokultaan istutettu timantti. Nyt vain 49,90 + postikulut. Käteishintaan ilman lahjaetua ja alennuksia. tai LAHJAETUNA, N:o 10*)

Samat edut myös osamaksukaupassa

NYKYKELLOT

Helsinki 10
BOX 10231

Camy kellojen maahantuoja
MANNERHEIMINTIE 81 B, 41 88 95

Lähettäkää heti 30 vrk:n palautusoikeudella ja 1 vuoden takuulla, suoritus käteisellä —15 % al./osamaksulla (käsiraha + kk-erät.)
KELLO n:o ..... mk ..... musta/vaalea/kultatauluisena
KULTAESINE n:o ....., ketjun lev. ..... mm, sormuksen läpimitta Ø ..... mm, mk ..... LAHJAETU n:o ..... seuraa mukana lähetyksessä. Sormuksen läpimitta, Ø/ketjun lev. ..... mm.
Lisälahjaksi: .....

Huom! Käyitäessänne palautusoikeutta, lisälahjaa ei tarvitse palauttaa

Nimi selvästi ..... synt.aika .....

Arvo t. ammatti ..... kirjoilla .....

Osoite selvästi ..... Hymy 12/70